

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

	Ειρήνη Καμπερίδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Email: ikamper@phed.uoa.gr Σπουδαστήριο Κοινωνιολογίας: 210- 727-6093 UoA Scholar: http://scholar.uoa.gr/ikamper National and Kapodistrian University of Athens, cv: http://scholar.uoa.gr/ikamper/biocv Publications: http://scholar.uoa.gr/ikamper/publications ΣΕΦΑΑ/ΕΚΠΑ: http://en.phed.uoa.gr/human-resources/professional-staff/kamberidou-irine.html PERGAMOS: https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/frontend/home.html#research Sportanddev.org: http://www.sportanddev.org/en/connect/userprofile.cfm?user=3712 [Sport & Development]
Επιστημονική Ειδίκευση	ΦΕΚ διορισμού: 298τΝΠΔΔ : «Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία» (βαθμίδα του Λέκτορα 2003-2008) ΦΕΚ διορισμού: 121 τ.Γ΄: «Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία: Κοινωνικό Φύλο και Αθλητισμός» (βαθμίδα Επίκ. Καθηγήτρια, 2008-Ιαν. 2016) ΦΕΚ διορισμού: 1043/18-10-2016 τ.Γ΄: «Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία: Κοινωνικό Φύλο και Αθλητισμός»ⁱ (Αναπλ. Καθηγήτρια 2016-2020) Τίτλοι και κωδικοί διδασκομένων μαθημάτων: Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία - Κοινωνιολογία (ΘΕ-141Υπ): 2003-2020 Κοινωνικό Φύλο και Αθλητισμός (ΘΕ-124Επ) 2006 -2020 Ολυμπισμός: Κοινωνιολογική Προσέγγιση (ΘΕ156) 2009-2011 Κοινωνιολογία του Αθλητισμού (Μεταπτυχιακού 524 ΚΑ) 2011 -2020 Ειδικά θέματα Κοινωνιολογίας (Μεταπτυχιακό 648 ΚΑ) 2011-2020 Σεμινάριο Κοινωνιολογίας του Αθλητισμού (Μεταπτυχιακό 647 ΚΑ) 2011-2015 ❑ CIVIS-Πανεπιστήμιο Πολιτών της Ευρώπης (European Civic University) ✓ Πρόταση/Course proposals for CIVIS: 2020-2021: (1) Degendering in sport and society, and (2) Women travellers of the 17th to 19th centuries: Revealing experiences hidden from history

	Επιστημονική ειδίκευση- θεματολογία διαλέξεων/μαθημάτων: -Φύλο, Κοινωνικό Κεφάλαιο, Πολυπολιτισμικότητα και Αθλητισμός: Θέματα φύλου και ισότητας -Κοινωνικός αποκλεισμός, κοινωνική ενσωμάτωση, κοινωνική ένταξη -Κοινωνιολογική θεωρία, κοινωνιολογικά ζητήματα, κοινωνικά θέματα: το ενδιαφέρον των σύγχρονων κοινωνιών για τον Αθλητισμό και η αλληλεπίδρασή του με άλλα κοινωνικά συστήματα (Οικονομία, Πολιτική, ΜΜΕ, Τεχνολογία) -Αθλητική Ταυτότητα, το Γυναικείο Ζήτημα στον Αθλητισμό, Φύλο και Τεχνολογία -Μετανάστευση, Δουλεμπόριο/Trafficking, Εθνικισμός, Ρατσισμός και Ξενοφοβία: Αθλητισμός στην υπηρεσία της Ειρήνης - Ο ρόλος του αθλητισμού στην ειρηνική επίλυση συγκρούσεων, Παιδεία ειρήνης, Ενδοσχολική βία (bullying), Ηλεκτρονική βία -Κοινωνικό Κεφάλαιο και Αθλητισμός -Φύλο, Αναπηρία και Αθλητισμός
Research Impact - Ερευνητικά αποτελέσματα Citations: 1,232 : -Direct citations: 664 http://www.tinyurl.com/yxyc5cgv -Google Scholar: 216 citations -ResearchGate: 155 citations - SemanticScholar: 97 citations -Academia.edu: 49 Mentions https://www.academia.edu/mentions Ενημερώθηκε / Updated 14/06/2020	Google Scholar: http://scholar.google.gr/citations?user=D0KjfRMAAAAJ&hl=en ResearchGate: https://www.researchgate.net/profile/Irene_Kamberidou/?ev=hdr_xprf Semantic Scholar: https://www.semanticscholar.org/author/Irene-Kamberidou/82242351 PERGAMOS: https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/frontend/home.html#research ORCID: https://orcid.org/0000-0002-3054-0767 (Connecting Research and Researchers) Web of Science: https://publons.com/researcher/3213713/irene-kamberidou/ Web of Science ResearcherID AAE-7483-2019 Mendeley profile: https://publons.com/researcher/3213713/irene-kamberidou/ Mendeley: https://www.mendeley.com/newsfeed Academia.edu: https://uoa.academia.edu/IreneKamberidou/Papers?s=nav#add International Platform on Sport and Development: https://www.sportanddev.org/en/user/irene-kamberidou Executive Group of the European Centre for Women and Technology (ECWT) http://www.ecwt.eu/en/irene-kamberidou -Συμμετοχή σε έργα-κοινοπραξίες/ Participation in projects 2006-2020 -Διακρίσεις: Gender expert (Εμπειρογνώμων για θέματα φύλου και Ισότητας) -Media Gallery http://scholar.uoa.gr/ikamper/galleries/media-gallery

Περιεχόμενα: Αναλυτικό Βιογραφικό Σημείωμα

ΑΤΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ-PUBLIC PROFILE (Επιστημονική Ειδίκευση, Ερευνητικά αποτελέσματα, σύνδεσμοι, Research Impact).....σελ. 1-2	
ΣΠΟΥΔΕΣ-EDUCATION	4-6
ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ-TEACHING EXPERIENCE	6-9
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ-EXPERIENCE	9-10
ΜΕΛΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ-MEMBERSHIPS	10-14
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ-SOCIAL CONTRIBUTION	14-20
ΤΙΜΗΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ (DISTINCTIONS) ...	20-23
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ-ΕΡΓΑ (PROJECTS)	23-24
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΕΡΓΟ - ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ (RESEARCH-PUBLICATIONS WITH ABSTRACTS)	24-153
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ ΤΟΥ ΓΝΩΣΤΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	163-164
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ: ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΥΛΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	165-171

ΣΠΟΥΔΕΣ-EDUCATION

2002 Διδακτορικό Δίπλωμα Κοινωνιολογίας¹

Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (1997-2002)

Τμήμα Κοινωνιολογίας, Τομέας Νεοελληνικής Κοινωνίας (με επιβλέποντα καθηγητή τον κ. **Νεοκλή Σαρρή**).² Αναγορεύτηκε **Διδάκτορας της Κοινωνιολογίας** στις 27-2-2002, με βαθμό «**Άριστα**». Η υποψήφια κατέθεσε τη διατριβή της στη Γραμματεία του ΤΕΦΑΑ (ΕΚΠΑ) το 2002, πριν την εκλογή της στη βαθμίδα του Λέκτορα.³

1983 Master of Arts⁴ (MA)

Boston College, Chestnut Hill, Massachusetts, USA (1979 -1982)

Arts and Sciences- Literature and Culture

Ο κύκλος σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής (Department of Romance Languages and Literatures) συμπεριλάμβανε την παρακολούθηση 10 υποχρεωτικών μαθημάτων, με υποχρεωτικές ερευνητικές εργασίες (thesis) και ένα **Final Master's Comprehensive Exam** (14/10/ 1982), όπου καλύφθηκαν κοινωνικές περιόδους, κοινωνικές μεταβολές, κοινωνικά κινήματα και λογοτεχνικά ρεύματα του **12^{ου} – 20^{ου} αι.**: Μεσαίωνας (12^{ος}-15^{ος}), Αναγέννηση (16^{ος}), 17^{ος} αιώνας (le Classicisme), 18^{ος} (l'Age de Lumiere) και εποχή του Διαφωτισμού και της εκβιομηχάνισης της παραγωγής/αρχές της βιομηχανικής επανάστασης, 19^{ος} αιώνας, εποχή της Βιομηχανικής Επανάστασης, που αναπτύχθηκε η νέα επιστήμη της Κοινωνιολογίας και τέλος ο 20^{ος} αιώνας. Ενδεικτικά: 1) Remise en question des tous valeurs (Κοινωνικές Αξίες), 2) La Revolution Industrielle (Βιομηχανική Επανάσταση), le Progres Materiel et Technologique/ υλική-υλιστική και τεχνολογική πρόοδος και κοινωνικές μεταβολές, 3) la Revolution Russe 1917/ Ρώσικη Επανάσταση, 3) l'exploration de l'inconscient (Freud), 4) la premiere guerre mondial/ πρώτος παγκόσμιος πόλεμος, 5) δεύτερος παγκόσμιος, (6) les guerres ideologiques (ιδεολογικοί πόλεμοι), 7) le mouvement surrealiste/κίνημα του σουρεαλισμού, κ.ά.⁵

¹ Κατατέθηκε στη Γραμματεία του ΤΕΦΑΑ (ΕΚΠΑ) το 2002, πριν την εκλογή της κυρίας Καμπερίδου στη βαθμίδα του Λέκτορα, η οποία το 2003 εντάχθηκε σε **μόνιμη θέση Λέκτορα** (την 1^η/12/03, ΦΕΚ 298τΝΠΔΔ) με γνωστικό αντικείμενο «**Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία**» (με αναγνωρισμένη τη συνάφεια του διδακτορικού με την Κοινωνιολογία—όσον αφορά στην συνάφεια, βλ. *Απέλλα*, ενότητα *Αντίγραφα Πτυχίων*).

² Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος Κοινωνιολογίας στη συνεδρίαση της 4-12-1997 (αρ. πρωτ. 370) δέχτηκε την κ. Καμπερίδου υποψήφια για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής και όρισε ως μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής τους καθηγητές Ν. Σαρρή, Κ. Φωτιάδη, Μ. Μερακλή" (αρ. πρωτ. 370/12-5-98).

³ Το 2003 η κυρία Καμπερίδου εντάχθηκε σε **μόνιμη θέση Λέκτορα** (την 1^η/12/03, ΦΕΚ 298τΝΠΔΔ) με γνωστικό αντικείμενο «Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία», με αναγνωρισμένη τη συνάφεια του διδακτορικού με την Κοινωνιολογία.

⁴ **ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α.: Αναγνώριση του Μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών Master of Arts (MA)** και του πανεπιστημίου Boston College-Graduate College of Arts and Sciences, Chestnut Hill, MA., ΗΠΑ, ως ισότιμο και ομοταγές με τα Ελληνικά Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: 9/4/85, Αρ. Πρωτ. 3231. Η αναγνώριση του ΔΙΚΑΤΣΑ κατατέθηκε στη Γραμματεία του ΤΕΦΑΑ, και συμπεριλήφθηκε στα παραστατικά των βιογραφικών σημειωμάτων **πέντε φορές**: (1) για την εκλογή της κ. Καμπερίδου στη θέση του ΕΕΠ, (2) για την ένταξη-μονιμοποίησή της στη θέση ΕΕΠ, (3) για την εκλογή της στη βαθμίδα του Λέκτορα, (4) για την εκλογή της στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή, (5) για την εκλογή της στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή, και τώρα, (6) στο πληροφοριακό σύστημα Apella για την εξέλιξη της στη βαθμίδα του Καθηγητή.

⁵ **Transcripts**-βαθμολογίες, αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών, οδηγός σπουδών, ερευνητικές εργασίες, και τα περιεχόμενα των μαθημάτων συμπεριλήφθηκαν στα παραστατικά που κατατέθηκαν στην Γραμματεία του ΤΕΦΑΑ (και στο σύστημα *Απέλλα*) έξι φορές: (1) για την εκλογή

1979 Bachelor of Arts⁶ (BA)

Emmanuel College, Boston Massachusetts, USA (1975-1979)

Κύκλος σπουδών-γνωστικό αντικείμενο *Πολιτισμός, Γαλλική Φιλολογία και Κοινωνία* με «**Major**»: Γλώσσα και Πολιτισμός, Κοινωνικά, Πολιτιστικά και Φιλολογικά κινήματα και «**Minor**» στις Οικονομικές Επιστήμες-Οικονομική Θεωρία. Σύμφωνα με το Αμερικάνικο διατμηματικό πρόγραμμα σπουδών (*liberal arts education: preparation in dealing with complexity, diversity, and change*) παρακολούθηση μαθημάτων σε ευρύ φάσμα των κοινωνικών επιστημών όπως: Κοινωνιολογία, (Sociology), Ιστορία της Οικονομικής Θεωρίας, (History of Economic Theory), Οικονομική Επιστήμη (Principles of Economics), Εκπαιδευτική Ψυχολογία (Educational Psychology), Φιλοσοφία (Problems of Philosophy), Ενέργεια και Περιβάλλον (Energy and Environment), Κατευθυνόμενη Μελέτη-Οικονομικές επιστήμες (Directed Study Economics), Κατευθυνόμενη Μελέτη: Λογοτεχνία-Κοινωνικά Κινήματα του 20^{ου} αιώνα (Directed Study: Social Movements, Literary movements-Sartre), Χρηματοοικονομική Θεσμοί (Financial Institutions), Οικονομική Λογιστική (Financial Accounting), Τρέχουσες Εξελιξίσεις στη Μέση Εκπαίδευση (Curriculum Development), Κοινωνική Πολιτική και Κυβέρνηση των ΗΠΑ (American National Government), κ.α. Στο πλαίσιο του **Liberal Arts Education** η υποχρεωτική και η συμμετοχή σε τέσσερα μαθήματα του Τμήματος Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (δύο ακαδημαϊκά έτη-4 semesters).⁷

1978 LE DEGREE SUPERIEURE- Cours de la Civilisation Francaise (Paris IV), 1977-1978

La Sorbonne, de l'Université de Paris, (Paris IV), France

Κύκλος σπουδών Γαλλικός Πολιτισμός και Κοινωνικά Ρεύματα/Κινήματα. Το τρίτο ακαδημαϊκό έτος (junior year) πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι, στο πλαίσιο του προγράμματος-συνεργασίας του πανεπιστημίου Emmanuel της Βοστώνης με το πανεπιστήμιο της Σορβόνης. (Junior year abroad exchange program: Cours de la Civilisation Francaise de la Sorbonne.

της κυρίας Καμπερίδου στη θέση του ΕΕΠ, (2) για την ένταξη-μονιμοποίηση της στη θέση ΕΕΠ (3) για την εκλογή της στη βαθμίδα του Λέκτορα, (4) για την εκλογή της στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή (5) για την εκλογή της στη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή, **μετά από αίτηση εξέλιξης στις 12/11/2014, αρ. πρωτ. 703**, (6) και τώρα, στο ΑΠΕΛΑΑ για την διαδικασία εξέλιξης της στη βαθμίδα της Καθηγήτριας στο γνωστικό αντικείμενο «Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία: Κοινωνικό Φύλο και Αθλητισμός» **μετά από αίτηση εξέλιξης της στο ΣΕΦΑΑ/ΤΕΦΑΑ (ΕΚΠΑ).**

⁶ ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α.: Αναγνώριση του πτυχίου Bachelor of Arts (BA) ως ισότιμο και ομοταγές με τα Ελληνικά Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ): 13/7/84, αρ. Πρωτ. 5444. Η αναγνώριση του ΔΙΚΑΤΣΑ κατατέθηκε στην Γραμματεία του ΤΕΦΑΑ, και συμπεριλήφθηκε στα παραστατικά: (1) για την εκλογή της κυρίας Καμπερίδου στη θέση του ΕΕΠ, (2) για την ένταξη-μονιμοποίησή της στη θέση ΕΕΠ (3) για την εκλογή της στη βαθμίδα του Λέκτορα, (4) για την εκλογή της στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή, (5) για την εκλογή της στη βαθμίδα της Αναπληρώτριας Καθηγήτριας, και πρόσφατα (6) στο σύστημα Απέλλα για την εκλογή/εξέλιξη της στη βαθμίδα του Καθηγητή.

⁷ Official Transcripts με βαθμολογίες (GPA:3.28 [B+]), οδηγός σπουδών-αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών, εργασιών και περιεχόμενα των μαθημάτων, καθώς και η αναγνώριση του **Διαπανεπιστημιακού Κέντρου Αναγνωρίσεως Τίτλων Σπουδών της Αλλοδαπής (ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α.)**, συμπεριλήφθηκαν στα παραστατικά που κατατέθηκαν στην Γραμματεία του ΤΕΦΑΑ: (1) για την εκλογή της στη θέση του ΕΕΠ, (2) για την ένταξη-μονιμοποίησή της στη θέση ΕΕΠ, (3) για την εκλογή της στη βαθμίδα του Λέκτορα, (4) για την εκλογή της στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή και (5) για την διαδικασία εξέλιξης της στη βαθμίδα της Αναπληρώτριας Καθηγήτριας στο γνωστικό αντικείμενο «**Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία: Κοινωνικό Φύλο και Αθλητισμός**» μετά από αίτηση εξέλιξης στις 12/11/2014, αρ. πρωτ. 703, και πρόσφατα(6) στο Απέλλα για την διαδικασία εξέλιξης της στη βαθμίδα της Καθηγήτριας στο γνωστικό αντικείμενο «**Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία: Κοινωνικό Φύλο και Αθλητισμός**» **μετά από αίτηση εξέλιξης.**

Γλώσσες/ Languages: Ελληνικά/Greek, Αγγλικά/English, Γαλλικά/French
Bilingual: Greek and English

1991 Certificate of Proficiency in English, the University of Cambridge

1990 UNIVERSITE DE GENEVE, FACULTE DE LETTRES, ELABETIA

Cours d'ete (Ιουλ.-Αύγ.)

Αμέσως μετά την εκλογή της στο ΤΕΦΑΑ στο γνωστικό αντικείμενο Γαλλική γλώσσα⁸ παρακολούθησε σεμινάρια/μαθήματα στο Πανεπιστήμιό της Γενεύης για να προετοιμαστεί για τη διδασκαλία του μαθήματός της στο ΤΕΦΑΑ του ΕΚΠΑ.

Σεμινάρια (ενδεικτικά):

2006 INTERNATIONAL PEACE EDUCATION SEMINAR

Συμμετοχή στο τριήμερο Σεμινάριο «Εκπαίδευση Ειρήνης» (Peace Education) για εκπαιδευτικούς (teacher training and awareness-raising seminar) που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, στο Ίδρυμα Γουλανδρή, 5-7 Μαΐου 2006. Το σεμινάριο οργανώθηκε από το Κέντρο Έρευνας και Δράσης για την Ειρήνη (ΚΕΔΕ) και το WINPEACE- Women's Initiative for Peace Greece-Turkey-Cyprus.

1992, 1990, 1985 International Women's Studies Program in Greece

Ως μέλος του ΚΕΓΜΕ- Κέντρο Ερευνών για τις Γυναίκες της Μεσογείου συμμετείχα και στα τρία διεθνές προγράμματα γυναικείων σπουδών 1985, 1990, 1992.

1985 International Women's Studies Program: "Building Strategies for Mediterranean Women- A Women's Studies Summer Program" (June-July), organized by the **Mediterranean Women's Studies Institute (ΚΕΓΜΕ)**. Συμμετοχή στο Πρώτο Πρόγραμμα Γυναικείων Σπουδών στην Ελλάδα (δύο εβδομάδες), Αναργύρειος και Κοργιαλένειος Σχολή Σπετσών (Α.Κ.Σ.Σ.). Θεματικές ενότητες: 1) Mediterranean Women and their Roots, 2) a theoretical, historical and cultural perspective, 3) Women, development and alternative development, 4) Women an health, και 5) Women and politics. (Βλέπε άρθρο της Ειρήνης Καμπερίδου στο *Spotlight*:

- ❑ **Aegean women organize women's study program.** SPOTLIGHT, A Fortnightly Publication for Political Studies, Publication of the Institute of Political Studies (I.P.S), 8 (34) Copy at <http://www.tinyurl.com/jy3zghp>

1986 Hellenic American Union (HAU), Μασσαλίας Αθήνα

Σεμινάρια δημοσιογραφίας με την Αμερικανίδα δημοσιογράφο K. Nordstrom

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

1991-2020 Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ)

Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού (ΣΕΦΑΑ)

Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού (ΤΕΦΑΑ)

Τομέας Θεωρητικών Επιστημών

⁸ Ομόφωνη εκλογή στη θέση Ε.Ε.Π (1990). Πρυτανική Απόφαση που εκδόθηκε στις 21-11-90 και δημοσιεύτηκε 10-6-91 στο ΦΕΚ 83 (τ. ΝΠΔΔ).

- ☐ **Ε.Ε.Π / Ε.Ε.ΔΙ.Π (1991-2003)**
- ☐ **Λέκτορας της Κοινωνιολογίας⁹ (2003-2008) «Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία»**
- ☐ **Επικουρη Καθηγήτρια (16/12/2008 -2016)** «Η Γενική Συνέλευση του ΤΕΦΑΑ στη συνεδρία του 27/3/07 αποφάσισε, μετά από σχετική αίτηση της κ. Ειρήνης Καμπερίδου, Λέκτορα της Κοινωνιολογίας του Τμήματος, την προκήρυξη της θέσης της στη βαθμίδα του Επικουρου Καθηγητή με γνωστικό αντικείμενο *Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία: Κοινωνικό φύλο και Αθλητισμός.*»
- ☐ **Αναπληρώτρια Καθηγήτρια (2016-2020): Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία: Κοινωνικό φύλο και Αθλητισμός**

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ (Σ.Ε.Φ.Α.Α)

ΤΟΜΕΑΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Τίτλοι και κωδικοί διδασκομένων μαθημάτων:

- Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία (ΘΕ-141Υπ): **2003-2020**
- Κοινωνικό Φύλο και Αθλητισμός (ΘΕ-124Επ) **2006 -2020**
- Gender and Sport (ΘΕ-124Επ) **2007 -2020**
- Ολυμπισμός: Κοινωνιολογική Προσέγγιση (ΘΕ156) **2009-2011**
- Κοινωνιολογία του Αθλητισμού (Μεταπτυχιακού 524 ΚΑ) **2011 -2020**
- **SOCIOLOGY OF SPORT** (Erasmus Masters students)
- Ειδικά Θέματα Κοινωνιολογίας (Μεταπτυχιακό 648 ΚΑ) **2011-2020**
- **SPECIALIZED TOPICS IN SOCIOLOGY OF SPORT** (Erasmus Masters students)
- Σεμινάριο Κοινωνιολογίας του Αθλητισμού (Μεταπτυχιακό 647 ΚΑ) **2011-2015**
- **Degendering in sport and society** (CIVIS, 2020-2021)
Πανεπιστήμιο Πολιτών της Ευρώπης/European Civic University
- **Women travellers of the 17th to 19th centuries: Revealing experiences hidden from history** (πρόταση μαθήματος CIVIS 2021-2022)

ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ

- ☐ **Γενική Κοινωνιολογία / Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία** από το 2003 έως σήμερα: Λέκτορας της Κοινωνιολογίας (2003-2008), Επικουρη Καθηγήτρια της Κοινωνιολογίας: Κοινωνικό Φύλο και Αθλητισμός (2008-2016), Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Εισαγωγή στην Κοινωνιολογίας: Κοινωνικό Φύλο και Αθλητισμός ΣΕΦΑΑ, ΕΚΠΑ (2016 έως σήμερα).

⁹ Σύμφωνα με τη διάταξη του αρθ.1 παρ.2 και αρθ. 1 του Ν. 2517/97, η κ. Καμπερίδου **εντάχθηκε** σε μόνιμη θέση Λέκτορα του ΤΕΦΑΑ (ΕΚΠΑ) την 1^η/12/03 (ΦΕΚ 298τΝΠΔΔ) με γνωστικό αντικείμενο **Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία**, με αναγνωρισμένη τη συνάφεια του διδακτορικού της (σχετικά με τη συνάφεια βλ. στο Απέλλα, στην ενότητα ‘Αντίγραφα Πτυχίων’).

- ❑ Ανάθεση-διδασκαλία μαθήματος **Κοινωνικό Φύλο και Αθλητισμός** (από το 2006 έως σήμερα):
 - ✓ Το 2006 η Ειρήνη Καμπερίδου συγκρότησε και διαμόρφωσε—για πρώτη φορά αναφορικά με τα προγράμματα σπουδών των ΤΕΦΑΑ της ελληνικής επικράτειας— το περιεχόμενο του μαθήματος επιλογής **Κοινωνικό Φύλο και Αθλητισμός**
 - ✓ και στη συνέχεια, στην αγγλική γλώσσα, το μάθημα **Gender and Sport** για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του Erasmus.

CIVIS-Πανεπιστήμιο Πολιτών της Ευρώπης (European Civic University)

Πρόταση/Course proposals for CIVIS: 2020-2021:

- ❑ Degendering in sport and society
- ❑ Women travellers of the 17th to 19th centuries): Revealing experiences hidden from history
- ❑ Συμμετοχή στο **Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΠΣ) του ΤΕΦΑΑ/ΣΕΦΑΑ** από το 2011 μέχρι σήμερα (2020). Μαθήματα: (1) *Κοινωνιολογία του Αθλητισμού* (524 ΚΑ), (2) *Ειδικά θέματα Κοινωνιολογίας* (648 ΚΑ). (3) *Σεμινάριο Κοινωνιολογίας του Αθλητισμού* (647 ΚΑ):
- ❑ **Η διάσταση του φύλου εμφανίζεται έκτοτε ως αναπόσπαστο συστατικό ζητημάτων περί κοινωνικής ενσωμάτωσης και καταπολέμησης του ρατσισμού και της ξενοφοβίας** στο μάθημά της κα. Καμπερίδου, *Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία, και στα μαθήματα του μεταπτυχιακού προγράμματος «Φυσική Αγωγή & Αθλητισμός» της ΣΕΦΑΑ/ΕΚΠΑ:* κατεύθυνση *Κοινωνιολογία του Αθλητισμού*: α) *Ειδικά θέματα Κοινωνιολογίας του Αθλητισμού*, και β) *Καθοδηγούμενη Μελέτη Κοινωνιολογίας του Αθλητισμού*, τα οποία πραγματοποιούνται και στην αγγλική γλώσσα για τους φοιτητές/τριες Erasmus: **SOCIOLOGY OF SPORT and SPECIAL ISSUES IN SPORT SOCIOLOGY**
- ❑ Ανάθεση-διδασκαλία μαθήματος επιλογής **Ολυμπισμός: Κοινωνιολογική Προσέγγιση** (2009-2011).
- ❑ **Μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Πανεπιστημίου Πειραιώς, Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών:** σειρά διαλέξεων στο πλαίσιο του μαθήματος-σεμιναρίου της Αναπλ. Καθηγήτριας Μαίρη Μπόση, του εβδόμου εξαμήνου (χειμερινό εξάμηνο 2009). Θεματολογία των διαλέξεων: (1) **Η γυναικεία περιήγηση 17^ο – 19^ο αιώνα** στις Οθωμανικές επικράτειες. (2) **Η νομική και κοινωνική θέση της γυναίκας στο Ισλάμ: γάμος, διαζύγιο, κοινωνικά προνόμια και δικαιώματα.** (3) **Το Σώμα στην Οσμάνική Κοινωνία,** (4) **Υπόδουλοι και εξισλαμισμένοι σκλάβοι, κ.ά.**
- ❑ Μεταπτυχιακές διαλέξεις (2004-2006) στο ΤΕΦΑΑ, ΕΚΠΑ στο μάθημα των *Ειδικών Θεμάτων-Αθλοπαιδιών* στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού προγράμματος «Φυσική Αγωγή και Αθλητισμός», ακαδημαϊκό έτος 2005-2006, στην ειδικότητα Άσκηση-Ευρωστία-Υγεία στο Σεμινάριο Ειδικών Θεμάτων και στο μάθημα **Άσκηση και Γυναίκα**. Θεματολογία: (1) **Κοινωνικό φύλο, φυσική αγωγή και αθλητισμός** (2) **κοινωνικό νόημα του φύλου: βιολογικό φύλο (sex), κοινωνικό φύλο (gender) και η επικέντρωση στη ‘διαφορά’.**
- ❑ **Δύο διαλέξεις (2004)** στην ειδικότητα Άσκηση-Ευρωστία-Υγεία: (1) μία στο μάθημα Σεμινάριο Ειδικών Θεμάτων, με θέμα: **«Το ανθρώπινο εμπόριο της ψυχαγωγίας και του θεάματος: ο Έμφυλος Ηρωισμός του Αθλητισμού. Ο ήρωας-αθλητής και η αθλήτρια ηρωίδα»**, και (2) μία στο μάθημα Άσκηση και Γυναίκα, με θέμα: **“Η Κοινωνική Εικόνα της Αθλήτριας: η αθλήτρια ως κοινωνικό είδωλο.”**
- ❑ Συμμετοχή στο μεταπτυχιακό σεμινάριο **‘ΑΓΩΝ-ΛΟΓΟΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ-ΑΘΛΗΤΙΚΗ-ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ’** που οργάνωσαν τα Σπουδαστήρια Φιλοσοφίας, Αθλητικού Δικαίου και Στατιστικής του ΤΕΦΑΑ/ΕΚΠΑ σε συνεργασία με το Ελληνικό Κέντρο Έρευνας Αθλητικού Δικαίου (ΕΚΕΑΔ) και την Ελληνική Εταιρεία Επιστημών Αθλητισμού (ΕΛΕΕΑ), στη Στενή Ευβοίας, 11-12 Ιουνίου 2005. Θέμα εισήγησης: **Κοινωνικό Φύλο, Φυσική Αγωγή & Αθλητισμός: η προβολή του έμφυλου υποκειμένου στα ΜΜΕ.**
- ❑ Διδασκαλία της **Γαλλικής και της Αγγλικής γλώσσας** ως μέλος Ε.Ε.Π / Ε.Ε.ΔΙ.Π (1991-2003):

Μέλος Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) 1991-2000 και ένταξη σε θέση Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Ε.ΔΙ.Π) κλάδου 1 από 14/3/2000 στο ΤΕΦΑΑ, ΕΚΠΑ

- ❑ **Αγγλικά** (1993–1994): **Στο πλαίσιο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Βιολογία της Άσκησης»**, διδασκαλία του μαθήματος “Language Awareness and Development of Listening and Communication Skills”, ΤΕΦΑΑ, ΕΚΠΑ
- ❑ **Γαλλικά**, μάθημα επιλογής ΤΕΦΑΑ, ΕΚΠΑ (1991–2003) Μέλος Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.). Στη συνέχεια ένταξη σε θέση Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Ε.ΔΙ.Π) κλάδου 1 από 14/3/2000.

Αγγλικά – Γαλλικά ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ, Αθήνα

Διδασκαλία της Αγγλικής και Γαλλικής γλώσσας (1982-1983) στους δοκίμους της Σχολής Αστυφυλάκων, Νέα Φιλαδέλφεια (Αγγλικά), και στους αξιωματικούς της Πυροσβεστική Σχολής, Κηφισιά (Αγγλικά και Γαλλικά).

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

1988-1991 **Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων (ΑΠΕ), Πινδάρου, Αθήνα**

Δημοσιογράφος στο Εξωτερικό Δελτίο.

1986-1988 **EPT 1- Υποδιεύθυνση Απόδημου Ελληνισμού, Αγία Παρασκευή**

Δημοσιογράφος, ανταποκρίτρια και παρουσιάστρια στο τηλεοπτικό και ραδιοφωνικό τομέα για ΗΠΑ, Καναδά, **Φωνή της Ελλάδος/ the Voice of Greece**, SBS της Αυστραλίας, κ.ά.

1983 -1988 **Γενική Γραμματεία Τύπου και Πληροφοριών (ΓΓΤΠ), Υπουργείο Προεδρίας,**

Ζαλοκώστα, Αθήνα. Δημοσιογραφική εργασία και επιμέλεια-επεξεργασία ξενόγλωσσων κειμένων και εκδόσεων. Επίσης, συμμετοχή ως Διερμηνέας-μεταφράστρια. Διερμηνέας του υφυπουργού και εκπρόσωπο της κυβέρνησης κ. Δημήτρη Μαρούδα.

Διάθεση στο ΥΠΕΞ:

Υπουργείο Εξωτερικών (ΥΠΕΞ), Υπηρεσία Ενημέρωσης, Αθήνα (1984-1986)

Μετά από πρόσκληση διάθεση/απόσπαση από τη ΓΓΤΠ στην Υπηρεσία Ενημέρωσης του ΥΠΕΞ (1984-1986) δεδομένου ότι η **Υπηρεσία Ενημέρωσης** μεταφέρθηκε από τη ΓΓΤΠ στο ΥΠΕΞ.

- ✓ Τομέας απασχόλησης ΕΘΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ. Δημοσιογραφική-συντακτική-μεταφραστική εργασία και επιμέλεια **ξενόγλωσσων** κειμένων και εκδόσεων. Πληροφόρηση κυρίως στον αγγλόφωνο κόσμο, ενημέρωση ξένων, συμμετοχή στις εκδόσεις της υπηρεσίας, σε συσκέψεις υπουργικού επιπέδου, και σε διεθνή συνέδρια για την **προβολή της Ελλάδος στον αγγλόφωνο κόσμο.**
- ✓ **Η κυρία Καμπερίδου καθιέρωσε, για πρώτη φορά, γυναικεία θέματα στις εκδόσεις και τα έντυπα της Υπηρεσίας Ενημέρωσης όπως Spotlight, Athena Magazine. Αναλυτικά βλ. UoA Scholar: Publications:**

<http://scholar.uoa.gr/ikamper/publications>

1983

Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων (ΑΠΕ), Πινδάρου, Αθήνα

Δημοσιογράφος στο Εξωτερικό Δελτίο (1^η Ιουλίου – 18 Σεπτ.)

ΜΕΛΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

- ☐ Μέλος της Ελληνικής Κοινωνιολογικής Εταιρείας (ΕΚΕ)
- ☐ Μέλος της Πανελλήνιας Ένωσης για την Προώθηση των Γυναικών στον Αθλητισμό και τα Σπορ (ΠΕΠΓΑΣ).
- ☐ Μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Γυναικών Πανεπιστημιακών (ΕΛ.Ε.ΓΥ.Π.).
- ☐ Μέλος της ομάδας (3/2016) βελτιστοποίησης της ιστοσελίδας της Σ.Ε.Φ.Α.Α.
- ☐ Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του **European Centre for Women and Technology (ECWT)**, από το 2008 έως σήμερα, στο οποίο είναι και **ένα από τα ιδρυτικά μέλη**.
 - ✓ Το European Directory (EUD) of Women and ICT ([http:// www.ictwomendirectory.eu](http://www.ictwomendirectory.eu)) δημιούργησε το **ECWT** το 2008 σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, DG CONNECT (πρώην European Commission DG INFO).
 - ✓ Η κα. Καμπερίδου προσέφερε, επίσης τις υπηρεσίες της στο **ECWT** ως *Chief Editor* του **ECWT e-NEWS** και του *Gender Innovation ECWT Newsletter* έως το 2016).
- ☐ Εμπειρογνώμων/μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Branding Heritage (**BH Expert, Advisor Board**) για την προβολή του Ελληνικού πολιτισμού και της Ελληνικής κουλτούρας
- ☐ Μέλος του Συνδέσμου Φιλίας Εθνών (**Association of Friendship Among Nations**) <http://www.afan.gr/afan/>
- ☐ **Υπεύθυνη Ενημέρωσης/εκπρόσωπος** της Σχολής Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (ΣΕΦΑΑ) του ΕΚΠΑ από 6/11/15 (αρ. πρωτ. 731) μέχρι σήμερα (2020), για την προβολή της κοινωνικής δράσης/ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ, ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ κ.ά της Σ.Ε.Φ.Α.Α.)
- ☐ Μέλος της **ΠΕΠΓΑΣ- Πανελλήνιας Ένωσης για την Προώθηση των Γυναικών στον Αθλητισμό και τα Σπορ** (από το 2003 έως σήμερα), καθώς και μέλος της συντακτικής επιτροπής του περιοδικού **Γυναίκα & Αθληση**

Η κυρία Καμπερίδου υπήρξε επίσης,

- ☐ Η Ελληνίδα εκπρόσωπος (Greek representative) του **IAPESGW - International Association of Physical Education and Sport for Girls and Women** (2009-2016)
 - Επιπλέον, ετοίμαζε όλες τις ειδήσεις/νέα/δραστηριότητες που αφορούσαν την κοινωνική περιοχή του Αθλητισμού στον Ελλαδικό χώρο και δημοσιεύονταν στο Newsletter του IAPESGW, και τις ανέβαζε/κοινοποιούσε στον ηλεκτρονικά φάκελο για τα μέλη ΔΕΠ («DEP» του ΤΕΦΑΑ
- ☐ Μέλος του **Δ.Σ. του Κέντρου Ερευνών για τις Γυναίκες της Μεσογείου (ΚΕΓΜΕ)** από το 1987-2004.

Εμπειρογνώμων για θέματα Φύλου και Ισότητας

- ☐ Μέλος του **Gender Expert Action Group (GEAG)** του **DG INFSO-European Commission's Directorate-General for Information Society and Media** (σήμερα DG Connect)
 - ✓ Συμμετοχή σε όλα τα "**Consultation Workshops on Gender and Technology**" στις Βρυξέλλες (2004-2009) ως μέλος του **GEAG Εμπειρογνώμων για θέματα Φύλου και Ισότητας**.

- ✓ Ως **GEAG** μέλος του **Gender Expert Action Group (GEAG)** η Ειρήνη Καμπερίδου συμμετείχε (και συνεχίζει) ως εμπειρογνώμων για θέματα κοινωνικού αποκλεισμού, φύλου, ισότητας και κοινωνικής ενσωμάτωσης (2004-2020) σε συνέδρια, ημερίδες, workshops, και προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της διεθνούς ακαδημαϊκής κοινότητας (βλ. εργο αναλυτικά στο UoA Scholar]: <http://scholar.uoa.gr/ikamper>)
- ❑ **Ακαδημαϊκός Σύμβουλος Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.** 2006-2008 (υπεύθυνη Δ.Σ. Υβόννη Χαραχούσου).
- ❑ Μέλος της επιτροπής για την προετοιμασία και διεξαγωγή των γραπτών και προφορικών εξετάσεων της Αγγλικής γλώσσας στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Βιολογία της Άσκησης (1998-2003), ΤΕΦΑΑ, ΕΚΠΑ.
- ❑ **Μέλος του Δ.Σ. του Συλλόγου Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.)** Αττικής και Νοτίου Ελλάδος 1995-1997.

Διοικητικών επιτροπών ή δραστηριοτήτων

- ❑ **Υπεύθυνη Ενημέρωσης** για την προβολή και κάλυψη της κοινωνικής δράσης και κοινωνικής προσφοράς μέλων ΔΕΠ, φοιτητών/τριών, κ.ά της Σ.Ε.Φ.Α.Α, ΕΚΠΑ. (από 6/11/2015/αριθ.πρωτ: 731 έως σήμερα)
- ❑ Μέλος της **ομάδας βελτιστοποίησης της ιστοσελίδας της Σ.Ε.Φ.Α.Α**
 - ✓ Πρόσκληση συμμετοχής (3/2016) στην **ομάδα βελτιστοποίησης της ιστοσελίδας** της Σχολής Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Σ.Ε.Φ.Α.Α), του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ).
- ❑ **Οργανωτική Επιτροπή** του 5ου Συνεδρίου Αθλητικής Επιστήμης **ΑΣΚΗΣΗ & ΥΓΕΙΑ ΤΕΦΑΑ/ΣΕΦΑΑ (ΕΚΠΑ)**, 12-14 Απριλίου 2019. http://sefaa.congress.phed.uoa.gr/fileadmin/phed.uoa.gr/uploads/Synedria/Biblio_Praktikon_5oy_Synedrioy_Athlitikis_Epistimis_TEFEEA_Athinas.pdf
- ❑ Μέλος της **Επιστημονικής Επιτροπής** (και της **Οργανωτικής Επιτροπής**) του συνεδρίου «ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ» του Συνδέσμου Φιλίας και Εθνών (Σ.Φ.Ε.) σε συνεργασία με τη Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού (Σ.Ε.Φ.Α.Α.) και υπό την αιγίδα του ΕΚΠΑ, 28-29 Μαΐου 2016, στη Σ.Ε.Φ.Α.Α., Εθνικής Αντίστασης 41, Αθήνα, Δάφνη.
- ❑ Μέλος της **Επιτροπής Δημοσιότητας** για το συνέδριο της Σχολής Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (ΣΕΦΑΑ): 3^ο Συνέδριο Αθλητικής Επιστήμης "Απόδοση Ασκουμένων, Αθλητών, Πρωταθλητών" 8-10 Μαΐου 2015, Δάφνη.
- ❑ Μέλος της **Επιστημονικής Επιτροπής** του Επιστημονικού Συνεδρίου "Ερευνα & Εφαρμογές στην Αθλητική Επιστήμη" του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (ΤΕΦΑΑ), 6-8 Μαΐου 2011, Δάφνη
- ❑ Μέλος της **Εισηγητικής Επιτροπής** για το Επιστημονικό Συνέδριο του ΤΕΦΑΑ (Αριθ. Πρωτ. 1473, 7-7-2009, υπογραφή Προέδρου ΤΕΦΑΑ Καθηγητή Γ. Γεωργιάδη)
- ❑ Μέλος της Γενικής Συνέλευσης του ΤΕΦΑΑ, ΕΚΠΑ.
- ❑ Μέλος της **Επιτροπής Εισήγησης** για το Επιστημονικό Συνέδριο του Τμήματος (Αριθ. Πρωτ. 1168/ 14-6-2006), υπογραφή Προέδρου του ΤΕΦΑΑ Καθηγητή Γ. Βαγενά.
- ❑ Μέλος της **Ελληνικής Εταιρείας Αθλητικής Επιστήμης (ΕΛΕΑΘΛΕ)** : 2002-2003.
- ❑ Συμμετοχή/μέλος της **συντακτικής ομάδας** που ανέλαβε την μετάφραση (από την Αγγλική γλώσσα στην Ελληνική) των περιλήψεων (Abstracts και Summaries) για το επιστημονικό περιοδικό του ΤΕΦΑΑ, **KINISIOLOGIA 1994**.
- ❑ Μέλος της επιτροπής που συγκροτήθηκε στις 4-11-92 για τα προγράμματα ERASMUS (1992, 1994), ΤΕΦΑΑ, ΕΚΠΑ
- ❑ Μέλος της **Επιτροπής Ενημέρωσης Τεκμηρίωσης Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων** που συγκροτήθηκε στις 3-9-93 μετά από απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος (1993)
- ❑ Μέλος του **Δ.Σ. του Συλλόγου Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.)** Αττικής και

Νοτίου Ελλάδος 1995-1997.

- ❑ Μέλος της επιτροπής για την σύνταξη, προετοιμασία και διεξαγωγή των γραπτών και προφορικών εξετάσεων της Αγγλικής γλώσσας στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Βιολογία της Άσκησης (1998- 2003).

Σύμβουλος ή μέλος μεταπτυχιακών και διδακτορικών επιτροπών

Σύμβουλος ή μέλος 26 μεταπτυχιακών και διδακτορικών επιτροπών (ως επιβλέπουσα καθηγήτρια για την εκπόνηση διδακτορικών και μεταπτυχιακών διατριβών, ως μέλος τριμελών συμβουλευτικών επιτροπών και μέλος επταμελών εξεταστικών επιτροπών. Ενδεικτικά:

- ❑ Σύμβουλος (επιβλέπουσα καθηγήτρια): πέντε (5) μεταπτυχιακών και διδακτορικών διατριβών από το 2012 έως σήμερα.
- ❑ Μέλος τριμελών εξεταστικών επιτροπών σε έξη (6) Μεταπτυχιακές διατριβές (2009-2020) από τις οποίες οι 6 ολοκληρώθηκαν.
- ❑ Έξι (6) Διδακτορικές διατριβές από το 2007-2020.
- ❑ Μέλος επταμελών εξεταστικών επιτροπών σε έξη (9) Διδακτορικές διατριβές από το 2005-2019.

α. Σύμβουλος/ επιβλέπουσα μεταπτυχιακών και διδακτορικών διατριβών:

- ❑ Επιβλέπουσα καθηγήτρια της διδακτορικής φοιτήτριας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Φυσική Αγωγή και Αθλητισμού», ΣΕΦΑΑ (ΕΚΠΑ) κυρίας Ευαγγελίας Κέφη Χατζηχαμπέρη (2016-2020).
- ❑ Επιβλέπουσα καθηγήτρια της διδακτορικής φοιτήτριας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Φυσική Αγωγή και Αθλητισμού», ΣΕΦΑΑ (ΕΚΠΑ) κυρίας Χρυσή Γιοβάνη (2015 έως σήμερα).
- ❑ Επιβλέπουσα καθηγήτρια του μεταπτυχιακού φοιτητή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Φυσική Αγωγή και Αθλητισμού», ΣΕΦΑΑ (ΕΚΠΑ) κ. Αλέξανδρο Μπόνια (ΓΣ 8/11/2012/ παρουσίαση πρότασης 8/7/ 2016, Υποστήριξη 28/6/2019, ολοκληρώθηκε
- ❑ Επιβλέπουσα καθηγήτρια της μεταπτυχιακής φοιτήτριας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Φυσική Αγωγή και Αθλητισμού», ΣΕΦΑΑ (ΕΚΠΑ) κυρίας Μαρίας Καραλλα (2015 έως σήμερα (παρουσίαση ερευνητικής πρότασης, 28 Ιουνίου 2019)
- ❑ Επιβλέπουσα καθηγήτρια της μεταπτυχιακής φοιτήτριας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Φυσική Αγωγή και Αθλητισμού», ΣΕΦΑΑ (ΕΚΠΑ) κυρίας Αλέκας Κασινά (2015 έως σήμερα).

β. Τριμελείς εξεταστικές

Μέλος τριμελών εξεταστικών επιτροπών σε Μεταπτυχιακές και Διδακτορικές διατριβές:

- ❑ Μέλος 3/μελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής του Διδακτορικού φοιτητή κ. Ιωάννη Γεωργίου ΣΕΦΑΑ/ΕΚΠΑ, (Γ.Σ.Ε.Σ. 26/11/2019), Ορισμός/μέλος 3/μελούς Εξεταστικής Επιτροπής του Διδακτορικού φοιτητή κ. Ιωάννη Γεωργίου, (Γ.Σ.Ε.Σ. 26/11/2019)
- ❑ Μέλος 3/μελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής του Μεταπτυχιακού φοιτητή κ. Γεωργίου, Ιωάννη (ολοκληρώθηκε Ιούνιο 2018)
- ❑ Μέλος 3/μελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής (Γ.Σ.Ε.Σ. 30/4/2014) της μεταπτυχιακής φοιτήτριας

του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Φυσική Αγωγή και Αθλητισμού» κα. Σοφίας Λαζάρου [ερευνητική πρόταση 18/12/2015, δημόσια υποστήριξη 8 Ιουλίου 2016)

- ❑ Μέλος 3/μελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής (Γ.Σ.Ε.Σ. 30/4/2014) της μεταπτυχιακής φοιτήτριας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Φυσική Αγωγή και Αθλητισμού» κα. Χριστίνας Πλάκα [ερευνητική πρόταση 13/2/2015, δημόσια υποστήριξη 1^η Ιουλίου 2016).
- ❑ Μέλος 3/μελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής (Γ.Σ.Ε.Σ. 30/5/2013) της μεταπτυχιακής φοιτήτριας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Φυσική Αγωγή και Αθλητισμού» κα. Συμέλλας Αναστασοπούλου. [ερευνητικής πρότασης 23/5 2014/ δημόσια υποστήριξη 1/4/2016).
- ❑ Μέλος 3/μελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής (Γ.Σ.Ε.Σ. 17/2/2010) της μεταπτυχιακής φοιτήτριας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Φυσική Αγωγή και Αθλητισμού» κα. Στραβάκου, Ελισάβετ [παρουσίαση ερευνητικής πρότασης 19/3/2010 και δημόσια υποστήριξη διατριβής 21/01/2011)
- ❑ Μέλος 3/μελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής του μεταπτυχιακού φοιτητή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Φυσική Αγωγή και Αθλητισμού» κ. Παναγιώτη Σ. Μαυροδάκου [ερευνητικής πρότασης 13/5/2011 και δημόσια υποστήριξη διατριβής 16/9/2011)
- ❑ Μέλος 3/μελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής (Γ.Σ.Ε.Σ. 19/11/2009) της μεταπτυχιακής φοιτήτριας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Φυσική Αγωγή και Αθλητισμού» κα. Αγγελικής Γιατρά [δημόσια υποστήριξη διατριβής 18/12/2009)

Μέλος τριμελών εξεταστικών επιτροπών σε (4) Διδακτορικές διατριβές:

- ❑ Μέλος τριμελούς επιτροπής για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με θέμα: “Engendering Technology, Empowering Women” της κα. Nancy Pascall, University of Tilburg, Netherlands (Ολλανδία- δημόσια υποστήριξη 2012)
- ❑ Μέλος τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής της διδακτορικής φοιτήτριας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Φυσική Αγωγή και Αθλητισμού» κα. Μιμήνα Πατεράκη, ΣΕΦΑΑ (ΕΚΠΑ) [παρουσίαση ερευνητικής πρότασης 6/7/2012 και δημόσια υποστήριξη 2014)
- ❑ Μέλος τριμελούς επιτροπής για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με θέμα: «*Επιπτώσεις από τα ήθη και τα έθιμα στην αθλητική δραστηριότητα της γυναίκας στην Ιορδανία*» του κ. Αλζιούντ Χαλέντ του Μαχμούντ. Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Τομέας Νεοελληνικής Κοινωνίας (δημόσια υποστήριξη 2008).
- ❑ Μέλος τριμελούς επιτροπής για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με θέμα: «*Στάσεις και Αντιλήψεις απέναντι στη γυναίκα-αθλήτρια όπως αποτυπώνονται στον (Ελληνικό) έντυπο τύπο—πολιτικό και αθλητικό—το δεύτερο μισό του 20^{ου} αιώνα*» της κα. Αναστασίας Πολιτοπούλου. Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Τομέας Νεοελληνικής Κοινωνίας (δημόσια υποστήριξη 2007).

β. Επταμελείς εξεταστικές

Μέλος επταμελών εξεταστικών επιτροπών σε Διδακτορικές διατριβές:

- ❑ Μέλος 7μελούς Εξεταστικής Επιτροπής (28/3/2019) για την υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής του υποψηφίου διδάκτορα του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Φυσική Αγωγή και Αθλητισμός» της ΣΕΦΑΑ/ΕΚΠΑ κ. **Νικολάου Μαρούδη** με τίτλο: «Ο ρόλος της δραματικής τέχνης στην εκπαίδευση, στην αποδοχή της ετερότητας σε μια πολυπολιτισμική τάξη». (Ολοκληρώθηκε 2019).
- ❑ Μέλος επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής του διδακτορικού φοιτητή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Φυσική Αγωγή και Αθλητισμού», ΣΕΦΑΑ (ΕΚΠΑ) κ.

Αναγνωστόπουλο, (δημόσια υποστήριξη 2/10/2015).

- ❑ Μέλος επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής (Γ.Σ.Ε.Σ. 18/12/2012) της διδακτορικής φοιτήτριας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Φυσική Αγωγή και Αθλητισμού», ΤΕΦΑΑ (ΕΚΠΑ) κα. Ευφημίας Παναγιωτοπούλου (δημόσια υποστήριξη το 2014).
- ❑ Μέλος επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής της διδακτορικής φοιτήτριας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Φυσική Αγωγή και Αθλητισμού»μ ΤΕΦΑΑ (ΕΚΠΑ) κα. Μαρίας Γκραίκου [δημόσια υποστήριξη 28/9/ 2012].
- ❑ Μέλος επταμελούς επιτροπής για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με θέμα: «Ψηφιακή διδασκαλία στη Τριτοβάθμια Εκπαίδευση στην Ελλάδα και ο ρόλος των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών» του κ. Νίκου Σταυρόπουλου. Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας (δημόσια υποστήριξη/ολοκληρώθηκε το 2009).
- ❑ Μέλος επταμελούς επιτροπής για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με θέμα: «Σαρακατσαναίοι της Φθιώτιδας. Η διαμόρφωση της μουσικοχορευτικής ταυτότητας των νέων ηλικίας 10-15 ετών σε σχέση με τις προηγούμενες γενιές» του κ. Χρήστου Μαντζούκα. Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Τομέας Νεοελληνικής Κοινωνίας (δημόσια υποστήριξη /ολοκληρώθηκε το 2008).
- ❑ Μέλος επταμελούς επιτροπής για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με θέμα: «Ιδεολογικές Επιδράσεις στην Ειδική Φυσική Αγωγή στην Ελλάδα τον 20° Αιώνα» του κ. Νικόλαου Χρ. Τριπόδη. Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Τομέας Νεοελληνικής Κοινωνίας (δημόσια υποστήριξη /ολοκληρώθηκε το 2005).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

2016-2021

Από την εκλογή της Ειρήνης Καμπερίδου στη θέση της Αναπληρώτριας Καθηγήτριας μέχρι σήμερα, 4 Ιουνίου 2020:

- ❑ Πρόσκληση για “Professorship in Sociology & Digitilization” για πέντε χρόνια από Πανεπιστήμιο της Αυστρίας -University of Graz, Austria: offer (Τρι, Μάιος 19, 2020 9:01) “Professorship in Sociology & Digitilization”, Department of Sociology.
- ❑ Για το έτος 2021, πρόσκληση από Routledge| Taylor and Francis, στις 3 Δεκ. 2019, να συμπεριληφθεί το έργο της κυρίας Καμπερίδου (για τη γυναικεία περιήγηση-μαρτυρίες δυτικών περιηγητριών του 18^{ου} και 19^{ου} αιώνα) στο *Routledge Historical Resources: 19th Century British Society to 2021*.
- ❑ Προβολή της κοινωνικής δράσης και κοινωνικής προσφοράς των μέλων ΔΕΠ, φοιτητών/τριών, κ.ά της Σ.Ε.Φ.Α.Α (2016-2020):
 - ✓ Υπεύθυνη Ενημέρωση/εκπρόσωπος της Σχολής μας από 6/11/25 (αρ. πρωτ. 731) μέχρι σήμερα.
- ❑ Προσκεκλημένη ομιλήτρια: Γυναίκα με αναπηρία στον Αθλητισμό: «Διεκδικώ τα δικαιώματά μου!». Κοινωνική αναπαράσταση αναπηρίας στον αθλητισμό. Προσκεκλημένη ομιλήτρια)
++ Video της ημερίδας - Ενότητα 2: <https://www.youtube.com/watch?v=8Zo6h2Xb5lo> στην Ημερίδα *Γυναίκα –Μητέρα – Αναπηρία & Αθλητισμός*, 8 Μαρτίου, Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (Πύργος Βιβλίων), 17:00-21.00, υπό την επιστημονική επίβλεψη του

Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, Αναγέννηση & Πρόοδος, και Sports Excellence της Α' Ορθοπαιδικής Κλινικής του ΕΚΠΑ. 3/8/2020. [Abstract](http://www.tinyurl.com/wasgozu) Copy at <http://www.tinyurl.com/wasgozu>
[imerida gynaika anapiria.pdf](https://www.uoa.gr/anakoinoseis/kai-ekdiloseis/proboli-ekdilos/imerida-gynaika-anapiria.pdf)
[keynotespeakers. invitation to speak march 8 2020.pdf](https://www.uoa.gr/anakoinoseis/kai-ekdiloseis/proboli-ekdilos/imerida-gynaika-mitera-anapiria-athlitismos/)
[https://www.uoa.gr/anakoinoseis/kai-ekdiloseis/proboli-ekdilos/imerida gynaika mitera a napiria athlitismos/](https://www.uoa.gr/anakoinoseis/kai-ekdiloseis/proboli-ekdilos/imerida-gynaika-mitera-anapiria-athlitismos/)

- ❑ **Συνέντευξη στην δημοσιογράφο και πολιτικό επιστήμονα Δανάη Μαραγκουδάκη «Γιατί απουσιάζουν οι γυναίκες από τις ηγετικές θέσεις στον ελληνικό αθλητισμό;»** Στο σημερινό ρεπορτάζ (12/3/2020) στο [InsideStory](https://www.insidestory.gr) συγκεντρώσαμε στοιχεία α) για τη συμμετοχή των γυναικών στις **Αθλητικές Ομοσπονδίες**, και β) για τη θέση τους ως **προπονήτριες** σε 5 ομαδικά αθλήματα.- Από τους 44 πρόεδρους ομοσπονδιών, οι 41 είναι άνδρες, ενώ οι γυναίκες πρόεδροι είναι μόλις 3. -Σε **σύνολο 44 ομοσπονδιών** και των αντίστοιχων **538 μελών** τους, στα διοικητικά συμβούλια, η γυναικεία συμμετοχή φτάνει τα **85 μέλη**, δηλαδή το **16% του συνόλου**. ... “**Η Ειρήνη Καμπερίδου, αναπλ. καθηγήτρια Κοινωνιολογίας του ΕΚΠΑ, η οποία είναι εμπειρογνώμων για θέματα φύλου, ισότητας και κοινωνικής ενσωμάτωσης**, μας εξηγεί: «Ο αριθμός των γυναικών που συμμετέχουν στα επίπεδα του αθλητισμού των υψηλών επιδόσεων σήμερα προσεγγίζει βαθμίδων εξισωτικά αυτόν των ανδρών. Για παράδειγμα, στους Ολυμπιακούς του Ρίου το 2016 το ποσοστό έφτασε περίπου 45%, συμμετοχή-ρεκόρ! Ωστόσο, ο γυναικείος αθλητισμός υποεκπροσωπείται στα ΜΜΕ και η αθλήτρια εξακολουθεί να αποτελεί αόρατη μειονότητα». Όπως τονίζει, «το κύριο εμπόδιο που αντιμετωπίζει ο γυναικείος αθλητισμός σήμερα, είναι η ορατότητα, δηλαδή η ελάχιστη κάλυψη/προβολή στα ΜΜΕ συγκριτικά με τον ανδρικό.» Μάλιστα, η κ. Καμπερίδου περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο η διαφορά στην παρουσίαση των αθλητριών αποτελεί εμπόδιο στην ανάπτυξη του γυναικείου αθλητισμού: «Εκτός από την υποεκπροσώπηση του γυναικείου αθλητισμού, η αθλήτρια –όταν προβάλλεται– συνήθως μοντελοποιείται· δεν προβάλλεται με την αθλητική της ιδιότητα ή για τα αθλητικά της επιτεύγματα. Ένας κώδικας θηλυκοποίησης επισημαίνεται επανειλημμένα στα ΜΜΕ για να ουδετεροποιήσει ή να εξουδετερώσει τα αποτελέσματα της υπερβατικής της αθλητικής πράξης και της αθλητικής ταυτότητας. Ερευνητικά αποτελέσματα σε Ευρώπη, ΗΠΑ και Αυστραλία τεκμηριώνουν ότι αυτή η άνιση μεταχείριση οδηγεί στην υποβάθμιση του γυναικείου αθλητισμού και την παρεμπόδιση της περαιτέρω ανάπτυξής του, και όχι μόνο. Υποεκπροσωπείται σε θέσεις διοικητικής ευθύνης στους αθλητικούς θεσμούς, όπως για παράδειγμα στη ΔΟΕ, στις αθλητικές Ομοσπονδίες και στις Εθνικές Ολυμπιακές Επιτροπές». Στην Ελλάδα, ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Αθλητικού Τύπου είναι ο μοναδικός εκπρόσωπος στη Διεθνή»»
<https://insidestory.gr/article/apoysia-gynaikes-igetikes-theseis-athlitismos?token=JUXZJL71P8&fbclid=IwAR0396NGdEhPChWYKILjhob2ZRSBfSpZJLrMvlltRN9r4SCXyVO9-426s0w>
- ❑ Από το 2004 (ως μέλος του GEAG -Gender Expert Action Group) της Ε.Ε. έως σήμερα (2020) συμμετέχει ως εμπειρογνώμων για θέματα φύλου και ισότητας σε διάφορα προγράμματα, συνέδρια, workshops και σεμινάρια. Εξαιτίας αυτών των δραστηριοτήτων, όπως αναλυτικότερα προαναφέρετε, προσκαλείται ως ομιλήτρια ή λαμβάνει προτάσεις για να συνεργαστεί/συμμετέχει σε διάφορα προγράμματα, συνέδρια, workshops, συνεντεύξεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, κλπ. (βλ. έργο αναλυτικά στο UoA Scholar]: <http://scholar.uoa.gr/ikamper>
- ❑ **Προσκεκλημένη ομιλήτρια (2020) της Ένωσης Καθηγητών για την Προαγωγή της Φιλοσοφίας στην Εκπαίδευση (ΕΚΔΕΦ)**, ενόψει της Παγκόσμιας Ημέρας της Γυναίκας (Μάρτιο, 2020) [Αναβλήθηκε εξαιτίας της πανδημίας]

- ❑ **Expert-Advisory Board: Cultural Organization Branding Heritage (BH): Branding Heritage Expert – Advisory Board από την ίδρυσή του έως σήμερα:** <http://brandingheritage.org/el/experts> «δίκτυο επιστημόνων παγκόσμιας εμβέλειας, το οποίο απαρτίζεται από αρχαιολόγους, πολιτικούς επιστήμονες, κοινωνιολόγους, οικονομολόγους, ανθρώπους της Τέχνης, αλλά και επιτυχημένους επιχειρηματίες, οι οποίοι θα «προσφέρουν» τις πολύτιμες γνώσεις τους, αναφορικά τόσο με την ιστορία του αρχαιοελληνικού πολιτισμού, όσο με τη δυναμική της επιχειρηματικότητας και της διεθνούς προβολής brands με αρχαιοελληνικές αναφορές. **Γνωρίστε τους «BH Experts»...** με αλφαβητική σειρά αλλά και με βάση τον τομέα εξειδίκευσης και συμβουλευτικής τους προς το BH: <http://brandingheritage.org/el/experts>
- ✓ Irene Kamberidou: <http://brandingheritage.org/el/experts/80-eirini-kamberidou> **Cultural Organization Branding Heritage (BH)**
[1. antique fashion is never too old.the art of cooking dining in ancient greece.pdf](#)
Also see: [Advisory Board BH Expert 2017-2018](#)
 - ✓ Βλ. επίσης, Kamberidou, I. (2018). **BRANDING HERITAGE: ANCIENT GREEK CULTURE THROUGH CONTEMPORARY DESIGN. CONTEMPORARY MINOANS**, 12-13 May 2018, Crete. Copy at <http://www.tinyurl.com/y64vuo2g>
- ❑ **Προσκεκλημένη ομιλήτρια του Global Thinkers Forum, Athena40:** Kamberidou, I. (2019). [Researcher-Key Findings: ‘The Way to the Top’, a Global conversation across 6 Panels – 6 Cities \(New York, London, Athens, Amman, Istanbul, Lahore. Global Thinkers Forum, Athena40, in partnership with knowl Social Enterprise for Education & Lifelong Learning, Greece. Location: Press room Vodafon-Panafon SA, Athens. Athens. Publisher's VersionAbstract](#)
[1. athens40 global discussion invitation.pdf](#) [2. march 6 athens invite global conversation.png](#)
[women_on_top.jpg](#) [group.photo .womenontop.jpg](#)
- ❑ **Προσκεκλημένη ομιλήτρια – Πρόσκληση της Διεθνούς Οργάνωσης Lions, στο πρώτο Γυναικείο Συμπόσιο της Επιτροπής Γυναικείων Θεμάτων και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων:**
- ✓ Καμπερίδου, Ειρ. (2019). [Ελλοχεύει ο κίνδυνος έμφυλης μεροληψίας στις προοπτικές της τεχνητής νοημοσύνης και του STEM;](#). Εισήγηση στο πρώτο Γυναικείο Συμπόσιο της Επιτροπής Γυναικείων Θεμάτων και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Διεθνούς Οργάνωσης των Lions «Τεχνητή νοημοσύνη και ισότητα των φύλων –Γυναίκες σε επιστημονικά πεδία STEM» (pp. 1-8). presented at the 17 March, Athens: Επιτροπή Γυναικείων Θεμάτων και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Διεθνούς Οργάνωσης των Lions
[.Abstract](#) [lions_womens_symposiumhumanrights.pdf](#)
[lions.programma.symbolosiov.17.3.2019.pdf](#) [balanceforbetter.pdf](#)
[inspirational.greek .women .jpg](#) [190317 205544 collage-1.jpg](#) [190317 205830 collage-1.jpg](#) [presentation_sample.eisigisi.pdf](#) [lionsappreciationcertificatescan0051.pdf](#)
[balanceforbetterappreciation.pdf](#)
- ❑ **Προσκεκλημένη ομιλήτρια της ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ και της ΕΝΩΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΜΗΧΝΙΚΩΝ (ΕΔΕΜ)**
- ✓ Καμπερίδου, Ειρήνη. (2018). Φύλο και απασχόληση: Ψηφιακός αποκλεισμός,

μελλοντική ζήτηση, εικονικά εργασιακά περιβάλλοντα. Εισήγηση (ως προσκεκλημένη ομιλήτρια) στην Εσπερίδα Εκπαίδευση και Οικονομική Ανάπτυξη: Η Συμβολή των Γυναικών της ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ με την ΕΔΕΜ (Ένωση Διπλωματούχων Ελληνίδων Μηχανικών). Copy at <http://www.tinyurl.com/y52qwzkg>

- ❑ **Προσκεκλημένη ομιλήτρια της Επιτροπής Φύλου & Ισότητας του ΑΠΘ** (πρόγραμμα στο <http://www.tinyurl.com/y4g5ycap>)

- ✓ **Καμπερίδου, Ειρήνη** (2017). *Κοινωνικό κεφάλαιο, φύλο και αθλητισμός: από την ‘έμφυλη κόπωση’ στην έμφυλη ενέργεια. Εισήγηση στην ΗΜΕΡΙΔΑ ΦΥΛΟ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ. Ημερομηνία διοργάνωσης:* Τετάρτη 15 Νοεμβρίου 2017, ώρα 9:30. *Τόπος διεξαγωγής:* Κέντρο Διάδοσης Ερευνητικών Αποτελεσμάτων (ΚΕΔΕΑ), ΑΠΘ. *Διοργάνωση της Επιτροπής Φύλου & Ισότητας του ΑΠΘ* σε συνεργασία με την Πανελλήνια Ένωση για την Προώθηση των Γυναικών στον Αθλητισμό και τα Σπορ (ΠΕΠΓΑΣ) & το Πανελλήνιο Αθλητικό Σωματείο Γυναικών ‘ΠΑΣΓ ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ’ *Υπό την αιγίδα του ΤΕΦΑΑ – ΑΠΘ.* (upcoming in Nov. 15, 2017).
- ✓ Ακυρώθηκε, οπότε έγινε επικαιροποίηση και προγραμματίστηκε η εισήγηση για το 7^ο **Συνέδριο της Ελληνικής Κοινωνιολογικής Εταιρείας/ΕΚΕ** Αθήνα, 18 – 20 Μαρτίου 2020 «*Κοινωνίες μετά την κρίση, κοινωνίες χωρίς κρίση;*», Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.

- ❑ **Προσκεκλημένη ομιλήτρια της Ολλανδικής Πρεσβείας στην Αθήνα/ Embassy of the Netherlands in Athens, Greece** [50-50 project WOMEN IN TECH](#), Orange Grove Athens, Friday, April 20, 2018:

- ✓ Θέμα παρουσίασης, **Kamberidou, I.** (2018). **Ψηφιακές Δεξιότητες και Ψηφιακό Χάσμα.** Εισήγηση στην ημερίδα του WOMEN IN TECH, the fifty-fifty project, 20/4/2018 Orange Grove, Embassy of the Netherlands in Athens. Copy at <http://www.tinyurl.com/y4hnmtes> [women in tech agenda.png](#)

- ❑ **Προσκεκλημένη ομιλήτρια -- Πρόσκληση της Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας των Φύλων του Δήμου Κηφισιάς (ΔΕΠΙΣ),** σε συνεργασία με την Ένωση Περιφερειών Ελλάδος-Γραφείο Ισότητας και το Κέντρο Κοινωνικής Δράσης Καινοτομίας (ΚΜΟΠ) για Παρουσίαση Βιβλίου, 19 Νοεμβρίου, 2018

- ✓ **Θέμα παρουσίασης, ανάλυση βιβλίου/έρευνας:** (Αν) ισορροπία εργασίας και προσωπικής ζωής: **Μια ποσοτική έρευνα στην Ελλάδα της κρίσης** (Work - Life (Im) Balance, A quantitative Study in Greece in times of Crisis (also in English, free pdf online), Συγγραφική ομάδα: Αλιπράντη-Μαράτου Λάουρα, Κατσής Αθανάσιος, Παπαδημητρίου Πύρρος ...Έπαυλη «Δροσίνη», Κηφισιά, 19 Νοεμβρίου 2018

- ❑ **Προσκεκλημένη ομιλήτρια -- Πρόσκληση της Επιτροπής Παιδείας και Απασχόλησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης Γυναικών (European Union of Women), και της ΕΔΕΜ-Ένωση Διπλωματούχων Ελληνίδων Μηχανικών** στην εσπερίδα με θέμα: «Εκπαίδευση και οικονομική ανάπτυξη: Η συμβολή των γυναικών», Πέμπτη 29 Νοεμβρίου 2018 στις 6:00 μ.μ. στην Αίθουσα Εκδηλώσεων ΤΕΕ, Νίκης 4, Σύνταγμα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση Γυναικών (EUA)—μια διεθνής μη Κυβερνητική οργάνωση—είναι αναγνωρισμένη από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, το Συμβούλιο της Ευρώπης και την UNESCO.

- ✓ **Θέμα εισήγησης/ομιλίας της Καμπερίδου, Ειρήνης** (2018) «**Φύλο και απασχόληση: Ψηφιακός αποκλεισμός, μελλοντική ζήτηση, εικονικά εργασιακά περιβάλλοντα**»

- ❑ **Εθελοντική εργασία στο European Center for Women and Technology (ECWT),** ως μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, και ειδικά τη γυναικεία εκπροσώπηση στην Ερευνα, την Τεχνολογία, το STEM, κλπ.

- ✓ **Ιδρυτικό μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του ECWT- European Center for Women and Technology (ECWT),** το οποίο δημιούργησε το **European Directory (EUD) of Women and ICT** ([http:// www.ictwomendirectory.eu](http://www.ictwomendirectory.eu)) σε συνεργασία με την

Ευρωπαϊκή Ένωση, DG CONNECT (πρώην European Commission DG INFO) (2008-2020)

REVIEWER

Δύο (2) Προσκλήσεις το 2019 για συμμετοχή ως Reviewer (2019-2020):

- ☐ Reviewer for SAGE Open
- ☐ Reviewer for ASIAN WOMEN, Research Institute of Asian Women, Sookmyung Women's University (RIAW, Seoul, Korea). Επίσης,
- ☐ Reviewer for SPRINGER NATURE and Springer Open© 2020 BioMed Central/Part of Springer Nature (2013-2020):
- ☐ Journal of the Knowledge Economy, Springer (2013 – 2020) <https://www.springer.com/journal/13132>
- ☐ Journal of Innovation and Entrepreneurship, Springer Open: [Journal of Innovation and Entrepreneurship | Home page https://innovation-entrepreneurship.springeropen.com/](https://innovation-entrepreneurship.springeropen.com/) (2013-2020)
- ☐ Μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του επιστημονικού περιοδικού Γυναίκα & Αθληση. Έκδοση της Πανελλήνιας Ένωσης για τον Αθλητισμό και τα Σπορ (ΠΕΠΓΑΣ), <http://www.pepgas.gr> (2004-2020), και μέλος της ΠΕΠΓΑΣ από το 2003.
- ☐ Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του περιοδικού ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ-Ανθρωπιστική Κατεύθυνση (2020) της Σχολής Επιστημής Φυσική Αγωγής και Αθλητισμού (ΣΕΦΑΑ). <http://kinisiologia.phed.uoa.gr/to-periodiko-kinhsiologia/kinhsiologia-an8rwpistiki-katey8ynsh.html>
- ☐ Reviewer και μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής μετά από πρόσκληση (επιστημονική επιτροπή), για το 5th International Conference EDU-WORLD 2012, organised by the University of Pitesti, Romania 29 November-1 December 2012. "Education facing contemporary world issues". Proceedings published by the Procedia - Social and Behavioural Sciences – ELSEVIER.
- ☐ Εθελοντική εργασία στο περιοδικό ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ & ΠΑΙΔΕΙΑ ΤΗΣ ΕΔΚΕΦ έως σήμερα
- ☐ ICAP GROUP A.E (πρόσκληση στην έκδοση) LWB-Leading Women in Business
 - ✓ Καμπερίδου, Ειρήνη (2016). [Φύλο και Ηγετικές Δεξιότητες: Γεφυρώνοντας το Έμφυλο Χάσμα \(Gender and Leadership Skills: Bridging the Gender Gap\)](#). LWB-Leading Women in Business. Κεφάλαιο: Αρθρογραφία Επιφανών Λειτουργών και της ICAP για τη Γυναικεία Επιχειρηματικότητα., 98-99. ICAP GROUP A.E. ISSN 2241-4126; Hardcopy and e-book: <http://dir.icap.gr/mailimages/e-books/LWB/index.html>. [Abstract leading women in business dec.30 2016 icap 2016.pdf](#) [gender and leadership skills. icap 2016.pdf](#) [icap 2017.pdf](#)
- ☐ Europe Direct City of Athens
 - ✓ Καμπερίδου, Ειρήνη. (2016). Προσκεκλημένη-συμμετοχή στην Ημερίδα Meet up – Κοινωνική Επιχειρηματικότητα Συμβουλές & Σύμβουλοι. «Διαδραστική Συνάντηση Ενδυνάμωσης Δεξιοτήτων». Europe Direct City of Athens, Sesbo-social enterprise skills, IKY, Funded by Erasmus+ Programme of the European Union, Αθήνα, 25 Οκτωβρίου 2016. Copy at <http://www.tinyurl.com/j2bwb3d>
- ☐ Συνεργασία, προσκλήσεις του ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΦΙΛΙΑΣ ΕΝΘΩΝ / Association of Friendship Among Nations <http://www.afan.gr/afan/> μετά το συνέδριο που διοργανώθηκε σε συνεργασία με το ΣΕΦΑΑ/ΤΕΦΑΑ και υπό την αιγίδα του ΕΚΠΑ, στις εγκαταστάσεις του ΣΕΦΑΑ στη Δάφνη το 2016. Ενδεικτικά βλ.:
 - ✓ Καμπερίδου, Ειρήνη. (2016). [Ελληνισμός, Υποδούλωση, Τρομοκρατία και Δουλεία: Αφηγήσεις Δυτικών Περιηγητριών \(HELLENISM, SUBJUGATION, TERRORISM AND SLAVERY: Personal Accounts by Western Women Travelers\)](#). Εισήγηση στο

συνέδριο «Αθλητισμός – Πολιτισμός» του Σύνδεσμου Φιλίας Εθνών (Σ.Φ.Ε.) σε συνεργασία με τη Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού (Σ.Ε.Φ.Α.Α.) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α). Δάφνη, Αθήνα, 28-29 Μαΐου 2016: υπό την Αιγίδα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). [Abstract](#) [hellenism subjugation terrorism and slavery.pdf](#) [2. programma synedriou.pdf](#) [3. poster synedriou a3.pdf](#) [1. invitation.jpg.pdf](#) [hellenism subjugation terrorism and slavery personal accounts by western women travelers.pdf](#) [female accounts on hellenism terrorism and slavery.pdf](#) [athlitismos politismos certificate.pdf](#)

- ❑ **Προσκεκλημένη κύρια ομιλήτρια** της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής (ΚΟΕ) στην ημερίδα της Επιτροπής "Γυναίκα και Αθλητισμός" της ΚΟΕ.
 - ✓ Η ημερίδα πραγματοποιήθηκε, υπό την αιγίδα του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού Δρ. Κώστα Καδή, 9 Μαρτίου 2016 στο Ολυμπιακό Μέγαρο (αίθουσα Ευ Αγωνίζεσθαι), Λευκωσία. Ακολούθησε παρέμβαση της Εύη Μωραϊτίδου, Ολυμπιονίκης και Αντιπρόεδρος του Συλλόγου Ελλήνων Ολυμπιονικών.
 - ✓ Θέμα εισήγησης, Καμπερίδου, Ειρήνη. (2016). «Επιχειρώντας Αλλιώς» στην εποχή της κρίσης: Η γυναικεία αθλητική επιχειρηματικότητα, ανεκμετάλλευτη πηγή κοινωνικού κεφαλαίου. Εισήγηση στην Ημερίδα "Γυναίκα και Αθλητισμός – Επιχειρώντας Αλλιώς", της Επιτροπής "Γυναίκα και Αθλητισμός" της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτ. [Publisher's VersionAbstract](#) [cyprus olympic committee letter and invitation.pdf](#) [cyprus olympic committee epiheirontas allios march 3-2016. final.pdf](#)

Προσκεκλημένη εισηγήτρια/ομιλήτρια σε συνέδρια και ημερίδες πριν τη εκλογή στη θέση της Αναπλ. Καθηγήτριας:

- ❑ **Προσκεκλημένη ομιλήτρια** του Πανεπιστημίου του Κουβέιτ (University of Kuwait)
 - ✓ Η Ειρήνη Καμπερίδου **επιλέχθηκε ανάμεσα στους 10 experts απ' όλο τον κόσμο (η μόνη από Ελλάδα)** μετά από ανακοίνωση του ΕΚΠΑ (υπ' αριθ. 39740/B4/22-3-2013 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού) για συμμετοχή, με εισήγηση, στο Διεθνές Συνέδριο "Η Ανατολή στα μάτια της Δύσης" στο Πανεπιστήμιο του Κουβέιτ 26 έως 28 Νοεμβρίου 2013. (βλ. folder **DEP**: Μάρτιος 29, 2013).
 - ✓ Θέμα/τίτλος εισήγησης: Kamberidou, Irene (2014). "The East in the Eyes of Western Women travellers of the 18th and 19th centuries: solidarity and understanding the East." Presentation Kuwait University, The Faculty of Arts International Conference on Orientalism "The East in the Eyes of the West", November 26-28, 2013. Kuwait.
- ❑ **Προσκεκλημένη ομιλήτρια** του University Ramon Llull, Faculty of Communication and International Relations, Blanquerna, Barcelona,
 - ✓ **Θέμα εισήγησης, Kamberidou, I. (2014). "Wo-manity" in the yoke of the Harem: European women travel writers, authors and journalists. Presentation at Media, Religion and Gender in Europe, RISECI- Religion in the Shaping of European Cultural Identity, 13/6/ 2014. Universitat Ramon Llull (University Ramon Llull), Faculty of Communication and International Relations, Blanquerna, Barcelona: Observatorio del Pluralismo Religioso en Espagne** <http://www.observatorioreligion> , <http://www.riseci.eu/directory-of-institutions-on-media-religion-and-culture/?paged=2>
- ❑ **Greek American News Agency, «Επιτέλους αναπνέω Ελεύθερη! Γυναικείες μαρτυρίες»** της Ειρήνης Καμπερίδου <http://www.greekamericannewsagency.com/2010-01-19-17-52-24/2010-03-27-13-09-19/28586-επιτελους-αναπνεω-ελευθερη>
 - ✓ Αποσπάσματα από το Βιβλίο της Ειρήνης Καμπερίδου, *Επιτέλους, αναπνέω*

ελεύθερη! ΓυναικείεςΜαρτυρίες

✓ <https://archive.greekamericannewsagency.com/2014/05/14/%ce%b5%cf%80%ce%b9%cf%84%ce%ad%ce%bb%ce%bf%cf%85%cf%82-%ce%b1%ce%bd%ce%b1%cf%80%ce%bd%ce%ad%cf%89-%ce%b5%ce%bb%ce%b5%cf%8d%ce%b8%ce%b5%cf%81%ce%b7/>

✓ **-Επιτέλους, αναπνέω ελεύθερη!**

ΓυναικείεςΜαρτυρίες <http://www.entertv.gr/article/338095/epiteloys-anapneo-eleytheri-tis-eirinis-kamperidou>

- ❑ **Προσκεκλημένη ομιλήτρια**—Πρόσκληση του Δήμο Αθηναίων, στην πρώτη **Διημερίδα του Δήμου Αθηναίων** με θέμα «8 Μαρτίου-Παγκόσμια Ημέρα Γυναίκας: Νέες Δράσεις του Δήμου Αθηναίων για τις Γυναίκες»

✓ **Καμπερίδου, Ειρήνη (2013).** «*Η κρίση στο γυναικείο αθλητισμό: η μοντελοποίηση των αθλητών/τριών*». **Εισήγηση (κεντρική ομιλήτρια)** στο Β' Μέρος «**Η συμμετοχή των Γυναικών στον Πολιτισμό και στον Αθλητισμό**», στην πρώτη **Διημερίδα του Δήμου Αθηναίων** με θέμα «8 Μαρτίου-Παγκόσμια Ημέρα Γυναίκας: Νέες Δράσεις του Δήμου Αθηναίων για τις Γυναίκες» 7 και 8 Μαρτίου 2013, Τεχνόπολις Δήμου Αθηναίων. Συμμετοχή. Συντονισμός: Καλλιόπη Γιαννοπούλου, Αντιδήμαρχος Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Υγείας.

- ❑ **Προσκεκλημένη ομιλήτρια** του Δήμου Παιανίας και του Συλλόγου «ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ»

✓ **Καμπερίδου, Ειρήνη (2014).** «Γυναικεία επιχειρηματικότητα: ο αθλητισμός ως πεδίο κοινωνικής χειραφέτησης». **Εισήγηση**, μετά από πρόσκληση στην **επιστημονική εσπερίδα** του Δήμου Παιανίας και του Συλλόγου «ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ» 2/5/2014 με θέμα 'Γυναίκα & Άθληση «... Μουσικήν τε και Γυμναστικής...» για την μορφοποίηση της *Γυμναστικής* στην ιδιосυγκρασία και στην υπηρεσία της Γυναίκας.' [Βεβαίωση «Έκφρασης ευαρέσκειας» του Δημάρχου Παιανίας, Δημ. Γ. Δάβαρη

- ❑ **Προσκεκλημένη ομιλήτρια** Δήμους Λυκόβρυσης-Πεύκης και του Δίκτυο Επαγγελματιών Πληροφορικής (HePIS). «Γυναίκα και Τεχνολογία: η Ελληνική πραγματικότητα». Εισήγηση στο συνέδριο "**Active Women**": *Η Τεχνολογία στην Υπηρεσία των Γυναικών*, Δημαρχείο Λυκόβρυσης-Πεύκης, 28/9/2015. Διοργάνωση: Δίκτυο Επαγγελματιών Πληροφορικής (HePIS) με τη στήριξη του Δήμου Λυκόβρυσης-Πεύκης και του ECWT – European Centre for Women and Technology.

- ❑ **Προσκεκλημένη ομιλήτρια** του **ΛΥΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ**, να παρουσιάσει το βιβλίο/σύγγραμμα της η Ειρήνη Καμπερίδου στο Πνευματικό Κέντρο της Κατερίνης,

✓ **Καμπερίδου, Ειρήνη (2015).** [Στο Θερμοκήπιο του Ανταγωνισμού και της Αντιζηλίας \[In the yoke of the harem- hotbed of rivalry and jealousy](#). Παρουσίαση στο Πνευματικό Κέντρο «Εκάβη», διοργάνωση: **Λύκειο των Ελληνίδων Κατερίνης**, στο πλαίσιο της παρουσίασης του βιβλίου "Επιτέλους Αναπνέω Ελεύθερη! Γυναικείες Μαρτυρίες" Βλ.: [Λύκειο των Ελληνίδων, \(program.invitation.poster.docx\)](#)

✓ **Βλέπε επίσης, παρουσίαση της Καθηγήτριας Διεθνολόγου Μαίρη Μπόσση και του Καθηγητή Κοινωνιολογίας Γιάννη Σταμίρη:** https://www.google.com/amp/s/www.zinapost.gr/lifestyle/news/338095_epiteloys-anapneo-eleytheri-tis-eirinis-kamperidou%3famp

- ❑ **Προσκεκλημένη ομιλήτρια** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Αθήνα (Hellenic European Parliament Athens), κοινωνικές επιχειρήσεις όπως η Militos Emerging Technologies & Service, το ICAP Group (<http://www.icap.gr/> κ.ά.

ΤΙΜΗΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ – ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

- ❑ Πρόσκληση από Πανεπιστήμιο της Αυστρίας, **University of Graz, Austria: offer “Professorship in Sociology & Digitilization”, Department of Sociology**, Τρι, Μάιος 19, 2020 9:01

- ❑ **Πρόσκληση το 3 Δεκ. 2019** από το **Routledge| Taylor and Francis** να συμπεριληφθεί το έργο της (που αφορά τη γυναικεία περιήγηση//μαρτυρίες δυτικών περιηγητριών του 18^{ου} και 19^{ου} αιώνα) **το 2021**, στο *Routledge Historical Resources: 19th Century British Society*
- ❑ **Branding Heritage Expert and Advisory Board** <https://www.brandingheritage.org/en/experts> από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα.
- ❑ **Gender Equality Expert**¹⁰ [2004-2020]- **Εμπειρογνώμων για θέματα φύλου και ισότητας.**
Όπως ήδη αναφέθηκε, από το 2004 (ως μέλος του GEAG -Gender Expert Action Group) της Ε.Ε. έως σήμερα (2020) συμμετέχει ως εμπειρογνώμων για θέματα φύλου και ισότητας σε διάφορα προγράμματα, συνέδρια, workshops και σεμινάρια. Εξαιτίας αυτών των δραστηριοτήτων, όπως αναλυτικότερα προαναφέρετε, προσκαλείται ως ομιλήτρια ή για να συνεργαστεί/συμμετέχει σε διάφορα προγράμματα, συνέδρια, κλπ. (βλ. έργο αναλυτικά στο UoA Scholar]: <http://scholar.uoa.gr/ikamper>

Δύο (2) Προσκλήσεις το 2019 για συμμετοχή ως Reviewer (2019-2020):

- ❑ **Reviewer for SAGE Open -2019**
- ❑ **Reviewer for ASIAN WOMEN, Research Institute of Asian Women, Sookmyung Women's University (RIAW, Seoul, Korea).**
- ❑ **Reviewer for SPRINGER NATURE and Springer Open© 2020 BioMed Central/Part of Springer Nature (2013-2020):**

eg. Journal of the Knowledge Economy, Springer (2013 – 2020)
<https://www.springer.com/journal/13132>

eg. Journal of Innovation and Entrepreneurship, Springer Open: [Journal of Innovation and Entrepreneurship | Home page https://innovation-entrepreneurship.springeropen.com/](https://innovation-entrepreneurship.springeropen.com/) (2013-2020)

- ❑ Προσκεκλημένη προεδρεύουσα (**Moderator**) σε συνέδρια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Commission) (2010, 2011, 2012), ως αποτέλεσμα της συμμετοχής ως εμπειρογνώμων για θέματα φύλου και κοινωνικής ισότητας (Gender Expert Actiona Group - GEAG) από το 2004:
- ✓ **Invited Moderator by European Commission and Hungarian EU Presidency**
Πρόσκληση από Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Προεδρία της Ουγγαρίας να συμμετέχω ως **Conference Moderator** στο “Female talent in ICT, Technology and Innovation in the Digital Age, A Joint High-level Conference of DG INFSO and the Hungarian EU Presidency 2011”, Βουδαπέστη, 6-8 Μαρτίου 2011, στο Hungarian Academy of Sciences.

Invited Moderator

- ✓ **«Conference Moderator» στο διεθνές συνέδριο “Women Choosing ICT careers: Influencing Policy from Practice.** Hellenic American Union, Athens Greece, 26 Οκτ.

¹⁰ See public profile in *Women for Smart Growth/ Digital Agenda for Europe*: <http://ec.europa.eu/digital-agenda/events/cf/ict2010/person.cfm?personid=21537> Επίσης, η Nancy Pascall of the European Commission DG Information Society Directorate C (nancy.pascall@ec.europa.eu) με πρότεινε ως speaker και “expert in the field of women and technology working on different levels to encourage female participation in ICT” στο συνέδριο του Μιλάνου: “Women and Technologies: Creativity and Innovation, Nov. 9. 2009.

2010.

☐ **Προσκεκλημένη ομιλήτρια, Kuwait University:**

- ✓ **Θέμα εισήγησης**, Kamberidou, I. (2013). The East in the Eyes of Western Women travellers of the 18th and 19th centuries: solidarity and understanding the East. Presentation (invited speaker) at The East in The Eyes of The West International Conference of the Faculty of Arts, Kuwait University [One of ten (10) experts invited to participate in conference, the only one from Greece].
- ✓ **Όπως ήδη αναφέρθηκε, η κυρία Καμπερίδου επιλέχτηκε ανάμεσα στους 10 experts απ' όλο τον κόσμο που συμμετείχαν στο συνέδριο στο Κουβέιτ**, μετά από ανακοίνωση του ΕΚΠΑ (υπ' αριθ. 39740/B4/22-3-2013 έγγραφο του **Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού**) σχετικά με την Συμμετοχή ελλήνων καθηγητών στο Διεθνές Συνέδριο "Η Ανατολή στα μάτια της Δύσης" στο Πανεπιστήμιο του Κουβέιτ από 26 έως 28 Νοεμβρίου 2013] (βλ.folder DEP: Μάρτιος 29, 2013).]

Αναλυτικά, προσκεκλημένη εισηγήτρια/ομιλήτρια σε συνέδρια και ημερίδες (2013-2016) από

- ☐ την Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή (ΚΟΕ),
- ☐ το Πανεπιστήμιο του Κουβέιτ,
- ☐ το Πανεπιστήμιο της Βαρκελώνης (University Ramon Llull, Faculty of Communication and International Relations, Blanquerna, Barcelona),
- ☐ το Δήμο Αθηναίων,
- ☐ το Δήμου Παιανίας,
- ☐ τους Δήμους Λυκόβρυσης-Πεύκης,
- ☐ το Πνευματικό Κέντρο Κατερίνης,
- ☐ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στην Αθήνα (Hellenic European Parliament Athens),
- ☐ κοινωνικές επιχειρήσεις όπως η Militos Emerging Technologies & Service, το ICAP Group (<http://www.icap.gr/> κ.ά.,
 - ✓ Βεβαιώσεις συμμετοχής, ευχαριστήριες επιστολές και διαφάνειες ομιλιών/ ppt. presentations, οι προσκλήσεις και συνεντεύξεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, κ.ά. έχουν αναρτηθεί στο UoA Scholar.
- ☐ Ελληνίδα εκπρόσωπος (Greek representative) του **IAPESGW - International Association of Physical Education and Sport for Girls and Women (2009-2016)** Επίσης, ετοιμάζω όλες τις ειδήσεις/νέα/δραστηριότητες που αφορούν την κοινωνική περιοχή του Αθλητισμού στον Ελλαδικό χώρο και δημοσιεύονται στο Newsletter του IAPESGW, το οποίο ανεβάζω/κοινοποιώ στην ιστοσελίδα μας για τα μέλη ΔΕΠ («DEP»)
- ☐ **Chief Editor E-NEWS** [2011-2016]: Για την προσφορά μου/εθελοντική εργασία στο *ECWT*, το *Νοέμβριο του 2011 μέχρι σήμερα (2016) μου δόθηκε ο τίτλος Chief-Editor E-NEWS του Gender Innovation ECWT Newsletter:*
- ☐ **Συνεργάτης και επίτιμο μέλος της HePIS (2009-2016) -Hellenic Professionals Informatics Society-** (www.HePIS.gr). Η HePIS είναι μέλος του **CEPIS: Council of European Professionals Informatics Societies** και του **IFIP: International Federation for Information Processing**. Η HePIS είναι το δίκτυο που ενώνει όλες τις κατηγορίες των επαγγελματιών της Αγοράς Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών (ΤΠΕ) στην Ελλάδα.
- ☐ **Business Mentors Supporter** Για τη συνεισφορά σε θέματα της γυναικείας επιχειρηματικότητας, έλαβα πρόσκληση να γίνω μέλος των [Υποστηρικτών/Supporters](#) BUSINESS MENTORS και δέχτηκα (βλ.

στοιχεία των [Υποστηρικτών/Supporters](#) της δράσης στην ιστοσελίδα του έργου και κάτω από τον τίτλο «ΣΤΗΡΙΖΩ ΕΝΕΡΓΑ ΤΗ ΔΡΑΣΗ BUSINESS MENTORS- ΣΤΗΡΙΖΩ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ» του ευρωπαϊκού προγράμματος BUSINESS MENTORS. **Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μεντόρων για Γυναίκες Επιχειρηματίες.**

- ✓ Ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (Σ.Β.Β.Ε.), μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Υποστήριξης Επιχειρήσεων Enterprise Europe Network – Hellas, σε συνεργασία με τα μέλη του προγράμματος «Business Mentors» δημιούργησαν δίκτυο υποστήριξης γυναικείας επιχειρηματικότητας, που έχει ως στόχο να παρέχει σε γυναίκες οι οποίες έχουν πρόσφατα ξεκινήσει επιχειρηματική δραστηριότητα, συμβουλές και καθοδήγηση από έμπειρους μέντορες που είναι και οι ίδιοι εδραιωμένοι και επιτυχημένοι επιχειρηματίες στο χώρο τους. Το πρόγραμμα «Business Mentors» το οποίο συγχρηματοδοτείται από τη Γενική Διεύθυνση Επιχειρήσεων & Βιομηχανίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, υλοποιείται από ελληνική κοινοπραξία με συντονιστή την εταιρεία Μίλητος Αναδυόμενες Τεχνολογίες & Υπηρεσίες, και εταίρους το Σ.Β.Β.Ε., την Ομοσπονδία Ελληνικών Συνδέσμων Νέων Επιχειρηματιών και την OLN Learning, και διαρκεί 24 μήνες. Το έργο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Γενικής Διεύθυνσης Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
<http://www.businessmentors.gr/%CF%85%CF%80%CE%BF%CF%83%CF%84%CE%B7%CF%81%CE%B9%CE%BA%CF%84%CE%AD%CF%82>

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ-ΕΡΓΑ 2018 -2019

Υλοποιήθηκαν το 2018, 2019:

- ❑ GEO LUDENS PROJECT (βλ. ιστοσελίδα ΤΕΦΑΑ: <http://en.phed.uoa.gr/erasmus/geo-ludens.html>)

Αναφορικά βλ., **Kamberidou, I., Karteroliotis, K., & Venetsanou, F. (2018). *DISSEMINATION BY GREEK TEAM: THOUSANDS REACHED. Creating a tech tool to promote European Traditional Sports and Games from an intergenerational and inclusive perspective, ERASMUS PLUS Small Collaborative Partnership-GEO-LUDENS* (pp. 1-16). presented at the 06/08, Athens: National and Kapodistrian University of Athens. [Publisher's Version Abstract](#)**
[2. dissemination by greek team june 8 2018.pdf](#) [2.1. nkua.pdf](#)

- ✓ Αναλυτικότερα, [ERASMUS + Small Collaborative Partnership ERASMUS PLUS Small Collaborative Partnership- Geo Ludens: Creating a tech tool to promote European Traditional Sport and Games from an intergenerational and inclusive perspective](#) (Ειρήνη Καμπερίδου // Irene Kamberidou (MANAGER).
- ✓ [ERASMUS PLUS Small Collaborative Partnership ERASMUS PLUS Small Collaborative Partnership- Geo Ludens: Creating a tech tool to promote European Traditional Sport and Games from an intergenerational and inclusive perspective. N°. 579689-EPP-1-2016-1-ES-SPO-SSCP](#) Εγκρίθηκε το 2016 [Read more](#)

[1. GEO LUDENS Ref. Project: 579689-EPP-1-2016-1-ES-SPO-SSCP 2017- 2018](#)

- ❑ FINAL MEETINGS AND FIVE (5) WORK SESSIONS: AGENDA May 30/31 – June 1, 2018
At: National and Kapodistrian University of Athens (UOA), Greece

- ❑ Συμμετείχαν: **National and Kapodistrian University of Athens (Greece)** and **Fundacion Universidad San Jorge (Spain)** [1. Creating a tech tool to promote European Traditional Sports and Games from an intergenerational and inclusive perspective, ERASMUS PLUS Small Collaborative Partnership-GEO-LUDENS ...GEO LUDENS dissemination update: "Creating a tech tool to promote European Traditional Sports and Games from an intergenerational and inclusive perspective"](#)
- ❑ **Dissemination report** - June 8, 2018- **Over 3, 450 reached to date that can be counted**, in addition to those we have not counted or estimated, such as the uploads in over 10 websites, social media, networks, databases and homepages accessed, reached or visited by thousands, e.g.

110 ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΜΕ ΚΡΙΤΕΣ (2002-2020)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚ ΕΡΓΟ – ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΒΑΘΜΙΔΑ ΤΗΣ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑΣ 2016 -2020:

55 δημοσιεύσεις στη θέση της Αναπληρώτριας Καθηγήτριας:

24 άρθρα/δημοσιευμένες εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά, κεφάλαια βιβλίων και πρακτικά συνεδρίων (**πλήρες κείμενο**) με κριτές:

- **Δωδέκα (12)** σε επιστημονικά περιοδικά, **δύο (2)** ως κεφάλαια βιβλίων με κριτές (12 ξενόγλωσσα/αγγλικά και 2 στην ελληνική γλώσσα),
- **Δώδεκα (12)** σε Βιβλία Πρακτικών/πρακτικά συνεδρίων (**πλήρες κείμενο**) με κριτές και
- **Τριάντα-ένα (31)** περιλήψεις/abstracts, extended abstracts ή short articles σε Βιβλία Πρακτικών/πρακτικά συνεδρίων με κριτές **[24+31= 55 ΣΥΝΟΛΟ]**.

Επίσης,

- **13-14** προσκλήσεις συμμετοχής ή ως **προσκεκλημένη ομιλήτρια: 8** ως κύρια ομιλήτρια σε **συνέδρια** και **ημερίδες** (εισηγήσεις/διαλέξεις και ppt. presentations/διαφάνειες έχουν αναρτηθεί στο Apella και στα databases: UoA scholar, PERGAMOS, Research Gate, Academia.edu, Orcid, κ.ά. P

Συνολικά 240 δημοσιεύσεις (περίπου) σε επιστημονικά περιοδικά, πρακτικά συνεδρίων, κεφάλαια βιβλίων, εγκυκλοπαίδειες, συγγράμματα, αρθρογραφία, πανεπιστημιακές σημειώσεις, κ.ά. από τα οποία τα 167, από το 2002 στη βαθμίδα του Λέκτορα έως το 2020 στη βαθμίδα της Αναπληρώτριας Καθηγήτριας.¹¹ Αναλυτικά βλ. 240 δημοσιεύσεις στο UoA Scholar http://scholar.uoa.gr/ikamper/publications_, στο ResearchGate: https://www.researchgate.net/profile/Irene_Kamberidou/?ev=hdr_xprf, στο Orcid: <https://orcid.org/0000-0002-3054-0767>, και στο Google Scholar: <http://scholar.google.gr/citations?user=D0KjfrMAAAAJ&hl=en>

❖ Ενδεικτικά: Δημοσιεύσεις/αρθρογραφία 1984-1997 σελ. 154-163
25 ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΩΣ ΜΕΛΟΣ ΕΕΠ, ΤΕΦΑΑ/ΕΚΠΑ (1990-1997)154 -158

❖ 1,231 Direct Citations/Αναφορές απευθείας στο έργο από το 2003 έως σήμερα και **46**

Mentions (Ενημερώθηκε/updated: 08/06/2020) :

- ✓ **Direct citations:**¹² **664** <http://www.tinyurl.com/yxyc5cgv>
- ✓ **Google Scholar:** **215 citations** <http://scholar.google.gr/citations?user=DoKjfrMAAAAJ&hl=en>
- (ResearchGate (RG): 155 citations**
https://www.researchgate.net/profile/Irene_Kamberidou/?ev=hdr_xprf,
- ✓ **SemanticScholar:** **97 citations** <https://www.semanticscholar.org/author/Irene-Kamberidou/82242351>

=====

Σύνολο: 1,230 citations

- ✓ **Academia.edu: 46 Mentions** <https://www.academia.edu/mentions>

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚ ΕΡΓΟ – ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

2002 - 2016

27 άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές: 15 στην αγγλική γλώσσα, 12 στην ελληνική (και 1 δημοσίευση περίληψης σε επιστημονικό περιοδικό, η οποία δεν συμπεριλαμβάνετε στη μέτρηση). Αναλυτικά,

27 άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές :

- ✓ 15 στην αγγλική γλώσσα (7 μόνη συγγραφέας, 3 πρώτη συγγραφέας, 4 ως δεύτερη συγγραφέας, και ένα ως τρίτη συγγραφέας),
- ✓ 12 στην ελληνική γλώσσα: 10 μόνη, και 2 ως πρώτη συγγραφέας

28 άρθρα σε Βιβλία Πρακτικών/πρακτικά συνεδρίων με κριτές (πλήρες κείμενο),

¹¹73 περίπου σε περιοδικά, εφημερίδες, κλπ ως μέλος ΕΕΠ, και 167 σε επιστημονικά περιοδικά, πρακτικά συνεδρίων, συγγράμματα, κλπ από τη βαθμίδα του Λέκτορα το 2002 έως σήμερα

¹² http://scholar.uoa.gr/sites/default/files/ikamper/files/research_impact_662_direct_citations_updated.june_4_2020_.pdf

- ✓ τα περισσότερα στην αγγλική γλώσσα.

Επίσης,

- 7-10 δημοσιεύσεις σε Book of Abstracts/βιβλία περιλήψεων/ extended abstracts με κριτές
- Δύο (2) Συγγράμματα, το ένα από τα οποία συμπεριλαμβάνει ενότητα και κεφάλαιο στην αγγλική γλώσσα
- 3-4 κεφάλαια σε διάφορες εκδόσεις: βιβλία, λήμμα, εγκυκλοπαίδεια, special issues
- 2 Μονογραφίες
- 19 προσκλήσεις: προσκεκλημένη ως κύρια ομιλήτρια, invited speaker, και ως Moderator σε συνέδρια, ημερίδες, σεμινάρια ή workshops, σε συντακτικές ομάδες, για την παροχή συνεντεύξεων, άρθρων, ένθετα, κ.ά.
- Τέσσερις (4) εργασίες/άρθρα που κοινοποιήθηκαν στην Ε.Ε. στο Cordis, 2003
- κ.ά. Αναλυτικά βλ. UoA Scholar <http://scholar.uoa.gr/ikamper/publications>

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚ ΕΡΓΟ – ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

I.

2020

Τρία (3) επιστημονικά περιοδικά (δύο μόνη/μοναδική συγγραφέας και ένα πρώτο όνομα), -Δύο (2) δημοσιεύσεις/ολοκληρωμένα άρθρα σε Βιβλία Πρακτικών με κριτές (μόνη)/ένα από τα οποία βιβλία θα αναρτηθεί στον Εύδοξο: δύο (2) εισήγησης σε συνέδρια, και δυο (2) περίληψεις σε Βιβλία Πρακτικών Περιλήψεων, και μία (1) προσκλήση/προσκεκλημένη ομιλήτρια σε ημερίδα.

Επιστημονικά περιοδικά με κριτές:

1. **Kamberidou, Irene** (2020). “Distinguished” Women Entrepreneurs in the Digital Economy and the Multitasking Whirlpool. *Journal of Innovation and Entrepreneurship*, Springer Open, Volume 9, Article number: 3 <https://doi.org/10.1186/s13731-020-0114-y>, <https://rdcu.be/boQss>, In **Springer Nature**: <https://rdcu.be/boQss>
Shareable link: <https://rdcu.be/b4sWF>

This article is in the 1st percentile (ranked 1st) of the 1 tracked articles of a similar age in *Journal of Innovation and Entrepreneurship*

- 1.1 **Kamberidou, I.** (2020). “Distinguished” Women Entrepreneurs in the Digital Economy and the Multitasking Whirlpool. *Journal of Innovation and Entrepreneurship*, Springer Open, 9(3), 1-26. Springer Nature. DOI: <https://doi.org/10.1186/s13731-020-0114-y>, <https://link.springer.com/article/10.1186/s13731-020-0114-y#citeas> Springer Open © 2020 BioMed Central/Part of *Springer Nature*, 1291 Accesses March 20, 2020 (Published: 27 January 2020) 3496 Accesses (May 28, 2020). Shareable link: <https://rdcu.be/b4sWF>

How are women entrepreneurs transforming and challenging traditional understandings of professional success in the 21st century, despite the multitasking whirlpool? What type of knowledge and skills are required in today's digital world to develop professionally and succeed as an entrepreneur? What are the major barriers to successful entrepreneurship preventing women from realizing their full potential or stopping them from even beginning an entrepreneurial career? A current literature review (2011-2019) on women's entrepreneurial initiatives, skills, characteristics, attributes, motives and leadership styles, documenting strategies for success and barriers confronted, indicates that not much has changed. Women entrepreneurs continue to face the multitasking whirlpool, along with the lack of financial resources, marketing skills and support services, including poor access to business networks, technology and digital markets. Despite the mass entry of women in exclusively male domains, glass ceilings have not been shattered. Then againE developed and developing nations have come to understand that women's entrepreneurial activities contribute to socioeconomic growth and utilizing the full potential of all human resources is essential for sustainable development. Studies of the 21st century-as those of the late 20th century-continue to spotlight gender gaps in entrepreneurship as well as the so-valued career-family balance, while still arguing that further research is needed. They also agree that successful entrepreneurship requires digital skills along with the drive for innovation. The successful entrepreneur, or to use a term and concept coined by Elias G. Carayannis and McDonald R. Stewart (2013), the "distinguished entrepreneur" regardless of gender, is an innovator; a visionary; a person who predicts and shapes the future; takes initiatives; accepts change, risk and failure; learns from it; and sees what others do not see, among other things. Accordingly, this study presents snapshots of lives changed and empowered. It includes the work and narratives of "distinguished" (Carayannis & Stewart 2013) women entrepreneurs who have made a difference. Is it not time to shed some light on inspirational role models, especially those who are excelling in the startup world, the Blue Economy and the Silver Economy?

KEYWORDS: Women, Entrepreneurship, Multitasking whirlpool, Gender participation gap, Gender pay gap, Gender leadership gap, Work–life balance, Digital skills, Degendering

2. **Kamberidou, I., & Pascall, N. (2020).** [THE DIGITAL SKILLS CRISIS: ENGENDERING TECHNOLOGY–EMPOWERING WOMEN IN CYBERSPACE.](#) *European Journal of Social Sciences Studies*, 4(6), 1-33. Open Access Publishing Group, ISSN: 2501-8590. <http://doi.org/10.5281/zenodo.3558799> [Publisher's VersionAbstract](#)
 [the digital skills crisis - kamberidou.pascall.pdf](#)

This paper examines the latest research on the digital skills crisis, focusing on the factors that contribute to digital exclusion. Through an extensive analysis of current literature on the digital divide, the authors discuss digital skills gaps, namely the exclusion of a sizeable part of the workforce from the digital market economy—and women in particular. Studies indicate that exclusion from the digital market is augmented and reinforced when combining the gender dimension with other exclusionary factors such as disability, age, race and socioeconomic background. Research confirms that the gender imbalance in ICT and related sectors persists today, despite decades of equal opportunity policies, legislation and government initiatives. Women are still underrepresented and digitally excluded and efforts to attract, recruit and retain

girls and women in ICT and STEM seem to be failing, reinforcing the gender gaps: participation gap, pay gap, and leadership gap, a result of the deep-rooted *gender order* reflected in the latest Global Gender Gap Report and Index. A growing body of research of the twenty-first shows that inspiring girls and women into technology—increasing the talent pool in ICT and STEM—requires engendering technology, eliminating gender stereotypes, and raising the profile of female role models and mentors. Studies repeatedly argue that engendering technology entails women’s agency and economic empowerment. Accordingly, the authors include recommendations from inspirational role models and mentors, three successful women in ICT, STEM and Information Society who have made a difference. All three, following a series of semi-structured interviews, propose engendering technology to increase the female talent pool in addition to engendering STEM education, that is to say, including the gender dimension.

Keywords: Engendering technology, Digital divide, Digital exclusion, Gender gaps, Disability, Age, Skills gap, Women entrepreneurs, Leadership gap, Digital inequality, Gender devaluation, Digital economy-the effects of digitalization on society

3. **Καμπερίδου, Ειρ.** (2020/forthcoming). *Η ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΗ ΜΑΝΙΑ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ: Η ΑΡΠΑΓΗ ΚΑΙ Η ΣΥΛΗΨΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ. Φιλοσοφία και Παιδεία*. Έκδοση της Ένωσης Καθηγητών για την Προαγωγή της Φιλοσοφίας στην Εκπαίδευση (Ε.Κ.Δ.Ε.Φ.). Εγκρίθηκε/υπό-δημοσίευση/ Copy at <http://www.tinyurl.com/uu4k49t> Μόνιμη διεύθυνση (Πέργαμος) <https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2915122>

«Εσείς οι Άγγλοι μας παίρνετε τα έργα των προγόνων μας. Φυλάζτε τα καλά. Εμείς οι Έλληνες στο μέλλον θα τα ζητήσουμε πίσω» (Αθανάσιος Ψαλίδας 1809). Μια νέα εξέλιξη προέκυψε αναφορικά με το θέμα των *γλυπτών του Παρθενώνα* που απέσπασε ο Lord Elgin στις αρχές του 19^{ου} αιώνα και εκτίθενται στο Βρετανικό Μουσείο σήμερα. Δυο Τούρκοι επιστήμονες (Ζεϊνέπ Αϊγκέν και Ορχάν Σακίν) εξετάζοντας τα οθωμανικά αρχεία, καταρρίπτουν τους ισχυρισμούς των Βρετανών πως είχαν λάβει άδεια από τον σουλτάνο για την ‘αρπαγή’. Αποδεικνύεται ότι το Βρετανικό Μουσείο βασίζει τους ισχυρισμούς του σε μια ιταλική μετάφραση του φερόμενου ως πρωτότυπου σουλτανικού φερμανιού (άδειας). Οι δύο Τούρκοι επιστήμονες ήρθαν στην Αθήνα στις 23 Φεβρουαρίου 2019 και σε συνεργασία με Έλληνες ομολόγους τους, αποφάνθηκαν πως δεν υπάρχει σουλτανικό φερμάνι. Αρχαία ελληνικά ευρήματα και έργα τέχνης υπάρχουν σήμερα σε όλο τον κόσμο. Συλλεκτική mania είχε καταλάβει τις ευρωπαϊκές αυλές και τους μεγιστάνες του πλούτου ήδη, από την αυγή της Αναγέννησης. «Είναι θλιβερή η διαπίστωση», έγραφε τον 19^ο αιώνα, ο François-René de Chateaubriand, «ότι οι πολιτισμένοι ευρωπαϊκοί λαοί προξένησαν στα μνημεία των Αθηνών περισσότερο κακό κατά τη διάρκεια 150 χρόνων από’ όσο όλοι μαζί οι βάρβαροι κατά τη διάρκεια των αιώνων. Είναι σκληρό να σκεφτεί κανείς ότι ο Αλάρικος και ο Μωάμεθ Β’ σεβάστηκαν τον Παρθενώνα, για να τον αφανίσουν ο Μοροζίνι και ο Έλγιν». Είναι βέβαιο ότι η πολιτισμική κληρονομιά ενός τόπου, δεν είναι μόνο οι αρχαιότητες και τα παλαιά έργα τέχνης. Είναι η πνευματική του δημιουργία που σε συνδυασμό με την ιστορική-πολιτισμική μνήμη συγκροτούν καθημερινή βιωματική εμπειρία, η οποία δεν μπορεί να κλαπεί και να δημοπρατηθεί. Είναι λυπηρό που η διεθνής κοινότητα στέκεται με απάθεια μπροστά στο δράμα της πολιτιστικής κληρονομιάς ενός τόπου, που αποτελεί μέρος της

παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς! [στο τυπογραφείο-υπό έκδοση, καθυστέρηση λόγω μέτρων/Covid 19]

BOOK CHAPTER-ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΕ ΒΙΒΛΙΟ (ΕΝΤΥΠΗ ΜΟΡΦΗ), με κριτές θα αναρτηθεί στον Εύδοξο. Επίσης, πρακτικά διεθνούς συνεδρίου: Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και Χαροκόπιο Πανεπιστήμιο:

4. Kamberidou, I. (2020). *Revealing experiences hidden from history: Through the eyes of women travelers in the Eastern Mediterranean and Black Sea regions in the 17th to early 20th centuries*. In: *Port cities and maritime routes in Eastern Mediterranean and Black Sea 18th–21st centuries* (1st edition), pp. 1063-1083. Thessaloniki: University of Macedonia, Editors: E.G. Gavra and E.N. Geogitsoyanni. ISBN: 978-618-5255-15-2 . [Abstract](#) [revealing experiences hidden from history in the eastern mediterranean and black sea regions may 2020.pdf](#) [cover page-book cover.jpg](#) Copy at <http://www.tinyurl.com/y7nk3l4z>

A plethora of scholarly works have been published on male Western travelers in the Eastern Mediterranean and Black Sea regions, however the accounts of female travel writers drawing attention to experiences hidden from history could also be a welcome addition or an alternative discourse with a gender perspective. Motivated by a cross-examination of the original accounts of 240 Western women travelers in Ottoman territories in the 17th to 19th centuries, showing that over 6000 women travelled and experienced the Orient (Kamberidou 2017, 2016, 2015a), this paper continues the research, examining women's contributions in times of conflict. As early as the 17th century, women have been going from one corner of the world to the other witnessing historic events, war and conflict, religious persecutions, pillaging and the removal or destruction of antiquities, and writing about it. The firsthand accounts of 252 European and American women travelers of the 17th to early 20th centuries in Asia Minor, Cyprus, Syria, Egypt, Greece and other Ottoman occupied territories confirm that thousands of women travelled and witnessed historic events. Women from Great Britain, France, Germany, Switzerland, Sweden, Austria and America explored, visited, resided as permanent residents, worked or served as volunteers, missionaries, educators, nurses, artists, governesses, ladies in waiting and servants of the western or eastern elite in different regions of the Ottoman Empire. This paper begins with a brief discussion on women travelers, subsequently focusing on 19th Century accounts regarding women's contributions in times of conflict, exclusively from archival sources: the narratives of women volunteers, nurses, care givers and morale builders during the Crimean War (1853-1856), when the colonial experience encouraged female engagement. The accounts of English, French and German women who cared for the soldiers in the military hospitals of Constantinople and its environs reveal that women played key roles in social care, public health and hospital management, showing initiative and innovation in crisis management. The female accounts describe the British military and naval hospitals; the nurses duties and hardships (1,500 patients per 3 women: two lady volunteers and one nurse); the hundreds of women who followed their husbands to war; the demoralizing barrack system; the degrading social status and abuse of the English soldier's wife and babies; the elevated status and protection enjoyed by the French soldier's wife; the French military system. The female narratives argue that the French soldiers, as opposed to the English, are educated, industrious, productive and creative, adding to the general good. They spotlight the superiority of the French soldiers as regards their manners,

morals, courtesy, organizational skills, patriotism and especially their respect and treatment of women.

Keywords: Gender, Women, War, Female accounts, Volunteerism

Δημοσιεύσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings

5. **Καμπερίδου**, Ειρήνη (2020/Forthcoming). **ΦΥΛΟ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ: ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΜΦΥΛΗ ΚΟΠΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΜΦΥΛΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ** (Gender, Social Capital and Sport: From Gender Fatigue to Gender Energy). Εισήγηση στο 7^ο Συνέδριο της Ελληνικής Κοινωνιολογικής Εταιρείας/ΕΚΕ «*Κοινωνίες μετά την κρίση, κοινωνίες χωρίς κρίση;*», venue: Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), Αθήνα, **αναβλήθηκε λόγω πανδημίας (Covid 19/κορονοϊός)** και **προγραμματίζεται για 23–25 Σεπτ. 2020** (αρχική ημερομηνία **18–20 Μαρτίου 2020**).

- Επίσης, το **άρθρο εγκρίθηκε για δημοσίευση στο Βιβλίο Πρακτικών** της ΕΚΕ: Copy at <http://www.tinyurl.com/wwutyc6> **Abstract**
[perilipsi.7o_sunedrio_eke_deltio.summetokhes.irene.kamberidou.pdf](http://perilipsi.7o_sunedrio_eke.deltio.summetokhes.irene.kamberidou.pdf)
<http://scholar.uoa.gr/ikamper/publications/gender-social-capital-and-sport-gender-fatigue-gender-energy>

Η διερευνητική αυτή μελέτη προσεγγίζει τον αθλητισμό στις προοπτικές της θεώρησης περί κοινωνικού κεφαλαίου, που τελευταία εμπερικλείει στα σημαινόμενά του και τις επιταγές της έμφυλης δράσης. Στις πολυάριθμες θεωρητικές προσεγγίσεις περί κοινωνικού κεφαλαίου, τουλάχιστον των τριών τελευταίων δεκαετιών, επισημαίνεται ότι αποτελεί στοιχείο κοινωνικής συνοχής, ευημερίας και ανάπτυξης, επηρεάζοντας και το ευρύτερο οικονομικό περιβάλλον. Υπογραμμίζεται δε ότι πηγάζει από τη συλλογική δράση: τη συνεργατικότητα, τον εθελοντισμό, την πολιτοφροσύνη, την αλληλεγγύη και την εμπιστοσύνη. Λαμβάνοντας υπόψη τις μελέτες για την έμφυλη διάσταση του κοινωνικού κεφαλαίου— που διευρύνεται ως έννοια και ως εργαλείο ανάλυσης— αυτή η εργασία εξετάζει την εκπροσώπηση των γυναικών στην κοινωνική περιοχή του αθλητισμού, και ειδικά τη μετάβαση από τον αθλητισμό στην επιχειρηματικότητα. Επισημαίνεται η γυναικεία συμμετοχή ως πηγή κοινωνικού κεφαλαίου, που υπό συνθήκες μπορεί να διευκολύνει ποικίλες διαδικασίες κοινωνικής ενσωμάτωσης και να συμβάλλει στην εξάλειψη του φαινομένου της έμφυλης κόπωσης (gender fatigue).

Προσκεκλημένη ομιλήτρια (keynote speaker):

6. **Καμπερίδου**, Ειρήνη (2020). Γυναίκα με αναπηρία στον Αθλητισμό: «Διεκδικώ τα δικαιώματά μου!». Κοινωνική αναπαράσταση αναπηρίας στον αθλητισμό. Εισήγηση (προσκεκλημένη ομιλήτρια) στην **Ημερίδα Γυναίκα –Μητέρα – Αναπηρία & Αθλητισμός**, 8 Μαρτίου, Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (Πύργος Βιβλίων), 17:00-21.00, υπό την επιστημονική επίβλεψη του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος, Αναγέννηση & Πρόοδος, και Sports Excellence της Α' Ορθοπαιδικής Κλινικής του ΕΚΠΑ.

3/8/2020.[Abstract](#)

Copy

at <http://www.tinyurl.com/wasgozu>

[women_motherhood_disability_and_sport_march_8_2020.pdf](#)

[imerida_gynaika_anapiria.pdf](#)

[keynotespeakers_invitation_to_speak_march_8_2020.pdf](#)

https://www.uoa.gr/anakoinoseis_kai_ekdiloseis/proboli_ekdilosis/imerida_gynaika_mitera_a_napiria_athlitismos/

Αναλυτικό

Πρόγραμμα

++Video της ημερίδας - Ενότητα 2: <https://www.youtube.com/watch?v=8Zo6h2Xb5lo>

Μετά από μια κοινωνιολογική προσέγγιση και έρευνα των κοινωνικών αναπαραστάσεων για την αναπηρία, διακρίνουμε τον κοινωνικό αποκλεισμό που αντιμετωπίζουν οι συνάνθρωποί μας με αναπηρίες: ως κοινωνική ομάδα και ως άτομα. Αν συμπεριλάβουμε εδώ και τη διάσταση του φύλου, ο κοινωνικός αποκλεισμός, οι κοινωνικές ανισότητες αυξάνονται ραγδαία, και όχι μόνο. Οι γυναίκες και τα κορίτσια με αναπηρίες διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο να υποστούν εκμετάλλευση, βία, και σεξουαλική κακοποίηση. Μια ενδελεχή ανασκόπηση της διεθνούς σχετικής βιβλιογραφίας τεκμηριώνει πως ο αθλητισμός προσφέρει μια πλατφόρμα (ένα βήμα/μια κοινωνική περιοχή) για την ευαισθητοποίηση των ατόμων χωρίς αναπηρίες. Ο αθλητισμός και η φυσική αγωγή αποτελούν εργαλεία ή μέσα κοινωνικής ενσωμάτωσης και ένταξης για τους συνανθρώπους μας με αναπηρίες, και ειδικά για τη γυναίκα.

Λέξεις κλειδιά: Γυναίκα, Αναπηρία, Μητέρα, Κοινωνικός αποκλεισμός, Ενσωμάτωση, Ένταξη

2019

Τρεις (3) δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά (1 μόνη, 1 πρώτο όνομα, και 1 τρίτο), δύο (2) σε πρακτικά συνεδρίων/ολοκληρωμένα άρθρα/πλήρες κείμενο (σύνολο 4 ολοκληρωμένα άρθρα με κριτές): Μία (1) εισήγηση σε συνέδριο και δημοσίευση του άρθρου στα πρακτικά και επτά (7) σύντομες/μικρές δημοσιεύσεις ή δημοσίευση περιλήψεων σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές. Επίσης, δύο (2) προσκλήσεις/προσκεκλημένη ομιλήτρια σε ημερίδες, και δύο (2) πρόσκλησεις/προσκεκλημένη ομιλήτρια σε συνέδρια: (Lions και Black Sea conference):

Επιστημονικά περιοδικά με κριτές:

7. **Kamberidou, I., Bonias, A., & Patsantaras, N. (2019).** [SPORT AS A MEANS OF INCLUSION AND INTEGRATION FOR "THOSE OF US WITH DISABILITIES".](#) *European Journal of Physical Education and Sport Science*, 5(12), 99-128. Open Access Publishing Group. [Publisher's VersionAbstract](#)
[inclusionintegrationdisability.sport .oct .32019 .pdf](#)

Can sport provide a platform for disability awareness as regards both social and biological dimensions? How can sport serve as a tool or means of social inclusion for persons or athletes with disabilities? To address these questions our qualitative study begins with a review of current research on the social dimensions of disability, namely diverse forms of social exclusion experienced by "those of us with disabilities" (McCall, 2016), such as attitudinal, institutional and environmental barriers, subsequently followed by a case study in Greece. Initially, we discuss today's shift to inclusion—which advocates a more inclusive and *people-first* perspective

as well as a more empowering language—and distinguish between two concepts/approaches, integration and inclusion, mainly through educational schemes, so as to facilitate the analysis that follows on sport’s role in eliminating social and institutional barriers and promoting inclusion. Inclusive education is a central objective of the UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD), and other UN and UNESCO initiatives. In this context researchers have been examining sport and physical education as tools, instruments or means of social inclusion and/or integration. Accordingly, to determine whether—and to what extent—sport participation contributes to the inclusion and integration of people with physical disabilities, interviews were conducted with 20 athletes in Athens: semi-structured interviews with 14 male and 6 female Paralympic and World Champions. The findings confirm that both genders confront many forms of social exclusion (attitudinal, environmental and institutional), however their sport participation plays a significant and positive role in their lives. All 20 acknowledge or report sport gives them a social identity, a sport identity and a *meaning in life*, in addition to contributing to their social integration/inclusion. **Conclusions:** The lack of disability awareness, information and knowledge accounts for many of the barriers. Recognizing both the social and biological dimensions of disability is important. The disability community needs *visibility*, i.e. coverage in mainstream media to cultivate inclusion, promote and reproduce role models and mentors, along with a wider disability awareness campaign, in which sport could play a vital role in changing stereotypes and attitudes, in addition to eliminating the *supercrip* identity.

Keywords: integration, inclusion, inclusive education, physical disability, supercrip identity, sport identity, social exclusion, empowering language-terminology, mainstream media

8. **Kamberidou, I.** (2019). [GENDER INTEGRATION IN THE MILITARY: GENDER-NEUTRAL STANDARDS AND COED SPORTS](#). *European Journal of Physical Education and Sport Science*, 5(11), 23-45. Open Access Publishing Group. [Publisher's VersionAbstract](#) [gender.integration.in .the .military .pdf](#)

This paper focuses on the socio-cultural aspects of gender integration in the Armed Forces, arguing for gender-neutral standards. It begins with a detailed literature review relevant to women’s integration in the military, subsequently focusing on Greece, and in the final analysis arguing that coed military sport participation and exercises serve as a means of bridging the gender-divide and eliminating gender harassment. Though coed sport (mixed-gender teams) as a tool for women’s inclusion and integration in the military seems to be part of the solution, it is a topic on which research is scarce (Kefi Chatzichamperi, 2018, 2019). This study does not examine physiologic attributes: biological and anatomical differences or research on sex hormones and how they affect the nervous system and physical strength, and subsequently soldier performance (Tenan, 2017). Using a qualitative theoretical approach, it discusses the social dimensions of evidence-based research on why and how gender integration is relevant. It includes current and ongoing studies presented at the 14th Conference of the European Research Group on Military and Society (ERGOMAS), hosted by the Hellenic Army Academy in Athens, indicating that a main challenge in the military today is to ensure a gender balance through women’s inclusion, active engagement and retention. Research emphasizes the need for change in the military culture on all levels—legal and organizational—including gender-awareness and diversity training, especially on the complimentary skills that both genders bring to the table as

opposed to the "wastage of talent" (Kamberidou, 2013). Certainly, establishing gender-neutral standards to eliminate sexism, and promote inclusion and integration is a complex and multifaceted process, the reason researchers in the social sciences use a variety of theoretical approaches (Patsantaras, 2015, 2013; Seagrave, 2016). The results indicate that the gender participation gap continues in all current military organizations: Hungary holding the highest female participation rate (19.3%) and Turkey the lowest (0.8%).

Keywords: Degendering, gender/sex distinction, gender harassment, armed forces, homophobia, sexual and gender-based violence (SGBV), mixed-gender sports

9. Georgiou, Y., Patsantaras, N., **Kamberidou, I.**, & Fotiou, A. (2019). **POLITICAL LEANING AND ATTITUDES OF PHYSICAL EDUCATION STUDENTS TOWARDS HOMOSEXUALITY**. Facta Universitatis, Series: Physical Education and Sport, 17(3), 531-537. University of Niš, Serbia | Creative Commons License: CC BY-NC-ND. Copy at <http://www.tinyurl.com/qubhfqq>

The purpose of this study is to investigate the attitudes of students of the School of Physical Education and Sports Science of the National and Kapodistrian University of Athens towards homosexuality in relation to their political inclinations. The sample consisted of 557 undergraduate students. The Greek version of Herek's (1994) Attitudes towards Lesbians and Gay Men (ATLG) scale is used in this study with two factors, one for male homosexuality and one for female. The independent variables surveyed were gender, age, sexual orientation, and political inclinations. A univariate analysis of variance (ANOVA) and post-hoc Scheffe test were used in order to determine significant statistical differences between the three levels of the political inclinations factor. The analysis of the results showed that political inclinations influence attitudes towards homosexuality: left-wing oriented students showing greater acceptance of homosexuality; right-wing students more negative attitudes; students oriented towards the center displaying more moderate attitudes, ranging between those of the right-wing and left-wing.

KEYWORDS: *Homosexuality, Homophobia, Discrimination, Sports*

Προσκεκλημένη ομιλήτρια σε συνέδριο:

10. Καμπερίδου, Ειρ. (2019). Ελλοχεύει ο κίνδυνος έμφυλης μεροληψίας στις προοπτικές της τεχνητής νοημοσύνης και του STEM: Εισήγηση (ως προσκεκλημένη ομιλήτρια) στο πρώτο Γυναικείο Συμπόσιο της Επιτροπής Γυναικείων Θεμάτων και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Διεθνούς Οργάνωσης των Lions «Τεχνητή νοημοσύνη και ισότητα των φύλων –Γυναίκες σε επιστημονικά πεδία STEM» (σελ. 1-8), 17 Μαρτίου, Αθήνα: [Abstract](#) [lions_womens_symposiumhumanrights.pdf](#)
[lions.programma.symbolioy.17.3.2019.pdf](#) [balanceforbetter.pdf](#)
[inspirational.greek_women.jpg](#) [190317_205544_collage-1.jpg](#)
[190317_205830_collage-1.jpg](#) [presentation_sample.eisigisi.pdf](#)
[lionsappreciationcertificatescan0051.pdf](#) [balanceforbetterappreciation.pdf](#)

Στο πλαίσιο της 4ης βιομηχανικής επανάστασης που βιώνουμε σήμερα αυτή η εργασία εξετάζει το ψηφιακό χάσμα, εισάγωντας τη διάσταση το φύλου. Όπως τονίζει ο Elliot (2017), ερευνητής του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης: «Ζούμε σ’ ένα ψηφιακό παζάρι όπου οτιδήποτε δεν έχει κατασκευαστεί για να εξυπηρετεί την εποχή του διαδικτύου δεν θα αντέξει την πίεση.» Αυτή η παρουσίαση επικεντρώνεται στο έμφυλο χάσμα, δηλαδή την υποεκροσώπηση των γυναικών στους τομείς της Τεχνητής Νοημοσύνης και του STEM. Η γυναικεία συμμετοχή σε διάφορους τομείς ΤΠΕ και Επικοινωνίας στην Ευρώπη είναι μόνο 30% (και μόλις το 19% των διευθυντικών στελεχών είναι γυναίκες). Η αντιστοιχία γυναικών αποφοίτων πληροφορικής σε σχέση με τους άνδρες είναι 3 προς 10, ενώ μόνο 9 στους 100 προγραμματιστές είναι γυναίκες. Αναμένονται σημαντικές ελλείψεις εργατικού δυναμικού στο μέλλον, ειδικά αν λάβουμε υπόψη ότι μόνο το 24,9% των απόφοιτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε τομείς που σχετίζονται με την τεχνολογία είναι γυναίκες (European Commission 2018). Τα ερευνητικά μας ερωτήματα είναι: (1) Η τεχνητή νοημοσύνη (AI) θα κλείσει το έμφυλο χάσμα δεξιοτήτων, θα προωθήσει την έμφυλη ουδετερότητα (Kamberidou, 2004, 2020), δηλαδή την ισότητα, αυξάνοντας τη γυναικεία συμμετοχή. 2) Υπάρχει περίπτωση να αυξηθεί το έμφυλο χάσμα (η υποεκροσώπηση των γυναικών) στον εργασιακό χώρο; Μήπως η τεχνητή νοημοσύνη θα αναπαράγει κοινωνικά στερεότυπα (κοινωνικές ανισότητες) και ως αποτέλεσμα το έμφυλο χάσμα στους εργασιακούς χώρους;

Λέξεις κλειδιά: Τεχνητή νοημοσύνη, STEM, Γυναίκα, Φύλο, Απασχολησιμότητα, Ελληνίδες επιστήμονες, Έμφυλες διαφορές, Κενό/χάσμα δεξιοτήτων

Keywords: Artificial intelligence (AI), STEM, Women, Gender, Employability, Greek women scientists, gender skills gap

Δημοσιεύσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings

11. Καμπερίδου, Ειρ. (2019). [Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακός αποκλεισμός: Γεφυρώνοντας το έμφυλο ψηφιακό χάσμα \(Digital skills and digital exclusion: Bridging the gender digital divide\)](http://www.tinyurl.com/yuk5qmp6), σελ. 202-220 στα Πρακτικά του 6ου Συνεδρίου της ΕΚΕ | ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ-Hellenic Sociological Society (HSS): "Η Κοινωνιολογία και ο Δημόσιος Ρόλος της στην Εποχή της Μεταμόρφ. Copy at <http://www.tinyurl.com/yuk5qmp6> Publisher's VersionAbstract book_of_proceedings.released.2019.hellenic.sociological.society.eke.pdf digital_skills_and_digital_exclusion_article.pp_.202-220.pdf

Ο ψηφιακός εγγραμματισμός λειτουργεί ως εξαιρετικό μέσο-εργαλείο για την ισότιμη μεταχείριση και ενσωμάτωση-ένταξη κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων στην κοινωνία της πληροφορίας. Προβαίνοντας σε μια ανάλυση των πρόσφατων ερευνών και συζητήσεων για το ψηφιακό χάσμα, τις απαιτούμενες σήμερα ψηφιακές δεξιότητες και τη μελλοντική ζήτηση, η συγκεκριμένη μελέτη επικεντρώνεται στην έμφυλη διάσταση. Ερευνητικά δεδομένα επιβεβαιώνουν ότι δεκαετίες προτάσεων και παρεμβάσεων—ερευνητικών, πολιτικών, κοινωνικών, νομοθετικών—δεν αύξησαν τη γυναικεία συμμετοχή στους κλάδους των STEM (Επιστήμη, Τεχνολογία, Μηχανική, Μαθηματικά) και των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ). Οι γυναίκες εξακολουθούν να αποτελούν *αόρατη μειονότητα* σε αυτούς τους τομείς, παρά τις ενέργειες του κινήματος για την κοινωνική ενσωμάτωση-ένταξη των γυναικών και κοριτσιών στις ΤΠΕ και την ευρεία αναγνώριση της σημαντικότητας των

ψηφιακών δεξιοτήτων στους χώρους εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα αποτελέσματα εμπειρικών ερευνών αναδεικνύουν τη ζωτικής σημασίας αναμόρφωση της εκπαίδευσης STEM ώστε να συμπεριλάβει την έμφυλη διάσταση, δεδομένου ότι οι κοινωνικές προκαταλήψεις ξεκινούν από μικρή ηλικία. Επισημαίνεται, επίσης, η αναγκαιότητα να καθοριστούν και να καταγραφούν από τους βιομηχανικούς θεσμούς οι πραγματικές ανάγκες και οι ψηφιακές δεξιότητες που απαιτούνται σήμερα. Η μελέτη ολοκληρώνεται με τις πολύτιμες συμβουλές τεσσάρων γυναικών-προτύπων· συγκεκριμένα, διακεκριμένων γυναικών στην κοινωνία της πληροφορίας και των ΤΠΕ: Nancy Pascall, Rosalie Zobel, Όλγα Σταυροπούλου και Elizabeth Pollitzer.

Λέξεις κλειδιά: Ψηφιακό χάσμα-αποκλεισμός, Τεχνοφοβία, Ψηφιακές δεξιότητες, Έμφυλη διάσταση, Soft Skills

Abstract- This study examines current research on the digital skills crisis and future skills demand, focusing on the gender dimension of the digital divide. Studies confirm that decades of equal opportunity policies, legislation and government initiatives have failed to increase women’s engagement in the STEM and ICT sectors. Statistics show no real improvement, women remaining a minority, despite the social inclusion movement in ICT and the widespread acknowledgement of the importance of digital skills required in EU workplaces. Industry needs to project and clearly define digital skill requirements. It is also vital to reshape STEM education to include the gender dimension, since social biases start at an early age. Accordingly, following a series of interviews, the study concludes with recommendations from four inspirational role models, successful women in ICT and information society: Nancy Pascall, Rosalie Zobel, Olga Stavropoulou and Elizabeth Pollitzer.

Keywords: Digital Divide, Skill Gaps, Gender Gaps, Digital Literacy, Soft Skills

12. Γιοβάνη, Χ., Καμπερίδου, Ειρ., & Πατσαντάρας (2019). [ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΟΜΑΔΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ](http://sefaacongress.phed.uoa.gr/programma/analytiko-programma-sabbatoy-13-04-2019.html). Αναρτημένη Ανακοίνωση. Θεματική ενότητα: «Θεσμικές, διοικητικές, κοινωνιολογικές και ιστορικές προσεγγίσεις στην άσκηση και υγεία», 5^ο Συνέδριο Αθλητικής Επιστήμης «Άσκηση & Υγεία», Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 12-14 Απριλίου 2019, Αθήνα. [σελ. 141 στο ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ) <http://sefaacongress.phed.uoa.gr/programma/analytiko-programma-sabbatoy-13-04-2019.html>[Abstract](#) team.intergroup.relations.phys.ed.ac.uk/poster.presentation.pdf

Η κοινωνικοποίηση των μαθητών/τριών σε μια σχολική μονάδα επιτυγχάνεται μέσα από την αλληλεπίδραση μεταξύ τους και τη δημιουργία τυπικών και άτυπων ομάδων. Η κάθε ομάδα έχει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και δυναμική και διέπεται από κανόνες συμπεριφοράς, τήρηση ιεραρχίας και ανάθεση ρόλων. Από τα ερευνητικά δεδομένα προκύπτει ότι η ανάπτυξη των διομαδικών σχέσεων ενισχύεται στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής (Φ.Α.) μέσα από τις αθλοπαιδιές και τα ομαδικά παιχνίδια. Σκοπός της έρευνας είναι να ερμηνεύσει τις σχέσεις, που μπορεί να αναπτυχθούν μεταξύ των μαθητών/τριών και των ομάδων τους, καθώς και να διερευνήσει την επίδραση των διομαδικών σχέσεων στη συμμετοχή στο μάθημα της Φ.Α. Μέθοδος Έρευνας: Η παρούσα μελέτη αποτελεί μια ενδεδεγμένη ανασκόπηση βιβλιογραφίας στο

πλαίσιο της οποίας διαπιστώνεται ότι τόσο η μορφή αλληλεπίδρασης μεταξύ συνομηλίκων στη σχολική τάξη, όσο και ο τρόπος διάδρασης μεταξύ των μαθητών/τριών και του/της Καθηγητή/τριας Φ.Α., μπορεί να επηρεάσει σημαντικά τον βαθμό συμμετοχής στο μάθημα της Φ.Α. Αποτελέσματα: Η εκπλήρωση του κοινωνικού ρόλου της Φ.Α. εξαρτάται από τις μεθόδους διδασκαλίας που χρησιμοποιεί ο/η Καθηγητής/τρια Φ.Α. Μέσα από βιωματικές και ομαδοσυνεργατικές πρακτικές είναι εφικτό, οι μαθητές/τριες να καλλιεργήσουν και να βιώσουν το αίσθημα του ανήκειν στην ομάδα και ταυτόχρονα να αποκτήσουν ευρύτερες κοινωνικές δεξιότητες. Η κοινωνική ενεργοποίηση βασικών αξιών, όπως του ευ αγωνίζεσθαι, της ομαδικότητας και της συνεργασίας, αναδεικνύεται σε καθοριστικό παράγοντα επιρροής αναφορικά με τη διαμόρφωση κοινωνικής ταυτότητας του μαθητή/τριας, ενώ ταυτόχρονα συντελεί και στη συσσώρευση κοινωνικού κεφαλαίου. Ως πιθανό επακόλουθο προκύπτει μια αρμονική συνύπαρξη με τα υπόλοιπα μέλη της μαθητικής κοινότητας και η δημιουργία συνοχής στη σχολική τάξη

13. Σπέγγα, Α., Καμπερίδου, Ειρ., Πατσαντάρας, Ν. (2019). [ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ ΣΤΗ ΦΥΣΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ/ΑΣΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ](#). Εισήγηση (ενότητα ελεύθερες ανακοινώσεις 14/4) στο 5^ο Συνέδριο Αθλητικής Επιστήμης «Άσκηση & Υγεία», Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 12-14 Απριλίου 2019, Αθήνα. [Publisher's VersionAbstract](#) [gender.girls .physical.activity.pdf](#)

Τα έφηβα κορίτσια δεν ασχολούνται επαρκώς με την άσκηση ή/και τις φυσικές δραστηριότητες (ΦΔ). Ένας από τους παράγοντες που επηρεάζουν τη συμμετοχή των κοριτσιών σε ΦΔ, είναι η κοινωνική υποστήριξη από τους σημαντικούς άλλους: το άμεσο οικογενειακό περιβάλλον, οι φίλοι, οι συνομήλικοι και οι καθηγητές-τριες Φυσικής Αγωγής (ΚΦΑ). Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η διερεύνηση της σχέσης μεταξύ αυτού του τύπου κοινωνικής υποστήριξης και φυσικής δραστηριότητας των έφηβων κοριτσιών, καθώς και η κατανόηση του τρόπου με τον οποίο διαφορετικές μορφές και πηγές κοινωνικής υποστήριξης μπορούν να επηρεάσουν αυτή τη σχέση. Μέθοδος Έρευνας: Για την παρούσα βιβλιογραφική ανασκόπηση αναζητήθηκε κυρίως αγγλόφωνη βιβλιογραφία μέσα από τις μηχανές αναζήτησης (Google Scholar, ResearchGate, ScienceDirect και PubMed), τις βιβλιογραφικές αναφορές δημοσιευμένων εργασιών και πρόσφατες έρευνες, στις οποίες υπήρχε πρόσβαση μέσω ΕΚΠΑ. Αποτελέσματα: Η κοινωνική υποστήριξη από την οικογένεια, τους φίλους, τους συνομήλικους και τους ΚΦΑ παρουσιάζει σημαντική θετική συσχέτιση με τη φυσική δραστηριότητα των έφηβων κοριτσιών. Οι μορφές που μπορεί να λάβει η κοινωνική υποστήριξη από την οικογένεια είναι συναισθηματική (ενθάρρυνση, έπαινος), υλικοτεχνική (μετακίνηση, αγορά εξοπλισμού) ή εκπαιδευτική (επίβλεψη, καθοδήγηση). Επιπλέον, οι γονείς και τα αδέλφια, όταν ασχολούνται με κάποιο είδος άσκησης, μπορούν να επηρεάσουν θετικά τα κορίτσια αποτελώντας παράδειγμα προς μίμηση. Οι φίλοι και οι συνομήλικοι παρέχουν στήριξη σε στιγμές ανασφάλειας, συνεισφέρουν στην αποκόμιση θετικών εμπειριών από το μάθημα της Φυσικής Αγωγής και γενικότερα συμβάλλουν στον ψυχαγωγικό χαρακτήρα της ΦΔ. Οι ΚΦΑ διαδραματίζουν επίσης, έναν σημαντικό ρόλο αναφορικά με την ενασχόληση των έφηβων κοριτσιών με ΦΔ, όταν συμπεριφέρονται υποστηρικτικά και παρέχουν δυνατότητες επιλογής.

Λέξεις κλειδιά: Φύλο, Κορίτσια, Εφηβεία, Άσκηση, Φυσική δραστηριότητα, Κοινωνική υποστήριξη, Φυσική αγωγή, Κοινωνικοποίηση

14. Κέφη-Χατζηχαμπέρη, Ε., & **Καμπερίδου**, Ειρ. (2019). [Άθληση και Στρατιωτικές Σχολές: Βιβλιογραφική Ανασκόπηση](#). 5ο Συνέδριο Αθλητικής Επιστήμης «Άσκηση & Υγεία», Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Σ.Ε.Φ.Α.Α.), Τμήμα Επιστήμης [!\[\]\(df1b1fd8a5b866ab1eaba29667bb087d_img.jpg\) military.schools.gender .pdf](#)

Η άθληση και γενικότερα η φυσική αγωγή στις στρατιωτικές σχολές της χώρας μας— όπως και στις ΗΠΑ και την Ευρώπη—αποτελεί σημαντικό κομμάτι της στρατιωτικής εκπαίδευσης των σπουδαστών-τριών (Laker, 2000) με απώτερο σκοπό να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του κλάδου που θα υπηρετήσουν (Στρατός Ξηράς, Πολεμικό Ναυτικό, Πολεμική Αεροπορία). Σκοπός αυτής της μελέτης είναι η διερεύνηση των μεταβολών συγκεκριμένων βιολογικών παραμέτρων που επιφέρουν οι αθλητικές στρατιωτικές δραστηριότητες στα δύο φύλα. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στη συχνότητα τραυματισμών. Μέθοδος Έρευνας: Επιλέχθηκαν δεκαοχτώ έρευνες, που εξετάζουν τις διαφορές σε συγκεκριμένες βιολογικές παραμέτρους των δύο φύλων που προέκυψαν μετά την ολοκλήρωση της βασικής στρατιωτικής εκπαίδευσης. Αποτελέσματα: Οι γυναίκες σε σύγκριση με τους άνδρες είναι πιο επιρρεπείς σε υπερβολικούς τραυματισμούς, όπως α) κατάγματα από 12% έως 30%, β) μικροβλάβες στην οστική ανάπλαση και γ) τραυματισμοί λόγω υπερβολικής προπόνησης. Συζήτηση/Συμπεράσματα: Με βάση σχετικά ερευνητικά δεδομένα προτείνεται ένας επανασχεδιασμός της δομής του στρατιωτικού αθλητικού προγράμματος (μικτές ομάδες).

Λέξεις κλειδιά: Στρατιωτικές σχολές, Γυναίκα, Άθληση, Φυσική αγωγή

15. Αντερριώτη-Καλπακίδου, Μ., & **Καμπερίδου**, Ειρ. (2019). [Η Συμμετοχή των Μουσουλμάνων Γυναικών στη Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό: Πολιτισμικά Εμπόδια και Στρατηγικές Ένταξης](#). Συνεδρία Πτυχιακών Εργασιών 13/4, 5ο Συνέδριο Αθλητικής Επιστήμης «Άσκηση & Υγεία», Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Εθνικό και. [!\[\]\(eb23ef412eb7e26d34b05bea2d5c4c8b_img.jpg\) Abstract](#) [!\[\]\(4011736c834c1166e9120df823fb6201_img.jpg\) e-poster.presentation.pdf](#) [!\[\]\(f1429b4467dfe44115c3cdc5103b94ca_img.jpg\) eposter.muslim.women.final .pdf](#) [!\[\]\(36c4295cd01c657db309eff09659426f_img.jpg\) award 2019 anterioti kamperidou.pdf](#) [!\[\]\(e40d299b0f2a3bc2e390898df6150d92_img.jpg\) detailed.abstract.anteriot.kamberidou.pdf](#) [!\[\]\(ddb5b4402079c54d5a2498e8e225d532_img.jpg\) oral.presentation.program.pdf](#)

Η αυξημένη εισροή, δεδομένης της προσφυγικής κρίσης, πληθυσμών από χώρες της Μέσης Ανατολής, όπου το Ισλάμ είναι η κύρια θρησκεία (Hackett, Connor, Stonawski & Potancokona, 2017) θέτει προβληματισμούς στους αθλητικούς επιστήμονες και αποτέλεσε την αφορμή για τη συγγραφή αυτής της εργασίας. Οι υπάρχουσες έρευνες δείχνουν πως οι μουσουλμάνοι μαθητές/τριες, και ιδιαίτερα οι μαθήτριες, αντιμετωπίζουν πολλά εμπόδια στη συμμετοχή τους στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής, όπως ο ρατσισμός, οι έμφυλες διακρίσεις και η αθλητική ενδυμασία (Καμπερίδου, 2011: 161- 202). Μέθοδος Έρευνας: Εξετάσαμε συνολικά 58 πηγές (συγγράμματα, έρευνες και άρθρα), επιδιώκοντας να κατανοήσουμε τους περιορισμούς που αντιμετωπίζουν οι Μουσουλμάνες και εν συνεχεία να διατυπώσουμε προτάσεις για την αποτελεσματικότερη ένταξη τους στη δια βίου άθληση. Αποτελέσματα: Οι κοινωνικές αντιλήψεις για το ρόλο της γυναίκας, τα ήθη και έθιμα, και οι έμφυλες ανισότητες αποτελούν σημαντικά εμπόδια για την αθλητική συμμετοχή των μουσουλμάνων γυναικών και κοριτσιών.

Για τα κορίτσια, οι συνθήκες διδασκαλίας του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής στα ευρωπαϊκά σχολεία δυσχεραίνουν την ένταξη τους στο μάθημα. Συζήτηση/Συμπεράσματα: Η παρουσία προτύπων αποτελεί ισχυρό παράγοντα για την προσέλκυση περισσότερων μουσουλμάνων γυναικών και κοριτσιών στον αθλητισμό, ενώ η δημιουργία αθλητικών προγραμμάτων για μειονοτικές γυναίκες θα αποτελούσε ένα σημαντικό βήμα αθλητικής ένταξης. Τέλος, η μειωμένη αθλητική συμμετοχή των μεταναστών και η ‘μετ’ εμποδίων’ άθληση των γυναικών ακόμα και σε δυτικές χώρες γεννούν την ανάγκη για περαιτέρω έρευνα αυτών των κοινωνικών ομάδων.

16. Curt, C., & Kamberidou, I. (2019). [GENDER, ENTREPRENEURSHIP, SPORT AND PHYSICAL ACTIVITY IN FRANCE](#). 5th Scientific Conference on "Physical Activity and Health". School of Physical Education & Sport Science, National and Kapodistrian University of Athens, 12-14 April, Athens, Greece. Sociology Lab–Sociology of Sport. [Abstract](#) [genderentrepreneurswomen.sport .pdf](#)
[detailed.abstract.kamberidou.curt .pdf](#)

Physical activity, health and well-being are valued in France, where over 65% of the population practice sport (Schann, 2014). French towns provide sport clubs, athletic facilities and parks for jogging, running or cycling and most workplaces include gyms, fitness programs or sport activities. Companies like Apple have integrated gyms in the workplace; the bank Société Générale provides dance activities for employees and managers; the Valeo group-smart technology for smart cars organizes sport events resembling the Olympics. Physical activities are encouraged to improve or maintain employee health while developing strengthening cooperation and teambuilding for both genders. In contrast, gender inequality prevails, especially in sport leadership and entrepreneurship. This study focuses on the major obstacles confronted by women entrepreneurs in France and in francophone countries. Method: In depth literature review (30 studies) on women’s entrepreneurial activities over the period 2002-2018, a topic not sufficiently studied in France, including two studies on gender inequalities in sport. Results: The leaky pipeline, a barrier to retention, along with the family/work conflict, lack of trust, funding or access to capital and limited-inadequate networking. Discussion/Conclusion: Need to eliminate gender stereotypes in France. Out of the 30 million people over 18 years of age who play sport or engage in physical activities at least once a week, almost half are women (14.5 million). On the other hand, women continue to be invisible (underrepresented) in sport leadership and entrepreneurship. They usually turn to social entrepreneurship: education, social care or health services. Future studies required to identify obstacles confronted by women entrepreneurs in France, the country of the first woman Olympic entrepreneur, Alice Milliat, who was compared to Pierre de Coubertin in 1922 for the successful organization of the "Women’s Olympic Games" in Paris on August 20, 1922, an event which attracted 20,000 spectators (Kamberidou, 2016).

17. Γεωργίου, Γ., Πατσαντάρας, Ν. & Καμπερίδου, Ειρ. (2019). [Κίνητρα των Μετεχόντων του Δρομικού Κινήματος στην Ελλάδα](#). 5ο Συνέδριο Αθλητικής Επιστήμης «Άσκηση & Υγεία», Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Athens: Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, ΕΚΠΑ. [Publisher's Version Abstract](#)

Η αύξηση μαζικών λαϊκών δρομικών δραστηριοτήτων και των συμμετοχών τους, αναδεικνύουν το δρομικό κίνημα ως ένα καινοφανές κοινωνικό φαινόμενο, ιδιαίτερου ερευνητικού

ενδιαφέροντος. Ένας ικανοποιητικός αριθμός ερευνών διερευνούν τους λόγους συμμετοχής. Τα κίνητρα αναφέρονται ως φυσικά, πνευματικά, ψυχολογικά και κοινωνικά. Αντίστοιχοι λόγοι είναι η διατήρηση καλής υγείας, η καλή φυσική κατάσταση, ο έλεγχος του σωματικού βάρους, η αποφυγή/αποφόρτιση από το στρες, η πνευματική-ψυχική χαλάρωση, η συγκέντρωση, η ευχαρίστηση, ο έλεγχος των ατομικών ορίων, η αντιμετώπιση προκλήσεων, οι μεταβολές αξιακών συστημάτων και κοινωνικών στάσεων λόγω της επανακοινωνιοποίησης-κοινωνικοποίησης μέσω της συμμετοχής σε άτυπες κατά κύριο λόγο δρομικές ομάδες - παρέες. Μέθοδος: 3.228 Έλληνες δρομείς (2.386 άνδρες 73,9%, 842 γυναίκες 26,1%) απάντησαν σε ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο για τα κίνητρα συμμετοχής, βασισμένο σε ανάλογα των Ogles (1998) και Petridis (2012), με 13 ερωτήσεις για τους λόγους ενασχόλησης με το τρέξιμο. Χρησιμοποιήθηκε περιγραφική στατιστική με απόλυτες και σχετικές συχνότητες. Ως θεωρητικό πλαίσιο χρησιμοποιήθηκε η θεώρηση περί μεταβολής των αξιών στις προοπτικές της συστημικής θεωρίας του Luhmann. Αποτελέσματα: α) για καλή φυσική κατάσταση (n=2737, 84,79%), β) διατήρηση ή/και βελτίωση της υγείας (n=2576, 79,8%), γ) έλεγχος σωματικού βάρους (n=1724, 53,41%), δ) ψυχική και πνευματική χαλάρωση (n=2380, 73,73%), ε) διαχείριση και αποφυγή καθημερινού στρες (n=2125, 65,83%), στ) ευχαρίστηση συμμετοχής (n=1984, 61,46%), ζ) αντιμετώπιση προκλήσεων (n=1658, 51,36%), η) προετοιμασία για αγώνες (n=1186, 36,74%) θ) κάποιο άλλο άθλημα (n=213, 6,6%), ι) κοινωνικοποίηση (n=516, 15,99%), κ) εξατομίκευση (n=470, 14,56%). Συζήτηση/Συμπεράσματα: Η υγεία και η ψυχολογική της πτυχή αποτελούν τις δύο πιο δημοφιλείς κατηγορίες κινήτρων. Τα ευρήματα συμφωνούν με αυτά παλαιότερων ερευνών, όπου η υγεία (φυσική, ψυχολογική και κοινωνική) αποτελεί το ισχυρότερο κίνητρο για συμμετοχή σε δρομικές δραστηριότητες. Συνίσταται η περαιτέρω ανάλυση για τη διερεύνηση της σχέσης μεταξύ κινήτρων με άλλες μεταβλητές.

Προσκεκλημένη ομιλήτρια του Global Thinkers Forum

18. Kamberidou, I. (2019). [Researcher-Key Findings: ‘The Way to the Top’, a Global conversation across 6 Panels – 6 Cities \(New York, London, Athens, Amman, Istanbul, Lahore\)](#). *Global Thinkers Forum, Athena40*, in partnership with knowl Social Enterprise for Education & Lifelong Learning, Greece. Location: Press room Vodafone-Panafon SA, Athens. Athens. [Publisher's](#) [VersionAbstract](#)
[1. athens40_global_discussion_invitation.pdf](#)
[2. march_6_athens_invite_global_conversation.png](#) [women_on_top.jpg](#)
[group.photo .womenontop.jpg](#)

“Dear Prof. Kamberidou, We have the pleasure to invite you to research and identify the **Key Findings** from our panel/focus group titled “*The Way to the Top*”, a global conversation across 6 cities, on March 6th, in celebration of International Women’s Day 2019, that knowl Social Enterprise is leading in Greece. [...] What progress has been achieved in the past years with regards to the women's empowerment agenda in your country? • Where are the major challenges -and opportunities? • Who are the real change makers, the ones who can actively promote women's empowerment? • What can be done to promote the diversity, inclusivity and women's empowerment agenda? The focus group/panel discussion will not exceed 60'. All 6 panels (London, New York, Istanbul, Amman, Lahore and Athens) will start simultaneously (GR 15:30 / Arrival: 14:30). The main points from each panel must be summarised in a brief paragraph and sent to London to BBC's Tim Willcox who is our global moderator. Tim, at the end of the 'global

conversation', will read all SIX paragraphs, one from each city. Kindly note that the findings will be incorporated into a whitepaper that will be shared across all networks. [...] “ See attachment

 [1. athens40 global discussion invitation.pdf](#)
 [2. march 6 athens invite global conversation.png](#)

2018

Τρία (3) άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές (μοναδική συγγραφέας στα 2 άρθρα, και τρίτο όνομα σε ένα άρθρο)-- (ένα) 1 άρθρο-δημοσίευση μελέτης σε Βιβλίο Πρακτικών—και Πέντε (5) δημοσιεύσεις περιλήψεων ή extended abstracts σε Βιβλία Πρακτικών/πρακτικά συνεδρίων. Τέλος, μία (1) μελέτη/έρευνα/αναφορά για έργο (Erasmus) ολοκληρώθηκε, και κοινοποιήθηκε σε χιλιάδες παραλήπτες/αναγνώστες (disseminated).

Επίσης, τρεις (3) προσκλήσεις ή προσκεκλημένη ομιλήτρια: (α) ως Branding Heritage Expert, (β) ως κύρια ομιλήτρια του EUW-European Union of Women και (γ) κύρια/πρώτη ομιλήτρια στην Ολλανδική Πρεσβεία/*Embassy of the Netherlands*).

Επιστημονικά περιοδικά με κριτές:

19. **Kamberidou, I. (2018).** The Greek Dream by Monsieur de Choiseul: The Travels of a European of the Enlightenment. [Review: Le rêve grec de Monsieur de Choiseul Les voyages d'un européen des Lumières, Frédéric Barbier]. *Journal of Modern Greek Studies* (Print ISSN: 0738-1727), 35, 564–612. **Hopkins University Press** The Modern Greek Studies Association. [Publisher's VersionAbstract](#) [the greek dream.pdf](#) (HARDCOPY / PRINT VERSION)

- Kamberidou, I. (2017). The Greek Dream by Monsieur de Choiseul: The Travels of a European of the Enlightenment by Frédéric Barbier (review). *Journal of Modern Greek Studies*, Volume 35, Number 2, October 2017, pp. 564-570 (Review). Published by Johns Hopkins University Press. <https://doi.org/10.1353/mgs.2017.0031> **Online ISSN: 1086-3265** Article in: <https://muse.jhu.edu/article/671081/pdf> For additional information about this article <https://muse.jhu.edu/article/671081>

Frédéric Barbier takes us on a long journey, that of a French aristocrat of the Age of Enlightenment, “a man with a dream,” a vision of a Europe in the process of construction, inspired by a “Greek antiquity not only idealized but accomplishable in modernity” (15). Barbier offers us a biography on a figure of the first generation of French Philhellenism. Biographies of male and female travel writers of the past centuries are extremely rare, such as Sture Linnér’s (1965) book on nineteenth century Swedish traveler Fredrika Bremer i Grekland (Frederika Bremer in Greece), translated and published in Greek in 1997. Barbier provides the first biography of Count Marie-Gabriel-Florent-Auguste de Choiseul-Gouffier (1752–1817; henceforth, Choiseul), a fervent admirer of ancient Greek civilization. Barbier’s book consists of nine chapters, in addition to the author’s acknowledgements (11–12), an epilogue (269–275), and a portrait of Choiseul (277), followed by a bibliographical appendix (279–286), an index (287–

297), and a table of 40 illustrations (299–300) from *Voyage pittoresque de la Grèce*, which include three illustrations of the women of Sifnos (105), Tinos (144), and Constantinople (265). By focusing on one specific traveler, here a French aristocrat during the Enlightenment, Barbier contributes to the research of other scholars on Philhellenism, while also shedding light on the spirit of the time. Through the travel accounts of Choiseul—*Le voyage pittoresque de la Grèce* (published in three volumes in 1782, 1809, and 1824)—Barbier illustrates the major social changes marking the end of the eighteenth and beginning of the nineteenth centuries: the French Revolution, Napoleon as First Council, the Congress of Vienna and Treaty of Paris, the Conservative Order and Counter-Enlightenment, the uprisings in Greece, and so forth. Regrettably, Barbier does not deal with this literature to contextualize his account of Choiseul. Nevertheless, this book is worth reading and a welcome addition to the growing body of scholarly works drawing attention to the Greeks during the eighteenth through nineteenth centuries and the travelers who encountered them. Certainly, a great number of books have been published on Western travelers of the eighteenth and nineteenth centuries, but individual biographies are extremely rare. Barbier’s contribution could inspire the publication of more such biographies and firsthand accounts of travel writers, especially of women in the eighteenth and nineteenth centuries.

20. Kamberidou, I. (2018). [ΤΟ "ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ" ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ. Φιλοσοφία και Παιδεία, 24\(77-78\), 34-37.](#) Έκδοση της Ένωσης Καθηγητών για την Προαγωγή της Φιλοσοφίας στην Εκπαίδευση (Ε.Κ.Δ.Ε.Φ.) Copy at <http://www.tinyurl.com/y985q6w5>, <https://pergamon.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2820342>
[Abstract](#) [filotimo palikaria patris.pdf](#) [the greek element.pdf](#)
[journal_version_scan0007.pdf](#)

Τα έργα των δυτικών περιηγητριών του 18ου και 19ου αιώνα στις Οθωμανικές επικράτειες—ταξιδιωτικά χρονικά, προσωπικά ημερολόγια, επιστολές, συγγράμματα, ιδιωτικές εκδόσεις, μελέτες, δημοσιεύσεις, άρθρα, σκίτσα και έργα ζωγραφικής, φωτογραφικό υλικό—δεν έχουν δει το φως της δημοσιότητας σε σύγκριση με τα έργα των περιηγητών. Οι γυναικείες μαρτυρίες προσφέρουν ένα ανεξερεύνητο και πρωτότυπο υλικό για τη θέση των υποτελών λαών, και ιδιαίτερα των Ελλήνων για τους οποίους οι περιγραφές διαφέρουν ανάλογα με τις πολιτικές θέσεις, αποικιοκρατικές αντιλήψεις και κοινωνικές προκαταλήψεις των περιηγητριών: το «ανυπότακτο», «επικίνδυνο», «ταραχοποιό», «θανάσιμο», και «εγωιστικό» ελληνικό στοιχείο, οι «πανούργοι» Έλληνες της Κύπρου, κ.ά. Πολλές περιηγήτριες επισκέφθηκαν την Κύπρο τον 19ο αιώνα. Η Αγγλίδα Annie Jane Harvey, στην Πάφο το 1860, περιγράφει την καταστροφή των αρχαιοτήτων και των βυζαντινών εκκλησιών από λεηλασίες και βομβαρδισμούς. Η Esme ScottStevenson (1880), η σύζυγος του Βρετανού υποδιοικητή της Κερύνειας, που προκαλεί έντονες αντιδράσεις με τις ανθελληνικές της απόψεις, περιγράφει την Λευκωσία και την Αμμόχωστο το 1878. Η Αγγλίδα Agnes Smith (1870, 1887) περιηγήθηκε στην Κύπρο και τη Μικρά Ασία (με την αδελφή της Edith Smith και τη φίλη τους Violet) και περιγράφει τις δυσκολίες του ταξιδιού, τη θέση των υποτελών λαών, την καθημερινή ζωή των Ελλήνων, κ.ά. Εντούτοις, μόνο μία, η Αγγλίδα περιηγήτρια Lady Brassey, σ’ επιστολές της από την Κύπρο, το 1878, αναφέρθηκε στα βρετανικά σχέδια κατοχής και την ανάγκη να εισαχθούν Τούρκοι πρόσφυγες στην Κύπρο για να μη κυριαρχήσει το ελληνικό στοιχείο, υπογραμμίζοντας την ανάγκη μεταφοράς μεγάλου μουσουλμανικού πληθυσμού όταν η Κύπρος γίνει μόνιμη ιδιοκτησία της Αγγλίας.

Λέξεις κλειδιά: Η αντίσταση των «έξυπνων και πανούργων» Ελλήνων, «μόνιμο αγκάθι στο πλευρό» της Αγγλίας

21. Georgiou, Y., Patsantaras, N., & **Kamberidou, I.** (2018). [Homophobia predictors – A case study in Greece: heterosexual physical education student attitudes towards male and female homosexuality](#). *Journal of Physical Education and Sport (JPES)*, 18(2), 1209-1216. Online ISSN: 2247 - 806X; p-ISSN: 2247 – 8051; ISSN - L = 2247 - 8051 © JPES (DOI:10.7752/jpes.2018.s2180). [Publisher's Version Abstract](#) [homophobia_2018.pdf](#)

This study examines the attitudes of 552 undergraduate heterosexual students—of the National and Kapodistrian University of Athens, the School of Physical Education and Sport Science—towards male and female homosexuality. The authors begin with an overview of the hegemonic gender order in sports, subsequently examining the factors/variables that determine homophobic attitudes in male and female heterosexual students. Initially, 577 physical education students were asked to participate: 25 declared they were non-heterosexual (homosexual and bisexual). The 552 students that agreed to continue completed a demographic questionnaire and Herek's (1994) Attitudes Towards Lesbian and Gay Men Scale (ATLG), specifically the Greek version (Grigoropoulos, Papacharitou, & Moraitou, 2010). The findings show that sport participation/engagement is not a factor that influences attitudes. The four factors that predict attitudes towards homosexuals are gender, religiosity, political leaning and socializing with a non-heterosexual. The results indicate that anti-homophobia strategies are required. Accordingly, the article concludes with recommendations and proposals for future research, arguing for the integration of a gender perspective—including unconscious bias training—diversity policies and monitoring processes in organisational and institutional structures to change attitudes, and eventually eliminate systemic discrimination directed at individuals or groups due to sexual orientation and gender identity. Keywords : Gender, hegemonic masculinity, non-heterosexuals, sports, respect for diversity, Homophobia, homosexuality, gender attitudes, gender order, sport, physical education

Προσκεκλημένη ομιλήτρια (keynote speaker, EUW-European Union of Women):

22. **Καμπερίδου, Ειρ.** (2018). [Φύλο και απασχόληση: Ψηφιακός αποκλεισμός, μελλοντική ζήτηση, εικονικά εργασιακά περιβάλλοντα](#). Εισήγηση (ως προσκεκλημένη ομιλήτρια) στην Εσπερίδα Εκπαίδευση και Οικονομική Ανάπτυξη: Η Συμβολή των Γυναικών της ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ με την ΕΔΕΜ (Ένωση Διπλωματούχων Ελληνίδων Μηχανικών). [invitation_esperidas.jpg](#)

Ο ψηφιακός αποκλεισμός αποτελεί μια νέα μορφή κοινωνικής ανισότητας που σχετίζεται με την πρόσβαση και χρήση στις νέες τεχνολογίες (ΤΠΕ) και τη συμμετοχή στην ψηφιακή οικονομία. Αυτή η παρουσίαση διαπραγματεύεται τα ακόλουθα ερωτήματα: Το ψηφιακό χάσμα οφείλεται σε έμφυλες διακρίσεις και στερεότυπα; Που θα μπορούσαμε να παρέμβουμε για την εξάλειψη κοινωνικών στερεότυπων που σχετίζονται με το φύλο, την αναπηρία, την ηλικία, την κοινωνικο-οικονομική θέση, κ.ά. Τι είδος ψηφιακών δεξιοτήτων απαιτούνται σήμερα: βασικές-μέτριες-προχωρημένες; Μπορεί να εξαλειφθεί το ψηφιακό χάσμα αν επικεντρωθούμε σε τρεις άξονες: οικονομικό (affordability), διαθεσιμότητα/συνδεσιμότητα και παροχή εξοπλισμού (availability of connectivity and equipment);

Πως θα μπορούσαμε να ενισχύσουμε τον ψηφιακό εγγραμματισμό (digital literacy) και τις κατάλληλες οικονομικές συνθήκες/μοντέλα χρηματοδότησης για περισσότερες επενδύσεις σε υποδομές ψηφιακού κεφαλαίου και πολιτικές που ενισχύουν την οικονομική προσιτότητα (affordability) για όλες τις αποκλεισμένες από την ψηφιακή οικονομία κοινωνικές ομάδες;

— Προσκεκλημένη ομιλήτρια (keynote speaker Embassy of the Netherlands):

23. Καμπερίδου, Ειρ. (2018). [Ψηφιακές Δεξιότητες και Ψηφιακό Χάσμα. Εισήγηση στην ημερίδα του WOMEN IN TECH, the fifty-fifty project ”, 20/4/2018 Orange Grove, Embassy of the Netherlands in Athens.](#) [women in tech agenda.png](#)
[digital skills presentation sample. irene kamberidou.pdf](#) [dsc 0015 - irene.jpg](#)
[dsc 0128.jpg](#)

Αυτή η παρουσίαση επικεντρώνεται στην ψηφιακή κρίση— στους παράγοντες που συμβάλουν στο ψηφιακό χάσμα— δηλαδή στον ψηφιακό αποκλεισμό, με αναφορές στις ψηφιακές δεξιότητες που απαιτούνται σήμερα στους χώρους εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πρόσφατα ερευνητικά δεδομένα επιβεβαιώνουν το έμφυλο χάσμα στη συμμετοχή, στην ηγεσία και στις αμοιβές/μισθούς (gender pay gap, leadership gap and wage gap) στην κοινωνία της πληροφορίας, στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ), και στους κλάδους STEM (επιστήμη, τεχνολογία, μηχανική, μαθηματικά). Η ανάλυση πρόσφατων ερευνών αναδεικνύει ότι ενώ η τεχνολογία μεταβάλλει τον κόσμο μας, το ψηφιακό χάσμα, οι ανισότητες στη χρήση νέων τεχνολογιών, αυξάνονται. Δηλαδή, πληθαίνει ο κοινωνικός αποκλεισμός από τη συμμετοχή στην ψηφιακή οικονομία, και ειδικά για τις γυναίκες. Τα άτομα που δεν διαθέτουν ψηφιακές δεξιότητες σήμερα—που δεν είναι ψηφιακά εγγράμματοι— αντιμετωπίζουν τον κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό αποκλεισμό. Ο ψηφιακός εγγραμματισμός ή ο πληροφορικός γραμματισμός αναφέρεται σε ψηφιακές δεξιότητες, στην ικανότητα του ατόμου να εργάζεται, να εντοπίζει, να οργανώνει, να κατανοεί, να αξιολογεί, και να συναλλάσσετε ψηφιακά.

— Προσκεκλημένη ομιλήτρια σε συνέδριο το 2018 (δημοσίευση σε πρακτικά συνεδρίου το 2020):

Book of Abstracts (2018): http://scholar.uoa.gr/sites/default/files/ikamper/files/book_of_abstracts.pdf

24. Kamberidou, I. (2019). [Revealing experiences hidden from history: Through the eyes of women travelers in the Eastern Mediterranean and Black Sea regions in the 17th to early 20th centuries.](#) Presentation at the of the International Conference: Port cities and maritime routes in Eastern Mediterranean and Black Sea (18th – 21st century). Co-organized by the University of Macedonia and Harokopio University 22-24 Nov. 2018. Athens.
[Abstract](#) [black sea conference program 2018-english-2.pdf](#)
[black sea presentation announcement cover full paper in conference proceedings.pdf](#) [final program digital version.pdf](#) [invitation port routes - prosklisi synedriou-02.png](#) [book of abstracts.pdf](#) [article in book of proceedings 2019.pdf](#)

The firsthand accounts of 252 European and American women travelers of the 17th to early 20th centuries in Asia Minor, Cyprus, Syria, Egypt, Greece and other Ottoman occupied territories

confirm that thousands of women travelled and witnessed historic events. Women from Great Britain, France, Germany, Switzerland, Sweden, Austria and America explored, visited, resided as permanent residents, worked or served as volunteers, missionaries, educators, nurses, artists, governesses, ladies in waiting and servants of the western or eastern elite in different regions of the Ottoman Empire. This paper begins with a brief discussion on women travelers, subsequently focusing on 19th Century accounts regarding women's contributions in times of conflict, exclusively from archival sources: the narratives of women volunteers, nurses, care givers and morale builders during the Crimean War (1853-1856), when the colonial experience encouraged female engagement. The accounts of English, French and German women who cared for the soldiers in the military hospitals of Constantinople and its environs reveal that women played key roles in social care, public health and hospital management, showing initiative and innovation in crisis management. The female accounts describe the British military and naval hospitals; the nurses duties and hardships (1,500 patients per 3 women: two lady volunteers and one nurse); the hundreds of women who followed their husbands to war; the demoralizing barrack system; the degrading social status and abuse of the English soldier's wife and babies; the elevated status and protection enjoyed by the French soldier's wife; the French military system. The female narratives argue that the French soldiers, as opposed to the English, are educated, industrious, productive and creative, adding to the general good. They spotlight the superiority of the French soldiers as regards their manners, morals, courtesy, organizational skills, patriotism and especially their respect and treatment of women.
http://scholar.uoa.gr/sites/default/files/ikamper/files/book_of_abstracts.pdf

Project Completed-έργο που ολοκληρώθηκε:

25. Kamberidou, I., Karteroliotis, K., & Venetsanou, F. (2018). **DISSEMINATION BY GREEK TEAM: THOUSANDS REACHED.** *Creating a tech tool to promote European Traditional Sports and Games from an intergenerational and inclusive perspective, ERASMUS PLUS Small Collaborative Partnership-GEO-LUDENS* (pp. 1-16). presented at the 06/08, Athens: National and Kapodistrian University of Athens. [Publisher's VersionAbstract](#) [2. dissemination by greek team june 8 2018.pdf](#) [2.1. nkua.pdf](#)
[3,500 reached](#)

Creating a tech tool to promote European Traditional Sports and Games from an intergenerational and inclusive perspective, ERASMUS PLUS Small Collaborative Partnership-GEO-LUDENS. Over 3,450 reached to date that can be counted, in addition to those we have not counted or estimated, such as the uploads in over 10 websites, social media, networks, databases and homepages accessed, reached or visited by thousands, e.g. <https://en.uoa.gr>, as well as faculty emails and discussion folders/conversation pages (DEP and SOC), open access e-classes and project partners Facebook shares, to name a few. This report also includes a sample photo of our students linking into GeoLudens.

Δημοσιεύσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings

I. Αρχικά εισήγηση στο συνέδριο και δημοσίευση της περίληψης στο Βιβλίο Περιλήψεων:

26. Καμπερίδου, Ειρήνη. (2018). Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακό χάσμα: Εισάγοντας τη διάσταση του φύλου. Εισήγηση στο 6ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «Η κοινωνιολογία και ο δημόσιος ρόλος της στην εποχή της μεταμόρφωσης του κόσμου», εισήγηση 30 Μαρτίου στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Σχολή Περιβάλλοντος, Γεωγραφίας & Εφαρμοσμένων Οικονομικών, Αθήνα: Ελληνική Κοινωνιολογική Εταιρεία (ΕΚΕ)- Hellenic Sociological Society (HSS). [Publisher's Version Abstract](#) [sociology in times of crisis certificate.pdf](#) [digitalskillsanddigitalexclusionarticle.pp_.202-210.pdf](#) Βιβλίο Περιλήψεων 6ου Συνεδρίου της ΕΚΕ <http://www.hellenicsociology.gr/el/content/175>, σελ. 36.

II. Βιβλίο Περιλήψεων του 6^{ου} Συνεδρίου της ΕΚΕ- Δημοσίευση περίληψης:

Ο ψηφιακός εγγραμματοςμός λειτουργεί ως εξαιρετικό μέσον για την ισόνομη μεταχείριση και πλήρη ενσωμάτωση κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων στην κοινωνία της πληροφορίας. Προβαίνοντας σε μια ανάλυση των πρόσφατων ερευνών και συζητήσεων για το ψηφιακό χάσμα, τις απαιτούμενες σήμερα ψηφιακές δεξιότητες και τη μελλοντική ζήτηση, αυτή η μελέτη επικεντρώνεται στην έμφυλη διάσταση. Ερευνητικά δεδομένα επιβεβαιώνουν ότι δεκαετίες προτάσεων και παρεμβάσεων—ερευνητικών, πολιτικών, κοινωνικών, νομοθετικών—δεν αύξησαν τη γυναικεία συμμετοχή σε κλάδους STEM (Φυσικές Επιστήμες, Τεχνολογία, Επιστήμη των Μηχανικών, Μαθηματικά) και ΤΠΕ (Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας). Οι γυναίκες αποτελούν αόρατη μειονότητα σε αυτούς τους τομείς, παρά τις ενέργειες του κινήματος για την κοινωνική ενσωμάτωση/ένταξη των γυναικών και κοριτσιών στις ΤΠΕ και την ευρεία αναγνώριση της σημαντικότητας των ψηφιακών δεξιοτήτων που απαιτούνται σήμερα στους χώρους εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα αποτελέσματα εμπειρικών ερευνών αναδεικνύουν τη ζωτική σημασία αναμόρφωσης της εκπαίδευσης STEM ώστε να συμπεριλάβει την έμφυλη διάσταση, δεδομένου ότι οι κοινωνικές προκαταλήψεις ξεκινούν από μικρή ηλικία. Επισημαίνεται, επίσης και η αναγκαιότητα να καθορισθούν και να καταγραφούν από τους βιομηχανικούς θεσμούς οι πραγματικές ανάγκες, οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και ψηφιακές δεξιότητες που απαιτούνται σήμερα. Η μελέτη αυτή ολοκληρώνεται με τις αφηγήσεις ζωής και πολύτιμες συμβουλές διακεκριμένων γυναικών στην κοινωνία της πληροφορίας και των ΤΠΕ.

III. Δημοσίευση ολοκληρωμένου άρθρου (extended study) στο Βιβλίο Πρακτικών, με κριτές που ακολούθησαν:

27. Καμπερίδου, Ειρ. (2018). Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακός αποκλεισμός: Γεφυρώνοντας το έμφυλο ψηφιακό χάσμα Άρθρο στα Πρακτικά του 6^{ου} Συνεδρίου της ΕΚΕ «Η κοινωνιολογία και ο δημόσιος ρόλος της στην εποχή της μεταμόρφωσης του κόσμου», ©Ελληνική Κοινωνιολογική Εταιρεία, 2018 ISBN: 9789609596046: Βιβλίο Πρακτικών 29-31.3.2018 (Vol. 6, σελ. 203-211). © Ελληνική Κοινωνιολογική Εταιρεία, 2018 ISBN: 9789609596046: Βιβλίο Πρακτικών διαθέσιμο στην ιστοσελίδα/Proceedings available in:

file:///C:/Users/user/Desktop/eke_conference_book_OF%20PROCEEDINGS.2018.pdf Επίσημο URL (Εκδότης) <http://www.hellenicsociology.gr/el/content/175>
Επίσης, βλ. [Publisher's Version Abstract](#) [eke_conference_draft_program.pdf](#) [eke_conf_2018_programme_book.pdf](#) [sociology_in_times_of_crisis_certificate_certification-vevaiosi.pdf](#) [digitalskillsanddigitalexclusionarticle.pp_.202-210.pdf](#)

Ο ψηφιακός εγγραμματοςμός λειτουργεί ως εξαιρετικό μέσο-εργαλείο για την ισότιμη μεταχείριση και ενσωμάτωση ένταξη κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων στην κοινωνία της πληροφορίας. Προβαίνοντας σε μια ανάλυση των πρόσφατων ερευνών και συζητήσεων για το ψηφιακό χάσμα, τις απαιτούμενες σήμερα ψηφιακές δεξιότητες και τη μελλοντική ζήτηση, η συγκεκριμένη μελέτη επικεντρώνεται στην έμφυλη διάσταση. Ερευνητικά δεδομένα επιβεβαιώνουν ότι δεκαετίες προτάσεων και παρεμβάσεων—ερευνητικών, πολιτικών, κοινωνικών, νομοθετικών—δεν αύξησαν τη γυναικεία συμμετοχή στους κλάδους των STEM (Επιστήμη, Τεχνολογία, Μηχανική, Μαθηματικά) και των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ). Οι γυναίκες εξακολουθούν να αποτελούν αόρατη μειονότητα σε αυτούς τους τομείς, παρά τις ενέργειες του κινήματος για την κοινωνική ενσωμάτωση-ένταξη των γυναικών και κοριτσιών στις ΤΠΕ και την ευρεία αναγνώριση της σημαντικότητας των ψηφιακών δεξιοτήτων στους χώρους εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα αποτελέσματα εμπειρικών ερευνών αναδεικνύουν τη ζωτικής σημασίας αναμόρφωση της εκπαίδευσης STEM ώστε να συμπεριλάβει την έμφυλη διάσταση, δεδομένου ότι οι κοινωνικές προκαταλήψεις ξεκινούν από μικρή ηλικία. Επισημαίνεται, επίσης, η αναγκαιότητα να καθοριστούν και να καταγραφούν από τους βιομηχανικούς θεσμούς οι πραγματικές ανάγκες και οι ψηφιακές δεξιότητες που απαιτούνται σήμερα. Η μελέτη ολοκληρώνεται με τις πολύτιμες συμβουλές τεσσάρων γυναικών-προτύπων· συγκεκριμένα, διακεκριμένων γυναικών στην κοινωνία της πληροφορίας και των ΤΠΕ: Nancy Pascall, Rosalie Zobel, Όλγα Σταυροπούλου και Elizabeth Pollitzer.

Λέξεις κλειδιά: Ψηφιακό χάσμα-αποκλεισμός, Τεχνοφοβία, Ψηφιακές δεξιότητες, Έμφυλη διάσταση, Soft Skills

Digital skills and digital exclusion: Bridging the gender digital divide

This study examines current research on the digital skills crisis and future skills demand, focusing on the gender dimension of the digital divide. Studies confirm that decades of equal opportunity policies, legislation and government initiatives have failed to increase women's engagement in the STEM and ICT sectors. Statistics show no real improvement, women remaining a minority, despite the social inclusion movement in ICT and the widespread acknowledgement of the importance of digital skills required in EU workplaces. Industry needs to project and clearly define digital skill requirements. It is also vital to reshape STEM education to include the gender dimension, since social biases start at an early age. Accordingly, following

a series of interviews, the study concludes with recommendations from four inspirational role models, successful women in ICT and information society: Nancy Pascall, Rosalie Zobel, Olga Stavropoulou and Elizabeth Pollitzer.

Keywords: Digital Divide, Skill Gaps, Gender Gaps, Digital Literacy, Soft Skills

-----**Βιβλίο Περιλήψεων του 6^{ου} Συνεδρίου της ΕΚΕ (ηλεκτρονική και έντοπη μορφή):**

28. Γεωργίου, Γ., Πατσαντάρας, Ν., & **Καμπερίδου**, Ειρ. (2018). [Αντανακλάσεις διαδικασιών μεταβολής των κοινωνικών αξιών από τον αθλητισμό: Η περίπτωση του δρομικού κινήματος](http://www.hellenicsociology.gr/sites/default/files/eke_conference_2018_book_of_abstracts_o.pdf). 6ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ (ΕΚΕ), «Η κοινωνιολογία και ο δημόσιος ρόλος της στην εποχή της μεταμόρφωσης του κόσμου», στο *Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα*, σελ. 37-38, ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ http://www.hellenicsociology.gr/sites/default/files/eke_conference_2018_book_of_abstracts_o.pdf

Τα πολλαπλά οφέλη της αθλητικής-φυσικής δραστηριότητας και της σωματικής άσκησης αναφορικά με την υγεία (σωματική, ψυχική και κοινωνική) υποστηρίζονται από μια πληθώρα ερευνητικών αποτελεσμάτων. Επισημαίνεται ταυτόχρονα, ότι αυτή είναι και μια από τις σημαντικές αιτίες μαζικής συμμετοχής σε τέτοιου είδους δραστηριότητες, οι οποίες ωστόσο οργανώνονται στην εποχή μας συνήθως, πέραν των παραδοσιακών αθλητικών θεσμών και αθλητικών οργανωτικών σχημάτων, ή υπό την παράπλευρη εποπτεία τους. Οι παραδοσιακοί αθλητικοί θεσμοί όπως φαίνεται, αδυνατούν να καλύψουν τις ανάγκες του σημερινού ανθρώπου για κίνηση και φυσική-αθλητική δραστηριότητα. Συγκροτούνται έτσι άλλα οργανωτικά σχήματα τα οποία είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες του και κυρίως στην ανάγκη του για αθλητικές δραστηριότητες στο αστικό ή στο φυσικό περιβάλλον. Εξ αιτίας δε της μαζικής συμμετοχής μεγάλων τμημάτων του πληθυσμού σε δρομικές δραστηριότητες – οι οποίες πραγματώνονται κατά κύριο λόγο με την επικουρία και την πρωτοβουλία τραπεζικών οργανισμών, εταιρειών τηλεπικοινωνίας, τηλεοπτικών σταθμών κ.λπ. — προσδίδεται σε αυτές τις δραστηριότητες ο χαρακτήρας κινήματος (δρομικό κίνημα). Τα γεγονότα αυτά σηματοδοτούν την εγκαθίδρυση μιας νέας κινητικής-αθλητικής κουλτούρας, η οποία συντελείται πέραν των παραδοσιακών αθλητικών θεσμών και των παραδοσιακών αξιακών συστημάτων που αυτοί προωθούσαν στις κοινωνίες. Η μελέτη αυτή στοχεύει να διερευνήσει τις αιτίες που προκαλούν αυτές τις αλλαγές στο πεδίο της φυσικής δραστηριότητας και του αθλητισμού. Προς τούτο σε συνεργασία με τον ΣΕΓΑΣ (Σύνδεσμος Ελληνικών Γυμναστικών Αθλητικών Σωματίων) διανεμήθηκε ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο στους δρομείς οι οποίοι συμμετείχαν στις δρομικές δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Μαραθώνιου της Αθήνας, του Αυθεντικού, τον Νοέμβριο του 2016. Το δείγμα της έρευνας (N=3229) αποτέλεσαν συμμετέχοντες/ουσες στα δρομικά αγωνίσματα των 5.000μ., 10.000μ. και του Μαραθώνιου δρόμου. Η συζήτηση των αποτελεσμάτων πραγματοποιείται στις προοπτικές της θεώρησης περί μεταβολής των αξιών στην κοινωνία και στον αθλητισμό.

-----**Βιβλίο Περιλήψεων του 6^{ου} Συνεδρίου της ΕΚΕ (ηλεκτρονική και έντοπη μορφή):**

29. Κέφη Χατζηχαμπέρη, Ε., **Καμπερίδου**, Ειρ. & Πατσαντάρας, Ν. (2018). [ΠΡΟΩΘΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΜΦΥΛΗ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΣΤΙΣ ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ](#)

[ΑΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ](#), σελίδα 68 στο **Βιβλίο Περιλήψεων του 6^{ου} Συνεδρίου** της ΕΚΕ, «*Η Κοινωνιολογία και ο δημόσιος ρόλος της στην εποχή της μεταμόρφωσης του κόσμου*», *ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΕΚΕ)*, σελ. 68. **Πέργαμος:** <https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2914973>
Επίσημο URL (Εκδότης)
http://www.hellenicsociology.gr/sites/default/files/eke_conference_2018_book_of_abstracts_o.pdf

- Κέφη Χατζηχαμπέρη, Ε., **Καμπερίδου, Ειρ.** & Πατσαντάρας, Ν. (2018). Προωθώντας την Έμφυλη Ουδετερότητα στις Ένοπλες Δυνάμεις δια της Κοινής Συμμετοχής Ανδρών και Γυναικών σε Αθλητικές Δραστηριότητες. **Παρουσίαση/εισήγηση στην ενότητα: ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ**, του 6^{ου} ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «*Η κοινωνιολογία και ο δημόσιος ρόλος της στην εποχή της μεταμόρφωσης του κόσμου*», στις 30 Μαρτίου, στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα) [Abstract](#) [eke_conf_2018_programme_book.pdf](#)

Οι δυνατότητες πρόσβασης των γυναικών στις Ένοπλες Δυνάμεις στην ελληνική επικράτεια, υπό την έννοια ανάληψης διοικητικής ή άλλης μορφής θεσμικής ευθύνης, είναι ένα φαινόμενο των τριών τελευταίων δεκαετιών. Ο χώρος των Ενόπλων Δυνάμεων παραδοσιακά χαρακτηριζόταν ως ένας ανδροκεντρικός χώρος, με τον οποίο οι γυναίκες σχετίζονταν μόνο επικουρικά, αναλαμβάνοντας βοηθητικούς ρόλους, κυρίως σε περιόδους πολεμικών συρράξεων. Σήμερα όμως πολλές γυναίκες στελεχώνουν και τους τρεις κλάδους των Ενόπλων Δυνάμεων: Στρατό Ξηράς, Πολεμική Αεροπορία και Πολεμικό ναυτικό. Ωστόσο σε έρευνες επισημαίνεται ότι πολλές φορές οι γυναίκες δεν απολαμβάνουν ισόνομη μεταχείριση και υφίστανται ποικίλες διακρίσεις σε αυτές τις κοινωνικές περιοχές. Ερευνητικά δεδομένα επίσης υποστηρίζουν, ότι η συμμετοχή ανδρών και γυναικών σε κοινές αθλητικές δραστηριότητες, λειτουργεί καταλυτικά στην άμβλυνση αρνητικών παραδοσιακών στερεοτύπων που συνδέονται γενικά με την δραστηριοποίηση της γυναίκας σε χώρους που παραδοσιακά θεωρούνταν ανδροκεντρικοί. Η μελέτη αυτή είναι μια πιλοτική μελέτη περίπτωσης, η οποία λαμβάνοντας υπ' όψιν τη σχετική με τα ζητήματα αυτά βιβλιογραφία, διερευνά κατά πόσον η κοινή συμμετοχή σε αθλητικές δραστηριότητες που συντελούνται στα προγράμματα εκπαίδευσης των Ενόπλων Δυνάμεων, μπορεί να συντελέσει στην προώθηση αντιλήψεων και στάσεων οι οποίες μπορούν να προάγουν και να ενεργοποιήσουν μια *έμφυλη ουδετερότητα* (Καμπερίδου, 2012; Kamberidou, 2011; Kamberidou & Patsantaras 2005). Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η συμμετοχή των γυναικών σε κοινά αθλητικά προγράμματα των Ενόπλων Δυνάμεων, προάγει την αυτό-εκτίμηση τους, την αποδοχή τους από τους άνδρες συναδέλφους, αλλά και την ομαδική αποτελεσματικότητα και την παγίωση κλίματος εμπιστοσύνης μεταξύ των φύλων.

ABSTRACT: This study examines women's inclusion in the Armed Forces in Greece, a traditionally male-dominated social space. It discusses women's participation in all three sectors of the Armed Forces— administrative and institutional posts—as opposed to their past engagement in secondary, subordinate or unofficial roles, i.e. war nurses and volunteers. Despite women's entry—in the last three decades—research indicates they experience gender discrimination in many areas of the male-centric and hierarchal structures of the Armed Forces. This pilot study shows that participation in sport activities with men reduces social discrimination related to gender. It explores how coed sports (joint sport participation) in the education programs of the Hellenic Armed Forces contributes to changing gender stereotypes

and promoting "gender neutrality" (Kamberidou 2012), namely "a gender-neutral inclusive" military society (Kamberidou & Patsantaras 2005), consequently reducing gender discrimination and encouraging respect for diversity. The findings also show that the coed sport programs and activities promote women's acceptance by their male colleagues, including trust, team effectiveness, team spirit, collaboration, empathy, problem-solving skills, and self-esteem.

Key words: Gender Neutrality, Women, Sport, Armed Forces

-----**Βιβλίο Περιλήψεων του 6^{ου} Συνεδρίου της ΕΚΕ:**

30. Χρυσή Γιοβάνη, Ειρήνη Καμπερίδου, Νικόλαος Πατσαντάρας (2018). [ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ](#), σελ. 58, στο **Βιβλίο Περιλήψεων του 6^{ου} Συνεδρίου της ΕΚΕ**, «Η κοινωνιολογία και ο δημόσιος ρόλος της στην εποχή της μεταμόρφωσης του κόσμου»: 6ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ (ΕΚΕ) - HELLENIC SOCIOLOGICAL SOCIETY (HSS), 28-31 Μαρτίου 2018 στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΕΚΕ). Εισήγηση στις 31 Μαρτίου, στη Συνεδρία: ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ. [Abstract](#) [eke_conference_draft_program.pdf](#)
[eke_conf_2018_programme_book.pdf](#)

Επίσημο	URL	(Εκδότης)
<u>http://www.hellenicsociology.gr/sites/default/files/eke_conference_2018_book_of_abstracts_0.pdf</u>		

Επανεξετάζοντας την κοινωνική σημασία της φυσικής αγωγής και τη θέση της στο σημερινό σχολείο Η Φυσική αγωγή (ΦΑ), ως μάθημα στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση χαρακτηρίζεται από την ιδιαιτερότητά της, καθώς περιλαμβάνει την οργανωμένη και συστηματική κινητική δραστηριότητα των μαθητών/μαθητριών μέσα από βιωματικές και διαθεματικές προσεγγίσεις. Όπως επισημαίνεται από ένα σημαντικό αριθμό ερευνητικών δεδομένων μέσα από το παιχνίδι και τις αθλοπαιδιές καλλιεργούνται κοινωνικές δεξιότητες και σημαντικές κοινωνικές αξίες— όπως η δικαιοσύνη, το ομαδικό πνεύμα, η αλληλεγγύη, ο σεβασμός προς τον αντίπαλο και τους κανόνες— που είναι απαραίτητες για μια ποιοτική κοινωνική συνύπαρξη. Η παρούσα μελέτη αποτελεί μέρος μιας εν εξελίξει ποιοτικής έρευνας και εδράζεται σε μια ενδελεχή ανασκόπηση της σχετικής με αυτό το ζήτημα βιβλιογραφίας στο πλαίσιο της οποίας διαπιστώνεται, αφ' ενός η σημαντικότητα της ΦΑ για την προετοιμασία σωματικά, ψυχικά και κοινωνικά ενεργών πολιτών και αφ' ετέρου διαπιστώνεται ότι οι υλικοτεχνικές υποδομές και ο χρόνος που διατίθεται στο σχολικό πρόγραμμα για το μάθημα της ΦΑ λειτουργούν αναντίστοιχα για την πραγμάτωση των πολύπλευρων σκοπών που καλείται αυτή να εκπληρώσει. Συμπερασματικά και με βάση τα μέχρι τώρα ερευνητικά δεδομένα, προτείνεται η αναδιαμόρφωση του σχολικού προγράμματος σχετικά με το μάθημα της ΦΑ προκειμένου να μπορούν να εφαρμοστούν επιπλέον καινοτόμα προγράμματα και να επιτευχθεί ο απώτερος σκοπός της δια βίου άσκησης.

Λέξεις κλειδιά: Φυσική Αγωγή, Κοινωνικές δεξιότητες, Αξίες, Δια βίου άσκηση, Σχολικό πρόγραμμα, Προετοιμασία κοινωνικά ενεργών πολιτών

Προσκεκλημένη (ως Branding Heritage Expert)

31. Kamberidou, I. (2018). BRANDING HERITAGE: ANCIENT GREEK CULTURE THROUGH CONTEMPORARY DESIGN/ CONTEMPORARY MINOANS, Διήμερο Συμπόσιο, 12-13 May 2018, Crete. [Abstract](#) [branding heritage program may 12-13 2018.pdf](#)

[1. antique fashion is never too old.the art of cooking dining in ancient greece.pdf](#)

Cultural Organization Branding Heritage (BH)-Προσκεκλημένη (ως Branding Heritage Expert) στο Διήμερο Συμπόσιο Πολιτισμού Contemporary Minoans “Μινωικός Πολιτισμός Εμπνέει Σύγχρονες Δημιουργίες”, 12-13 Μαΐου 2018, Κρήτη (υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, του Υπουργείου Πολιτισμού, την Περιφέρεια Κρήτης, British School at Athens, κ.ά.):

- Επισυνάπτεται (1) Πρόγραμμα, (2) και αρθρογραφία/ενότητες της Ειρήνης Καμπερίδου (Irene Kamberidou) για τον *ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ-τον ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΤΟΥ ΦΑΓΗΤΟΥ (Η ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ* (Μόδα, ένδυση, υποδήματα, τα αρώματα των αρχαίων [Fashions (what they wore and how), footwear/sandals, boots, Cosmetics, aromas/scents, and hairstyles in Ancient Greece http://scholar.uoa.gr/sites/default/files/ikamper/files/1_antique_fashion_is_never_too_old.the_art_of_cooking_dining_in_ancient_greece_1.pdf

2017

Ένα (1) άρθρα σε επιστημονικό περιοδικό (μοναδική συγγραφέας), και ένα (1) ως κεφάλαιο βιβλίου (μοναδική συγγραφέας),-- Δέκα (10) σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές (4 μόνη συγγραφέας, 4 ως 2^η συγγραφέας, και 2 ως 3^η συγγραφέας). Επίσης, μία (1) έκθεση/μελέτη/αναφορά *ERASMUS* + και μία (1) πρόσκληση/προσκεκλημένη ομιλήτρια σε ημερίδα.

Επιστημονικά περιοδικά με κριτές:

32. Kamberidou, I. (2017). Frédéric Barbier, The Greek Dream by Monsieur de Choiseul: The Travels of a European of the Enlightenment. [Review of the Book: Le rêve grec de Monsieur de Choiseul Les voyages d'un européen des Lumières by Frédéric Barbier]. *Journal of Modern Greek Studies* 35, 564–612. The Modern Greek Studies Association. Print ISSN: 0738-1727, Online ISSN: 1086-3265. **FIRST VERSION ONLINE**

Frédéric Barbier takes us on a long journey, that of a French aristocrat of the Age of Enlightenment, “a man with a dream,” a vision of a Europe in the process of construction, inspired by a “Greek antiquity not only idealized but accomplishable in modernity” (15). Barbier offers us a biography on a figure of the first generation of French Philhellenism. Biographies of male and female travel writers of the past centuries are extremely rare, such as Sture Linnér’s (1965) book on nineteenth century Swedish traveler Fredrika Bremer i Grekland (Frederika Bremer in Greece), translated and published in Greek in 1997. Barbier provides the first

biography of Count Marie-Gabriel-Florent-Auguste de Choiseul-Gouffier (1752–1817; henceforth, Choiseul), a fervent admirer of ancient Greek civilization. Barbier’s book consists of nine chapters, in addition to the author’s acknowledgements (11–12), an epilogue (269–275), and a portrait of Choiseul (277), followed by a bibliographical appendix (279–286), an index (287–297), and a table of 40 illustrations (299–300) from *Voyage pittoresque de la Grèce*, which include three illustrations of the women of Sifnos (105), Tinos (144), and Constantinople (265). By focusing on one specific traveler, here a French aristocrat during the Enlightenment, Barbier contributes to the research of other scholars on Philhellenism, while also shedding light on the spirit of the time. Through the travel accounts of Choiseul—*Le voyage pittoresque de la Grèce* (published in three volumes in 1782, 1809, and 1824)—Barbier illustrates the major social changes marking the end of the eighteenth and beginning of the nineteenth centuries: the French Revolution, Napoleon as First Council, the Congress of Vienna and Treaty of Paris, the Conservative Order and Counter-Enlightenment, the uprisings in Greece, and so forth. Regrettably, Barbier does not deal with this literature to contextualize his account of Choiseul. Nevertheless, this book is worth reading and a welcome addition to the growing body of scholarly works drawing attention to the Greeks during the eighteenth through nineteenth centuries and the travelers who encountered them. Certainly, a great number of books have been published on Western travelers of the eighteenth and nineteenth centuries, but individual biographies are extremely rare. Barbier’s contribution could inspire the publication of more such biographies and firsthand accounts of travel writers, especially of women in the eighteenth and nineteenth centuries.

Book chapter/κεφάλαιο σε βιβλίο

33. Kamberidou, I. (2017). [The Multiethnic Slavery Institution through the Eyes of Western Women and 'the real position of women in the religious system of Islam' \(Second Edition\)](#). In *Media, Religion and Gender in Europe* (pp. 53-79). Blanquerna Observatory on Media, Religion and Culture. Faculta de Comunicatio i Relacions Internacionals Blanquerna, Universitat Ramon Llull, Barcelona. Copy at <http://www.tinyurl.com/y36dq6pq>
[2nd edition media religion and gender in europe 2017.pdf](#)

Through the eyes of western women of the 18th and 19th centuries, this paper discusses the Ottoman slavery institution and 'the real position of women in the religious system of Islam' (Garnett 1895: 61). Focusing on primary sources, first-hand accounts of European women travel writers, authors and journalists in Ottoman territories and principally in Asia Minor (Turkey), this article confirms that all the harem inmates were women of different nations and races: Islamized slaves, liberated slaves and descendants of slaves. Western women, in their intimate contacts with the harem inmates—free and slave—discuss the Ottoman dynasty’s reproductive politics, forced abortion, marriage, divorce, *veiling* or Muslim women’s attire, slave rights and social mobility, including requirements for slave liberation. This researcher concludes that the Multiethnic-Multiracial Harem Slavery Institution was the collective segregation, confinement or enslavement of the female gender in *one specific space* (household/harem), as *one collective identity* since all the women—slave and free—shared or legally belonged to *one man or master*: sultan, grand vizier, vizier, pacha, etc.

Keywords: slavery, sexual slavery, social mobility, polygyny, eunuchs, children’s harem, seraglio, marriage, divorce, veiling

Προσκεκλημένη ως ομιλήτρια σε ημερίδα της Επιτροπής Φύλου & Ισότητας του ΑΠΘ

34. Καμπερίδου, Ειρήνη. (2017). Κοινωνικό κεφάλαιο, φύλο και αθλητισμός: από την ‘έμφυλη κόπωση’ στην έμφυλη ενέργεια. Εισήγηση στην ΗΜΕΡΙΔΑ ΦΥΛΟ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ. Ημερομηνία διοργάνωσης: Τετάρτη 15 Νοεμβρίου 2017, ώρα 9:30. Τόπος διεξαγωγής: Κέντρο Διάδοσης Ερευνητικών Αποτελεσμάτων (ΚΕΔΕΑ), ΑΠΘ. Διοργάνωση της Επιτροπής Φύλου & Ισότητας του ΑΠΘ σε συνεργασία με την Πανελλήνια Ένωση για την Προώθηση των Γυναικών στον Αθλητισμό και τα Σπορ (ΠΕΠΓΑΣ) & το Πανελλήνιο Αθλητικό Σωματείο Γυναικών ‘ΠΑΣΓ ΚΑΛΛΙΠΑΤΕΙΡΑ’ Υπό την αιγίδα του ΤΕΦΑΑ–ΑΠΘ. Επισυνάπτεται η πρόσκληση και το πρόγραμμα. Copy at <http://www.tinyurl.com/y4g5ycap> [Abstract](#) from gender fatigue to gender energy social capital in sport by irene kamberidou 2017.pdf: **Ημερίδα αναβλήθηκε τελευταία στιγμή**

Αυτή η παρουσίαση προσεγγίζει την κοινωνική περιοχή του αθλητισμού στις προοπτικές της θεώρησης περί κοινωνικού κεφαλαίου, επισημαίνοντας ότι αποτελεί στοιχείο κοινωνικής συνοχής, ευημερίας και ανάπτυξης. Το κοινωνικό κεφάλαιο πηγάζει από τη συλλογική δράση: τη συνεργατικότητα, τον εθελοντισμό, την πολιτοφροσύνη, την αλληλεγγύη και την εμπιστοσύνη. Λαμβάνοντας υπόψη τις μελέτες για την έμφυλη διάσταση του κοινωνικού κεφαλαίου— που διευρύνεται ως έννοια και ως εργαλείο ανάλυσης— αυτή η εργασία εξετάζει την εκπροσώπηση των γυναικών στην κοινωνική περιοχή του αθλητισμού, και ειδικά τη μετάβαση από τον αθλητισμό στην επιχειρηματικότητα. Επισημαίνεται η γυναικεία συμμετοχή ως πηγή κοινωνικού κεφαλαίου, που υπό συνθήκες μπορεί να διευκολύνει ποικίλες διαδικασίες κοινωνικής ενσωμάτωσης και να συμβάλλει στην εξάλειψη του φαινομένου της έμφυλης κόπωσης/gender fatigue. **Αναβλήθηκε τελευταία στιγμή**

Δημοσιεύσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings

35. Kamberidou, I. (2017). Gender, Volunteerism and Military Hospitals: War Nurses, Educators and Philanthropists of the Nineteenth-Century. *The 14th ERGOMAS Conference: Military and Society: New Models for New Challenges*, Working Group “Gender and the Military”. Athens Greece: Biennial conference of the European Research Group on Military and Society (ERGOMAS) <http://ergomas.ch/>, hosted by the Hellenic Army Academy in Athens, Greece (www.sse.army.gr), June 26-30 2017. [Abstract](#) [letter of acceptance gender volunteerism and military hospitals war nurses educators.pdf](#) [abstracts pp. 98-99. ergomas program full 17 may 2017. final program.docx](#) [gender volunteerism and military hospitals.pdf](#)

Thousands of European and American women provided their services, lobbied, raised funds, food supplies and clothing to support the Greek Revolution. Along with the relief activities of the 1820’s and 1830’s, the great interest in Greece produced a strong desire to send teachers and missionaries to *Greece in Bondage*. Women’s 19th century accounts examine the position of the

subjugated Greeks in the Aegean Islands and Asia Minor. European and American women—educators and philanthropists—worked for the advancement of female education. They even established schools for the preservation of Hellenic cultural heritage. This paper focuses on the first-hand accounts of 19th century European aristocratic and middle-class women volunteers, and specifically their social contribution during the Crimean War (1853-1856), when the English and French colonial experience encouraged female volunteerism. It spotlights the social service provided by English, French and German nurses and philanthropists—as agents of social change—who cared for the soldiers in the hospitals of Constantinople and its environs, concluding with their invaluable recommendations. The female accounts describe the British military and naval hospitals, hospital huts, nurses duties and difficulties confronted (1,500 patients per 3 volunteers); the Women’s Hospital; the French hospitals; the French military system; the Sisters of Mercy; the Sisters of Charity; the women who followed their husbands to war, including the destitute wives and babies of the English soldiers. Astonishing are the accounts concerning the degrading social status of the English soldier’s wife as opposed to the respect and protection enjoyed by the French soldier’s wife.

36. Patsantaras, N., & Kamberidou, I. (2017). [Virtual Bodies and Sport Activities: The case of the Avatars in Second Life Fitness Club](#). *13th Conference of the European Sociological Association “Un)Making Europe: Capitalism, Solidarities, Subjectivities”*. Session: Science, Technology, Innovation & Society II, PANTEION University of Social & Political Sciences, 01 Sept. 2017, Athens Greece. Copy at <http://www.tinyurl.com/y64lfysu>
[Publisher's](#) [Version](#)[Abstract](#) [virtual_bodies-avatars_and_sport_activities.pdf](#)
[proceedings of the 13th conference of the european sociological association 2017.pdf](#)

Virtual environments (VE) are virtual social spaces that provide powerful means for creating, activating and modifying virtual bodies—Avatars—without dependencies on biological factors, formal rules and explicit conventions. VE offer unlimited possibilities to create the desired body and express personal bodily preference in virtual sport spaces without restrictions regarding established roles and behavioural expectations. Such a VE is Second Life (SL) in which the user is represented by an Avatar. This study focuses on a virtual sport space: the Fitness Club of Second Life. It examines the rules and regulations of this virtual space along with the role of 26 Avatars as bodily representations, including their bodily behaviours-exercises-practices in the SL Fitness Club. The data for this study was selected through systematic observation of 26 Avatars (apx. 180 hours) during March, April and May 2015, followed by detailed descriptions of single phenomena. Regarding the structure of space and bodily behavior, the results indicate less differences between sport virtual spaces and sport physical spaces, the opposite of what we had originally assumed. According to the results, the Avatar Fitness Club appears to be a highly individualistic and narcissistic environment. Moreover, every user can perform his/her bodily activities in a rather liberating way, occasionally surpassing biological limitations. When the Avatars exercise they imitate the movements of the physical sport world, namely they mimic the physical body. Further studies are needed to show the influence of an Avatar’s performance-bodily exercises on the real user, the individual behind the computer screen.

KEYWORDS: Avatars, Fitness Club, Second Life, Bodily exercises, Virtual fitness club

Δημοσιεύσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings

37. Καμπερίδου, Ειρ. (2017). Το Ανεκμετάλλετο Κοινωνικό Κεφάλαιο του Αθλητισμού: Η Γυναίκα Αθλήτρια (Δεύτερη Έκδοση), σελ. 33-37. Δεύτερη Έκδοση, Βιβλίο Πρακτικών του 4ου Συνεδρίου Αθλητικής Επιστήμης «Η Φυσική Αγωγή και ο Αθλητισμός στο Σύγχρονο Κόσμο: Παιδεία - Κοινων. Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ): 1η έκδοση σελ. 31-40. Copy at <http://www.tinyurl.com/y5peekrx> [Abstract](#)
[second edition.defteri ekdosipraktika synedrioy 2i ekdosi.pdf](#) [deltio typoy.pdf](#)

Οι έρευνες της έμφυλης διάστασης του κοινωνικού κεφαλαίου, μολονότι περιορισμένες, δείχνουν ότι οι γυναίκες παίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη και αναπαραγωγή του, αναλαμβάνοντας κυρίως εθελοντικές δράσεις κοινωνικής προσφοράς και δράσεις κοινωνικής επιχειρηματικότητας που συντελούν καταλυτικά στην κοινωνική και οικονομική ευημερία. Επιπρόσθετα τα αποτελέσματα μεγάλου αριθμού ποιοτικών ερευνών, οι οποίες επικεντρώνουν το ενδιαφέρον τους στις αλληλεπιδράσεις μεταξύ φύλου, αθλητισμού και επιχειρηματικότητας, δείχνουν μια θετική συσχέτιση μεταξύ των παραμέτρων αθλητική εμπειρία και επιτυχημένη ηγεσία. Η διερευνητική αυτή προσπάθεια προσεγγίζει τον αθλητισμό στις προοπτικές της θεώρησης περί κοινωνικού κεφαλαίου. Βασιζόμενη σε μια ενδελεχή ανασκόπηση της διεθνούς σχετικής βιβλιογραφίας, και στα αποτελέσματα ποιοτικής έρευνας (8 ημι-δομημένες συνεντεύξεις) που διενεργήθηκε το 2016-2017, στοχεύει να εξηγήσει το ζήτημα της υποεκπροσώπησης των γυναικών όσον αφορά στις θέσεις διοικητικής ευθύνης στους αθλητικούς θεσμούς και κυρίως να αναδείξει τα εμπόδια που λειτουργούν καταλυτικά για την εμφάνιση αυτής της υποεκπροσώπησης. Επικεντρώνει το ενδιαφέρον της στη γυναίκα συμμετοχή, που κατά κανόνα παραμένει μια ανεκμετάλλετη πηγή κοινωνικής ενέργειας και η οποία υπό συνθήκες μπορεί να διευκολύνει ποικίλες διαδικασίες κοινωνικής ενσωμάτωσης. Επίσης διερευνά πιθανούς συσχετισμούς μεταξύ αθλητικής εμπειρίας και επιχειρηματικής δραστηριότητας. Υποκείμενα της έρευνας ήταν οκτώ εν ενεργεία και πρώην Ελληνίδες αθλήτριες, πρωταθλήτριες, ολυμπιονίκες και ακτιβίστριες—που έχουν διαπρέψει στην αθλητική ηγεσία και στο αθλητικό *επιχειρείν*. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι ο αθλητισμός προάγει δεξιότητες που είναι σημαντικές για την επιχειρηματικότητα και την ανάληψη δραστηριοτήτων διοικητικής μέριμνας και ευθύνης. Ωστόσο οι γυναίκες που ενεργοποιούνται στο χώρο του αθλητισμού και επιδιώκουν να αναρριχηθούν σε θέσεις διοικητικής ευθύνης ή να ασκήσουν επιχειρηματικότητα στον χώρο αυτό, έχουν να υπερβούν πολλά εμπόδια. Μεταξύ άλλων επισημαίνονται: (1) οι προκαταλήψεις και τα στερεότυπα που ακόμα είναι κυρίαρχα και προκύπτουν από τις ανδροκεντρικές καταβολές του αθλητισμού, (2) η έλλειψη γυναικών μεντόρων, (3) η έλλειψη γυναικών προτύπων, (4) οι άνισες ευκαιρίες εξέλιξης στην αθλητική ηγεσία σε σύγκριση με τους άνδρες, (5) η έλλειψη ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής/οικογενειακής ζωής. Απάντηση σε αυτή την υποεκπροσώπηση αποτελούν προγράμματα που προωθούν, προβάλλουν, και δημιουργούν γυναίκες μέντορες και κοινωνικά πρότυπα όπως εκείνο της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής (ΕΟΕ) και του Συλλόγου Ελλήνων Ολυμπιονικών (ΣΕΟ) «Κάνουμε Χώρο για περισσότερες γυναίκες στην Αθλητική Συμμετοχή, την Προπονητική Καθοδήγηση, και ειδικά τη Διοικητική Στελέχωση».

Λέξεις κλειδιά: κοινωνική ενσωμάτωση, φύλο, αθλητισμός, ηγεσία, επιχειρηματικότητα, «έμφυλη κόπωση» (gender fatigue), «σπατάλη εσωτερικού ταλέντου» (wastage of internal talent), «καμπύλη ηλιθιότητας» (Stupid Curve), εξισορρόπηση επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής, γεφυρώνοντας το έμφυλο χάσμα

-Βλ. ολόκληρο το άρθρο / **full pdf** at <http://www.tinyurl.com/k69yg56> **στις σελίδες 31-40.** -
UoA scholar: [To Ανεκμετάλλετο Κοινωνικό Κεφάλαιο του Αθλητισμού: Η Γυναίκα Αθλήτρια](#),
και
ResearchGate: https://www.researchgate.net/publication/316990102_To_Anekmatalleuto_Koinoniko_Kephalaio_tou_Athlismou_E_Gynaika_Athletria

- 38. Καμπερίδου, Ειρήνη. (2017). [Το Ανεκμετάλλετο Κοινωνικό Κεφάλαιο του Αθλητισμού: Η Γυναίκα Αθλήτρια](#). σελ. 31-40. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΣΗ. Πρακτικά του 4ου Συνεδρίου Αθλητικής Επιστήμης «Η Φυσική Αγωγή και ο Αθλητισμός στο Σύγχρονο Κόσμο: Παιδεία - Κοινωνία – Πολιτισμός», σελ. 31-40. Πρώτη έκδοση. ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ. [Abstract](#)
[conference proceedings. praktika synedrioy 1st edition may 2017.pdf](#)
[letter of acceptance april 14 2017.pdf](#)
[symposio koinoniologias toy athlismoy metaneoterikes proseggiseis tis athlitikis dr astiriotitas kai tis fysikis agogis.pdf](#)
[to anekmetalleto koinoniko kefalao toy athlismoy i gynaika athlitria.pdf](#)**

Οι έρευνες της έμφυλης διάστασης του κοινωνικού κεφαλαίου, μολονότι περιορισμένες, δείχνουν ότι οι γυναίκες παίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη και αναπαραγωγή του, αναλαμβάνοντας κυρίως εθελοντικές δράσεις κοινωνικής προσφοράς και δράσεις κοινωνικής επιχειρηματικότητας που συντελούν καταλυτικά στην κοινωνική και οικονομική ευημερία. Επιπρόσθετα τα αποτελέσματα μεγάλου αριθμού ποιοτικών ερευνών, οι οποίες επικεντρώνουν το ενδιαφέρον τους στις αλληλεπιδράσεις μεταξύ φύλου, αθλητισμού και επιχειρηματικότητας, δείχνουν μια θετική συσχέτιση μεταξύ των παραμέτρων αθλητική εμπειρία και επιτυχημένη ηγεσία. Η διερευνητική αυτή προσπάθεια προσεγγίζει τον αθλητισμό στις προοπτικές της θεώρησης περί κοινωνικού κεφαλαίου. Βασιζόμενη σε μια ενδελεχή ανασκόπηση της διεθνούς σχετικής βιβλιογραφίας, και στα αποτελέσματα ποιοτικής έρευνας (8 ημι-δομημένες συνεντεύξεις) που διενεργήθηκε το 2016-2017, στοχεύει να εξηγήσει το ζήτημα της υποεκπροσώπησης των γυναικών όσον αφορά στις θέσεις διοικητικής ευθύνης στους αθλητικούς θεσμούς και κυρίως να αναδείξει τα εμπόδια που λειτουργούν καταλυτικά για την εμφάνιση αυτής της υποεκπροσώπησης. Επικεντρώνει το ενδιαφέρον της στη γυναικεία συμμετοχή, που κατά κανόνα παραμένει μια ανεκμετάλλευτη πηγή κοινωνικής ενέργειας και η οποία υπό συνθήκες μπορεί να διευκολύνει ποικίλες διαδικασίες κοινωνικής ενσωμάτωσης. Επίσης διερευνά πιθανούς συσχετισμούς μεταξύ αθλητικής εμπειρίας και επιχειρηματικής δραστηριότητας. Υποκείμενα της έρευνας ήταν οκτώ εν ενεργεία και πρώην Ελληνίδες αθλήτριες, πρωταθλήτριες, ολυμπιονίκες και ακτιβίστριες—που έχουν διαπρέψει στην αθλητική ηγεσία και στο αθλητικό *επιχειρείν*. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι ο αθλητισμός προάγει δεξιότητες που είναι σημαντικές για την επιχειρηματικότητα και την ανάληψη δραστηριοτήτων διοικητικής μέριμνας και ευθύνης. Ωστόσο οι γυναίκες που ενεργοποιούνται στο χώρο του αθλητισμού και επιδιώκουν να αναρριχηθούν σε θέσεις διοικητικής ευθύνης ή να

ασκήσουν επιχειρηματικότητα στον χώρο αυτό, έχουν να υπερβούν πολλά εμπόδια. Μεταξύ άλλων επισημαίνονται: (1) οι προκαταλήψεις και τα στερεότυπα που ακόμα είναι κυρίαρχα και προκύπτουν από τις ανδροκεντρικές καταβολές του αθλητισμού, (2) η έλλειψη γυναικών μεντόρων, (3) η έλλειψη γυναικών προτύπων, (4) οι άνισες ευκαιρίες εξέλιξης στην αθλητική ηγεσία σε σύγκριση με τους άνδρες, (5) η έλλειψη ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής/οικογενειακής ζωής. Απάντηση σε αυτή την υποεκπροσώπηση αποτελούν προγράμματα που προωθούν, προβάλλουν, και δημιουργούν γυναίκες μέντορες και κοινωνικά πρότυπα όπως εκείνο της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής (ΕΟΕ) και του Συλλόγου Ελλήνων Ολυμπιονικών (ΣΕΟ) «Κάνουμε Χώρο για περισσότερες γυναίκες στην Αθλητική Συμμετοχή, την Προπονητική Καθοδήγηση, και ειδικά τη Διοικητική Στελέχωση».

Λέξεις κλειδιά: κοινωνική ενσωμάτωση, φύλο, αθλητισμός, ηγεσία, επιχειρηματικότητα, «έμφυλη κόπωση» (gender fatigue), «σπατάλη ταλέντου» (wastage of talent), «καμπύλη ηλιθιότητας» (Stupid Curve), εξισορρόπηση επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής

39. Γεωργίου, Γ., Πατσαντάρας, Ν., & Καμπερίδου, Ειρ. (2017). [Διευρευνώντας τις σχέσεις μεταξύ δρομικού κινήματος και τυπικά οργανωμένων αθλητικών θεσμών στην Ελληνική επικράτεια](#). Βιβλίο Πρακτικών (σελ. 97-98, **1η έκδοση**) του 4ου Συνεδρίου Αθλητικής Επιστήμης «Η Φυσική Αγωγή και ο Αθλητισμός στο Σύγχρονο Κόσμο: Παιδεία - Κοινωνία- Πολιτισμός. Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού (ΣΕΦΑΑ) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). [running_movememt. authentic marathon.pdf](#) [conference proceedings. praktika synedrioy 1st edition may 2017.pdf](#)

Το τρέξιμο σε δημόσιους χώρους, πάρκα κ.λπ. ως αθλητική δραστηριότητα, εκτός από τα οφέλη για την υγεία, αντανakλά κοινωνικές-πολιτιστικές αξίες και τάσεις. Κυρίως την τελευταία δεκαετία στην ελληνική επικράτεια διαπιστώνεται μια εκρηκτικού χαρακτήρα ανάπτυξη αθλητικών δραστηριοτήτων που νοηματικά υπάγονται στον διεθνώς αποδεκτό όρο «δρομικό κίνημα». Η ανάπτυξη του δρομικού κινήματος που συντελείται στη χώρα μας, υλοποιείται στο πλαίσιο καθοριστικών για την ελληνική κοινωνία αλλαγών. Η παρούσα εν εξελίξει μελέτη στοχεύει να διερευνήσει αφ' ενός μεν τη σχέση των συμμετεχόντων στο δρομικό κίνημα στην Ελλάδα με τους παραδοσιακά οργανωμένους αθλητικούς θεσμούς και αφ' ετέρου να διερευνήσει εάν και σε ποια, αξιακού και πολιτισμικού χαρακτήρα σημεινόμενα, παραπέμπει αυτή η σχέση. Σε αυτή την προοπτική, επιδιώκεται κυρίως να διερευνηθεί εάν η εκρηκτική ανάπτυξη του δρομικού κινήματος στην Ελλάδα συνοδεύεται και με μια μεταβολή των κοινωνικών και ηθικών αξιών τόσο του αθλητισμού ως κοινωνικού μέρους όσο και της ελληνικής κοινωνίας στο σύνολό της. Υποκείμενα της έρευνάς μας αποτέλεσαν οι Έλληνες και Ελληνίδες συμμετέχοντες/ουσες στον Αυθεντικό Μαραθώνιο ο οποίος διοργανώθηκε από τον ΣΕΓΑΣ (Σύνδεσμος Ελληνικών Γυμναστικών & Αθλητικών Σωματείων) που διεξήχθη την 13η Νοεμβρίου 2016 και οι οποίοι είχαν τερματίσει τουλάχιστον μία φορά σε μαραθώνιο. Η ερευνητική μελέτη πραγματοποιήθηκε με τη χρήση ενός ερωτηματολογίου που εστάλη μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από το τμήμα μάρκετινγκ του ΣΕΓΑΣ προς όλους εκείνους που δήλωσαν συμμετοχή στον Αυθεντικό Μαραθώνιο. Τα δεδομένα (N = 1.934) συλλέχθηκαν από το Σπουδαστήριο Κοινωνιολογίας του Αθλητισμού της ΣΕΦΑΑ/ΕΚΠΑ. Κατά την ανάλυση των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε περιγραφική στατιστική με απόλυτες και σχετικές συχνότητες. Ως θεωρητικό πλαίσιο νοηματικής αποκωδικοποίησης των αναλυτικών δεδομένων

χρησιμοποιήσαμε την θεώρηση περί μεταβολής των αξιών στην κοινωνία και τον αθλητισμό και θεωρήσεις περί κατακερματισμού του αθλητικού νοήματος. Τα πρώτα ενδεικτικά αποτελέσματα δείχνουν ότι ένα συντριπτικά μεγάλο ποσοστό Ελλήνων/Ελληνίδων μαραθωνοδρόμων που συμμετείχαν στον Αυθεντικό Μαραθώνιο έχει αρνητική στάση αναφορικά με τη συμμετοχή σε τυπικά οργανωμένους αθλητικούς συλλόγους. Το ενδιαφέρον τους επικεντρώνεται σε δρομικές δραστηριότητες που αντανakλούν «ατομική - προσωπική ευχαρίστηση» (Ατομισμός), πραγματοποιούνται σε χώρους δικιάς των επιλογής και είναι απαλλαγμένες από καθήκοντα και υποχρεώσεις συλλογικού ή ευρύτερα κοινωνικού χαρακτήρα. Αποδίδουν ιδιαίτερο νόημα στην προσωπική τους ευχαρίστηση κατά την ενασχόλησή τους με το τρέξιμο, θεωρούν καθαρά ελεύθερη και ερασιτεχνική τη δραστηριότητα αυτή και ως εκ τούτου αποφεύγουν να εμπλακούν σε δραστηριότητες που συστηματικά πραγματοποιούνται στα πλαίσια παραδοσιακά οργανωμένων αθλητικών συλλόγων. Οι ενδείξεις αυτές στις προοπτικές της ανάλυσής μας, παραπέμπουν σε διαδικασίες που σχετίζονται με μια μεταβολή των αξιών στον αθλητισμό και στην ελληνική κοινωνία. Περαιτέρω συσχετίσεις όλων των παραγόντων κατά την ολοκλήρωση της έρευνας, θα μας δώσουν την δυνατότητα να αναδείξουμε μια δέσμη αιτιών που προωθούν αυτή την σημαντική μεταβολή.

Λέξεις κλειδιά: Δρομικό κίνημα, δομημένο αθλητικό σχήμα, συμμετοχή, Μαραθωνοδρόμοι

40. Γεωργίου, Γ., Πατσαντάρας, Ν., & **Καμπερίδου, Ειρ.** (2017). [ΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΤΗΣ ΣΕΦΑΑ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΑΝΔΡΙΚΗ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΟΜΟΦΥΛΟΦΙΛΙΑ \(Student Attitudes concerning Homosexuality, 2nd edition\). Δεύτερη Έκδοση](#), Βιβλίο Πρακτικών του 4ου Συνεδρίου Αθλητικής Επιστήμης «Η Φυσική Αγωγή και ο Αθλητισμός στο Σύγχρονο Κόσμο: Παιδεία - Κοινωνία-Πολιτισμός. Athens Greece: Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού (ΣΕΦΑΑ) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). [student attitudes on homosexuality.pdf](#) Copy at <http://www.tinyurl.com/y49lffsl>

Η ΣΕΦΑΑ ως πανεπιστημιακός θεσμός πέραν της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της παραγωγής νέας γνώσης, αποτελεί μεταξύ άλλων χώρο καλλιέργειας και υποστήριξης των ατομικών δικαιωμάτων και ελεύθερης έκφρασης της διαφορετικότητας αναφορικά με τον σεξουαλικό προσανατολισμό. Οι φοιτητές/τριες της εν λόγω σχολής πέραν των οποιονδήποτε πανεπιστημιακών εκπαιδευτικών υποχρεώσεων, έχουν μια ποικίλη και συστηματική ενασχόληση με τον αθλητισμό. Ωστόσο, στις προοπτικές πολλών μελετών η αθλητική δραστηριότητα εμφανίζεται ως μια δραστηριότητα που κατά κανόνα οργανώνεται και λειτουργεί στη βάση της ετεροσεξουαλικής και ηγεμονικής αρρενωπότητας. Τα αποτελέσματα πολλών ερευνών δείχνουν επίσης ότι ο τρόπος με τον οποίο κατασκευάζεται η αρρενωπότητα σε ένα κοινωνικό πεδίο, έχει μια ουσιώδη επίδραση αναφορικά με την καλλιέργεια και έκφραση ομοφοβικών στάσεων και συμπεριφορών. Ερευνητικά δεδομένα επισημαίνουν ότι οι σημαντικοί παράγοντες διαμόρφωσης συμπεριφορών απέναντι σε ομοφυλόφιλα άτομα στο αθλητικό πεδίο, είναι μεταξύ άλλων, το φύλο, η θρησκευτικότητα, οι πολιτικές πεποιθήσεις και η ενασχόληση με συγκεκριμένα αθλήματα. Στις προοπτικές αυτές σκοπός της έρευνάς μας ήταν η διερεύνηση της αλληλεπίδρασης των προαναφερθέντων παραγόντων, στη βάση των οποίων ενδεχομένως διαμορφώνονται οι στάσεις των ετεροφυλόφιλων, φοιτητών/τριών της Σ.Ε.Φ.Α.Α./Ε.Κ.Π.Α. απέναντι στην ομοφυλοφιλία. Το δείγμα αποτέλεσαν (N=552) φοιτητές/τριες που αυτοπροσδιορίστηκαν ως ετεροφυλόφιλοι/-ες. Ως όργανο μέτρησης των στάσεων των

ετεροφυλόφιλων φοιτητών/τριών έναντι της αντρικής και γυναικείας ομοφυλοφιλίας αντίστοιχα, χρησιμοποιήθηκε η μεταφρασμένη, σταθμισμένη και προσαρμοσμένη στην Ελληνική γλώσσα και κουλτούρα κλίμακα ATLG του Herek (1994). Επίσης, χρησιμοποιήθηκε ένα δημογραφικό ερωτηματολόγιο που αφορούσε στους παράγοντες που πιθανά σχετίζονται με την εμφάνιση αρνητικών στάσεων έναντι της ομοφυλοφιλίας. Τη θεωρητική βάση της έρευνας αποτέλεσαν η θεωρία περί Κοινωνικού Φύλου και η θεωρία της Αρρενωπότητας. Τα αποτελέσματα μεταξύ άλλων έδειξαν ότι, τα ετεροφυλόφιλα άτομα που έχουν επαφή με ομοφυλόφιλο άτομο σημείωσαν χαμηλότερο μέσο όρο αρνητικών στάσεων προς την ανδρική ομοφυλοφιλία, όσο αυξάνεται ο βαθμός θρησκευτικότητας, τόσο αυξάνονται και οι αρνητικές στάσεις προς την ανδρική και γυναικεία ομοφυλοφιλία, με αναφορά στις πολιτικές πεποιθήσεις, οι προσκείμενοι/ες φοιτητές/τριες σε πιο συντηρητικούς πολιτικά χώρους, εμφανίζουν πιο αρνητικές στάσεις, ενώ όσο οι πεποιθήσεις κινούνται προς προοδευτικούς πολιτικά χώρους οι στάσεις γίνονται πιο θετικές. Τέλος, δεν προέκυψε σχέση των στάσεων με τις μεταβλητές που αντιστοιχούν στην ενασχόληση με τον αθλητισμό. Το επίπεδο ενασχόλησης καθώς και ο ατομικός ή ο ομαδικός χαρακτήρας του αθλήματος δεν φαίνεται να διαδραματίζει κάποιο ρόλο αναφορικά με τη διαμόρφωση των στάσεων των φοιτητών/τριών της ΣΕΦΑΑ για την ομοφυλοφιλία.

Λέξεις κλειδιά: Φοιτητές/τριες ΣΕΦΑΑ, ομοφυλοφιλία, αθλητισμός

41. Καρέλλα, Μ, **Καμπερίδου**, Ειρ., & Παπακώστας, Χ. (2017). [Ο Οικονομικός Χαρακτήρας των Πανηγυριών: Επιτόπια Έρευνα στη Βάρη Αττικής \(σελ. 92-93\). Ανακοίνωση στα Πρακτικά του 4ου Συνεδρίου Αθλητικής Επιστήμης «Η Φυσική Αγωγή και ο Αθλητισμός στο Σύγχρονο Κόσμο: Παιδεία - Κοινωνία – Πολ. ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ, πρώτη έκδοση: σελ. 92-93.](#) [conference_proceedings_praktika_synedrioy_1st_edition_may_2017.pdf](#)

Η εργασία αυτή -ως μέρος μιας εν εξελίξει εμπειρικής έρευνας- βασίζεται πρωτίστως σε ενδελεχή μελέτη για την οικονομική διάσταση των πανηγυριών στην Ελλάδα. Παρά την οικονομική κρίση, το πανηγύρι (εμποροπανήγυρη) εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό κοινωνικό και οικονομικό γεγονός για την τοπική κοινωνία. Όπως επισημαίνεται από πολλά ερευνητικά δεδομένα, κατά την διάρκεια των πανηγυριών παρατηρείται αύξηση της ζήτησης των τοπικών προϊόντων και των προσφερόμενων υπηρεσιών της τοπικής κοινωνίας. Δεν επωφελούνται μόνο οι επαγγελματίες που συμμετέχουν άμεσα στα πανηγύρια, όπως πωλητές, μικροέμποροι και μουσικοί αλλά και άλλοι κλάδοι. Με αφορμή τον εορτασμό (θρησκευτικό, κοινωνικό, ιστορικό), όλων των ειδών έμποροι συγκεντρώνονται για να πουλήσουν τα προϊόντα τους, καθώς σε όλα σχεδόν τα πανηγύρια οργανώνεται μικρή ή μεγαλύτερη αγορά. Ακολουθώντας την ποιοτική-ερμηνευτική προσέγγιση (Παπαγεωργίου 2010), η διερευνητική αυτή προσπάθεια συμπεριλαμβάνει πιλοτική μελέτη: συνεντεύξεις με μικροέμπορους- μικροπωλητές/τριες (κύρια ομάδα εστίασης) στο πανηγύρι της Βάρης κατά τη διάρκεια του εορτασμού των Εισοδίων της Θεοτόκου στις 21/11/2016. Θα ακολουθήσουν επαναλαμβανόμενες συνεντεύξεις βάθους για τους σκοπούς της έρευνας και τη διαμόρφωση ερευνητικής πρότασης. Ωστόσο, μετά από επιτόπια παρατήρηση, οφείλουμε να επισημάνουμε ότι επωφελείται η τοπική κοινωνία και ειδικά οι ντόπιοι παραγωγοί, όπως επισημάνθηκε και στις

συνεντεύξεις. Παρατηρείτε μεγάλη κατανάλωση ντόπιων προϊόντων, κυρίως γαλακτοκομικών, καθώς βοσκοί από την περιοχή πωλούσαν τα προϊόντα τους· επισκέπτες από διάφορες περιοχές βρέθηκαν στη Βάρη για το πανηγύρι, τονώνοντας την τοπική αγορά· μαγαζιά και καταστήματα κάθε είδους (εμπορικά, εστιατόρια, καφετέριες, ψισταριές, παιδότοποι-κούνιες, περίπτερα) ήταν ανοιχτά για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών/τριών, κ.ά. Το πανηγύρι της Βάρης αποτελεί ένας ζωντανός οργανισμός που συμβάλλει, εκτός των άλλων, στην οικονομική ανάκαμψη της περιοχής.

42. Σπένγκα, Α., Καμπερίδου, Α., & Πατσαντάρας, Ν. (2017). [Παράγοντες που επηρεάζουν τη συμμετοχή των μαθητριών Γυμνασίου και Λυκείου στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής / Factors that influence female high school and junior high](#). Ανακοίνωση στα πρακτικά του 4ου Συνεδρίου Αθλητικής Επιστήμης «Η Φυσική Αγωγή και ο Αθλητισμός στο Σύγχρονο Κόσμο: Παιδεία - Κοινωνία – Πολ. ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ (ΕΚΠΑ). Copy at <http://www.tinyurl.com/k4c7mka> [Abstract](#)
[factors that influence female participation spenga kamberidou patsantaras.pdf](#)
[conference proceedings. praktika synedrioy 1st edition may 2017.pdf](#)

Η Φυσική Αγωγή (ΦΑ) στο σχολείο προσφέρει μία εξαιρετική ευκαιρία για την εκμάθηση και εξάσκηση δεξιοτήτων που προάγουν την υγεία (σωματική, ψυχική/πνευματική και κοινωνική) και ενισχύουν τη διάθεση για διά βίου άσκηση. Ωστόσο, πολυάριθμες έρευνες έχουν δείξει ότι η συμμετοχή των μαθητριών στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής (ΦΑ) μειώνεται σημαντικά κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Γυμνάσιο και το Λύκειο. Η παρούσα μελέτη –ως επιμέρους τμήμα μιας εν εξελίξει εμπειρικής έρευνας—βασίζεται στη βιβλιογραφική ανασκόπηση σύγχρονων ερευνών και έχει σκοπό να εντοπίσει και να αναδείξει τους παράγοντες εκείνους που περιορίζουν ή ακόμη και αναστέλλουν τη συμμετοχή των μαθητριών Γυμνασίου και Λυκείου στο μάθημα της ΦΑ. Η διερευνητική αυτή προσπάθεια στο τελικό της στάδιο, χρησιμοποιώντας ως εργαλείο τη θεωρία περί Κοινωνικού Φύλου (Kamberidou, 2007) στοχεύει και σε μια ταξινόμηση και αξιολογική ιεράρχηση των παραγόντων αυτών. Ερευνητικά δεδομένα επισημαίνουν ότι οι παράγοντες που οδηγούν σ’ αυτή τη μειωμένη συμμετοχή μπορεί να είναι ενδοπροσωπικοί, (αντιλήψεις και συναισθήματα), διαπροσωπικοί (οικογένεια και φίλοι) και τέλος, περιβαλλοντικοί (καθηγητές,-τρια ΦΑ, εγκαταστάσεις και αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών). Επιπρόσθετα τονίζεται ότι η περίοδος της εφηβείας (10-18 ετών) αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για τη συμμετοχή στη ΦΑ. Η εφηβεία μεταξύ άλλων συνοδεύεται από μεταβολές σε όλα τα λειτουργικά συστήματα του οργανισμού και είναι μία περίοδος κατασκευής και εδραίωσης της ταυτότητας του ατόμου, δηλαδή της συγκρότησης και κατανόησης του εαυτού σε σχέση με την κοινωνία. Σε αυτή την προοπτική υπογραμμίζεται ότι ο αθλητισμός και η ΦΑ αποτελούν ένα σημαντικό και ταυτόχρονα δυναμικό χώρο κατασκευής ταυτοτήτων κατά την εφηβεία. Ωστόσο όπως προκύπτει από πολλά ερευνητικά δεδομένα οι μαθήτριες, κατά την αναζήτηση και κατασκευή της ταυτότητάς τους, αντιμετωπίζουν πολλές φορές προβλήματα και ενδο-συγκρούσεις που προκύπτουν συνήθως από την αντίθεση μεταξύ κυρίαρχων πολιτισμικά στερεοτύπων περί θηλυκότητας και του είδους των κινητικών/αθλητικών δραστηριοτήτων, στις οποίες πρέπει τα κορίτσια να συμμετέχουν. Στις προοπτικές πολλών σχετικών με το ζήτημα αυτό μελετών, υπερ-τονίζεται ότι ένα ανδροκεντρικά δομημένο μοντέλο ΦΑ εμφανίζεται ως ανασταλτικός παράγοντας αναφορικά με τη συμμετοχή των κοριτσιών στο εν λόγω εκπαιδευτικό

αντικείμενο. Όπως διαπιστώσαμε κατά την διερευνητική μας αναζήτηση, στην Ελλάδα, δεν υπάρχουν αρκετές έρευνες πάνω στο θέμα αυτό. Καθίσταται λοιπόν αναγκαία η διεξαγωγή ερευνών στα ελληνικά σχολεία, ώστε να εντοπιστούν τα ποσοστά συμμετοχής των μαθητριών και να αναγνωριστούν και να αξιολογηθούν οι παράγοντες που οδηγούν στη μειωμένη συμμετοχή τους. Με βάση τη μελέτη μας αυτή θεωρούμε ότι μόνο έτσι θα μπορέσουν να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν οι απαραίτητες παρεμβάσεις που θα αυξήσουν τη συμμετοχή των μαθητριών στη ΦΑ, προκειμένου να αποκομίσουν όλα τα οφέλη που απορρέουν από την πλήρη συμμετοχή στο μάθημα αυτό.

43. Γιοβάνη, Χ., **Καμπερίδου, Ειρ.** & Πατσαντάρας, Ν. (2017). [ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΣΥΜΒΑΛΛΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ \(Bullying in physical education classes\)](http://www.tinyurl.com/y6tah48v). *Πρακτικά του 4ου Συνεδρίου Αθλητικής Επιστήμης «Η Φυσική Αγωγή και ο Αθλητισμός στο Σύγχρονο Κόσμο: Παιδεία - Κοινωνία – Πολιτισμός»* σελ. 102.. ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ. Copy at <http://www.tinyurl.com/y6tah48v> [Abstract](#) [bullying in physical education by giovani kamberidou patsantaras.pdf](http://www.tinyurl.com/y6tah48v)

Ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα που έχει να αντιμετωπίσει σήμερα η εκπαιδευτική κοινότητα είναι αυτό του εκφοβισμού (bullying). Ερευνητικά δεδομένα υπογραμμίζουν ότι το φαινόμενο του εκφοβισμού στο σχολικό περιβάλλον ανατροφοδοτείται με έναν περίπλοκο τρόπο και είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με εξωσχολικούς παράγοντες όπως οι αλλαγές στη δομή της οικογένειας και στην ποιότητα των ενδο-οικογενειακών και διαπροσωπικών σχέσεων, η συνεχής και αυξανόμενη έκθεση των παιδιών στη βία τόσο αναφορικά με τα ΜΜΕ όσο και κατά την ενασχόλησή τους με συγκεκριμένα ηλεκτρονικά παιχνίδια κ.α. Από ένα μεγάλο αριθμό διερευνητικών προσεγγίσεων επισημαίνεται ότι η ποιότητα του σχολικού κλίματος, η σχολική συνοχή καθώς και ο άμεσος περιβάλλων χώρος του σχολείου παίζουν σημαντικό ρόλο στην εκδήλωση επιθετικών ενεργειών. Στον ελλαδικό χώρο, παρ' όλο που έχουν πραγματοποιηθεί πολλές έρευνες για τον εκφοβισμό ως μορφή ενδοσχολικής βίας, δεν υπάρχουν ακόμα αρκετές μελέτες, που να διαπραγματεύονται και να διερευνούν το ζήτημα αυτό στις προοπτικές του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής (ΦΑ). Η παρούσα μελέτη –ως επιμέρους προσπάθεια μιας εν εξελίξει εμπειρικής έρευνας— βασίζεται σε ανασκόπηση της σύγχρονης ερευνητικής βιβλιογραφίας και έχει σκοπό να αναδείξει και να επισημάνει τους σημαντικότερους παράγοντες που συμβάλλουν στην εκδήλωση του εκφοβισμού στις προοπτικές του μαθήματος της ΦΑ στον ελληνικό χώρο. Σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία το μάθημα ΦΑ συμβάλλει θετικά στην ομαλή κοινωνικοποίηση και ενσωμάτωση των μαθητών στο σχολείο. Στις προοπτικές αυτές επισημαίνεται ότι οι Καθηγητές/τριες Φυσικής Αγωγής διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη δημιουργία θετικού κλίματος εφαρμόζοντας στρατηγικές και προγράμματα διαχείρισης διαπροσωπικών σχέσεων και συγκρούσεων. Ωστόσο από την άλλη πλευρά όπως διαπιστώνεται από τις σχετικές με αυτό το ζήτημα έρευνες που πραγματοποιήθηκαν σε άλλες χώρες, οι αθλητικές ή παιγνιώδεις ομαδικές δραστηριότητες που κατ' εξοχήν χρησιμοποιούνται ως εκπαιδευτικό εργαλείο στη ΦΑ, δημιουργούν ευκαιρίες για στοχοποίηση κάποιων μαθητών/τριών εξαιτίας, μεταξύ άλλων, κάποιων ατομικών χαρακτηριστικών (π.χ. σωματικό βάρος, σεξουαλικό προσανατολισμό, φύλο, μειωμένο επίπεδο κινητικών δεξιοτήτων) τόσο από τους συμμαθητές/τριες όσο και από τον εκπαιδευτικό της ΦΑ.

Η στοχοποίηση αυτή της μορφής αναδεικνύεται ως ένας καταλυτικός και ουσιαστικός παράγοντας εκδήλωσης εκφοβιστικών συμπεριφορών. Όπως προκύπτει από τα διεθνή ερευνητικά δεδομένα η ΦΑ αποτελεί ένα μέσον –ανάλογα με τον τρόπο που το οργανώνουμε και το διαχειριζόμαστε— τόσο για την καλλιέργεια και εκδήλωση του φαινομένου του εκφοβισμού όσο και για την άμβλυνσή του.

44. Κέφη Χατζηχαμπέρη, Ε., **Καμπερίδου, Ειρ.** & Πατσαντάρας, Ν. (2017). Η Φυσική Αγωγή και η Άθληση ως Παράγοντας Ενσωμάτωσης του Γυναικείου Φύλου στις Ανώτατες Στρατιωτικές Σχολές στην Ελλάδα (Gender and the Military in Gre. Πρακτικά του 4ου Συνεδρίου Αθλητικής Επιστήμης «Η Φυσική Αγωγή και ο Αθλητισμός στο Σύγχρονο Κόσμο: Παιδεία - Κοινωνία – Πολιτισμός», σελ. 96-97. ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ (ΣΕΦΑΑ), ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΕΚΠΑ). Copy at <http://www.tinyurl.com/lozgo2m>
1. gender and the military by chatzichamperi kamberidou patsantaras.pdf
conference proceedings. praktika synedrioy 1st edition may 2017.pdf

Τόσο ο αθλητισμός όσο και ο στρατός εμφανίζουν κάποια κοινά χαρακτηριστικά. Προσπερνώντας το βαθύ ιστορικό παρελθόν και εκκινώντας από την νεωτερική περίοδο τόσο ο αθλητικός κοινωνικός χώρος όσο και ο στρατιωτικός συγκροτήθηκαν και διαμορφώθηκαν ως χώροι ανδροκεντρικοί. Στις διάφορες φάσεις της νεωτερικής περιόδου, σύμφωνα με τις κυρίαρχες εθιμοτυπικές, κοινωνικές αλλά και επιστημονικές αντιλήψεις, έλλειπαν από την αποκαλούμενη γυναικεία οντότητα-φύση εκείνες οι ψυχικές και φυσικές δυνατότητες που θα τις καθιστούσαν ικανές για να συμμετάσχουν τόσο στον αθλητικό ανταγωνισμό όσο και σε μια πολεμική αντιπαράθεση. Για μια μεγάλη χρονική περίοδο οι γυναίκες ήταν αποκλεισμένες από τις αθλητικές και στρατιωτικές δραστηριότητες. Έτσι στις προοπτικές των κοινωνικών-πολιτισμικών εξελίξεων, όπως επισημαίνεται από πολλά ερευνητικά δεδομένα, η πρόσβαση της γυναίκας τόσο στον αθλητισμό όσο και στον στρατό, θεωρήθηκε ως μέσον διακήρυξης της ισονομίας μεταξύ των δυο φύλων, αλλά και ως κοινωνικός χώρος κοινωνικής χειραφέτησης της γυναίκας. Ωστόσο, σήμερα αν και στον θεσμικά οργανωμένο αθλητισμό ο αριθμός συμμετοχής των γυναικών προσεγγίζει και σε πολλές περιπτώσεις υπερβαίνει αυτόν των ανδρών, οι γυναίκες που συμμετέχουν στο στρατό αποτελούν μειονότητα. Η μελέτη αυτή—ως μέρος μιας εν εξελίξει εμπειρικής έρευνας— δεν αναζητά απλά τις αιτίες αποκλεισμού των γυναικών από τους στρατιωτικούς θεσμούς, ούτε και επιδιώκει να ταυτίσει νοηματικά το στρατιωτικό κοινωνικό πεδίο με το αθλητικό. Αντίθετα, χρησιμοποιώντας ερευνητικά δεδομένα, επικεντρώνει το ενδιαφέρον της στο ερώτημα κατά πόσον η αθλητική δραστηριότητα λειτουργεί ή μπορεί να λειτουργήσει ως παράγοντας και ως μέσον ενσωμάτωσης και ισόνομης αποδοχής της γυναίκας στις Ανώτατες Στρατιωτικές Σχολές στην Ελλάδα. Η διερευνητική αυτή προσπάθεια λαμβάνοντας υπ’ όψιν σχετικές με το ζήτημα αυτό έρευνες, βασίζεται πρωτίστως σε μία ενδελεχή μελέτη εγκυκλίων και πάγιων διαταγών των Ανώτατων Στρατιωτικών Σχολών που σχετίζονται με τους τρόπους εκγύμνασης και των δύο φύλων και τους στόχους της αθλητικής δραστηριότητας. Όπως διαπιστώσαμε και τα δύο φύλα έχουν το ίδιο κοινό αθλητικό-στρατιωτικό πρόγραμμα στην πρωινή άθληση, στη γενική άθληση και στο στίβο μάχης. Το δεδομένο αυτό, υποστηριζόμενο από αποτελέσματα διεθνών εμπειρικών ερευνών, μας δίνει τη δυνατότητα να υποστηρίξουμε ότι η κοινή αθλητική ενασχόληση μπορεί να λειτουργήσει ως

εξαιρετικό μέσον για μια ισόνομη μεταχείριση και πλήρη ενσωμάτωση των γυναικών σε στρατιωτικούς θεσμούς όπως οι Ανώτατες Στρατιωτικές Σχολές στην Ελλάδα .

Εκθεση/μελέτη για ERASMUS PLUS

45. Kamberidou, I., Karteroliotis, K., Venetsanou, F., & Dania, A. (2017). [THINKING GLOBALLY AND ACTING LOCALLY: THE POWER OF PLAY AND GAMES. Creating a tech tool to promote European Traditional Sports and Games from an intergenerational and inclusive perspective, ERASMUS PLUS Small Collaborative Partnership-GEO-LUDENS: Discussion-proposals for 1st meeting in Zaragoza Spain, 9-10/2/ 2017.](#)[Abstract](#)[thinking globally and acting locally.pdf](#)[geo ludens kickoffmeeting agenda 2017.pdf](#)

The European Commission has long acknowledged the important role of sport and physical education in promoting public health, a healthy lifestyle and social well-being, together with socio-cultural integration, namely social inclusion in and through sport, as we had all pointed out in the project description. One need also reiterate here—in order to contribute to the brainstorming of our upcoming meeting in Zaragoza—that a great number of studies have shown, not only the health benefits, but the social importance of physical activity and sport, specifically the social capital of sport: sport agency and volunteerism, i.e. the sport potential in promoting social inclusion and reducing or eliminating social, ethnic and gender prejudices (Kamberidou 2012, 2011; Hall 2012; Hardin & Greer 2009). Gender equality, essential from a human rights perspective and an economic viewpoint, is a fundamental right recognized by the EU Charter of Fundamental Rights. It means visibility of both women and men in all spheres of public life as well as empowerment and equal access to resources. According to our project proposal, our objective here is to address how cultural, social and political obstacles can be overcome through volunteerism, sport agency and the power of play, using technology to identify and promote European Traditional Sports and Games from an intergenerational and inclusive perspective, accordingly building upon the principles of the “European Sport for All Charter”, adopted in 1992 and revised in 2001, as well as the “EU Physical Activity Guidelines. Recommended policy actions in support of health-enhancing physical activity” (UE, 2009) and the “EU Communication on Sport: Developing the European Dimension in Sport” (UE, 2011). Developments in new technologies of mass communication have created new realms of agency (Kamberidou 2012).... [PROJECT: *Creating a tech tool to promote European Traditional Sports and Games from an intergenerational and inclusive perspective*, ERASMUS PLUS Small Collaborative Partnership-GEO-LUDENS: ©Discussion-proposals-Greek team’s contribution for upcoming meetings in Zaragoza Spain. Feb. 9-10, 2017 ***Also attached: Kick-off MEETING AGENDA, 9-10 February, 2017. Universidad San Jorge. Campus Villanueva de Gállego (Zaragoza), Spain]

2016

--Δύο (2) άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές (μοναδική συγγραφέας και 1^η συγγραφέας), -- (1) άρθρο σε Βιβλίο Πρακτικών Συνεδρίου (μοναδική συγγραφέας) -Ένα (1) άρθρο σε βιβλίο της ICAP Group, διανομή βιβλίου ως ένθετο στην εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ, καθώς και σε 2.000 εταιρείες και ακαδημαϊκά ιδρύματα, ως χρηστικό εργαλείο επί των εργασιών τους: <http://dir.icap.gr/mailimages/e-books/LWB/index.html>-Πέντε (5) προσκλήσεις/προσκεκλημένη

ομιλήτρια (συνέδριο European Centre for Women and Technology, Brussels, Ημερίδα της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής (ΚΟΕ), Ημερίδα Erasmus+, Ημερίδα του Social Policy.gr. Κοινωνική Πολιτική – Κοινωνική Θεωρία, και Ημερίδα της ΠΕΠΓΑΣ –Πανελλήνια Ένωση για την Προώθηση των Γυναικών στον Αθλητισμό και τα Σπορ.--Πέντε (5) εισηγήσεις/ανακοινώσεις και στη συνέχεια 5 δημοσίευση περιλήψεων ή short papers στα πρακτικά

Επιστημονικά περιοδικά με κριτές:

46. Kamberidou, I. (2016). [Interacting, sharing and bonding: 'notes of personal experience' by nineteenth-century women travellers](#). *Gender, Place and Culture - A Journal of Feminist Geography*, 23(17), 381-397. Routledge, part of the Taylor & Francis Group. [Abstract](#) [gender place and culture.pdf Publisher's VersionAbstract](#)
- 46.1 Online: Kamberidou, Irene. (2015). Interacting, [sharing](#) and bonding: 'notes of personal experience' by 19th century women travellers. *Gender, Place & Culture: A Journal of Feminist Geography*, DOI–10. Routledge Open Access, Taylor & Francis: <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0966369X.2015.1013451/#abstract?ai=2g1&mi=4ovc92&af=R> [Impact Factor: 1.310]. Full text also in: <http://www.tandfonline.com/eprint/QfxxQ5f9E7wVHtXD7kB/full>. To link to this article: <http://dx.doi.org/10.1080/0966369X.2015.1013451>

As early as the seventeenth century, women have been going from one corner of the world to the other recording their experiences and reasons for publishing. Exploring, working and residing in regions of the East considered ‘safe for dynamic men only’ (Smith 1887), western women interacted with the peoples of Ottoman society, enjoying their warm and generous hospitality. Their gender allowed them to study, learn and become experts in areas where men had no access: the Ottoman households (harems), women's daily life, social gatherings and celebrations. Western and eastern women discuss harem slavery, marriage, adultery, childbirth, abortion, divorce, religion and women's rights. In reconsulting primary sources and focusing on the writings of nineteenth-century British women in Asia Minor (Turkey), this article contributes additional evidence on women's alternative representations or less degrading gaze, while revealing a patriarchal system's domestic-social reality that was founded on the institution of slavery. In other words, it differs from other studies in spotlighting the accounts that are illustrative of the polyethnic synthesis of the Ottoman households, i.e. the discourse on the multiethnic harem slavery institution, which distinguished Ottoman society, so as to provide a bigger picture and inspire new discussions.

47. Kamberidou, I., & Chroni, S. (2016). [The Greek Experience: Outstanding Women in the Social Space of Sport](#). In *Inspirational Women in Europe: making a difference in Physical Education, Sport and Dance* (pp. 224–242). Juiz de Fora, Brazil.: Rosa Diketmüller (editor). Juiz de Fora : NGIME/UFJF, 2016. 254 p. (IAPESGW Continent Series). Publication of the International Association of Physical Education and Sport for Girls and Women (IAPESGW), ISBN 978-85-67380-55-1. [Abstract](#) [inspirational women in europe 0330 continentes europa.pdf](#) [book cover inspiratoinal women in sport.jpg](#)

[inspirational women hardcopy sample.pdf](#)

[inspirational women in europe making a difference in phys.ed .sport and dance.pdf](#)

The Voices of Six Inspirational Greek Women in Sport: What inspired them to take that leap; the Obstacles they faced; how they moved forward and Tips for Success. Many inspirational and outstanding women have made a difference in the lives of girls and women in sport, physical education (PE) and physical activity in Greece, despite their *invisibility* in the mainstream media, the life stories of which would need volumes. They succeeded in making a difference while respecting and celebrating diversity with regard to gender, ethnicity, culture, disability, age and sexual orientation. Beginning with a brief discussion on the underrepresentation of women’s sports and the female athlete in the Greek media, this chapter shares the contributions of some inspiring and motivating Greek women in sport whose achievements have been excluded from the country’s mainstream media. It is through six in-depth interviews and follow-up meetings that we learn how these pioneers influenced the lives of sporting girls and women by daring to disregard social barriers and spread awareness. We conclude the chapter with *tips* from these *successful*, namely inspirational women, who all agree that success requires ethos and *taking that leap*.

- Βλ. επίσης, Chavier, D., Hovden, J., Cazzoli, S., **Kamberidou, I.**, & Chroni, S. (2016). [Pioneers and outstanding women in national and international sports leadership.](#) ISBN 9788567380551.
[in inspiratoinal women in sport book cover.jpg](#)
[inspirational women in europe making a difference in phys.ed .sport and dance.pdf](#)

---Προσκεκλημένη του ECWT (European Center for Women and Technology)

48. Kamberidou, I. (2016). ["A Futurist and Hybrid Scientist, the result of a Multidisciplinary Education". Irene Kamberidou interviews Eleni Antoniadou, multidisciplinary scientist in Artificial Organ Technology and President of the European Health Parliament. Interview for 1st European Celebration of Women in Computing \(ECWC\), Brussels, 25-26 April 2016 \(womenincomputing.eu\), organized by European European Centre for Women and Technology \(ECWT\):.Abstract](#) [_f a futurist and hybrid scientist.pdf](#), Copy at <http://www.tinyurl.com/hrlrctu>

Women role models and mentors in STEM: Interview and discussion with Eleni Antoniadou, one of the Top 10 Nominees for the ECWC Awards 2016. Eleni Antoniadou is a Greek scientist, a human rights activist, and co-founder in a start-up initiative entitled "Transplants Without Donors"—an entrepreneurship activity that could lead to ending human organ trafficking. This innovative venture concerns the production of organs bioreactors and organ scaffolds in the laboratory, a technology of tissue engineered organs ready for transplantation. As Eleni pointed out: “I think of myself as a futurist and a hybrid scientist which is the result of acquiring a multidisciplinary education. As a researcher, I’m trying to understand the changes in life sciences and to enjoy challenging myself with problems in the fields of regenerative medicine, the development of artificial organs, bioengineering, and space exploration.” Eleni has also been

working on raising awareness on the issue of organ trafficking in Africa and Latin America. She has been assisting victims of illegal human organ trafficking while working as a volunteer group leader in medical missions in Peru, Uganda and Costa Rica that provide healthcare (pharmaceuticals, vaccinations and surgical procedures) to distressed groups, and primarily children.

ICAP GROUP A.E.

49. Καμπερίδου, Ειρήνη (2016). Φύλο και Ηγετικές Δεξιότητες: Γεφυρώνοντας το Έμφυλο Χάσμα (Gender and Leadership Skills: Bridging the Gender Gap). LWB-Leading Women in Business. **Κεφάλαιο: Αρθρογραφία Επιφανών Λειτουργών και της ICAP για τη Γυναίκα Επιχειρηματικότητα.**, σελ. 98-99. ICAP GROUP A.E. ISSN 2241-4126; **Hardcopy** and **e-book**: <http://dir.icap.gr/mailimages/e-books/LWB/index.html>. [Abstract leading women in business dec.30 2016 icap 2016.pdf](#) [gender and leadership skills. icap 2016.pdf](#) [icap 2017.pdf](#)

Το Παγκόσμιο Οικονομικό Forum δημοσιοποίησε, στις 26 αθλητισμός παίζει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη και βελτίωση Οκτωβρίου 2016, την έκθεση για το κοινωνικο-οικονομικό ηγετικών δεξιοτήτων. Το 94% αυτών των 400 καταξιωμένων χάσμα μεταξύ γυναικών και ανδρών (Global Gender Gap Report γυναικών είχαν ενεργή συμμετοχή σε κάποια αθλητική ομάδα. 2016) στην οποία η Ελλάδα κατέχει την 92η θέση ανάμεσα σε Το 51% κατείχε διευθυντικές θέσεις (managerial positions) και 144 χώρες. Σε παγκόσμιο επίπεδο η έκθεση δείχνει ότι οι το 49% ταξινομήθηκαν στο επίπεδο C-suite, που σημαίνει ότι γυναίκες υποεκπροσωπούνται στην επιχειρηματικότητα και την είναι CEOs (Chief Executive Officers). Όσον αφορά στο επίπεδο ηγεσία. Η γυναίκα συμμετοχή στα διοικητικά συμβούλια C-suite, το 52% συμμετείχε στο κολεγιακό/πανεπιστημιακό εταιρειών είναι μόλις 14% και στην επίσημη οικονομία 54%. Το αθλητισμό και το 75% δήλωσε ότι όταν προσλαμβάνουν ποσοστό γυναικών CEOs είναι μόνο 3.4%. Εδώ πρέπει να υπαλλήλους αξιολογούν ως προσόν την αθλητική εμπειρία. αναφέρουμε ότι στις ΗΠΑ το ποσοστό γυναικών CEOs έπεσε στα Η εταιρεία Ernst and Young (2013) πραγματοποίησε έρευνα με 1 4% το 2016 από 4.8% το 2015. 821 διευθυντικά στελέχη (senior managers) και ανώτερα Ωστόσο, η έκθεση του McKinsey Global Institute (2015) στελέχη (executives) -40% γυναίκες, 60% άνδρες- που τεκμηριώνει ότι μέχρι το 2025, αν ή όταν οι γυναίκες θα εκπροσωπούσαν ένα ευρύ φάσμα εταιρειών με ετήσια έσοδα συμμετέχουν στην αγορά εργασίας στο ίδιο βαθμό με τους άνω των 250 εκατομμύριων δολαρίων. Αυτή η έρευνα με θέμα άνδρες, θα προστεθούν επιπλέον 28 τρισεκατομμύρια δολάρια Αντιλήψεις περί αθλητισμού και ομαδικότητας δείχνει ότι σχεδόν (26%) στο παγκόσμιο-ετήσιο ΑΕΠ, αποτέλεσμα που ισοδυναμεί όλες οι γυναίκες (90%) είχαν κάποια συστηματική αθλητική 2 με τις σημερινές οικονομίες των ΗΠΑ και της Κίνας μαζί. ενασχόληση κατά τη διάρκεια της πρωτοβάθμιας και Ενθαρρυντική είναι η 3ετής έρευνα του EY Women Athletes δευτεροβάθμιας εκπαίδευσής τους ή κατά τη διάρκεια των Business Network, η οποία αναδεικνύει σημαντικούς πανεπιστημιακών τους σπουδών. Το 76% δηλώνει ότι όταν συσχετισμούς μεταξύ πετυχημένης επιχειρηματικότητας και υιοθετούν αθλητικές τακτικές/στρατηγικές και αθλητικές αθλητικής εμπειρίας.³ Είναι ερευνητικά τεκμηριωμένο ότι ένα συμπεριφορές στο εργασιακό τους περιβάλλον, βελτιώνεται η ιστορικό αθλητικής συμμετοχής αποτελεί χρήσιμο εργαλείο όσον επίδοση της ομάδας τους. αφορά στην καλλιέργεια ηγετικών δεξιοτήτων. Γυναίκες που Στην ιστοσελίδα Women-Athletes-Global-Leadership-Network υπήρξαν αθλήτριες ή είχαν

συστηματική αθλητική δραστηριότητα εμφανίζονται οι συνεντεύξεις 29 καταξιωμένων-πετυχημένων βρίσκονται σε προνομακή θέση να ηγηθούν στον κόσμο των γυναικών επιχειρηματιών (successful entrepreneurs) οι οποίες επιχειρήσεων. Ποιοτικές και ποσοτικές αναλύσεις τεκμηριώνουν στο παρελθόν υπήρξαν Ολυμπιονίκες (ΕΥ Women Athletes ότι ο αθλητισμός προάγει δεξιότητες που είναι σημαντικές για το Business Network, 2016). Από τις συνεντεύξεις αυτών των επιχειρειν και την επαγγελματική επιτυχία (Dunn 2014, O'Brien γυναικών επέλεξα τις συμβουλές τους και τις δεξιότητες που οι 2013, Glass 2013). Αυτό δεν σημαίνει εξ ορισμού ότι οι ίδιες τονίζουν ότι απέκτησαν χάρη στην αθλητική τους εμπειρία αθλήτριες/ές μπορούν να γίνουν ισχυρά και πετυχημένα (Καμπερίδου 2016).

- Η διανομή της έκδοσης πραγματοποιήθηκε αρχικά με «ΤΑ ΝΕΑ του Σαββατοκύριακου» στην Αττική (πριν την Πρωτοχρονιά, 30/12/2016) και με τη «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ» (σε CD) στη Θεσσαλονίκη. Επιπρόσθετα, θα μοιραστεί στην επίσημη εκδήλωση “High Heels on High Hills” το 2017 και σε άλλες εκδηλώσεις που διοργανώνει ή συμμετάσχει η ICAP. Τέλος, θα διανεμηθεί σε φορείς της γυναικείας επιχειρηματικότητας (σε Αττική και Βόρεια Ελλάδα), καθώς και σε 2.000 εταιρείες και ακαδημαϊκά ιδρύματα, ως χρηστικό εργαλείο επί των εργασιών τους: <http://dir.icap.gr/mailimages/e-books/LWB/index.html> [The book circulated, for the first time on Dec. 30, 2016 in Athens with the daily newspaper ΤΑ ΝΕΑ, and as a CD in Thessaloniki with the daily MACEDONIA. It will also be distributed at the 2017 “High Heels on High Hills” and other events and conferences organized by the ICAP Group. To assist researchers, students and entrepreneurs it will also be sent to 2.000 companies and academic institutions throughout Greece.]

Προσκεκλημένη ομιλήτρια της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής (ΚΟΕ): κεντρική ομιλήτρια

50. Καμπερίδου, Ειρήνη. (2016). «Επιχειρώντας Αλλιώς» στην εποχή της κρίσης: Η γυναικεία αθλητική επιχειρηματικότητα, ανεκμετάλλευτη πηγή κοινωνικού κεφαλαίου. Εισήγηση στην Ημερίδα "Γυναίκα και Αθλητισμός – Επιχειρώντας Αλλιώς", της Επιτροπής "Γυναίκα και Αθλητισμός" της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτ. [Publisher's VersionAbstract cyprus olympic committee letter and invitation.pdf](#) [cyprus olympic committee epiheirontas allios march 3-2016. final.pdf](#)

Σήμερα θα προβούμε σε ένα προβληματισμό ο οποίος έχει να κάνει με τη σχέση του Αθλητισμού και το "Επιχειρείν". Δεν θα επικεντρωθούμε στη γυναικεία υποεκπροσώπηση στον επιχειρηματικό στίβο γενικότερα, αλλά στις ανώνυμες ηρωίδες του «αθλητικού επιχειρείν» οι οποίες σταδιακά αυξάνονται. Θα δούμε ότι η Ολυμπιακή επιχειρηματικότητα δεν αποτελεί ανδρικό φαινόμενο, επειδή ο αθλητισμός προάγει δεξιότητες (και για τα δύο φύλα) που είναι σημαντικά για το «επιχειρείν», δηλαδή για την επιχειρηματικότητα και την επαγγελματική επιτυχία. Πρόσφατες έρευνες (ποιοτικές και ποσοτικές) καθώς και συνεντεύξεις με πρώην αθλήτριες, τεκμηριώνουν ότι ένας αθλητικός προσανατολισμός, και ειδικά ο ομαδικός αθλητισμός –ή ένα ιστορικό αθλητικής εμπειρίας— αποτελεί χρήσιμο εργαλείο, όσον αφορά στην επιχειρηματικότητα και ειδικά όσον αφορά στην καλλιέργεια και ανάπτυξη ηγετικών δεξιοτήτων, όπως ένα πειθαρχημένο εργασιακό ήθος ...

Λέξεις κλειδιά- Επιχειρηματικότητα (entrepreneur, entrepreneurship), φύλο (gender), αθλητισμός, φυσική αγωγή, αρχηγία, εξουσία, ολιστική προσέγγιση: κουλτούρα συνεργασίας, ηγεσία (εμπνέω, συντονίζω, καθοδηγώ), η πρώτη γυναίκα Ολυμπιακή επιχειρηματίας (Olympic entrepreneur: Alice Milliat)

Προσκεκλημένη ομιλήτρια (Ημερίδα):

51. Καμπερίδου, Ειρήνη. (2016). Προσκεκλημένη-συμμετοχή στην Ημερίδα Meet up – Κοινωνική Επιχειρηματικότητα Συμβουλές & Σύμβουλοι. «Διαδραστική Συνάντηση Ενδυνάμωσης Δεξιοτήτων». Europe Direct City of Athens. Sesbo-social enterprise skills, IKY, Funded by Erasmus+ Programme of the European Union, Αθήνα, 25 Οκτωβρίου 2016. [Abstract](#), Copy at <http://www.tinyurl.com/y2fmcxmx> [Ανοιχτή συζήτηση](#)

Προσκεκλημένη ομιλήτρια (Ημερίδα):

52. Καμπερίδου, Ειρήνη (2016). [Αφηγήσεις Δυτικών Περιηγητριών του 18ου,19ου και αρχές 20ου αιώνα: «Εάν κάθε Τούρκος πασάς είχε μία Ασπασία πόσο θα βελτιωνόταν το γένος των Μωαμεθανών...»](#) (Celine 1849). Εισήγηση στην [Ημερίδα: «Η Διάσταση του Φύλου στην κοινωνική πολιτική και κοινωνιολογία», Γ' Πάνελ. Κέντρο Πολιτισμού και Εκπαίδευσης «ΠΟΛΙΣ», Νέο Ηράκλειο, 9 Οκτ. 2016. Social Policy.gr.: \[Κοινωνική Πολιτική – Κοινωνική Θεωρία\]\(#\). Copy at <http://www.tinyurl.com/ju6hs6h> <http://socialpolicy.gr/2016/09/%CE%B7%CE%BC%CE%B5%CF%81%CE%AF%CE%B4%CE%B1-%CE%B7-%CE%B4%CE%B9%CE%AC%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CF%86%CF%8D%CE%BB%CE%BF%CF%85-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%BA%CE%BF%CE%B9.html>-- \[Abstract\]\(#\) <https://www.facebook.com/events/1097230350345846/>](#)

Ξεκινώντας με μία σύντομη εισαγωγή για τη γυναικεία περιήγηση οφείλω να αναφέρω ότι τα έργα, τα ταξιδιωτικά χρονικά, τα προσωπικά ημερολόγια και οι επιστολές δυτικών περιηγητριών του 17^{ου}, 18^{ου} και 19^{ου} αιώνα— που δεν έχουν δει το φως της δημοσιότητας, σε σύγκριση με εκείνα των περιηγητών— μας προσφέρουν ένα ανεξερεύνητο και πρωτότυπο υλικό, και μία γυναικεία οπτική και προσέγγιση για τη θέση της γυναίκας στο ΧΑΡΕΜΙ, στις Οθωμανικές επικράτειες, για τον Ελληνισμό της καθ' ημάς Ανατολής, και για την Οθωμανική κοινωνία γενικότερα. Σε εποχές που η περιήγηση, εκτός Ευρώπης, εθεωρείτο μια κατεξοχήν ανδρική εμπειρία, και στιγματιζόταν κοινωνικά, χιλιάδες γυναίκες ταξίδευαν στις επικράτειες της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας—Αγγλίδες, Γαλλίδες, Γερμανίδες, Σουηδέζες, Ελβετίδες, Αυστριακές και Αμερικανίδες— εξερεύνησαν, έζησαν ως μόνιμοι κάτοικοι· εργάστηκαν ως εθελόντριες, ιεραπόστολοι, εκπαιδευτικοί, νοσοκόμες, ζωγράφοι, γκουβερνάντες, υπηρέτριες, συνοδοί γυναικών της δυτικής ή της Οθωμανικής ελίτ σε περιοχές που θεωρούντο, κατά τις μαρτυρίες τους, βάρβαρες και επικίνδυνες για το γυναικείο φύλο, όπως η Μικρά Ασία, ο Πόντος και η Κύπρος. Οι περιηγήτριες κινούνταν έξω από τα επίσημα δίκτυα και κέντρα εξουσίας. Η γυναικεία περιήγηση στην Ανατολή—που σημείωσε σημαντική αύξηση τον 19^ο αιώνα— δεν είχε θεσμικά πλαίσια. Το γυναικείο ενδιαφέρον για την Ανατολή αποτελούσε προσωπική επιλογή. Οι περιηγήτριες δεν ήταν αξιωματούχοι κάποιας διπλωματικής, αρχαιολογικής ή στρατιωτικής αποστολής—εκτός από τις χιλιάδες εθελόντριες Γαλλίδες, Αγγλίδες και Γερμανίδες νοσοκόμες και καλόγριες, ή τις έμμισθες Γαλλίδες και Αγγλίδες νοσοκόμες κατά την

διάρκεια του Κριμαϊκού Πολέμου (1853-1856), οι οποίες, αν και παρείχαν κάποιες συγκεκριμένες υπηρεσίες ‘συμπλέουσες’ με την πολιτική της χώρας τους, στην πραγματικότητα βρίσκονταν έξω από τα πολιτικά κέντρα εξουσίας της αποικιακής, αποικιοκρατικής πολιτικής. Οι περιηγήτριες ταξίδευαν, όπως δηλώνουν οι ίδιες, για γνώση, για μάθηση, για αυτογνωσία, για να μελετήσουν άλλους λαούς, για εξερεύνηση, για περιπέτεια, για προσκύνημα στους Αγίους Τόπους [πρόσχημα], για ευχαρίστηση, για ψυχαγωγία, για φυγή, για παρηγοριά μετά από ένα διαζύγιο, για αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων, εξαιτίας της στάσιμης και περιορισμένης ζωής της γυναίκας στην δυτική κοινωνία, κ.ά. Όσον αφορά την κοινωνική προέλευση/το κοινωνικό στάτους των περιηγητριών, αρχικά κατέταξα 240 περιηγήτριες σε 3 ομάδες ή κατηγορίες ...

Δημοσιεύσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings

53. Καμπερίδου, Ειρήνη. (2016). [ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΗΓΕΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ](#). Προφορική Ανακοίνωση στο 2ο Διεθνές Συνέδριο Αθλητικών Επιστημών, Θεσσαλονίκη 25-27 Νοεμβρίου 2016, Κέντρο Διάδοσης Ερευνητικών Αποτελεσμάτων (ΚΕΔΕΑ). Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ). [Abstract](#) [gender and leadership skills- sport entrepreneurship.pdf](#) [2nd int. conference.vevaiosi omilias presentation certification.jpg](#) [diploma.jpg](#) [sport entrepreneurship leadership certificate.pdf](#) [sport science conf. thessaloniki nov. 2016.pdf](#) [pepgas nov. 2016.pdf](#)

Ερευνητικά δεδομένα τεκμηριώνουν ότι οι γυναίκες βρίσκονται ένα βήμα μπροστά από τους άντρες αναφορικά με κάποιες δεξιότητες, αποκαλούμενες στο παρελθόν «γυναικείες αρετές» ή «αθλητικές δεξιότητες» τις οποίες υιοθετούν όλο και περισσότεροι άνδρες επιχειρηματίες και στελέχη επιχειρήσεων σήμερα. Έρευνες που αφορούν την παραγωγικότητα δείχνουν ότι εταιρείες που απασχολούν και προωθούν γυναίκες σε ηγετικούς ρόλους εμφανίζουν, κατά μέσο όρο, περισσότερα κέρδη και μεγαλύτερη βιωσιμότητα. Με βάση τα αποτελέσματα μιας σχετικής με το ζήτημα φύλο και επιχειρηματικότητα ποιοτικής έρευνας, η μελέτη αυτή στοχεύει να αναδείξει σημαντικούς συσχετισμούς μεταξύ αθλητικής εμπειρίας και πετυχημένης επιχειρηματικότητας. Ερευνητικά στοιχεία τεκμηριώνουν ότι ένα ιστορικό αθλητικής εμπειρίας, ειδικά η συμμετοχή σε ομαδικά αθλήματα, αποτελεί χρήσιμο εργαλείο όσον αφορά στην καλλιέργεια ηγετικών δεξιοτήτων και στην ανέλιξη επιχειρηματικών δράσεων. Σχετικές έρευνες και συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν με εν ενεργεία και πρώην αθλήτριες, πρωταθλήτριες και ολυμπιονίκες πιστοποιούν ότι ο αθλητισμός προάγει δεξιότητες που είναι σημαντικές για το *επιχειρείν*. Θεωρείται ότι η αθλητική επιχειρηματικότητα αποτελεί ανδρικό φαινόμενο. Ωστόσο, Ελληνίδες αθλήτριες, γυμνάστριες, επιχειρηματίες και ακτιβίστριες που έχουν διαπρέψει στο *αθλητικό επιχειρείν*, μετά από σειρά συνεντεύξεων, μας παρέχουν πολύτιμες συμβουλές (tips-μέθοδοι-εργαλεία ενδυνάμωσης δεξιοτήτων) για επαγγελματική επιτυχία. [Proceedings page 68—Πρακτικά 2ου Διεθνούς Συνεδρίου Αθλητικών Επιστημών (ICSS 2016) <http://icss2016.web.auth.gr/el/proceedings/icss2016> (σελίδα 68)]

Προσκεκλημένη

54. Καμπερίδου, Ειρ. (2016). [Σύγχρονη Γυναίκα και Άθληση: Συμμετοχή, Προκλήσεις, Προοπτικές](#). Συμμετοχή στο ΣΥΜΠΟΣΙΟ με τίτλο: «Σύγχρονη Γυναίκα και Άθληση: Συμμετοχή, Προκλήσεις, Προοπτικές», διοργάνωση η Πανελλήνια Ένωση για την Προώθηση των Γυναικών στον Αθλητισμό και τα Σπορ (ΠΕΠΓΑΣ) της Σχολής Επιστημών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), 25/11/2016, στο ΚΕΔΕΑ/Α.Π.Θ. [Επισυνάπτεται βεβαίωση συμμετοχής] [.Abstract](#) [women and sport symposium.jpg](#) [pepgas.jpg](#) [20161125_131304-1.jpg](#) [20161125_123045-4.jpg](#) [20161125_121711-3.jpg](#) [20161125_115500.jpg](#) [pepgas the new generation.jpg](#) [rector.jpg](#)

Συμμετοχή στο προαναφερόμενο ΣΥΜΠΟΣΙΟ μετά την προφορική ανακοίνωσή μου: Καμπερίδου, Ειρήνη. (2016). ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΗΓΕΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ. Προφορική Ανακοίνωση στο 2ο Διεθνές Συνέδριο Αθλητικών Επιστημών, Θεσσαλονίκη 25-27 Νοεμβρίου 2016, Κέντρο Διάδοσης Ερευνητικών Αποτελεσμάτων (ΚΕΔΕΑ). Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ). Copy at <http://www.tinyurl.com/gtggejd>

Δημοσιεύσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings

55. Καμπερίδου, Ειρήνη. (2016). [ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ](#). Αναρτημένη Ανακοίνωση (με δίλεπτη προφορική παρουσίαση) στο 2ο Διεθνές Συνέδριο Αθλητικών Επιστημών, Θεσσαλονίκη 25-27 Νοεμβρίου 2016, Κέντρο Δ. Copy at <http://www.tinyurl.com/hlp83xh> [Abstract](#)

Αυτή η εργασία επικεντρώνετε στον κρίσιμο ρόλο του Αθλητισμού στην προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης: τη χρήση του αθλητισμού για την αντιμετώπιση κοινωνικών ζητημάτων που σχετίζονται με **την εξάλειψη κοινωνικών διακρίσεων**, τη διερεύνηση τεχνικών αντιμετώπισης συγκρούσεων και την κοινωνική ένταξη. Αρχικά, στην πρώτη ενότητα, εξετάζεται ο διεθνής διάλογος, πρόσφατα αποτελέσματα ερευνών, για κοινωνικά φαινόμενα όπως ο ρατσισμός και η ξеноφοβία. Παρατηρείτε ότι οι αντιλήψεις για τους μετανάστες και πρόσφυγες (και στη χώρα μας) προκαλούν ανησυχίες για εκείνους που ασχολούνται με την πολυπολιτισμικότητα, το σεβασμό για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη φυλετική και την έμφυλη πολυμορφία, την κοινωνική ισότητα και ισονομία, το νόημα του έθνους, της πατρίδας κ.ά. Η διεθνής βιβλιογραφία δείχνει ότι όσο ισχυρότερο είναι το κοινωνικό κεφάλαιο των μεταναστών, τόσο περισσότερο διευκολύνεται η κοινωνική τους ένταξη. Τα τελευταία 25 χρόνια η Ελλάδα έχει μετατραπεί σε χώρα μαζικής υποδοχής μεταναστών. Ωστόσο, η αναγνώριση του γεγονότος ότι οι μετανάστες αποτελούν μόνιμη πραγματικότητα στη χώρα μας είναι πρόσφατη και ο δημόσιος διάλογος σχετικά με την κοινωνική και οικονομική τους ενσωμάτωση εξελίσσεται. Στη δεύτερη ενότητα διερευνάται η χρήση του Αθλητισμού (και της φυσικής αγωγής) ως μέσου για την καλλιέργεια μιας κουλτούρας/παιδείας ειρήνης (peace education) ή ως εργαλείου για την επίλυση συγκρούσεων, ιδιαίτερα ενόψει των αυξανόμενων διαφωνιών και συγκρούσεων που σχετίζονται με τη διαχείριση της προσφυγικής κρίσης— που πλήττει κατά 60% τις γυναίκες και τα παιδιά— για την οποία κρίση η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει ολοκληρωμένη πολιτική διαχείρισης. Εντούτοις, αναδεικνύεται ότι ο Αθλητισμός μπορεί να συμβάλλει ουσιαστικά στην κοινωνική ενσωμάτωση των μεταναστών. Πρόσφατη έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Σεπτ.

2016)—που συμπεριλαμβάνει 63 «καλές πρακτικές» (good practices)— τεκμηριώνει τη συμβολή του Αθλητισμού στην κοινωνική ενσωμάτωση των μεταναστών και προσφύγων στην Ευρώπη.

II.

ΔΕΙΓΜΑ ΕΥΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ / ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΡΙΝ

ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΗ ΣΤΗ ΒΑΘΜΙΔΑ ΤΗΣ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑΣ 2002-2016

2016

-Ένα (1) άρθρο σε Πρακτικά Συνεδρίου με κριτές (ελληνική γλώσσα)

— Δημοσιεύσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings

56. Καμπερίδου, Ειρήνη. (2016). [Ελληνισμός, Υποδούλωση, Τρομοκρατία και Δουλεία: Αφηγήσεις Δυτικών Περιηγητριών \(HELLENISM, SUBJUGATION, TERRORISM AND SLAVERY: Personal Accounts by Western Women Travelers\)](#). Εισήγηση στο συνέδριο «Αθλητισμός – Πολιτισμός» του Σύνδεσμος Φιλίας Εθνών (Σ.Φ.Ε.) σε συνεργασία με τη Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού (Σ.Ε.Φ.Α.Α.) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α). Δάφνη, Αθήνα, 28-29 Μαΐου 2016: υπό την Αιγίδα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). Copy at <http://www.tinyurl.com/jrpkuzo>

[Abstract](#) [hellenism subjugation terrorism and slavery.pdf](#) [2. programma synedriou.pdf](#)
[3. poster synedriou a3.pdf](#) [1. invitation.jpg.pdf](#)
[hellenism subjugation terrorism and slavery personal accounts by western women travelers.pdf](#)
[female accounts on hellenism terrorism and slavery.pdf](#) [athlitisimos politismos certificate.pdf](#)

Δυτικές περιηγήτριες του 17ου, 18ου και 19ου αιώνα επεξεργάζονται, με περίσσια λεπτομέρεια, τη θέση των υποτελών λαών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Χρησιμοποιούν όρους και εκφράσεις όπως τρομοκρατία, τρόμος, η αίσθηση του τρομερού φόβου, μαζικές σφαγές, εξολόθρευση, διωγμοί, εκφοβισμοί, βιασμοί, υποδούλωση και δουλεία. Εκείνες του 20ου αιώνα χρησιμοποιούν όρους και εκφράσεις όπως λεηλασίες, βίαιες εκτοπίσεις, εξολόθρευση, πρόσφυγες, βάνανσα βασανιστήρια, εξόντωση, λιμοκτονία και αφανισμός όλων των στοιχείων που δεν ήταν ξεκάθαρα μουσουλμάνοι. Τα έργα και οι μαρτυρίες των δυτικών περιηγητριών, εκτός που προσφέρουν μία γυναικεία οπτική και προσέγγιση της Οσμμανικής πραγματικότητας, παρουσιάζουν και ένα πρωτότυπο υλικό για τη θέση των υποτελών λαών: Ελλήνων, Εβραίων,

Αρμενίων, Τσιγγάνων, κ.ά. Χιλιάδες γυναίκες—Αγγλίδες, Γαλλίδες, Γερμανίδες, Σουηδέζες, Ελβετίδες, Αυστριακές και Αμερικανίδες—εξερεύνησαν, έζησαν ως μόνιμοι κάτοικοι· εργάστηκαν ως εθελόντριες, ιεραπόστολοι, εκπαιδευτικοί, νοσοκόμες, ζωγράφοι, γκουβερνάντες, υπηρέτριες, συνοδοί γυναικών της δυτικής ή της Οθωμανικής ελίτ σε περιοχές που θεωρούντο, κατά τις μαρτυρίες τους, βάρβαρες και επικίνδυνες για το γυναικείο φύλο, όπως η Μικρά Ασία, ο Πόντος και η Κύπρος. Πολλές επισκέφτηκαν, φιλοξενήθηκαν και εργάστηκαν σε διάφορα χαρέμια της οθωμανικής επικράτειας, ειδικά τον 18ο και 19ο αιώνα. Οι γυναικείες μαρτυρίες του 18ου και 19ου αιώνα εξετάζουν τη μη-ανοχή της διαφορετικότητας, τον κοινωνικό- 2 © Καμπερίδου, Ειρήνη (2016)). Ελληνισμός, Υποδούλωση, Τρομοκρατία και Δουλεία: Αφηγήσεις Δυτικών Περιηγητριών (HELLENISM, SUBJUGATION, TERRORISM AND SLAVERY: Personal Accounts by Western Women Travelers). Εισήγηση στο συνέδριο «Αθλητισμός – Πολιτισμός» του Συνδέσμου Φιλίας Εθνών (Σ.Φ.Ε.) σε συνεργασία με τη Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού (Σ.Ε.Φ.Α.Α.) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α). Δάφνη, Αθήνα, 28-29 Μαΐου 2016: υπό την Αιγίδα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). θρησκευτικό ρατσισμό· τις φυλετικές χρωματολογικές και χωροταξικές διακρίσεις που επιβάλλονταν δια νόμου ή με άτυπες απαγορεύσεις στους Έλληνες, Αρμένιους και Εβραίους, ενώ εκείνες του 20ού αιώνα ασχολούνται με την Επανάσταση των Νεότουρκων (1908), τους διωγμούς των μη-μουσουλμάνων υπηκόων που ακολούθησαν, κυρίως των χριστιανών, τις γενοκτονίες των Αρμενίων, των Ποντίων, του Ελληνισμού γενικότερα, τη Μικρασιατική Καταστροφή, κ.ά. Οι άμεσου χαρακτήρα πληροφορίες που μας παρέχουν οι περιηγήτριες αποτελούν πολύτιμη και ουσιαστική πηγή πληροφόρησης για τη θέση των υποτελών λαών. Ωστόσο, παρατηρείται μία ιδιαίτερη ευαισθητοποίηση στις γυναικείες μαρτυρίες για την υποδούλωση εκείνων που αποκαλούν απογόνους των αρχαίων Ελλήνων, γεγονός που συνέβαλε στο να επικεντρωθεί ο γυναικείος λόγος στο ελληνικό στοιχείο, σε σύγκριση με τις περιγραφές για άλλους υπόδουλους/υποτελείς λαούς. Αντιπροσωπευτικό δείγμα των διωγμών και του περί ελληνισμού αντιλήψεων των δυτικών περιηγητριών αποτελούν οι γυναικείες μαρτυρίες που ακολουθούν.

Λέξεις κλειδιά: Υπόδουλος Ελληνισμός, **φιλότιμο**, **παλικάριά**, Οσμανική-Οθωμανική κοινωνία, νεομάρτυρες, κρυπτοχριστιανοί, εξισλαμισμός, πολυεθνική δουλεία, ευνουχισμός, χαρέμι, φύλο, τρόμος, τρομοκρατία Hellenism, Subjugation, Terrorism

2015

-Δύο (2) άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές, ένα (1) κεφάλαιο σε βιβλίο special issue (ένα στην αγγλική γλώσσα (μόνη) και ένα στην ελληνική (1^η συγγραφέας). -Δύο (2) άρθρα σε πρακτικά συνεδρίων (1 στην αγγλική γλώσσα και 1 στην ελληνική, μονη συγγραφέας και στα δυο) -Τρεις (3) προσκλήσεις/προσκεκλήμενη ομιλήτρια, η μία (1) πρόσκληση για συμμετοχή ως Moderator στην έναρξη του συνεδρίου Genomics, και μετάφραση στη αγγλική γλώσσα του YMNOY ΓΥΜΝΑΣΤΩΝ του Μενέλαου Παλλάντιου. Τέλος,-μία (1) παρουσίαση/εσήγηση σε Ημερίδα του ΤΕΦΑΑ/ΕΚΠΑ.

Επιστημονικά Περιοδικά

57. Καμπερίδου, Ειρήνη, & Παπαδοπούλου, Σοφία. (2015). [Κοινωνικό Κεφάλαιο, Φύλο και Αθλητισμός. Γυναίκα & Άθληση.](#), 9(2013/2014), 7-14. Έκδοση της Πανελλήνιας Ένωσης για τον Αθλητισμό και τα Σπορ (ΠΕΠΓΑΣ).[Abstract](#) [kamberidou.papad.pdf](#) [journal cover women and sports. exofyllo.pdf](#) (εκδόθηκε το 2015)

Η εργασία αυτή προβαίνει σε μια ανασκόπηση των θεωρητικών προσεγγίσεων περί κοινωνικού κεφαλαίου, γεφυροποιού και αποκλειστικού, με σκοπό την προσέγγιση της κοινωνικής περιοχής του αθλητισμού και του φύλου υπό την οπτική της ανάλυσης του κοινωνικού κεφαλαίου και κατ' επέκταση τη συμβολή της αθλήτριας στην παραγωγή του κοινωνικού κεφαλαίου. Η διεθνής βιβλιογραφία στο θέμα «ο αθλητισμός ως κοινωνικό κεφάλαιο» μολονότι περιορισμένη, αποδεικνύει ότι όσο ισχυρότερο είναι το κοινωνικό κεφάλαιο που αποκτάται στο πεδίο του αθλητισμού, τόσο διευκολύνεται και προωθείται η κοινωνική ενσωμάτωση. Στις μέχρι τώρα εργασίες για το κοινωνικό κεφάλαιο έχει παραμεληθεί και η παράμετρος φύλο. Η έρευνα της έμφυλης διάστασης του κοινωνικού κεφαλαίου, μολονότι περιορισμένη, δείχνει ότι οι γυναίκες παίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη του κοινωνικού κεφαλαίου. Το κοινωνικό κεφάλαιο αναφέρεται στη συλλογική αξία των κοινωνικών δικτύων, στην άρση των κοινωνικών αποκλεισμών, που αφορούν την έμφυλη, εθνική και φυλετική πολυμορφία (diverity), μεταξύ άλλων. Συμπερασματικά, είναι απαραίτητο να συμπεριληφθεί η διάσταση του φύλου και ειδικά ο ρόλος της αθλήτριας στις συζητήσεις για το κοινωνικό κεφάλαιο. Η έμφυλη διάσταση λειτουργεί ως «κοινωνική κόλλα», ως *ανεκμετάλλευτη πηγή κοινωνικής ενέργειας* που συμβάλλει δυναμικά στην αναγνώριση και την ενεργοποίηση κοινωνικών διεργασιών.

Λέξεις-κλειδιά: *γεφυροποιό και αποκλειστικό κοινωνικό κεφάλαιο, «κοινωνική κόλλα», έμφυλη διάσταση, αθλητισμός, φύλο, γυναίκες, κοινωνικά δίκτυα*

Social Capital, Gender and Sport: This paper explores the concept of social capital—bridging and exclusive— so as to apply it as an analytical category to sport and gender, and subsequently the female athlete's contributions in social capital production. International research on sport as social capital, although limited, indicates that sport promotes social inclusion. Research on the gender dimension of social capital, although limited, shows that women have been playing a major role in social capital production. Social capital refers to the collective value of social networks, the elimination of social exclusions, respect for ethnic, racial and gender diversity, among other things. In conclusion, it is essential to incorporate the gender perspective, and especially the role of the female athlete, in the discussions on social capital. The gender dimension provides the 'social glue' or untapped energy source that contributes dynamically in acknowledging and activating social processes.

Keywords: bridging and exclusive social capital, "social glue", gender dimension, sport, gender perspective, women, social networks.

58. Kamberidou, I. (2015). [Interacting, sharing and bonding: 'notes of personal experience' by 19th century women travellers](http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0966369X.2015.1013451#abstract?ai=2g1&mi=4ovc92&af=R). *Gender, Place & Culture: A Journal of Feminist Geography*, DOI-10. Routledge Open Access, Taylor & Francis: <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0966369X.2015.1013451#abstract?ai=2g1&mi=4ovc92&af=R> [Impact Factor: 1.310; 5-year Impact Factor: 1.310]. **[FIRST ONLINE VERSION]** [Publisher's VersionAbstract](#)
[1. interacting sharing and bonding. gender place and culture a journal of feminist geography.pdf](#)

As early as the seventeenth century, women have been going from one corner of the world to the other recording their experiences and reasons for publishing. Exploring, working and residing in regions of the East considered ‘safe for dynamic men only’ (Smith 1887), western women interacted with the peoples of Ottoman society, enjoying their warm and generous hospitality. Their gender allowed them to study, learn and become experts in areas where men had no access: the Ottoman households (harems), women's daily life, social gatherings and celebrations. Western and eastern women discuss harem slavery, marriage, adultery, childbirth, abortion, divorce, religion and women's rights. In reconsulting primary sources and focusing on the writings of nineteenth-century British women in Asia Minor (Turkey), this article contributes additional evidence on women's alternative representations or less degrading gaze, while revealing a patriarchal system's domestic-social reality that was founded on the institution of slavery. In other words, it differs from other studies in spotlighting the accounts that are illustrative of the polyethnic synthesis of the Ottoman households, i.e. the discourse on the multiethnic harem slavery institution, which distinguished Ottoman society, so as to provide a bigger picture and inspire new discussions.

-----BOOK CHAPTER

59. Kamberidou, I. (2015). [The Multiethnic Slavery Institution through the Eyes of Western Women and 'the real position of women in the religious system of Islam'](http://www.is.gd/1J2Y8D). **First edition/version**. *Media, Religion and Gender in Europe* (pp. 53–79).] Barcelona: Blanquerna Observatory on Media, Religion and Culture. Faculta de Comunicacio i Relacions Internacionals Blanquerna, Universitat Ramon Llull. Copy at <http://www.is.gd/1J2Y8D>. [Abstract](http://www.is.gd/1J2Y8D) [media religion and gender in europe 2015.pdf](http://www.is.gd/1J2Y8D) [1. book media religion and gender in europe university llull barcelona.pdf](http://www.is.gd/1J2Y8D) [Abstract](http://www.is.gd/1J2Y8D) [media religion and gender in europe 2015.pdf](http://www.is.gd/1J2Y8D)

Through the eyes of western women of the 18th and 19th centuries, this paper discusses the Ottoman slavery institution and 'the real position of women in the religious system of Islam' (Garnett 1895: 61). Focusing on primary sources, first-hand accounts of European women travel writers, authors and journalists in Ottoman territories and principally in Asia Minor (Turkey), this article confirms that all the harem inmates were women of different nations and races: Islamized slaves, liberated slaves and descendants of slaves. Western women, in their intimate contacts with the harem inmates—free and slave—discuss the Ottoman dynasty's reproductive politics, forced abortion, marriage, divorce, *veiling* or Muslim women's attire, slave rights and social mobility, including requirements for slave liberation. This researcher concludes that the Multiethnic-Multiracial Harem Slavery Institution was the collective segregation, confinement or enslavement of the female gender in *one specific space* (household/harem), as *one collective identity* since all the women—slave and free—shared or legally belonged to *one man or master*: sultan, grand vizier, vizier, pacha, etc.

Keywords: slavery, sexual slavery, social mobility, polygyny, eunuchs, children's harem, seraglio, marriage, divorce, veiling

___Παρουσίαση του βιβλίου της Ειρήνης Καμπερίδου από το Λύκειο των Ελληνίδων (και προσκεκλημένη ομιλήτρια):

60. Καμπερίδου, Ειρ. (2015). [Στο Θερμοκήπιο του Ανταγωνισμού και της Αντιζηλίας - In the yoke of the harem- hotbed of rivalry and jealousy](#). Παρουσίαση στο Πνευματικό Κέντρο «Εκάβη», διοργάνωση: Λύκειο των Ελληνίδων Κατερίνης, στο πλαίσιο της παρουσίασης του βιβλίου "Επιτέλους Αναπνέω Ελεύθερη! Γυναικείες Μαρτυρίες" [Abstract](#) Copy at <http://www.tinyurl.com/jtx9evd>

Αυτή η παρουσίαση εξετάζει τη δουλικά φύση της οσμάνικης κοινωνίας που διατρέχει όλη την ιεραρχία των διαπροσωπικών σχέσεων στο ιδιωτικό βίο και στο δημόσιο. Αναδεικνύει ότι το χαρέμι δεν ήταν ο εξωτικός, αισθησιακός χώρος που παρουσίαζαν οι ζωγράφοι και οι περιηγητές του 18^{ου} και 19^{ου} αιώνα. Μαθαίνουμε, χάρη στις μαρτυρίες των δυτικών περιηγητριών καθώς και των έγκλειστων στα χαρέμια γυναικών, ότι το 19^ο αιώνα το χαρέμι απαρτιζόταν από Ελληνίδες, Κιρκάσιες, Γεωργιανές, γυναίκες της Αφρικής και της Αραβίας. Αναφέρονται και Ευρωπαίες—Αγγλίδες, Ιταλίδες, Γαλλίδες, μαύροι εξισλαμισμένοι ευνούχοι, ευνουχισμένα αγόρια και άνδρες. Το πολυεθνικό - Οθωμανικό χαρέμι ήταν ο κόσμος της απόλυτης απομόνωσης και του απόλυτου περιορισμού και εγκλεισμού του γυναικείου φύλου ως μία συλλογική οντότητα (ταυτότητα) μέσα σ' έναν χώρο (δηλαδή Χαρέμι) όπου όλες οι γυναίκες ανήκαν μόνο σ' έναν άνδρα [είτε με την ιδιότητα της συζύγου, της κόρης, της σκλάβας οδάλισκας, της μητέρας, της προστατευόμενης]. Αυτός ο συλλογικός εγκλεισμός των γυναικών ως μία οντότητα και ο αποκλεισμός τους από τον δημόσιο-κοινωνικό βίο, ήταν προϊόν ή καρπός του θεσμού της δουλείας, των επεκτατικών βλέψεων του Ισλάμ. Όμηροι αυτού του συστήματος απομόνωσης υπήρξαν , όχι μόνο τα κορίτσια και οι γυναίκες, αλλά και οι γιοι των έγκλειστων γυναικών, καθώς και οι μικροί αρσενικοί δούλοι και οι ευνούχοι . Η δουλεία, αλλά και το δουλεμπόριο, υπήρξαν θεσμοί που το Ισλάμ είχε αναγνωρίσει και προάγει. «Αχ, θα μπορούσα να συγχωρήσω σχεδόν τα πάντα στους Τούρκους. Δε θα τους καταδικάσω που αφαίρεσαν το σήμα το σταυρού από την Αγιά Σοφιά, που έκαναν τον Παρθενώνα αποθήκη πυρομαχικών ή που έσφαξαν τους Χριστιανούς, αλλά ένα πράγμα δεν μπορώ να συγχωρήσω: το ότι καταδικάζουν τις γυναίκες τους σε μία ζωή ματαιότητας, άγνοιας, ανηθικότητας, και πρόωρου θανάτου. [...] πεθαίνουν πρόωρα, κατά εκατοντάδες, από την υπερκατανάλωση ουσιών, από τα δεκαοχτώ ως τα τριάντα τους χρόνια, ως αποτέλεσμα αυτού του μη-φυσιολογικού και ανθυγιεινού τρόπου ζωής στο Χαρέμι...» (Anna Vivanti 1865: 116-117, μετάφραση Ειρήνη Καμπερίδου).

___Προσκεκλημένη ομιλήτρια (της HEPIS, του ECWT, και του Δήμου Πεύκης-Λυκόβρυσης):

61. Καμπερίδου, Ειρήνη. (2015). [Γυναίκα και Τεχνολογία: η Ελληνική πραγματικότητα](#). Εισήγηση στο συνέδριο "Active Women": *Η Τεχνολογία στην Υπηρεσία των Γυναικών στο Δημαρχείο Λυκόβρυσης-Πεύκης, 28/9/2015. Διοργάνωση: Δίκτυο Επαγγελματιών Πληροφορικής (HePIS) με τη στήριξη του Δήμου Λυκόβρυσης-Πεύκης και του ECWT – European Centre for Women and Technology.eu.* presented at the 28 September. [Abstract](#) [active women ppt. presentation sept. 28 2015.pdf](#) [active women photo.jpg](#) [omilites.speakers. active women.pdf](#)

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.895337420552195.1073741905.100002278359788&type=1&l=e35f9250fa>

«Στη χώρα μας, και όχι μόνο, παρατηρείτε τεchnοφοβία ή ψηφιακός αναλφαριθμητισμός που σχετίζεται ειδικά με το φύλο, υπογράμμισε στην εισήγησή της στο συνέδριο ACTIVE WOMEN η Ειρήνη Καμπερίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του European Centre for Women and Technology (ECWT). Αναφέρθηκε και στην έρευνα της Δρ. Όλγας Παντούλη, η οποία στο νέο βιβλίο της με τίτλο «Αφηγήσεις ζωής Ελληνίδων επιστημόνων: η εξέλιξη στους τομείς της Φυσικής, των Μαθηματικών, της Μηχανικής και της Τεχνολογίας», επισημαίνει ότι οι περισσότεροι φοιτητές/τριες που επισκέπτονται τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες μας αποφεύγουν ή δυσκολεύονται να χειριστούν τον υπολογιστή για αναζήτηση βιβλιογραφίας, κ.ά. Από την άλλη πλευρά, η κυρία Καμπερίδου τόνισε ότι "τα ερευνητικά δεδομένα δείχνουν ότι οι γυναίκες βρίσκονται ένα βήμα μπροστά από τους άντρες όσον αφορά κάποιες δεξιότητες, όπως η **επικοινωνιακή-κοινωνική νοημοσύνη**: ξέρουν να ακούν, να μοιράζονται και να δέχονται την κριτική, έχουν ανοιχτό μυαλό και ομαδικό πνεύμα, δεν είναι αυταρχικές, χτίζουν συναίνεση, αναλαμβάνουν τον ρόλο του διαμεσολαβητή-ειρηνοποιού και δημιουργούν κίνητρα συνεργασίας. Η σημερινή οικονομία απαιτεί αυτές τις αποκαλούμενες ‘*θηλυκές δεξιότητες*’, τις οποίες υιοθετούν όλο και περισσότεροι άνδρες επιχειρηματίες και στελέχη σήμερα, δεδομένου ότι εταιρείες που απασχολούν γυναίκες εμφανίζουν κατά μέσο όρο περισσότερα κέρδη και βιωσιμότητα." Ωστόσο, όπως υπογράμμισε στην εισήγησή της η κυρία Καμπερίδου, μολονότι έρευνες τεκμηριώνουν ότι η συλλογική νοημοσύνη μιας ομάδας αυξάνεται όταν συμμετέχουν γυναίκες, «δεν μπορούμε να τα κάνουμε όλα! Δεν υπάρχει η *superwoman* όπως δεν υπάρχει ο *superman*!», τονίζει ότι το *multi-tasking*, δηλαδή η ταυτόχρονη εκτέλεση πολλών εργασιών/υποχρεώσεων, στο οποίο συνήθως επιδίδεται το γυναικείο φύλο οδηγεί στην αποτυχία. Καταλήγοντας, παρουσίασε συμβουλές (tips) από πετυχημένες και καταξιωμένες γυναίκες επιχειρηματίες και στελέχη της χώρας μας.» (Η Τεχνολογία στην Υπηρεσία των Γυναικών, 13 Οκτωβρίου 2015: Business News / Τεχνολογία <http://www.businessnews.gr/article/21615/i-tehnologia-stin-ypiresia-ton-gynaikon>)

Δημοσιεύσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings

62. Καμπερίδου, Ειρήνη (2015). 'Εμπνευσμένη Ηγεσία - Ενδυνάμωση Ηγετικών Δεξιοτήτων: Γυναίκα, Επιχειρηματικότητα και Αθλητισμός', σελ. 28-30. Έκδοση του *Tips4skills*, with support of the European Commission and the Lifelong Learning Programme of the European Union. High Heels consortium: <http://www.highheelsproject.eu/>
- Kamberidou, I. (2015). “[Inspired Leaders–Empowering Leadership Skills: Women, Entrepreneurship and Sports](http://www.highheelsproject.eu/Abstracttips4skills.empneysmeni.igesia.pdf)”, pp. 28-30. *Tips4skills conference, High Heels consortium, 19/2/2015, Athens, Greece [original in Greek]*. In *Tips4skills conference, with support of the European Commission and the Lifelong Learning Programme of the European Union* (pp. 28–30). High Heels consortium, EU project: [http://www.highheelsproject.eu/Abstracttips4skills. empneysmeni igesia.pdf](http://www.highheelsproject.eu/Abstracttips4skills.empneysmeni.igesia.pdf)
[high heels roundtable outcomes. tips 4 skills 2015.pdf](http://www.highheelsproject.eu/Abstracthighheelsroundtableoutcomes.tips4skills2015.pdf)

- **Publication of the High Heels Consortium, 19/2/2015, Athens, Greece** [original in Greek]. **In Tips4skills conference book**, with support of the European Commission and the Lifelong Learning Programme of the European Union (pp. 28–30). High Heels consortium, EU project: <http://www.highheelsproject.eu/>.
- tips4skills._empneysmeni_igesia.pdf --
high_heels_roundtable_outcomes._tips_4_skills_2015.pdf

Σήμερα πολλές χώρες και ιδιαίτερα η Ελλάδα πλήττονται από μια επώδυνη οικονομική κρίση. Για την υπέρβαση της κρίσης αυτής αναζητούνται κατά κύριο λόγο, εμπνευσμένοι ηγέτες οι οποίοι μεταξύ άλλων, θα άρουν και τα αδιέξοδα στα οποία έχει εγκλωβιστεί η οικονομική επιχειρηματικότητα. Οι αλλαγές που συντελούνται με επιταχυνόμενους ρυθμούς στο οικονομικό πεδίο προκαλούν πέραν των άλλων και έναν μετασχηματισμό των χαρακτηριστικών τα οποία συνθέτουν μια εμπνευσμένη ηγεσία. Έννοιες όπως επιτυχία, καινοτομία, ηθικές πρακτικές, βιωσιμότητα και επιχειρείν επαναπροσδιορίζονται νοηματικά, γεγονός που με τη σειρά του προκαλεί την ανάγκη επανεξέτασης των τρόπων προσέγγισης και επίλυσης σύγχρονων επιχειρηματικών ζητημάτων-προβλημάτων. Σύμφωνα με τα σχετικά βιβλιογραφικά-ερευνητικά δεδομένα εμπνευσμένοι επιχειρηματίες-ηγέτες του μέλλοντος θα είναι εκείνοι που μεταξύ άλλων έχουν αναπτύξει, σε έναν υψηλό βαθμό, συναισθηματική/κοινωνική νοημοσύνη. Αυτή η εργασία εξετάζει ερευνητικά στοιχεία που καταδεικνύουν ότι γυναίκες επιχειρηματίες χαρακτηρίζονται από την ικανότητα που έχουν να χτίζουν συναίνεση, να αναλαμβάνουν τον ρόλο του διαμεσολαβητή-ειρηνοποιού, να προσαρμόζονται ευκολότερα, να ακούν, να μοιράζονται, να δημιουργούν κίνητρα συνεργασίας και να εμπνέουν. Εμφανίζουν δηλαδή ένα υψηλό επίπεδο συναισθηματικής/κοινωνικής νοημοσύνης. Σε αυτή την προοπτική, επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον μας στην γυναίκα επιχειρηματικότητα, τίθενται κάποια θεμελιώδη ερωτηματικά, όπως ποια είναι τα απαραίτητα στοιχεία τα οποία μπορούν να οδηγήσουν στην επαγγελματική επιτυχία.

Προσκεκλημένη ομιλήτρια Kuwait University

63. Kamberidou, I. (2015). [The East in the Eyes of Western Women Travellers of the 18th and 19th Centuries: Solidarity and Understanding the East](#). *Proceedings* (pp. 285-311) of the International Conference ‘The East in the Eyes of the West’, Nov. 26-28, 2013. Under the Patronage of the President of Kuwait University, published May 2015., 285–311. Kuwait University, Faculty of Arts. [Abstract](#) [kuwait university proceedings 2015.pdf](#) [the east in the eyes of the west.pdf](#)

"It also may be said that in our travels we saw only the bright side of Islam. Well! That is just what we desired to see; ... The fact of it is, we had heard quite enough of the dark side of Islam, so we determined to pursue our studies on the side looking to the sun ... Is it right, fair, or just, to visit other people in their homes, or in their countries, wherever they dwell, and come away to decry them? No! It is not right!" argues Emilie Hayacinthe Loyson, after her travels in Oriental lands in the years 1894-1896. Women travellers from Great Britain, France, Germany, Switzerland, Sweden, Austria and America explored, visited, worked and resided in regions of the East that were considered “proper and safe for dynamic men only” (Smith, 1887). The mammoth body of writings by women travellers of the 18th and 19th centuries, that claim to be eyewitness descriptions of the female microcosmos, provide a rich and detailed interpretation of the Orient, including a *feminine* version, a *female gaze*. European and American women

identified with the so-called *Other*, expressed their solidarity and participated in Muslim women’s daily domestic life, customs, female social gatherings, religious celebrations and feasts. As a result, they accused male travellers- who had written about domestic manners in the East and the position of women in Islam of misinforming or misleading their readers, stressing that their accounts were based on second or third-hand information, their unrestrained imagination and exotic fantasies. This paper focuses mainly on the accounts of 19th century women travellers who claim to be participant observers or eyewitnesses of the female microcosmos in the East, including Osmanli (Ottoman) society.

Ημερίδα

64. Καμπερίδου, Ειρήνη. (2015). [Η Γυναικεία Αθλητική και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα στην Εποχή της Κρίσης: Ενδυνάμωση Ηγετικών Δεξιοτήτων & Αθλητισμός. Εισήγηση στην Ημερίδα ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΑ του Τομέα Θεωρητικών Επιστημών της Σ.Ε.Φ.Α.Α., Πανεπιστήμιο Αθηνών.](#) [Abstract](#)
[sport and social entrepreneurs_1.3.2015.pdf](#) Copy at <http://www.tinyurl.com/zl3fsqk>

Αυτή η εργασία προβαίνει σε ένα προβληματισμό ο οποίος έχει να κάνει με τη σχέση του αθλητισμού και το «επιχειρείν», και ειδικά την ενδυνάμωση ηγετικών δεξιοτήτων μέσω του Αθλητισμού. Θα αναζητήσουμε απάντηση στο ερώτημα αν ο αθλητισμός προάγει στοιχεία που είναι σημαντικά για το «επιχειρείν», δηλαδή για την επιχειρηματικότητα και την επαγγελματική επιτυχία μετά το πέρας της αθλητικής καριέρας. Πράγματι, υπάρχουν πολλά παραδείγματα για το πώς ο αθλητισμός συμβάλλει στην ανάπτυξη ηγετικών δεξιοτήτων και στη βελτίωση της εταιρικής επίδοσης. Το γεγονός αυτό αναδεικνύεται και σε πρόσφατες έρευνες και συνεντεύξεις με πρώην αθλητές και αθλήτριες που ακολούθησαν άλλη καριέρα μετά το πέρας της αθλητικής τους σταδιοδρομίας. Ερευνητικά στοιχεία τεκμηριώνουν ότι ένας αθλητικός προσανατολισμός, ή ένα ιστορικό αθλητικής εμπειρίας μπορεί να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο, όσον αφορά στην επιχειρηματικότητα και ειδικά όσον αφορά στην καλλιέργεια και ανάπτυξη ηγετικών δεξιοτήτων. Ερευνητικά στοιχεία αναδύονται ότι οι δεξιότητες που κάνουν τους ανθρώπους πετυχημένους ηγέτες (leaders) συνδέονται άμεσα με τον ομαδικό αθλητισμό και με τον υψηλό ανταγωνισμό: αυτοπεποίθηση, δημιουργικότητα, να οραματίζεσαι το στόχο σου, αποφασιστικότητα, επιμονή, αφοσίωση, επικοινωνία, διαίσθηση, οργανωτικές ικανότητες, κ.ά. Αναλυτικότερα, πώς ο αθλητισμός συμβάλλει στην ανάπτυξη της επιχειρηματικών και ηγετικών δεξιοτήτων ♦ τη γυναικεία συμμετοχή ♦ Τι σημαίνει επιχειρηματικότητα (entrepreneurship) σήμερα; ♦ Αθλητική ή Ολυμπιακή επιχειρηματικότητα (Olympic or sport entrepreneur /sport entrepreneurship) ♦ «Επιχειρώντας αλλιώς»: κοινωνική επιχειρηματικότητα (social entrepreneurs- social entrepreneurship-social enterprises) ♦ Γυναικεία Επιχειρηματικότητα. Επισυνάπτεται διαφάνεια: ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΗΓΕΤΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΥΜΝΟΣ ΓΥΜΝΑΣΤΩΝ του Μενέλαου Παλλάντιου

65. Καμπερίδου, Ειρήνη (2015). ['GYMNAST'S ANTHEM' translated from Greek into English by Irene Kamberidou, May 11, 2015 for the concert 'Music and Athletics,' the opening ceremony of the "Genomics, Genetics and Exercise Biology" Symposium, Great Hall of the University of Athens.](#) DOI: 10.13140/RG.2.1.1063.3121 , 2015-05-26 T 13:37:07 UTC

- *ΥΜΝΟΣ ΓΥΜΝΑΣΤΩΝ του Μενέλαου Παλλάντιου. Μεταφράστηκε 11/5/2015/ από την Ειρήνη Καμπερίδου για τη συναυλία ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ, Αίθουσα Τελετών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών) στο πλαίσιο της τελετής έναρξης του συνεδρίου "Genomics. [gymnasts anthem in english.pdf](http://gymnasts_anthem_in_english.pdf) DOI: 10.13140/RG.2.1.1063.3121 , 2015-05-26 T 13:37:07 UTC]*

Go forward male and female gymnasts

sculpture people with perfect bodies

give life to ancient legends of the immortal Hellenic race [...]

http://scholar.uoa.gr/sites/default/files/ikamper/files/gymnasts_anthem_in_english.pdf

2014

Ένα (1) άρθρο σε πρακτικά συνεδρίου με κριτές (αγγλική γλώσσα). -Δύο (2) προσκλήσεις/προσκεκλημένη (κύρια) ομιλήτρια. -Ένα (1) σύγγραμμα (το 2^ο). -Ένα (1) άρθρο σε βιβλίο του ICAP Group, χωρίς κριτές

Προσκεκλημένη ομιλήτρια (του Δήμου Παιανίας και Συλλόγου «Δημοσθένης»):

Καμπερίδου, Ειρήνη. (2014). [Γυναικεία επιχειρηματικότητα: ο αθλητισμός ως πεδίο κοινωνικής χειραφέτησης](#). Εισήγηση στην *επιστημονική εσπερίδα του Δήμου Παιανίας και του Συλλόγου «ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ»* με θέμα *Γυναίκα & Άθληση «Μουσικήν τε και Γυμναστικήν» για την μορφοποίηση της Γυμναστικής στην ιδιοσυγκρασία και στην υπηρεσία της Γυναίκας*. [Abstract !\[\]\(976ed27d450a1e7f12be023482e94461_img.jpg\) epistimoniki_esperida_toy_dimoy_paianias_5-5-2014.pdf](#)

Μήπως ο δομικός μηχανισμός του αθλητισμού που επικεντρώνεται στις διαφορές των φύλων αποτελεί ταυτόχρονα μηχανισμό παραγωγής κοινωνικής ανισότητας; Μήπως η επικέντρωση στην έμφυλη *διαφορά/κατηγοριοποίηση* στον αγωνιστικό αθλητισμό αποτελεί αφορμή για την αναπαραγωγή κοινωνικών ανισοτήτων (π.χ. υποεκπροσώπηση στους αθλητικούς θεσμούς); Μήπως η βιολογική βάση του αξιολογικού χαρακτήρα της διχοτομίας των φύλων στον αγωνιστικό αθλητισμό αποτελεί κατά ένα μεγάλο μέρος κοινωνικό κατασκευάσμα; Αυτή η εργασία τεκμηριώνει ότι ο ολυμπιακός αθλητισμός λειτούργησε και λειτουργεί ως μέσο κοινωνικής χειραφέτησης για τις γυναίκες, μολονότι εμφανίζεται στις αρχές της κοινωνικής του παρουσίας ως εκείνος ο θεσμός ο οποίος εμφανέστατα περιθωριοποίησε τις γυναικείες αξιώσεις για συμμετοχή στα ολυμπιακά δρώμενα. Αρχικά εξετάζουμε πως κατασκευάστηκε και παγιώθηκε ο κοινωνικός μύθος περί «ασθενές φύλου», κυρίως με βάση αντιλήψεις ιατρικής προέλευσης, ειδικά τις τελευταίες δεκαετίες του 19ου αιώνα όταν αναπτύσσονταν «επιστημονικά» ενισχυμένες αντιλήψεις που αποσκοπούσαν στον αποκλεισμό των γυναικών από δημόσιου χαρακτήρα δραστηριότητες (Sandow 1898, Moebius 1908, Weininger 1917, Webster 1930, Pfister 1990. Στη συνέχεια, όσον αφορά στη γυναικεία αθλητική επιχειρηματικότητα, παρουσιάζουμε τις συστηματικές προσπάθειες της Alice Milliat, Γαλλίδας αθλήτριας/ακτιβίστριας και Προέδρου της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Γυναικείου Αθλητισμού (FSFI), η οποία διοργάνωνε αυτόνομους Γυναικείους Ολυμπιακούς Αγώνες, καθώς και διάφορα

γυναικεία πρωταθλήματα, όπως γυναικείο ποδόσφαιρο και ποδηλασία, σε εποχές που η αθλητική δραστηριότητα των γυναικών στιγματιζόταν κοινωνικά και η ενασχόληση της γυναίκας με τον αγωνιστικό αθλητισμό θεωρείτο βιολογικά και ψυχικά επιβλαβής. Οι γυναικείες Ολυμπιάδες ήταν η απάντηση φεμινιστικών κύκλων με επικεφαλής τη γαλλίδα Alice Milliat, απέναντι στις συνεχείς αρνήσεις της ΔΟΕ, της Διεθνούς Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού (International Amateur Athletic Federation) και του ίδιου του Coubertin να επιτραπεί στις γυναίκες να συμμετάσχουν σε ολυμπιακά αθλήματα, θεωρούμενα κατ' εξοχήν ανδρικά, όπως οι αγώνες δρόμου.

Σύγγραμμα : https://www.zinapost.gr/lifestyle/news/338095_epiteloyis-anapneo-eleytheri-tis-eirinis-kamperidou

- 66. Καμπερίδου, Ειρήνη. (2014). Επιτέλους αναπνέω ελεύθερη! Γυναικείες Μαρτυρίες - Γυναίκες θαμμένες ζωντανές στον θεσμό της διαφθοράς και της ίντριγκας. ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΤΕΛΕΘΡΙΟΝ", Εκδοτικός Όμιλος ΙΩΝ, Κωδικός βιβλίου στον Εύδοξο: 22770968. Έκδοση 1η. Abstract [on female accounts by mary bossi.pdf](#)
[gynaikeies martiries book cover.jpg](#)
[17th 18th and 19th century female accounts. two books.pdf](#)
[gynaikeies martiries deltio typoy.pdf](#)
[lykeio ellinidon 2nd book presenttion march 1 2015.jpg](#)**

Τα έργα, τα ταξιδιωτικά χρονικά, τα προσωπικά ημερολόγια και οι επιστολές δυτικών περιηγητριών που δεν έχουν δει το φως της δημοσιότητας, σε σύγκριση μ' εκείνα των περιηγητών, μας προσφέρουν ένα ανεξερεύνητο, πρωτότυπο και αδημοσίευτο υλικό, καθώς και μια γυναικεία οπτική και προσέγγιση της οθωμανικής πραγματικότητας. Χιλιάδες γυναίκες, Αγγλίδες, Γαλλίδες, Γερμανίδες, Σουηδέζες, Ελβετές, Αυστριακές και Αμερικανίδες επισκέφτηκαν, φιλοξενήθηκαν κι έμειναν σε χαρέμια της οθωμανικής κοινωνίας. Περιηγήθηκαν, εξερεύνησαν, έζησαν ως μόνιμες κάτοικοι ή υπηρέτησαν ως εθελόντριες, ως ιεραπόστολοι, ως εκπαιδευτικοί και ως νοσοκόμες, σε κατεχόμενες από τον τουρκικό ζυγό περιοχές που θεωρούνταν, σύμφωνα με τις μαρτυρίες τους, βάρβαρες και επικίνδυνες για το γυναικείο φύλο, όπως η Μικρά Ασία, ο Πόντος, η Κύπρος, η Ελλάδα κ.ά. Εργάστηκαν σε χαρέμια ως ζωγράφοι, ως γκουβερνάντες, ως καμαριέρες, ως υπηρέτριες ή ως συνοδοί γυναικών της οθωμανικής ελίτ κ.ά. Η έρευνα βασίστηκε σε πολύ εκτεταμένο, πλούσιο και πρωτότυπο αρχειακό υλικό, άγνωστου μέχρι πρότινος (Καμπερίδου 2002, 2014) Εντοπίσαμε, επιλέξαμε και συγκεντρώσαμε τα έργα 210 δυτικών περιηγητριών του 17ου, 18ου, 19ου και αρχών του 20ου αιώνα – περί τα 650 έργα -ταξιδιωτικά χρονικά, άρθρα και επιστολές, τα οποία μας οδήγησαν, μέχρι στιγμής, στην εύρεση τουλάχιστον 6.000 δυτικών περιηγητριών. Η εξονυχιστική έρευνα, καταγραφή, μελέτη και διασταύρωση πληροφοριών-μαρτυριών των περιηγητριών που βασίζονται αποκλειστικά στην επιτόπια παρατήρηση τους αναδεικνύει το χαρέμι ως σημαντικό θεσμό, για να ερμηνεύσουμε και να κατανοήσουμε τη δομή και λειτουργία της οθωμανικής κοινωνίας. Με πλοηγό την πρωτογενή γυναικεία πληροφόρηση του 18ου και 19ου αιώνα, εξετάζουμε το θεσμό του οθωμανικού χαρεμιού, για να αντλήσουμε πληροφορίες για τον πολυεθνικό θεσμό της δουλείας, τον δεσποτισμό και την επεκτατική πολιτική του θεοκρατικού και αυταρχικού

συστήματος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Εν ολίγοις, το χαρέμι αποτελεί ένα εργαλείο - μέσο παρατήρησης για την κατανόηση και ερμηνεία ολόκληρης της οθωμανικής κοινωνίας η οποία βασιζόταν στον θεσμό της δουλείας - σ' όλη την επικράτεια - από την υπόδουλη Αθήνα έως την υπόδουλη Θεσσαλονίκη, από την Κωνσταντινούπολη έως την Τραπεζούντα κλπ.

[Μόνιμη διεύθυνση (Πέργαμος) <https://perqamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2417974>]

Η Πολυεθνική Δουλεία-Γυναικείες μαρτυρίες. Το Χαρέμι αποτελεί ένα εργαλείο παρατήρησης για την κατανόηση και ερμηνεία ολόκληρης της Οθωμανικής κοινωνίας, η οποία βασιζόταν στο θεσμό της δουλείας, από την υπόδουλη Αθήνα έως την υπόδουλη Θεσσαλονίκη, από την Κωνσταντινούπολη έως την Τραπεζούντα, κτλ. Το βιβλίο πραγματεύεται την πραγματική καθημερινή ζωή της γυναίκας στο "επίκεντρο της ίντριγκας", σύμφωνα με τις επιτόπιες μαρτυρίες 210 δυτικών περιηγητριών και έγκλειστων στα χαρέμια γυναικών του 17ου, 18ου, 19^{ου} και αρχές 20ου αιώνα. **Θεματολογία:** γυναικεία περιήγηση· μαρτυρίες ιστορικών γεγονότων· δουλεμπόριο· σκλαβοπάζαρα· εξισλαμισμός· ευνουχισμός· νεομάρτυρες· κρυπτοχριστιανοί· "προνομιακός βιασμός"· Ελληνίδες σουλτάνες· γυναικοκρατούμενη κυβέρνηση· γυναικεία δίκτυα· πελατειακές σχέσεις· παιδικό χαρέμι· αποδράσεις· αποστασία από το Ισλάμ· ήθη και έθιμα· γάμος· διαζύγιο· μοιχεία· εκπαίδευση· αντιλήψεις για το σώμα· χορός, μουσική και εκγύμναση ως σύμβολα κοινωνικής κατωτερότητας· γυναικεία λουτρά· χαμάμ· υπερκατανάλωση τροφών και ναρκωτικών ουσιών· παχυσαρκία· το πάχος ένδειξη ανώτερου κοινωνικού στάτους· χοροί και μουσική των υποτελών λαών: Ελλήνων, Αρμενίων, Τσιγγάνων, κ.ά.

Δημοσιεύσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings

Προσκεκλημένη ομιλήτρια Universitat Ramon Llull, Barcelona

67. Kamberidou, I. (2014). ['Wo-manity' in the yoke of the harem: European women travel writers, authors and journalists of the 17th, 18th , 19th and early 20th centuries](#). In *Presentation at Media, Religion and Gender in Europe: RISECI –Religion in the Shaping of European Cultural Identity*, with the support of the Culture programme of the European Union, Barcelona Spain. presented at the 13 June, Barcelona, University Ramon Llull: University Ramon Llull, Blanquerna Faculty of Communication and International Relations, Blanquerna Observatory of Media, Religion and Culture, Barcelona, Spain. [Abstract 4. media religion and gender in europe. barcelona.jpg](#)
[1. media religion and gender in europe. barcelona close up. poster program conference.jpg](#)

A cross-examination of the personal accounts of 210 women travelers and harem inmates of the 17th, 18th and 19th centuries in Asia Minor, Greece, Cyprus, Egypt, Africa and other occupied Ottoman territories "the real position of women in the religious system of Islam" (Garnett, 1895: 61). Women travelers from England, France, Germany, Switzerland, Sweden, Austria and America succeeded in doing what no male traveler, no man, had been able to do before or after them. They surpassed the socio-religious barriers of Islam and penetrated into the gendered sphere and gendered boundaries of the Ottoman family/household, in other words the multiethnic harems of all the socioeconomic classes in Ottoman society. In contrast to their male

counterparts, European and American women identify with the so-called “Other” using terms such as “Privileged Rape”, “Slavedom”, “Womanity”, “Woman-kind”, “Liberty”, “Freedom”, “Emancipation”, “Rape”, etc. They discuss the legal position and social privileges of free Muslim women and that of their islamized slaves, who were enslaved women and children of different nations. Namely, the female accounts focus on women’s legal rights with regard to marriage, divorce, child custody, inheritance, veiling or imposed covering of the Muslim female’s face and body, Ottoman sexual politics, among other things.

ICAP Group (www.icap.gr)

68. Καμπερίδου, Ειρήνη. (2014). Η Συλλογική Νοημοσύνη αυξάνεται όταν συμμετέχουν Γυναίκες και ο Μύθος ότι μπορούμε να τα κάνουμε όλα! [Collective Intelligence Rises when Women Participate and the Myth that we can have it All ! \[in Greek\]](http://www.icap.gr). LWB- leading women in business, ICAP Group (www.icap.gr), σελ. 126-127. *Ενθετο/BIBΛΙΟ στην εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ, Σάββατο, 20 Δεκεμβρίου 2014*, <http://dir.icap.gr/mailimages/e-books/LWB/index.html>

Also see: http://www.i.icap.ta_nea_20.12.2014.kamberidou.pdf

Τι σημαίνει επαγγελματική επιτυχία σήμερα. Αυτό το άρθρο υποστηρίζει ότι η σημερινή οικονομία απαιτεί τις αποκαλούμενες *θηλυκές δεξιότητες*, τις οποίες υιοθετούν όλο και περισσότεροι άνδρες επιχειρηματίες, δεδομένου ότι εταιρείες που απασχολούν γυναίκες εμφανίζουν κατά μέσο όρο περισσότερα κέρδη και βιωσιμότητα (Sandberg 2013, Kamberidou 2013, Salamouris 2012, SheSpeaks 2011, Cox-Wittenberg & Maitland 2009). Τα αποτελέσματα διαδικτυακής έρευνας σε 3.963 γυναίκες υπογραμμίζουν ότι οι γυναίκες βρίσκονται ένα βήμα μπροστά από τους άντρες όσον αφορά στις επικοινωνιακές-κοινωνικές δεξιότητες. Ερευνητικά στοιχεία τεκμηριώνουν ότι η *συλλογική νοημοσύνη* μιας ομάδας αυξάνεται όταν συμμετέχουν περισσότερες γυναίκες. Οι γυναίκες είναι λιγότερο προβλέψιμες και πιο εφευρετικές από τους άνδρες, πλεονεκτούν στο να προσελκύουν άτομα για συζήτηση, συνεργάζονται και προσαρμόζονται εύκολα στις ανάγκες των πελατών και πολλές περιγράφουν τη δημιουργία της επιχείρησής τους ως τη δημιουργία μιας ομάδας. Ωστόσο, να προσπαθούμε να τα κάνουμε όλα (**multitasking**) και να περιμένουμε ότι όλα μπορούν να γίνουν σωστά είναι συνταγή απογοήτευσης, όπως διαβεβαιώνει και η διευθύντρια του Facebook, Sheryl Sandberg η οποία δείχνει πως επωφελούνται οι άνδρες όταν υποστηρίζουν και στηρίζουν τις γυναίκες στον εργασιακό χώρο, και όχι μόνο. Προτείνει: «κάντε το σύντροφό σας πραγματικό σύντροφο».

2013

Ένα (1) άρθρο σε επιστημονικό περιοδικό με κριτές (αγγλικά/μοναδική συγγραφέας). Δύο (2) άρθρο σε πρακτικά συνεδρίου (ένα στην αγγλική γλώσσα και ένα στην ελληνική/μοναδική συγγραφέας). Δύο (2) ως προσκεκλημένη ομιλήτρια/invited speaker (Δήμος Αθηναίων, ICAP Group)

Επιστημονικά περιοδικά

69. Kamberidou, I. (2013). [Women entrepreneurs: ‘we cannot have change unless we have men in the room’](http://www.springer.com/9783319000000). *Journal of Innovation and Entrepreneurship*, 2, 1–18. Springer Berlin Heidelberg [Abstract !\[\]\(dbf3ea362ea469475b8e07955c584a31_img.jpg\) \[springer.pdf\]\(http://www.springer.com/9783319000000\)](http://www.springer.com/9783319000000)

- ✓ **Kamberidou, I. (2013).** [Women Entrepreneurs: we cannot have change unless we have men in the room](#). *Journal of Innovation and Entrepreneurship*, 2(6). SPRINGER OPEN ACCESS [Publisher's VersionAbstract](#)
[women_entrepreneurs.pdf](#)

What is being done to support female entrepreneurship and in particular promote the ways in which information and communication technologies (ICTs) can encourage and facilitate it? Is today's business climate more inviting to women entrepreneurs? Are women equipped to thrive in this digital age? Current, future, and aspiring women entrepreneurs responded to these questions, and many more, at the recent European conference in Athens, Greece 'More Technologies? More Women entrepreneurs!' at which Madi Sharma, member of the European Economic and Social Committee argued that 'we cannot have change unless we have men in the room.' The European conference showed women - and men - the advantages and opportunities that ICTs can offer them for the development of their business initiatives. It also presented 12 European projects that focus on women's entrepreneurship and how ICT facilitates and fosters it. The European Commission is dynamically promoting, supporting, and encouraging female entrepreneurship. Europe needs more women entrepreneurs and actions are being taken to overcome the obstacles and change mindsets. This paper examines discussions and research on female entrepreneurial activity and provides Tips from successful women entrepreneurs who tell how they have been using new technologies - and social media in particular - to excel in their careers and balance their professional and family lives. Accordingly, this paper begins with an examination of the current research findings on social women's new models of work, levels of engagement, and transformational leadership styles. Women share content in multiple ways, and working online has been a financial windfall for many, including stay-at-home moms and homemakers. More women are doing what comes 'naturally', taking advantage of their so-called natural strengths, such as 'listening', sharing, building relationships, and creating a culture of collaboration.

Keywords: Gender, Technology, Women entrepreneurs, 'Feminine' skills, Leadership qualities, Social media

Δημοσιεύσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings

70. **Καμπερίδου, Ειρήνη. (2013).** "Ολυμπιακοί Αγώνες Γυναικών" - Διαχρονική Προσέγγιση του Γυναικείου Αποκλεισμού: ο Αθλητισμός ως Πεδίο Κοινωνικής Χειραφέτησης. Εισήγηση στο πλαίσιο του Προγράμματος Ημερίδων και Επιμορφωτικών Διαλέξεων 2013 του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (ΤΕΦΑΑ) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). Copy at <http://www.tinyurl.com/yxtfjisd> .[Abstract](#)
[gynaika.simerae.newsletter2013.pdf](#) Copy at <http://www.tinyurl.com/zsuw2u7>

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Ημερίδων και Επιμορφωτικών Διαλέξεων 2013 του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (ΤΕΦΑΑ) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσίασα, στις 20/3/2013 το θέμα: «Διαχρονική προσέγγιση του γυναικείου αποκλεισμού: Ο αθλητισμός ως πεδίο κοινωνικής χειραφέτησης». Είδαμε ότι οι πραγματικά υφιστάμενες βιολογικές διαφορές μεταξύ των φύλων -

οι οποίες φυσικά υπάρχουν- αποτέλεσαν κατά το παρελθόν αφορμή, δικαιολογία, πρόφαση ή πάτημα για τον αποκλεισμό της γυναίκας από τα αθλητικά δρώμενα και κυρίως την υποεκπροσώπησή της στην ιεραρχία των αθλητικών θεσμών μέχρι και σήμερα, πχ. Διεθνούς Ολυμπιακή Επιτροπή (ΔΟΕ). Η αθλητική ταυτότητα συνδέεται με διάφορες κοινωνικο-πολιτισμικές έννοιες-νοήματα από την αρχή των Ολυμπιακών Αγώνων, τον 19ο αιώνα, όταν οι γυναίκες ήταν αποκλεισμένες όχι μόνο από τον αθλητισμό, αλλά και από τον ευρύτερο κοινωνικό-δημόσιο τομέα. Παρατηρείται ότι ο ολυμπιακός αθλητισμός εμφανίζεται από τις αρχές της κοινωνικής του παρουσίας ως εκείνος ο θεσμός ο οποίος περιθωριοποίησε τις γυναικείες αξιώσεις για συμμετοχή. Από την άλλη πλευρά αποτέλεσε και πεδίο κοινωνικής χειραφέτησης για την γυναίκα. Αρχικά εξέτασα πως παγιώθηκαν και αναπαράγονται τα στερεότυπα περί ασθενές φύλου, τις κυρίαρχες «επιστημονικές», κοινωνικές και εθιμοτυπικές αντιλήψεις του 19ου και αρχές 20ου αιώνα, σύμφωνα με τις οποίες η ενασχόληση της γυναίκας με τον αγωνιστικό αθλητισμό θεωρείτο βιολογικά και ψυχικά επιβλαβής. Ασφαλώς και η στάση της ΔΟΕ, της ανδροκρατούμενης επιτροπής, απηχούσε γενικότερες κοινωνικές αντιλήψεις γύρω από τη σχέση των γυναικών με τη γυμναστική και τα σπορ. Δηλαδή, προσαρμοσμένοι στο πνεύμα της εποχής τους οι εκπρόσωποι των σημαντικότερων θεσμών του αθλητισμού των επιδόσεων, ήταν απορριπτικοί έως εχθρική όσον αφορά στη συμμετοχή των γυναικών. Η αντίληψη ότι ο κοινωνικός ρόλος της γυναίκας εξαντλείται στο πλαίσιο της οικογένειας βρήκε αντίθετες πολλές γυναίκες και αθλήτριες του 19ου και αρχές του 20ου αιώνα, όπως την Σταματία Ροβίθου από τη Σύρο και την Κερκυραία Μελπομένη, οι οποίες το 1896 ως ένδειξη διαμαρτυρίας και αντίδρασης για τον αποκλεισμό των γυναικών από τους πρώτους σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες, διήνυσαν την επίσημη μαραθώνια ολυμπιακή διαδρομή, από τον Μαραθώνα μέχρι το Παναθηναϊκό στάδιο, σε 5½ ώρες και 4 ½ ώρες αντίστοιχα. Ωστόσο, εξαιρετικό ενδιαφέρον παρουσιάζει η γυναικεία επιχειρηματικότητα της Γαλλίδας αθλήτρια-ακτιβίστρια, Alice Milliat, η οποία διοργάνωσε τις γυναικείες Ολυμπιάδες, γνωστοί ως «Ολυμπιακοί Αγώνες Γυναικών» (1921-1936), καθώς και άλλα γυναικεία αθλητικά events και πρωταθλήματα, όπως γυναικείο ποδόσφαιρο και ποδηλασία, σε εποχές που η αθλητική δραστηριότητα των γυναικών στιγματιζόταν κοινωνικά. Οι γυναικείες Ολυμπιάδες ήταν η απάντηση φεμινιστικών κύκλων και της Γυναικείας Διεθνούς Αθλητικής Ομοσπονδίας (Fédération Sportive Féminine Internationale), απέναντι στις συνεχείς αρνήσεις της ΔΟΕ και της Διεθνούς Ομοσπονδίας Ερασιτεχνικού Αθλητισμού να επιτραπεί στις γυναίκες να συμμετάσχουν σε ολυμπιακά αθλήματα, θεωρούμενα κατ' εξοχήν ανδρικά, όπως οι αγώνες δρόμου. Η Milliat, ως Πρόεδρος της Γυναικείας Διεθνούς Αθλητικής Ομοσπονδίας, μετά από την μεγάλη επιτυχία των «Ολυμπιακών Αγώνων Γυναικών» στο Παρίσι το 1922, ξεκίνησε διαπραγματεύσεις με τη ΔΟΕ, στις οποίες απαιτούσε την ισότιμη συμμετοχή των γυναικών και ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα γυναικείων αθλημάτων στους ΟΑ, διαφορετικά θα συνεχιζόταν η διοργάνωση των γυναικείων Ολυμπιάδων. Αυτό που κατάφερε, μεταξύ άλλων, ήταν τη συμμετοχή των γυναικών στο στίβο για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Άμστερνταμ το 1928 σε πέντε αθλήματα. Στη δεύτερη ενότητα της εισήγησής της η κυρία Καμπερίδου ανέδειξε ότι ο Ολυμπιακός αθλητισμός αποτέλεσε και αποτελεί πεδίο κοινωνικής χειραφέτησης όχι μόνο για την γυναίκα, αλλά και για πολλές μη-προνομιούχες κοινωνικές/εθνικές ομάδες. Παρέχει το κοινωνικό πλαίσιο για την προβολή/ορατότητα, τη γνωστοποίηση και τη διακήρυξη αιτημάτων, διαμαρτυριών και αντιθέσεων με το κατεστημένο. Εν ολίγοις, ο Ολυμπιακός αθλητισμός αποτελεί μέσο γνωστοποίησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Παρέχει αρένα διαμαρτυρίας κατά της κοινωνικής, πολιτικής, ρατσιστικής και φυλετικής βίας. Για παράδειγμα, οι μαζικές διαδηλώσεις διαμαρτυρίας για την καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κίνα και στο Θιβέτ που

πραγματοποιήθηκαν πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Πεκίνου το 2008 (Καμπερίδου, 2011) Βλέπε: Sport Management Greece

Διάκριση: Distinction, Book of Abstracts, and later Proceedings

71. Kamberidou, I. (2013). [The East in the Eyes of Western Women travellers of the 18th and 19th centuries: solidarity and understanding the East. Presentation \(invited speaker\).](#) In *The East in The Eyes of The West International Conference of the Faculty of Arts, Kuwait University*. presented at the 26 November, Faculty of Arts, Kuwait University. [Abstract](#) [invitation by president of kuwait university 2013.pdf](#) [kuwait university. facultyof arts.the east in the eyes of the west. faculty of arts. kuwait university 2013.pdf](#) [dean. letter. kuwait univ 001.jpg](#) [themes and conditions of the conference-2013.pdf](#) [certificate of appreciation. kuwait university 001-min.jpg](#)

- ✓ **Επιλέχτηκα (η μόνη από Ελλάδα) ανάμεσα στους 10 experts απ' όλο τον κόσμο που συμμετείχαν στο συνέδριο στο Κουβέιτ**, μετά από ανακοίνωση του ΕΚΠΑ (υπ' αριθ. 39740/B4/22-3-2013 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού) σχετικά με την Συμμετοχή ελλήνων καθηγητών στο Διεθνές Συνέδριο "Η Ανατολή στα μάτια της Δύσης" στο Πανεπιστήμιο του Κουβέιτ από 26 έως 28 Νοεμβρίου 2013] (βλ.folder DEP: Μάρτιος 29, 2013).]
- ✓ **Invited speaker, gratitude and appreciation certificate**, Prof. dr. Hayaat Nasser al-Hajji, Dean of the Faculty of Arts Letter: The Faculty of Arts sponsoring travel tickets and hotel accommodation, Letter and **Plaque of Appreciation**, etc.

"It also may be said that in our travels we saw only the bright side of Islam. Well! That is just what we desired to see; The fact of it is, we had heard quite enough of the dark side of Islam, so we determined to pursue our studies on the side looking to the sun" argues Emilie Hayacinthe Loyson, after her travels in Oriental lands in the years 1894-1896. The mammoth body of writings by women travellers of the 18th and 19th centuries, that claim to be eyewitness descriptions of the female microcosmos, provide a rich and detailed interpretation of the Orient, including a *feminine version*, a *female gaze*. European and American women identified with the so-called *Other*, expressed their solidarity and participated in Muslim women's daily domestic life, customs, female social gatherings, religious celebrations and feasts. As a result, they accused male travellers- who had written about domestic manners in the East and the position of women in Islam of misinforming or misleading their readers, stressing that their accounts were based on second or third-hand information, their unrestrained imagination and exotic fantasies. "Is it right, fair, or just, to visit other people in their homes, or in their countries, wherever they dwell, and come away to decry them? No! It is not right!" argues Emilie H. Loyson.

Διάκριση: Μετά από πρόσκληση του ICAP Group [Γυναικεία Ηγεσία]

72. Kamberidou, I. (2013). [«Μετάφραση Αποσπασμάτων από την έρευνα της Ειρήνης Καμπερίδου "Γυναίκες Επιχειρηματίες: Δεν μπορούμε να έχουμε αλλαγή αν δεν συμμετέχουν και οι άνδρες," Journal of Innovation and Entrepreneurship 2013, a](#)

[Springer Open Journal». ICAP Marketing Solutions. LWB- Leading Women in Business / οι γυναίκες Ηγέτες των επιχειρήσεων στην Ελλάδα, 20-23. Abstract !\[\]\(54c7d7321666f2244cd6c3415aefd30e_img.jpg\) \[leadingwomeninbusinessicap2013.pdf\]\(#\)](#)

Προσκεκλημένη ομιλήτρια (ICAP Group):

73. **Kamberidou, I.** (2013). "[Social Intelligence and Women's Transformational Leadership Styles: the European Centre for Women and Technology \(ECWT\). Presentation at 'High Heels on High Hills – Women on Top of Business: A Challenging Path'. Third panel discussion.. Third panel discussion on Organizations promoting Women's Entrepreneurship. ICAP Group \(<http://www.icap.gr/>\) , sponsored by Mercedes Benz, TNS ICAP, Dior, FOCUS BARI, MELISWAY and HENKEL–RILKEN–PERSIL, July 1, 2013, Athens Plaza, Athens Greece. !\[\]\(06c8ff33a7669cf872f06c0e658b5615_img.jpg\) \[high heels on high hills press release.pdf\]\(#\)](#)

- ✓ "The third panel discussion, coordinated by Xenia Kourtoglou, CEO of FOCUS BARI, focused on *Organizations promoting Women's Entrepreneurship*. In this panel ECWT Executive Group member **Dr. Irene Kamberidou** focused on current research findings with regard to the social-emotional intelligence of women in business and their transformational leadership styles. She presented the activities of the European Centre for Women and Technology (ECWT) and on behalf of ECWT Director Eva Fabry invited participants to collaborate and join the ECWT."

PRESS RELEASE PREPARED BY IRENE KAMBERIDOU: "The third panel discussion, coordinated by Xenia Kourtoglou, CEO of FOCUS BARI, focused on *Organizations promoting Women's Entrepreneurship*. In this panel ECWT Executive Group member **Dr. Irene Kamberidou** focused on current research findings with regard to the social-emotional intelligence of women in business and their transformational leadership styles. She presented the activities of the European Centre for Women and Technology (ECWT) and on behalf of ECWT Director Eva Fabry invited participants to collaborate and join the ECWT." (See: http://scholar.uoa.gr/sites/default/files/ikamper/files/high_heels_on_high_hills_press_release_1.pdf)

Προσκεκλημένη ομιλήτρια (Δήμος Αθηναίων):

[χωρίς πρακτικά, αλλά με προβολή της ομιλίας στο ηλεκτρονικό τύπο.]

74. Ειρήνη **Καμπερίδου** (2013). «Η κρίση στο γυναικείο αθλητισμό: η μοντελοποίηση των αθλητών/τριών», **κεντρική ομιλήτρια** στην ενότητα «Η συμμετοχή των Γυναικών στον Πολιτισμό και στον Αθλητισμό», στην πρώτη Διημερίδα του Δήμου Αθηναίων με θέμα: «8 Μαρτίου-Παγκόσμια Ημέρα Γυναίκας: Νέες Δράσεις του Δήμου Αθηναίων για τις Γυναίκες» 07 & 08 Μαρτίου 2013 Τεχνόπολις Δήμου Αθηναίων [χωρίς πρακτικά, αλλά με προβολή της ομιλίας στο ηλεκτρονικό τύπο.]
- "[The Crisis in Women's Sports and the 'Modelification' of Male and Female Athletes". Presentation \(invited speaker\) at the two-day conference organized by the Athens Municipality \[presentation in Greek\].. Abstract !\[\]\(ce943e0bd2ac4d7e8d72ab5208d97657_img.jpg\) \[program athens municipality.pdf\]\(#\)](#)

Αυτή η εισήγηση συγκρίνει την προβολή του γυναικείου αθλητισμού στα ΜΜΕ των ΗΠΑ, της Αυστραλίας και της Ελλάδας, εντοπίζοντας τον εξωραϊσμό των ανδρικών επιτευγμάτων και την υποβάθμιση των γυναικείων. Στη συνέχεια εξετάζει τις κοινωνικές επιπτώσεις της προβολής των εμπορευματοποιημένων-μοντελοποιημένων ή εικονικά κατασκευασμένων αθλητών/τριών στα

M.M.E., όπως για παράδειγμα το «σύνδρομο του Άδωνη» που πλήττει τον ανδρικό πληθυσμό σήμερα. Δηλαδή την κρίση των αρρένων με το σώμα τους. Η «κρίση στο γυναικείο αθλητισμό» (Messner et al. 2010), που αναφέρεται στην ελάχιστη τηλεοπτική κάλυψη του γυναικείου αθλητισμού, επισημαίνεται ειδικά στις Η.Π.Α., όπου η τηλεοπτική προβολή των γυναικείων αγώνων το 2009 (1.6%) είναι λιγότερη από ότι ήταν πριν από 20 χρόνια (5.0%) και δεν υπάρχει καμία ένδειξη ή λόγος να πιστεύουμε ότι αυτή η τάση θα αλλάξει, εκτός αν οι τηλεοπτικοί παραγωγοί αποφασίσουν ότι κάτι τέτοιο θα ήταν προς όφελός τους. Το κύριο εμπόδιο που αντιμετωπίζει ο γυναικείος αθλητισμός και η αθλήτρια σήμερα είναι η ορατότητα (προβολή) στα ΜΜΕ και ειδικά η προβολή της αθλητικής ταυτότητας, δηλαδή η προβολή της αθλήτριας στον αθλητικό της ρόλο. Τέλος, πραγματευόμαστε εναλλακτικά αθλητικά μοντέλα, μια ολιστική προσέγγιση, ενόψει της εμπορικής παγκοσμιοποίησης του αθλητισμού και της αθλητικής ταυτότητας. Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλούν οι νέες αθλητικές ταυτότητες που προβάλλονται στα ΜΜΕ, όπως οι μεταμορφώσεις-μετασχηματισμοί του ανθρώπινου σώματος (genetic doping) και η μοντελοποίηση των αθλητών/τριών, το ανθρώπινο εμπόριο του καταναλωτισμού, της ψυχαγωγίας και του θεάματος. Μολονότι στην κοινωνική περιοχή του αθλητισμού των επιδόσεων δεν τίθεται το ερώτημα εάν μία επίδοση προσεγγίστηκε με «θηλυπρέπεια» ή με «ανδροπρέπεια», εντούτοις οφείλουμε να επισημάνουμε ότι παρατηρείται, ως αποτέλεσμα των μεθόδων προπόνησης σε συγκεκριμένα αθλήματα, μια θηλυκοποίηση του αθλητή και μια αρσενικοποίηση-ανδροποίηση της αθλήτριας, οδηγώντας έτσι αργά και αθόρυβα στην εμφάνιση στα ΜΜΕ μιας καινούργιας αθλητικής αισθητικής, όσον αφορά την αισθητική τους σώματος. Εν ολίγοις, στην προβολή στα ΜΜΕ μιας άφυλης ρευστότητας (gender fluidity): ο άφυλος αθλητής και η άφυλη αθλήτρια (genderless athletes). Ωστόσο, αναδύκνεται ότι οι 'κλωνοποιημένοι' αθλητές/αθλήτριες που προβάλλονται στα ΜΜΕ δεν εκπροσωπούν την πλειονότητα των ανδρών και των γυναικών της κοινωνικής περιοχής του αθλητισμού. Ένας αυξανόμενος αριθμός αθλητών/τριών, γυμναστών/στριών, ερευνητών/τριών, ακτιβιστών/τριών, δουλεύοντας έξω από τη δεσπόζουσα τάση της εποχής, αγωνίζονται για τη δημιουργία καινούργιων αθλητικών μοντέλων και προτύπων, για την προστασία και την ακεραιότητα του αθλητή και της αθλήτριας, και της αθλητικής δεοντολογίας, την προστασία του περιβάλλοντος, την εξάλειψη της διεθνικής σωματεμπορίας (human trafficking), κ.ά. (Heywood and Dworkin 2003, Creedon 2006, Messner & Raewyn 2007, Καμπερίδου 2005, 2012).

2012

Ένα (1) σύγγραμμα, το πρώτο στην Ελληνική και στην Αγγλική γλώσσα. -Δύο (2) άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές (αγγλική γλώσσα και 1^η συγγραφέας). -Κεφάλαιο/λήμμα σε ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια με κριτές (Αγγλική γλώσσα/ μοναδική συγγραφέας. -Τρία (3) άρθρα σε πρακτικά συνεδρίου (αγγλική γλώσσα/μοναδική συγγραφέας), και Conference Moderator σε ένα από τα συνέδρια. -και μία (1) συνέντευξη.

Σύγγραμμα

75. Καμπερίδου, Ειρήνη. (2012). [Κοινωνικό Φύλο, Κοινωνικό Κεφάλαιο, Πολυπολιτισμικότητα και Αθλητισμός](#). ΤΕΛΕΘΡΙΟ Επιστημονικές Εκδόσεις, 347 σελίδες ISBN-13: 978-960-8410-94-7. (Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 42625). Τελευταίο κεφάλαιο και ενότητα στην Αγγλική γλώσσα για φοιτητές/τριες ERASMUS*[last chapter, pp. 256-347 in English]. [koinoniko_fylo_on_first_book.pdf](#)

[twobooks-sygggrammatadescriptionsbyionpublishinggroup. also 4.3.1 in apella.pdf](#)
[book gender social capital multiculturalism and sport.pdf](#)

Η συγγραφέας πραγματεύεται τις σύγχρονες συζητήσεις για το φύλο και το κοινωνικό κεφάλαιο υπό την οπτική της κοινωνικής ενσωμάτωσης και της ισότιμης συμμετοχής και μεταχείρισης στα αθλητικά δρώμενα. Εστιάζει στο θέμα της προώθησης της έμφυλης ισότητας στη Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό επισημαίνοντας ότι το ζήτημα αυτό δεν αφορά μόνο στο γυναικείο φύλο. Κοινωνικές διακρίσεις προκύπτουν και λόγω εθνικότητας, κοινωνικής τάξης, θρησκείας, σεξουαλικού προσανατολισμού, σωματικής αναπηρίας, ηλικίας κ.λπ. Θεματολογία: κοινωνικό φύλο, αθλητική ταυτότητα, διαχρονικότητα του γυναικείου αποκλεισμού, γυναικεία υποεκπροσώπηση στην αθλητική ηγεσία, ελλειμματική κάλυψη του γυναικείου αθλητισμού στα ΜΜΕ, σεξιστική προβολή της αθλήτριας και των εμπορευματοποιημένων - μοντελοποιημένων αθλητών/τριών, η κρίση των αρρένων με το σώμα τους (σύνδρομο του Άδωνη), αθλητισμός από ισλαμική σκοπιά, μουσουλμάνες αθλήτριες, ανάπτυξη μηχανισμών για την αντιμετώπιση των έμφυλων διακρίσεων, μετανάστευση και ξενοφοβία, παιδεία ειρήνης σήμερα, η χρήση του αθλητισμού στην αντιμετώπιση διαφόρων μορφών βίας: σεξιστικής, ρατσιστικής, ενδοσχολικής (bullying), ηλεκτρονικής (cyberbullying).

Το σύγγραμμα διδάσκετε/διατίθετε στους φοιτητές/τριες των ακόλουθων πανεπιστημίων:

1. στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, ΤΕΦΑΑ Τρικάλων, για το μάθημα επιλογής 6, **Θέματα Ισότητας και Φύλου στον Αθλητισμό**, εαρινό εξάμηνο
2. στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, ΤΕΦΑΑ Κομοτηνής, για το υποχρεωτικό μάθημα **Κοινωνιολογία του Αθλητισμού**
3. στο ΤΕΦΑΑ (ΕΚΠΑ) για το μάθημα επιλογής **Κοινωνικό Φύλο και Αθλητισμός**
4. στο ΤΕΦΑΑ Θεσσαλονίκης: **Εισαγωγή Στις Σπουδές Φύλου. Ενότητα: Φύλο & Αθλητισμός**. Διδάσκουσα: Σοφία Παπαδοπούλου

Σύγγραμμα – ενότητα και κεφάλαιο στην Αγγλική γλώσσα

76. Kamberidou, I. (2012). [PEACE EDUCATION: MOVING FORWARD THROUGH SPORT– ATHLETES UNITED FOR PEACE \(chapter six, pp. 205-266 in English\)](#). In *Gender, Social Capital, Multiculturalism & Sport [book in Greek, chapter six in English]* (pp. 205–266). Publisher: Telethron, Athens, pp.205-266. [peace-education-moving-forward-through-sport-athletes-united-for-peace.pdf](#)
[book gender social capital multiculturalism and sport.pdf](#)

This chapter provides English speaking students, researchers, scholars and readers with additional content, including an overview of the subject matter discussed in the fifth chapter of this book. The preface “We’ve come a long way [...]” and the three articles³ that follow also present English speakers with additional themes and fine points related to issues examined in the previous chapters. The sixth chapter outlines the ongoing peace education programs, conflict

resolution curricula and collaborative-intergenerational activities of non-profit organizations, training institutions, social movements and NGOs striving to eliminate racism and violence in schools and communities, including campaigns to rid sport of anti-Semitism and islamophobia as well as promote gender equity , such as (1) Athletes United for Peace, (2) Mercy Corps, (3) Peace First (formerly known as Peace Games), (4) Sport in Society (SIS), (5) Football 4 Peace (F4P), (6) Ultimate Peace (UP), (7) Teachers Without Borders, (TWB), (8) Bridges To Understanding, (9) Volunteer Action for Peace (VAP), (10) Women’s Initiative for Peace (WINPEACE) and (11) the Institute for International Sport and its 2011 World Peace Walks and World Scholar-Athlete Games which took place in the framework of the World Youth Peace Summit. In recent years, a wide variety of organizations have been using sport as an interventionist tool to nurture peacemaking across divided communities (F4P 2011). The expanding sport, development and peace sector (SDP) (Giulianotti 2010) while providing bridges to understanding also insists that sporting events and movements function to promote peace, tolerance and reconciliation among participants and viewers Bridging social inequality gaps through sport, namely reconciliation through sports, athlete activism, the promotion of new role models and mentors and intercultural synergies are vital, not only in view of the systematic misuse of Olympic values today –such as obsessive competitiveness that leads to violence, the gender leadership gap in sport governing bodies, the underrepresentation of migrants in mainstream sport institutions, doping, commercialization, the deathletization and modelification of male and female athletes in the mass media– but primarily in light of the impact of globalization on racism and xenophobia (Kamberidou 2011a). Accordingly this chapter presents arguments for the the institutionalization of peace education, as an integral part of the curricula in public schools beginning in pre-school or kindergarten.

Δημοσιεύσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings

77. Kamberidou, I. (2012). *Athletes United for Peace: Reconciliation through Sport*, pp. 187-202 in: *Proceedings of the international conference SPORT AS A MEDIATOR BETWEEN CULTURES*. Wingate Institute for Physical Education and Sport, Israel: International Council of Sport Science and Physical Education (ICSSPE/CIEPSS), Hanns-Braun-Strasse Friesenhaus II D-14053 Berlin. Editors Ronnie Lidor, Karl-Heinz Schneider & Katrin Koenen. ISBN 978-3-9811179-4-3 copyright 2012 by ICSSPE. [Abstract](#) [kamberidouarticleathletesunitedforpeace.2012.compressed.pdf](#)
 [berlin 2012. international council of sport science and phys. ed.-icsspe.pdf](#)

Bridges to Understanding: Moving Forward through Sport: Policy makers consider that sport contributes to a wide range of ideals such as intercultural understanding, reconciliation and social integration (Peace First 2011, 2009, Munro 2009, Peace Games 2006, Brion-Meisels & Corcoran 2006, European Commission 2009, Cordis 2007). Grassroots programmes involving tens of thousands of participants around the globe from visionaries, educators, civic activists, volunteers, etc. are using sport to tackle the most pressing problems of the developing world – from AIDS in Africa to violence in Rio and Haiti. Is this vision of salvation through sports too grandiose? Can such projects make a lasting difference? Remarkable results have been documented by many NGOs that have been using sport as a tool to promote reconciliation and respect for ethnic diversity. Sport is considered a vital social space, especially in light of today’s xenophobic worldviews. For example, the recent *Norway tragedy*, the terrorist attacks on July

22, 2011, where 86 people were killed by the Norwegian right-wing extremist Anders Behring Breivik in the context of his mission for the violent annihilation of multiculturalism. Specifically, the bombing of government buildings in Oslo that resulted in 8 deaths, and the mass shooting at a camp of the Workers’ Youth League (AUF) of the Labour Party on the island of Utoya where Breivik killed 69 people, mostly teenagers. In order to revive Olympism (Olympic values), teach youth pro-social attitudes and values through sport – instead of obsessive competitiveness that leads to violence and racial conflicts – the Olympic movement needs allies and networks to promote, among other things, initiatives, such as those of “Football against Racism” and the “Let’s Kick Racism out of Football” (LKROOF) campaigns. The upsurge of racial or xenophobic violence indicates that joint action has to be initiated so as to pull together the multifaceted and diverse peace education curricula and activities, and in particular those that offer both leadership programmes as well as a foundation for new ones. Such an effort partnered with universities, education ministries and policymakers could ensure that peace education is mainstreamed throughout the system.

-----**Conference Moderator, Dr. Irene Kamberidou and conference proceedings**

78. Kamberidou, I. (2012). [Female Entrepreneurship, a Culture of Collaboration \(pp. 4-7\).](#)

In *ladybizIT: Women Entrepreneurship on the verge of ICT : ECWT and Militos Emerging Technologies and Services* (pp. 1–34). ladybizIT consortium, Publisher: e-Book, Project Number: 518310-LLP-1-2011-1-GR-LEONARDO-LAM, Editor: www.gender-it.eu. [Publisher's Version Abstract](#) [ladybizit-debrief-in google.pdf](#) [e-book ladybizit.pdf](#)

[interview-ta_nea_kyriakatika.entheto_21.12.2012.pdf](#)

- ✓ More analytically, the conference results -prepared by the **conference Moderator, Dr. Irene Kamberidou** of ECWT Executive Group entitled: **FEMALE ENTREPRENEURSHIP: A CULTURE OF COLLABORATION** see attachment. [ladybizit-debrief-in_google.pdf](#)

In a period economic crisis, in which solutions are being sought to break out of this vicious cycle, it is our duty and obligation to promote exceptional initiatives such as the European conference "More technologies? More women entrepreneurs!" Approximately 500 participants attended the conference, out of which almost 300 physically- despite the severe difficulties caused by the wave of strikes in Athens, including the strike of all the mass means of transportation- and 195 participated through live web streaming. What distinguished this conference and made it stand out was the fact that it spoke the language of today's and the future's female entrepreneur! In other words, it was organized in a manner that took into consideration the participants' gender-specific needs. It not only gave them the opportunity to leave the conference with new knowledge, but it provided, among other things, practical and useful workshops, focusing on mentoring, on office applications as well as the use and application of social media. This conference was the result and high-point of a series of successful information endeavours and dissemination activities in the framework of the European project "ladybizIT", a “Leonardo da Vinci” initiative aimed at promoting and contributing to the European Commission's support of female entrepreneurship and in particular promoting the ways in which Information and Communication Technologies (ICTs) can encourage and facilitate female entrepreneurship. Additionally, 12 European projects were

presented at the conference, projects that can help women of Europe -regardless of age or race/ethnic background- to discover what the EU Lifelong Learning Programme can do for them. In highlighting and showing women -and men- the advantages and opportunities that ICTs can offer them for the development of their business initiatives and activities, the conference target was achieved, namely it succeeded in inspiring and encouraging future and aspiring women entrepreneurs."We are in a new era, that of the technological revolution. The life cycle of such a revolution has 40-60 years duration, and we are only in the beginning!" Eva Fabry, the Director of the European Centre for Women and Technology (ECWT) pointed out in her address to the conference participants.

- ✓ Επίσης, βλ. ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΜΠΕΡΙΔΟΥ ΣΤΑ ΝΕΑ: interview-ta_nea_kyriakatika.entheto_21.12.2012.pdf

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ:

79. Καμπερίδου, Ειρήνη (2012). *Leading women in business*. «LWB, leading women in business-Οι γυναίκες Ηγέτες των Επιχειρήσεων στην Ελλάδα» (σελ. 44-46), ΕΚΔΟΤΗΣ: ICAP GROUP A.E. http://scholar.uoa.gr/sites/default/files/ikamper/files/interview-ta_nea_kyriakatika.entheto_21.12.2012.pdf

- ✓ Συνέντευξη της Ειρήνης Καμπερίδου (ένθετο/βιβλίο σελ. 44-46 στα ΝΕΑ) 21/12/2012 για το LadybizIT, το Ευρωπαϊκό Κέντρο για τη Γυναίκα και την Τεχνολογία (ECWT-European Centre for Women and Technology) και τους στόχους του συνεδρίου «Περισσότερες τεχνολογίες; Περισσότερες γυναίκες επιχειρηματίες!» [Η κυρία Καμπερίδου συντόνιζε (**Moderator**) τη συζήτηση στο συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα 6 Νοεμβρίου με θέμα "Περισσότερες Τεχνολογίες; Περισσότερες γυναίκες επιχειρηματίες". Πρώτη διανομή της πολυτελής Έκδοση με ΤΑ ΝΕΑ ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ που κυκλοφόρησε την Παρασκευή 21 Δεκεμβρίου λόγω χρονικής μετακίνησης των φύλλων Σαββάτου - Κυριακής μία ημέρα νωρίτερα λόγω εορτών.

--Interview with Irene Kamberidou about LadybizIT, the purpose of the conference and the European Centre for Women and Technology (ECWT).

http://scholar.uoa.gr/sites/default/files/ikamper/files/dissemination_of_research_in_mass_media.pdf

Dissemination / Αναδημοσίευση της παραπάνω συνέντευξης όσον αφορά την προβολή του έργου και συνεντεύξεων

- Διαβάστε τη συνέντευξη της Δρ. Ειρήνης Καμπερίδου (2012), μέλος της HePIS, για τις δράσεις του European Centre for Women and Technology(ECWT)» Γυναίκα Σήμερα (www.gynaikasimera.gr). [disseminated/ άρθρο αναδημοσιεύεται στα στις παρακάτω ηλεκτρονικές ιστοσελίδες [Gender IT Portal, LadyBiz IT και HePIS] :
- HePIS (2012). «Διαβάστε τη συνέντευξη της Δρ. Ειρήνης Καμπερίδου, μέλος της HePIS, για τις δράσεις του European Centre for Women and Technology(ECWT)» Το μέλος της HePIS, Δρ. Ειρήνη Καμπερίδου, μιλάει στο GynaikaSimera.gr για τις δράσεις του European Centre for Women and Technology(ECWT) και για το Ελληνικό Δίκτυο Επαγγελματιών ως εθνικό σημείο αναφοράς του ECWT στην Ελλάδα. Hellenic Professionals Informatics Society- HePIS News, Τετάρτη, 7

Μαρτίου 2012 Διαβάστε τη συνέντευξη εδώ.
http://www.hepis.gr/el/presscenter/press_releases/Pages/Dr.Eirini_Kamperidou_for_ECWT.aspx

- Καμπερίδου, Ειρήνη (2012). “Γυναίκα Σήμερα”: διαβάστε τη συνέντευξη της Δρ. Ειρήνης Καμπερίδου για τις γυναίκες και τη τεχνολογία, Γυναίκες και Τεχνολογία της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας Gender IT Portal LadyBiz IT : <http://genderit.eu/?p=37> Published February 16, 2012 at 12:22 pm
- Προβολή έργου στο δελτίο τύπου της HePIS (Hellenic Professionals Infomatics Society, με τίτλο «Στο ναδίρ τα ποσοστά των γυναικών στην επιχειρηματικότητα και στις θέσεις ευθύνης» http://www.hepis.gr/el/presscenter/press_releases/Pages/LadyBiz_IT.aspx
- Επίσης προβολή του προαναφερόμενου έργου (LadybizIT) σε 24 ηλεκτρονικές ιστοσελίδες, στον ηλεκτρονικό τύπο, σε διάφορα blogs, και στο twitter, etc.[επισυνάπτεται το αρχείο και τα links]: πχ. Capital.gr, PC NEA, ΤΥΠΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, Business news, News now, Epeixeiro.gr , HePIS Newsletter Business today, Direction, Gynaikasimera.gr, Netweek- Net Fax, 4.3.2012_newsgallery.gr, 4.3.2012_tv100.gr, 4.4.2012_radio936.blogspot.com, 3.30.2012_newsnow.gr, 4.3.2012_epixeiro.gr, κ.ά
- Καμπερίδου, Ειρήνη (2012). «Γυναίκες και Τεχνολογία της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας. Ο ρόλος και οι δράσεις του Ευρωπαϊκού Κέντρου για τη Γυναίκα και την Τεχνολογία». Συνέντευξη στο ηλεκτρονικό περιοδικό "ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΗΜΕΡΑ": <http://www.gynaikasimera.gr> (originally in ICAP Group http://scholar.uoa.gr/sites/default/files/ikamper/files/interview-ta_nea_kyriakatika.entheto_21.12.2012.pdf

ENCYCLOPEDIA CHAPTER

80. Kamberidou, I. (2012). [New Realms of Agency: Promoting Peace Education and Gender Equity through Sport](#). In *Sport Science and Physical Education*, [Ed. Luminita Georgescu], *Encyclopedia of Life Support Systems (EOLSS)*, Eolss Publishers, Oxford ,UK. Oxford ,UK: Developed under the Auspices of UNESCO, Eolss publ.[Abstract](#)
[unescochapter new realms of agency -sport.pdf](#) [new realms of agency e1-12-89-14.pdf](#)

This chapter provides an overview of *new realms of agency*, pioneering work that advocates peace, empowerment and active participation. Drawing from the experiences of existing models of coexistence, such as the expanding sport, development and peace (SDP) sector, it offers a focus for scholarly inquiry into sport's relationship to conflict and peace. Remarkable results have been documented on the ongoing peace education programs—age-appropriate curricula, service-learning activities and civic engagement projects— that have been inspiring a new generation of athletes, educators, students and volunteers to become activists (peacemakers). In exploring the evolving realms of sport agency in this process the following questions are raised: Can sport serve as a platform for bridging socio-cultural and political gaps? Is sport an effective agent of social change, a means for building sustainable peaceful relations? Can sport be used as a tool to bring gender issues into the mainstream of society since gender equity is never separate from diversity issues or respect for diversity: ethnicity, race, disability, age, language, colour, income, etc. Global grassroots movements for peace education have been underway for many years. A wide variety of organizations have been using sport to nurture peacemaking across

divided communities, to promote gender equity and eliminate racism and violence in schools and communities, and in particular campaigns to rid sport of anti-Semitism and islamophobia. The social space of Sport has been building up knowledge and experience in the promotion of peace and development deploying this expertise in areas such as peace education

Keywords: sport agency, sport activism, peacemakers, conflict resolution, gender, multiculturalism, racism, xenophobia

Επιστημονικό περιοδικό-ειδική έκδοση

81. Kamberidou, I., & Fabry, E. (2012). [Redefining professional success and concepts of excellence: integrating a gender perspective](#). *Reflections on women in entrepreneurship and ICT/A reader. Milotos Emerging Technologies & Services*, 10–27. [Abstract](#)
[certificate ladybizit kamberidou fabry.pdf](#)
[reflections on women in entrepreneurship and ict ladybiz it.pdf](#)
[integrating a gender perspective.pdf](#)

Integrating a gender perspective means eliminating the wastage of talent—utilizing all human resources—and as a result boosting innovation, a prerequisite for economic growth and effective sustainable development. In the last decade studies confirm that companies, firms, organizations and institutions that recognise talent in any form and make good use of it show greater success rates with regard to profits and sustainability. Research shows that women are an economic force to be reckoned with for sustainable economic recovery. This does not mean that women are inherently more talented and better skilled than men. It does however indicate that companies that have utilized their entire talent pool and identified and promoted female talent into leadership roles, have a vital competitive advantage. Surveys also confirm that female-led ICT businesses and women-owned firms (women entrepreneurs) have been successfully competing in the global market, the latter using more high technology systems than their male counterparts. Despite gender mainstreaming policies, legislation and the recognition by many companies, organizations and institutions that diversity is essential, women are less satisfied with their careers as they still lag behind men in compensation and advancement. In examining the three major gender gaps—the leadership gap, the pay gap and the participation gap—this paper argues that integrating a gender perspective is vital in order to eliminate *gender devaluation*, namely the subtle processes by which women’s contributions are minimized, undervalued or devalued in the so-called male professions. Integrating a gender perspective, a social, cultural and technical process, requires shifts not only in organisational practices, attitudes or ways of thinking, but also in resource allocations, goals and structures along with monitoring processes. This paper argues for an *Alternative Model* which entails: recruitment and politicizing the personal, namely “flexibility re-thought” along with technology as an *enabler*, rethinking and redefining the model for professional life, auditing compensation practices, identifying high-potential people and re-training returners. Specifically, gender diversity mainstreaming (integrating a gender perspective) in science, technology, engineering and math (STEM), research and development (R&D), the academia, product and service innovation, health action and services, innovation management and economic global competition, which is becoming increasingly tough, means redefining professional success and concepts of *excellence*. It requires setting up an *all encompassing European collaborative platform* or hub of information that will

encourage future debates and synergies for establishing measures and best practices at many levels, finding alternative paths to advancement and participation (eg. A holistic approach, flexible work, eliminating age barriers for men and women, rewarding social service), identifying the voice of the next generation, creating opportunities for visibility, testimonial sharing, generating insights on how to contribute effectively to organizational growth, formal mentoring programs for both women and men, ethnic minority groups, among other things.

Keywords: wastage-leakage of talent, gender devaluation, gender fatigue, tokenism, glass escalator, gender energy, renegotiating concepts of excellence/success

Επιστημονικό περιοδικό-ειδική έκδοση

82. Kamberidou, I., & Labovas, M. (2012). [Social Women Share: Technology as an Enabler](#). *Reflections on Women in Entrepreneurship and ICT / A Reader*, 62–78. Militos Emerging Technologies & Services. [Publisher's Version](#)
[2. socialwomenshare.technologyasanenabler.pdf](#)
[reflections on women in entrepreneurship and ict ladybiz it.pdf](#)

The concept of Social Media is at the top of the agenda of many entrepreneurs, business executives and decision makers today. This paper examines the new media and digital culture which has become an important part of our daily activities, using the social network perspective, a theoretical concept as used in the social and behavioural sciences. This theoretical perspective allows us to identify the dynamics of social networks: the concept of social media today, for many a new and stimulating environment and for others a social space that evokes feelings of frustration or fear of losing touch with the real world. Are women equipped to thrive in this digital age and especially in this virtual environment? In examining current research findings on *social women*, new models of work, levels of engagement, transformational leadership styles and women entrepreneurs that have been de-mystifying the world of social media through the lens of their own experiences, this paper argues that women enjoy a slight edge over their male counterparts and that today's business climate is more inviting for aspiring women entrepreneurs. The bottom line is that *social women* are doing what most women do "naturally", namely creating relationships, community, connections and support. Isn't that what social networking is all about? Social women share content in multiple ways and working online has been a financial windfall for many, including stay at home moms and homemakers. Finally, this paper presents tips and advice from successful women entrepreneurs who tell how they have been using social media to excel in their careers and balance their career/family/personal lives.

Keywords: new media, social media, social networking, technology as an enabler, integrating a gender perspective, “feminine” skills and leadership qualities

Δημοσιεύσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings

83. Kamberidou, I. (2012). [Athletes United for Peace: Reconciliation through Sport](#). *Proceedings of the international conference SPORT AS A MEDIATOR BETWEEN CULTURES*. Wingate Institute for Physical Education and Sport, Israel: International Council of Sport Science and Physical Education (ICSSPE/CIEPSS), Hanns-Braun-Strasse Friesenhaus II D-14053 Berlin. Editors Ronnie Lidor, Karl-Heinz Schneider &

Katrin Koenen. ISBN 978-3-9811179-4-3 copyright 2012 by ICSSPE. [Abstract](#)
[kamberidouarticleathetesunitedforpeace.2012.compressed.pdf](#)
[berlin 2012. international council of sport science and phys. ed.-icsspe.pdf](#)

Policy makers consider that sport contributes to a wide range of ideals such as intercultural understanding, reconciliation, social integration. Grassroots programmes involving tens of thousands participants around the globe from visionaries, educators, civic activists, volunteers, etc. are using sport to tackle the most pressing problems of the developing world—from AIDS in Africa to violence in Rio and Haiti. Is this the vision of salvation through sport too grandiose? Can such projects make a lasting difference? Remarkable results have been documented by many NGOs that have been using sport as a tool to promote reconciliation and respect for ethnic diversity. Sport is considered a vital space, especially in light of today's xenophobic worldviews (See proceedings).

2011

Ένα (1) άρθρο σε επιστημονικό περιοδικό με κριτές (αγγλική γλώσσα/μοναδική συγγραφέας). – Μία (1) μονογραφία/κεφάλαιο με κριτές (αγγλική γλώσσα/2^η συγγραφέας). -Δύο (2) άρθρα σε πρακτικά συνεδρίου με κριτές (1 στην αγγλική γλώσσα και 1 στην ελληνική/μόνη συγγραφέας), και μία (1) εισήγηση σε συνέδριο (αγγλική γλώσσα/μόνη συγγραφέας, δημοσιεύεται αργότερα).

Επιστημονικό περιοδικό

84. Kamberidou, I. (2011). [Athlete Activism and Peace Education: Bridging the Social Inequality Gap through Sports.](#) *Nebula*, 8, 168–180. Australia. [Publisher's Version](#)
[athlete activism and peace education.pdf](#)

✓ Kamberidou, I. (2011). [Athlete Activism and Peace Education: Bridging the Social Inequality Gap through Sports.](#) *NEBULA 8.1, a Journal of Multidisciplinary Scholarship*, 168–180. [Abstract](#)
[athlete activism and peace education.pdf](#)

This paper examines the collaborative-intergenerational efforts, conflict resolution curricula, projects and training activities of non-profit organizations and NGOs—that reflect the values of Olympism—striving to eliminate racism and xenophobia as well as promote gender equity in sports. In this transitional stage of the postmodernist period, practices of social exclusion or underrepresentation due to gender, race, class, religion, sexual orientation, and so forth are socially problematic and theoretically inconsistent. The promotion of new role models and mentors in sports is vital in view of the systematic misinterpretation, or rather, misuse of Olympic values, such as obsessive competitiveness and the increase of violence and racism linked to sport events. Moreover, focusing on commercialization and consumerism are not incentives that reactivate Olympic values. A critical issue addressed, among others, is the democratization of the IOC structures. This paper argues that Peace Education—Olympism adapted into today's globalized world—be incorporated into future reforms, educational policies and teaching practices in order to raise awareness concerning the core values of peace: pro-social attitudes, reducing ethnic prejudices, respect for diversity, promoting reconciliation, gender equality, non-violent conflict resolution and democratic decision-making.

Κεφάλαιο σε βιβλίο/μονογραφία

85. Patsantaras, N., & Kamberidou, I. (2011). [Is Olympic Communication-Activity a Means for the Construction of Cosmopolitan Identities?](#). In *Sports, Bodies, Identities and Organizations: Conceptions and Problems* (pp. 132–141). Wojciech J. Cunariski, Ka\$neg\$zimierz Obodynski, Nicola Porro (Eds.). Wydawnictwo Uniwersytetu Rzesowskiego Rzeszow. Publisher: Faculty of Physical Education, University of Rzeszow, under auspices of the European Association for Sociology of Sport (EASS). [Abstract](#) [sportbodiesidentitiesandorganizations.compressed.pdf](#)

Cultural Identity and Olympic Sports. In the last decades accelerated and unrestrained structural and institutional changes—on an institutional level—have been shattering significant cultural spheres such as class, gender, nationality, nation, and so forth. Today, due to social transformations individual/personal identities are changing and undermining, our sense of self as complete subjects. Namely, the social subject is losing his/her autonomy and self-sufficiency. Identity is no longer formulated on the basis of the social subject’s inner nucleus but is constructed in the interrelations of the *self* with the social values, meanings and symbols (culture) of the world in which we live and act in [Hall, Held, McGrew 1992]. Social identity is no longer focused on the *self* as the centre but on the social-cultural environment and as a result identities are being transformed due to structural and institutional changes. The postmodern social subject, in this framework and as a rule, cannot have a stable, static or permanent identity. The social subject—athlete, individual as well as diverse social groups—is confronted with different representations according to socio-cultural conditions. Olympic sports, as a relatively autonomous socio-cultural system, exercise a dynamic influence on the social subject—who acts and communicates within its structures—in the construction of personal/individual identities as well as collective identities. For example, since 1981 the changes that came about with the official recognition of the commercialization of Olympic activity, for some meant deviance and for others adaptation to transforming-evolving social processes. Significant here are the changes regarding Olympic social reality—the material and structural conditions that influence the formation of identity—which affect the active participants as well as the passive ones. In our postmodern period, identities are continuously formed, transformed and reconstructed in relation to the ways that we are represented or addressed in the cultural system that surrounds us (Donnelly, Young 1988).

Keywords: globalization, cosmopolitanism, ecumenical values, collective identity, diverse identities, sport identity.

—Κεφάλαιο στο σύγγραμμα 2011 (ωστόσο τυπώθηκε και κυκλοφόρησε το 2012)

86. Kamberidou, I. (2011). [Peace Education: Moving Forward Through Sport- Athletes United for Peace \[DOI: 10.13140/2.1.2875.7765\]](#). In *Gender, Social Capital, Multiculturalism & Sport* (pp. 205–266). Telethron, Athens DOI: 10.13140/2.1.2875.7765. [Abstract](#) [peace education.moving forward through sport. chapter in book.pdf](#)

This chapter provides English speaking students, researchers, scholars and readers with additional content, including an overview of the subject matter discussed in the fifth chapter of this book. The preface “We’ve come a long way [...]” and the three articles³ that follow also present English speakers

with additional themes and fine points related to issues examined in the previous chapters. The sixth chapter outlines the ongoing peace education programs, conflict resolution curricula and collaborative-intergenerational activities of non-profit organizations, training institutions, social movements and NGOs striving to eliminate racism and violence in schools and communities, including campaigns to rid sport of anti-Semitism and islamophobia as well as promote gender equity , such as (1) Athletes United for Peace, (2) Mercy Corps, (3) Peace First (formerly known as Peace Games), (4) Sport in Society (SIS), (5) Football 4 Peace (F4P), (6) Ultimate Peace (UP), (7) Teachers Without Borders, (TWB), (8) Bridges To Understanding, (9) Volunteer Action for Peace(10) Women’s Initiative for Peace (WINPEACE) and (11) the Institute for International Sport and its 2011 World Peace Walks and World Scholar-Athlete Games which took place in the framework of the World Youth Peace Summit. In recent years, a wide variety of organizations have been using sport as an interventionist tool to nurture peacemaking across divided communities (F4P 2011). The expanding sport, development and peace sector (SDP), while providing bridges to understanding also insists that sporting events and movements function to promote peace, tolerance and reconciliation among participants and viewers Bridging social inequality gaps through sport, namely reconciliation through sports, athlete activism, the promotion of new role models and mentors and intercultural synergies are vital, not only in view of the systematic misuse of Olympic values today –such as obsessive competitive that leads to violence, the gender leadership gap in sport governing bodies, the underrepresentation of migrants in mainstream sport institutions, doping, commercialization, the deathletization and modelification of male and female athletes in the mass media– but primarily in light of the impact of globalization on racism and xenophobia (Kamberidou 2011a). Accordingly this chapter presents arguments for the the institutionalization of peace education, as an integral part of the curricula in public schools beginning in pre-school or kindergarten. **Incorporating peace education into educational policies and teaching practices means getting them while they’re young before they start formulating social prejudices and stereotypes, especially in light of today’s xenophobic worldviews, i.e. the recent Norway tragedy.**

Δημοσιεύσεις και εισηγήσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings

87. Kamberidou, I. (2011). [Athletes United for Peace: Reconciliation through Sport.” Presentation \(εισήγηση\) at the international conference SPORT AS A MEDIATOR BETWEEN CULTURES.](#) In *SPORT AS A MEDIATOR BETWEEN CULTURES*. presented at the **15 September, 2011** Wingate Institute/Zinman College, Israel: The International Council of Sport Science and Physical Education(ICSSPE/CIEPSS).[Abstract programme.sportasmediatorbetweencultures.pdf](#)
[conference presentation.programme.wingate. israel sept. 2011.pdf](#)
[1.israel athletes united for peace.pdf](#)

✓ Kamberidou, I. (2011). Athletes United for Peace: Reconciliation through Sport. **Presentation** at the international conference SPORT AS A MEDIATOR BETWEEN CULTURES, International Council of Sport Science and Physical Education (ICSSPE/CIEPSS), Hanns-Braun-Strasse Friesenhaus II D-14053 Berlin

Athlete activism, the promotion of new role models and mentors and intercultural cooperation, namely bridging social inequality gaps through sport, is vital in view of the systematic misuse of Olympic values today, such as the increase of racial violence linked to sport events, obsessive competitiveness, commercialisation, the de-athletisation of male and female athletes in the mass media, the gender leadership gap in sport governing bodies, but especially in light of the alarming impact of globalisation on racism and xenophobia. Following an examination of collaborative-intergenerational activities, conflict resolution curricula and peace projects of non-

profit organisations, training institutions and NGOs striving to eliminate racism and campaigning to rid sport of anti-Semitism, as well as promote gender equity, this presentation argues that Peace Education be incorporated into educational policies and teaching practices. What is initially required however is an all-encompassing hub of information, to pull together the multifaceted contributions, the diverse peace education curricula and activities, and in particular those that offer both leadership programmes as well as a foundation for new ones. Providing a common hub of information for networking with diverse stakeholders, progressive thinking peers, experts in the field and especially the media will facilitate dialogue with those who are at the forefront of implementing change. Such an effort partnered by universities, education ministries and policymakers could ensure that peace education is mainstreamed throughout the system.

Δημοσιεύσεις και εισηγήσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings

Συμπόσιο "Αθλητισμός και Ανθρωπιστικές Σπουδές

Και μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής (Βιβλ. Πρακτικών, σελ 2)

88. **Καμπερίδου**, Ειρήνη (2011). "Η Κρίση στο Γυναικείο Αθλητισμό: η Μοντελοποίηση των Αθλητών/τριών". Ανακοίνωση στο Συμπόσιο "Αθλητισμός και Ανθρωπιστικές Σπουδές" του Θεωρητικού Πεδίου του Επιστημονικού Συνεδρίου "Ερευνα & Εφαρμογές στην Αθλητική Επιστήμη", 6-8 Μαΐου 2011. **Βιβλίο Πρακτικών** σελ. 71-72. Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας (www.tefaacongress.gr): ΤΕΦΑΑ (ΕΚΠΑ). [[The crisis in women's sports and the modelification of male and female athletes in the media](#)]. Abstract

Πρακτικά Συνεδρίου:

http://www.phed.uoa.gr/fileadmin/phed.uoa.gr/uploads/Synedria/proceedings_2011.pdf

Η εργασία αυτή εξετάζει την προβολή του γυναικείου αθλητισμού στα ΜΜΕ: ΗΠΑ, Αυστραλία, Ελλάδα. Ειδικά στις ΗΠΑ επισημαίνεται η «κρίση στο γυναικείο αθλητισμό» όπου η τηλεοπτική κάλυψη γυναικείων αγώνων είναι λιγότερη από ότι ήταν πριν 20 χρόνια [1]. Από την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας και την επεξεργασία πρόσφατων συζητήσεων και ποσοτικών και ποιοτικών αναλύσεων γίνεται φανερό ότι: Πρώτον, η αθλήτρια απολαμβάνει, σε αντίθεση με το παρελθόν, μια εκρηκτική παρουσία στα ΜΜΕ, αλλά όχι για την αθλητική της ιδιότητα. Δεύτερον, εντοπίζονται 'ίσες ευκαιρίες' στην εμπορευματοποίηση-μοντελοποίηση του σώματος και της αθλητικής ταυτότητας: προβολή των άφυλων αθλητών/τριών, θηλυκοποίηση του αθλητή και αρρενοποίηση της αθλήτριας. Τρίτον, σταδιακά καταρρίπτονται οι θεωρήσεις ότι μόνο το γυναικείο σώμα αντικειμενικοποιείται. Τέλος, διαπραγματευόμαστε εναλλακτικά αθλητικά μοντέλα, μια ολιστική προσέγγιση, ενόψει της εμπορικής παγκοσμιοποίησης του Αθλητισμού και της αθλητικής ταυτότητας. Οι κλωνοποιημένοι αθλητές-ήρωες και αθλήτριες-ηρωίδες που προβάλλονται στα ΜΜΕ δεν εκπροσωπούν την πλειονότητα των αθλητών/τριών της κοινωνικής περιοχής του αθλητισμού. Ένας αυξανόμενος αριθμός ανώνυμων-ηρωίδων - αθλητριών, γυμναστριών, ερευνητριών - δουλεύουν έξω από τη δεσπόζουσα τάση της εποχής και αγωνίζονται για τη δημιουργία καινούριων αθλητικών μοντέλων και προτύπων, για την προστασία και ακεραιότητα του αθλητή/τριας και της αθλητικής δεοντολογίας. Πρακτικά Συνεδρίου: <http://www.tefaacongress.gr/2011/Proceedings.html>

Και μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής (Βιβλ. Πρακτικών, σελ 2)

89. Καμπερίδου, Ειρήνη. (2011). Κοινωνικό Φύλο, Κοινωνικό Κεφάλαιο & Αθλητισμός (Gender, Social Capital & Sport). Εισήγηση στο Συμπόσιο "Αθλητισμός και Ανθρωπιστικές Σπουδές" του Θεωρητικού Πεδίου του Επιστημονικού Συνεδρίου "Ερευνα & Εφαρμογές στην Αθλητική Επιστήμη", 6-8 Μαΐου 2011. **Βιβλίο Πρακτικών σελ. 29-30**. Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας (www.tefaacongress.gr): ΤΕΦΑΑ (ΕΚΠΑ). [Abstract](#)

Πρακτικά Συνεδρίου:

http://www.phed.uoa.gr/fileadmin/phed.uoa.gr/uploads/Synedria/proceedings_2011.pdf

Το κοινωνικό κεφάλαιο, πρωτεύων και απαραίτητος συντελεστής ανάπτυξης, αποτελεί σήμερα πηγή δυναμικής επιστημονικής έρευνας. Θεωρείται πυρηνική έννοια στην κοινωνιολογία, στην πολιτική επιστήμη, στην επιστήμη της συμπεριφοράς, στην οικονομία, στους τομείς της διοίκησης και της οικονομικής επιχειρηματικότητας αλλά αποτελεί σχετικά καινούργια έννοια στον αθλητισμό, στην αθλητική διοίκηση και ηγεσία. Η εργασία αυτή προβαίνει σε μία συστηματική ανασκόπηση των θεωρητικών προσεγγίσεων και εμπειρικών ερευνών περί κοινωνικού κεφαλαίου με στόχο την προσέγγιση της κοινωνικής περιοχής του αθλητισμού υπό την οπτική της ανάλυσης του κοινωνικού κεφαλαίου. Η διεθνής βιβλιογραφία στο θέμα Αθλητισμός ως Κοινωνικό Κεφάλαιο (Walseth 2008, Nicholson & Hoye 2008, Tonts 2005), μολονότι περιορισμένη, αναδεικνύει ότι όσο ισχυρότερο είναι το κοινωνικό κεφάλαιο που αποκτάται στο πεδίο του αθλητισμού τόσο διευκολύνεται-προωθείται η κοινωνική ενσωμάτωση. Με επίκεντρο τη θεωρητική προσέγγιση και τα τεκμηριωμένα στοιχεία του Robert Putnam (2000, 2004) - και ιδιαίτερα η διάκριση μεταξύ των δύο διαστάσεων του κοινωνικού κεφαλαίου: «γεφυροποιό-έμμεσο» και «περιοριστικό-αποκλειστικό» - πραγματευόμαστε την κοινωνική περιοχή του αθλητισμού. Οι θεωρητικές προσεγγίσεις του Putnam - που διαφέρουν από εκείνες του Bourdieu (1983,1986) - έχουν δεχτεί έντονη κριτική (Adkins 2005, Misztal 2005, Morrow 2003, 2004, Etzioni 2001). Ωστόσο έχουν συμβάλλει δυναμικά στην έρευνα και αποτελούν χρήσιμο εργαλείο ανάλυσης, ειδικά στις έρευνες που εξετάζουν το κοινωνικό κεφάλαιο του αθλητισμού (Walseth 2008, et al). Εξερευνώντας τη συνάφεια του αθλητισμού και του κοινωνικού κεφαλαίου, διακρίνουμε ότι θεωρητικά και πρακτικά ο αθλητισμός είναι δυνατόν να προσδιοριστεί ως «γεφυροποιό- έμμεσο» κοινωνικό κεφάλαιο που προωθεί κοινωνική ενσωμάτωση, αλληλεγγύη, ισότητα, κτλ., όπως δείχνει και η ανασκόπηση των δραστηριοτήτων μη-κυβερνητικών οργανώσεων, όπως οι PeaceFirst (Peace Games) και Sport in Society (SIS), που αγωνίζονται για την εισαγωγή μιας παιδαγωγικής ειρήνης (peace education) στη δημόσια εκπαίδευση. Ταυτόχρονα, ο αθλητισμός μπορεί να προσεγγιστεί και ως κοινωνική περιοχή που αναπαράγει «περιοριστικό-αποκλειστικό» κοινωνικό κεφάλαιο ή ακόμα και σκοτεινό κοινωνικό κεφάλαιο, δεδομένου ότι η πολιτική του αθλητισμού δεν συντελεί πάντα στην πρόοδο - αν λάβουμε υπόψη την εμπορευματοποίηση, το ντόπινγκ, τη φυλετική βία στα γήπεδα, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των Ολυμπιακών έργων, την κραυγαλέα υποεκπροσώπηση των γυναικών στους αθλητικούς θεσμούς, την «αθλητική μετανάστευση», το «αθλητικό εργατικό δυναμικό», την αφαίρεση της εθνικής ταυτότητας του «παγκόσμιου αθλητή-μετανάστη» (Takahashi & Horne, 2006) και ειδικά την απώλεια αυτού του αθλητικού δυναμικού στη χώρα προέλευσης (social capital drain). Ο αθλητισμός-ανεκμετάλλευτη πηγή κοινωνικής ενέργειας— έχει τη δυνατότητα να εξελιχθεί σε μια μορφή «γεφυροποιού» κοινωνικού κεφαλαίου. Στη λογική αυτή, δεδομένου ότι ο αθλητισμός αποτελεί παγκόσμιο φαινόμενο και πολιτιστικό θεσμό, προτείνεται ο επαναπροσδιορισμός των ηθικών του πλαισίων: διαμόρφωση εναλλακτικών προτάσεων, αθλητικών μοντέλων και προτύπων, επανενεργοποίηση των Ολυμπιακών αξιών.

90. Kamberidou, I. (2011). [Gender Devaluation and Gender Fatigue: Getting Women on the Glass Escalator](http://ec.europa.eu/digital-agenda/Workshop%2022%20Women%20for%20smart%20growth%20Digital%20Agenda%20for%20Brussels%20Belgium). Paper presented in the Digital Agenda Assembly, [ec.europa.eu/digital-agenda, Workshop 22: Women for smart growth | Digital Agenda for Brussels, Belgium](http://ec.europa.eu/digital-agenda/Workshop%2022%20Women%20for%20smart%20growth%20Digital%20Agenda%20for%20Brussels%20Belgium) <http://ec.europa.eu/>. In *Digital Agenda Assembly, ec.europa.eu/digital-agenda, Workshop 22: Women for smart growth* (pp. 1–13). DOI: 10.13140/RG.2.1.3318.9922. European Commission, Brussels, Belgium <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/workshop-22-women-smart-growth>. [Abstract](#) [eu presentation.digital assembly june 17. 2011.pdf](#)

[-First Digital Agenda Assembly, Brussels 2011, \(eTicket. 1st Digital Assembly. Confirmation letter.pdf\)](#)

[-Digital Agenda AssemblyPROGRAMME, Brussels,](#)

[-Digital Agenda Assembly Workshop 2, Brussels, \(Digital Agenda Assembly workshop2 participats.doc\)](#)

[-WOMEN FOR SMART GROWTH, \(22 Women for smart growth - First Digital Agenda Assembly.mht\)](#)

How can we move from *gender devaluation* and *gender fatigue* to *gender energy* and get more women to ride up the *glass escalator*? Current research indicates the need to focus on innovative approaches to getting gender back onto the agenda: reproducing women's recruitment, retention, advancement and agency (Farrington 2011, Kamberidou 2010, Kelan 2010, Merriman 2010, Benschop & Brouns 2003, Hultin 2003). Despite legislation and gender mainstreaming policies, the recognition by many companies, organizations and institutions that diversity is essential, women still lag behind men in compensation and advancement and are less satisfied with their careers than men. Women are overlooked in decision making positions in the business sector, in S&R, in the academia, on research committees, etc. This paper examines three major gender gaps: 1) the leadership gap, 2) the pay gap and 3) the engagement/participation gap, with references to the phenomena of *gender fatigue*, *tokenism* and the hidden advantages for men in the so-called 'female' professions. Taking their gender privilege with them, men experience positive discrimination in female dominated professions and are promoted up the ladder (ride up the glass escalator) even faster than their female counterparts, as opposed to women who confront the glass ceiling and the *sticky floor* in male dominated fields. *Gender devaluation*, namely the subtle processes by which women's contributions are minimized, undervalued or devalued in male dominated professions are especially apparent in the academia as well. Consequently, "getting gender back on the agenda" (Kamberidou 2010) requires an *Alternative Model*—redefining professional success and concepts of *excellence*, finding alternative paths to advancement or tenure, establishing measures and best practices at many levels—examined in the strategy proposals presented in this paper. Research shows that women are an economic force to be reckoned with and utilizing the entire talent provides an important competitive advantage. Studies confirm that companies that recognise talent in any form and make good use of it show greater success with regard to profits and sustainability. Women must be present in sufficient numbers at senior levels in order to achieve better results and especially to drive cultural change.

Keywords: gender fatigue, the 'stupid curve': wastage of talent, the glass escalator, tokenism, gender devaluation, gender-blind academic structures

2010

Τρία (3) άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές: ένα στην αγγλική γλώσσα/μοναδική συγγραφέας, ένα στην ελληνική/μόνη και ένα στην ελληνική ως 1^η συγγραφέας. --Πέντε άρθρα στην αγγλική γλώσσα σε πρακτικά συνεδρίων (μοναδική συγγραφέας), και Conference Moderator σε ένα από τα προαναφερόμενα συνέδρια. Επίσης τέσσερις (4) προσκλήσεις/invited speaker

Επιστημονικά περιοδικά

- 91. Καμπερίδου, Ειρήνη & Khaled Al zyoud (2010).** Γυναίκα και Αθλητισμός στην Ιορδανία και στην «Κορανική Κοινωνία», *Γυναίκα & Άθληση*, VII, σελ. 54-72. Έκδοση της Πανελλήνιας Ένωσης για την Προώθηση των Γυναικών στον Αθλητισμό και τα Σπορ (ΠΕΠΓΑΣ)

[Abstract !\[\]\(8534175faaec2d5a6f8c3c3e254f081b_img.jpg\) women and sports in jordan and in koranic society 2010.pdf](#)

Σκοπός της εργασίας αυτής ήταν να εξετάσει τους λόγους που απομακρύνουν ή αποκλείουν τη γυναίκα της Ιορδανίας από την αθλητική δραστηριότητα. Χρησιμοποιώντας τα εργαλεία των κοινωνικών επιστημών και την κοινωνιολογική προσέγγιση, στην πρώτη ενότητα μελετήθηκαν η θέση της γυναίκας στο Ισλάμ και την Ιορδανία, καθώς και ο αθλητισμός από ισλαμική σκοπιά (Najy, 1995; Mansour, 2000; Alkakei, 2001; Yones, 2001; Mouner, 2003; Yones & Ibrahim, 2003; El-Azhary, 2005; Αλζιούντ, 2008). Στόχος της δεύτερης ενότητας ήταν να διερευνηθούν οι επιπτώσεις των ηθών και εθίμων στην αθλητική δραστηριότητα των μαθητριών της Ιορδανικής κοινωνίας-τόσο στην περιφέρεια όσο και την πόλη-και ο βαθμός παρέμβασης των κηδεμόνων/γονέων τους. Τα ερωτηματολόγια διανεμήθηκαν συνολικά σε 2.000 μαθήτριες και κηδεμόνες/γονείς: 1000 μαθήτριες της Ιορδανίας, ηλικίας 14-16 ετών, εκ των οποίων οι 580 εκπροσωπούσαν την αστική κοινωνία και οι 420 την αγροτική και αντίστοιχα ο ίδιος αριθμός ερωτηματολογίων μοιράστηκε στους κηδεμόνες/γονείς τους. Ως κηδεμόνας, των εν λόγω μαθητριών ορίζεται ο πατέρας ή ο μεγαλύτερος αδελφός. Η ιορδανική νομοθεσία δεν αναγνωρίζει τη μητέρα ως κηδεμόνα της κόρης της. Συμπεράσματα: Αναδεικνύεται ότι τα ήθη και έθιμα της αραβικής κοινωνίας, η θρησκεία, η εθνικο-θρησκευτικές και κρατικές δομές, ο αναλφαβητισμός, ο ενδυματολογικός κώδικας του Ισλάμ, οι κοινωνικές προκαταλήψεις, η έλλειψη αθλητικών χώρων αποκλειστικά για γυναίκες, η ανεπάρκεια «κατάλληλης» αθλητικής ενδυμασίας για τη μουσουλμάνα, καθώς και η έλλειψη αθλητικής κουλτούρας στην Ιορδανία, αποτελούν σοβαρά εμπόδια για τη συμμετοχή των κοριτσιών και των γυναικών στο μάθημα της φυσικής αγωγής και στον αγωνιστικό αθλητισμό.

Λέξεις κλειδιά: αθλητισμός από ισλαμική σκοπιά, εμπόδια στην αθλητική δραστηριότητα, ήθη και έθιμα, κοινωνικο-θρησκευτικοί περιορισμοί, «κατάλληλη» αθλητική ενδυμασία.

- 92. Καμπερίδου, Ειρήνη (2010).** Κοινωνικό φύλο - βιολογικό φύλο: το φύλο στον αθλητισμό και η ιστορικότητα του γυναικείου αποκλεισμού. *Γυναίκα και Άθληση*, τόμος VII, 2009/2010, σελ. 7-24.

[Abstract !\[\]\(4e32a4996c1b8b0c196aa14e9098a1bf_img.jpg\) social_gender_biological_gender_1_2010.pdf](#)

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι να διερευνηθούν οι αιτίες που οδήγησαν στη σημερινή υπό-εκπροσώπηση των γυναικών όσον αφορά θέσεις διοικητικής ευθύνης στους αθλητικούς θεσμούς και να προταθούν στρατηγικές ενσωμάτωσης. Στην πρώτη ενότητα αναφέρονται οι θεωρητικές προσεγγίσεις για το φύλο (κοινωνικό φύλο – βιολογικό φύλο). Εξετάζεται το έμφυλο υποκείμενο (gender subject) καθώς και η έμφυλη ταυτότητα ως αποτέλεσμα συσχετισμού της βιολογικής διαφοράς με πολύπλοκες κοινωνικές διεργασίες. Το ενδιαφέρον επικεντρώνετε στην έμφυλη ουδετερότητα, που αφορά στην πρόσβαση και ενσωμάτωση του υποκειμένου επιμέρους κοινωνικές περιοχές όπως της πολιτικής, του αθλητισμού κ.τ.λ. Διαπιστώθηκε ότι ιδιαίτερα στο υψηλό αθλητισμό, σε αντίθεση με άλλες κοινωνικές περιοχές, δεν συναντάται ως δομικό συστατικό μια έμφυλη ουδετερότητα. Στην δεύτερη ενότητα διερευνήθηκαν οι παράγοντες υπό-εκπροσώπησης στον αγωνιστικό αθλητισμό και στους αθλητικούς θεσμούς.

Λέξεις κλειδιά: κοινωνικό φύλο, βιολογικό φύλο, **έμφυλη ουδετερότητα**, αθλητισμός, κοινωνική χειραφέτηση, εκδημοκρατισμός, αθλητικοί θεσμοί

[Social Gender and Biological Gender: Gender in Sport and the Historicity of Women's Exclusion in Greek](#). Women have come a long way since the 1952 Helsinki Games, where they represented only 10 percent of the Olympic athletes. At the 2008 Olympics in Beijing women represented approximately 43 percent of the total athlete delegation, up from 41 percent in the Athens 2004 Olympics. This does not mean that their biological make-up has changed. What has changed however are the socio-cultural perceptions pertaining to gender. On the other hand, women constitute an invisible minority in sport governing bodies today. This paper focuses on women's underrepresentation in sport governing bodies and proposes strategies-practices of gender inclusion, including the democratization of sport institutions. The first part of the study examines current discussions on gender, gender neutrality, the gender subject and gender identity. In the new theoretical framework gender is being transformed from a static biological perception into a dynamic social category, affecting and changing identity, gender relations and the expectations of the social environment. Namely, in today's postmodernist reality discussions on gender no longer focus exclusively on the biological gender (sex) as an analytical category, but on the social gender which formulates, defines and redefines identity, according to evolving socio-cultural interpretations. Although the biological gender is losing its primacy as an analytical category in most social spaces (i.e. there is no regulated gender classification system in the political arena, in sports, etc.), it is enforced by rules and regulations in competitive sports, and not only. It seems to extend into sport governing bodies as well. The second part of the study explores the interrelation of outdated social theories, 'biologistic' approaches and anachronistic gender-based ideologies that established gender stereotypes, hierarchies in sports that continue to apply today. Women are still under-represented in executive bodies of national and international sport organizations, federations and institutions, such as the IOC: there are only 14 women who represent 14.1% of the total of 113 IOC members. Consequently, a critical issue which needs to be addressed extensively, among others, is the democratization of the IOC structures since exclusions based on genetic characteristics are a contradiction to the value system of sport.

93. Kamberidou, I. (2010). [Women Entrepreneurs, An Emerging Economic Force.](http://www.womanatbusiness.eu/ViewShopStaticPage.aspx?ValueId=2901) (<http://www.womanatbusiness.eu/ViewShopStaticPage.aspx?ValueId=2901>). In *European Commission Enterprise and Industry*. Publishe in **Global Women News**:

<http://www.szocialispartnerek.hu/digitalcity/news/all.jsp?dom=AAAATCEI&ktg=AAAABCOX&fmn=AAAAYFZU&prt=AAAAYFYZ&page=1&men=AAAAYFYZ>

✓ Also

in:

<http://www.dab.hu/digitalcity/entity/entityNews.jsp?dom=AAAAGVPY&hir=BAAFKBUE&prt=AAAAGRJm.Abstract>
[women entrepreneurs an emerging economic force 2010.pdf](#)

This paper argues for the support of women entrepreneurs and policies encouraging entrepreneurship regardless of gender so as to stimulate growth as Europe does not have enough entrepreneurs. Surveys conducted by the National Foundation of Women Business Owners (NFWBO) show that women-owned firms compete in the global market, stimulate growth, have greater revenues and are more focused on business expansion than firms that are domestically oriented.¹ Women entrepreneurs have a significant impact on the economy, not only in their ability to create jobs for themselves but also in creating jobs for others. However, they constitute only 34.4% of the EU's self-employed workforce and only 39.4% women choose to be self-employed compared to 50.2% men. Research also confirms that women entrepreneurs are highly educated and use more high technology systems than their male counterparts. Additionally, studies show that women create smaller but relatively more viable enterprises, are more cautious than men and possess better awareness regarding the risk of failure. Consequently, it is vital for women to learn how to play the international trade game and raise the visibility of women's entrepreneurship.

Δημοσιεύσεις και εισηγήσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings

94. Kamberidou, I. (2010). [The Glass Escalator and Gender Fatigue: Getting Gender back on the Agenda](#). *Proceedings of the 5th International Conference on Interdisciplinarity in Education ICIE '10*. Tallin Estonia: The National Technical University of Athens. [the glass escalator and gender fatigue g.pdf](#)

It seems we've come a long way since women's exclusion from the so-called male fields of the hard sciences. Women constitute over half the student population (52,9%) in the technological institutions in Greece and represent 58.7% of the total university student population. In the European Union (EU) 29.7 million women work in the science and technology (S&T) sectors, the highest percentage in Lithuania (72%) followed by Estonia (69.7%). On the other hand, the —glass escalator (Hultin 2003, Williams 1992) is not yet gender inclusive since women today continue to be exceedingly under-represented in the workplace and especially in decision making positions: research, engineering, science and technology (S&T) and the academic hierarchies. An abundance of evidence indicates that men usually ride up the glass escalator as opposed to women who hit the glass ceiling and run into the —sticky floor (Kimmel 2004). Gender diversity mainstreaming has given the impression that gender issues at work have been resolved, making subtle discrimination harder to spot. Current research indicates the need to focus on innovative approaches to getting gender back onto the agenda, namely to re-evaluate how we can move from —gender fatigue (Kelan 2010, Merriman 2009) to *gender energy*. In examining international dialogue on the effects of the glass ceiling, the glass escalator and—gender fatigue, this paper discusses the 2009 ICT status report (European Commission 2010) which confirms that women's interest in an academic career or in a career in the ICT

sector is decreasing and presents an overview of the gender distribution in scientific research and in the academic hierarchies in Greece, where women still comprise a minority.

Keywords: gender pay gap, glass escalator, glass ceiling, sticky floor, tokenism, gender fatigue.

-----Προσκεκλημένη ομιλήτρια

95. Kamberidou, I. (2010). [Inspiring Women into Technology: the EUD Megacommunity](#). In *Proceedings of the 5th International Conference on Interdisciplinarity in Education ICIE'10: New Higher Education Programs & Jointly 4th International Steering Committee Meeting, June 17-19, 2010, Tallinn, Estonia* (pp. 1–11). presented at the 18 June, EUROPEAN COMMISSION DG EDUCATION AND CULTURE, EDUCATION, AUDIOVISUAL AND CULTURE EXECUTIVE AGENCY, LIFELONG LEARNING ERASMUS NETWORKS. DOI: 10.13140/RG.2.1.3434.7600 [Abstract](#) [inspiring_women_into_technology_june_17-19_2010_tallinn_estonia.pdf](#) Also see article in: http://ec.europa.eu/information_society/events/cf/daa11/person.cfm?personid=21537 [inspiring_women_into_technology_june_17-19_2010_tallinn_estonia.pdf](#)

In order to promote the targets of the European Center for Women and Technology (ECWT) and increase the number of girls and women in the knowledge based economy until the year 2020, the ECWT has developed the European Directory (EUD) of Women and ICT (<http://www.ictwomendirectory.eu>), an online directory, an ecospace, a meeting point for ICT women in Europe. The EUD, created with the support of the European Commission DG Information Society and Media, was launched in Brussels in October 2009 by Commissioner Viviane Reding.[1] (Kamberidou 2010) Specifically, on the 8th of October 2009, Commissioner Reding welcomed 32 new signatories of the *Code of Best Practices for Women and ICT* and introduced this new tool –the online Directory for Women in ICT: <http://www.ictwomendirectory.eu>. Specifically, this presentation showcases, or rather introduces a new ecospace, an online directory, a tool for getting more girls and women into the technology sector. It is the first regional directory for Women and ICT issues, a meeting point for ICT women in Europe and a megacommunity for innovative collaboration in the Women and ICT and related sectors.

Keywords: new ecospace, megacommunity, collaboration platform, European level database, Web Community for Women in ICT.

----- Προσκεκλημένη ομιλήτρια and Conference Moderator

96. Kamberidou, I. (2010). ["Strategies for Closing Three Major Gender Gaps: Participation/Engagement Gap, Pay Gap and Advancement/ Leadership Gap". Presentation/report gender IT Conference: Women Choosing ICT Careers: Influencing Policy from Practice, HAU, Athens, Greece. Fostering Gender Mainstreaming in the ICT Sector, E-Newsletter, pp. 1-5. Also in: http://www.gender-it.eu and in http://www.ictwomendirectory.eu/digitalcity/projects/eudir/eudir_news.](#)
PERGAMOS.URI: https://www.openarchives.gr/aggregator-openarchives/edm/pergamos/000005-uoa_dl_object_uoadl%3A2417994

[Publisher's VersionAbstract](#)
[strategies for closing three gender gaps. conference results proposals action plan by moderator irene kamberidou.pdf](#)
[conference moderator and speakers cvs 19 10 2010.look whos talking.pdf](#)

- Disseminated to **5.000** readers in five languages (translated from English), Greek translation
- Κυκλοφόρησε αρχικά σε e-Newsletter το οποίο **μεταφράστηκε σε πέντε (5) γλώσσες** και διανεμήθηκε ηλεκτρονικά σε **5.000 αναγνώστες** (*Fostering Gender Mainstreaming in the ICT Sector*, E-Newsletter, Nov. 19, 2010, pp. 1-5)
- Η προαναφερόμενη εισήγηση δημοσιεύτηκε ηλεκτρονικά μετά το συνέδριο (στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού συνεδρίου: “Women Choosing ICT careers: Influencing Policy from Practice.” Που πραγματοποιήθηκε στο *Hellenic American Union*, Athens Greece, **26 Οκτ. 2010**. (ζωντανή μετάδοση του συνεδρίου at <http://www.ustream.tv/channel/gender-it-conference>.
- Αναδημοσίευση του προαναφερόμενου άρθρου στις ιστοσελίδες των e-news του ECWT-European Centre for Women and Technology (www.womenandtechnology.eu) και στο http://www.ictwomendirectory.eu/digitalcity/projects/eudir/eudir_news

Encouraging more women and girls to take up ICT, retaining them in the sector and reproducing female participation requires working together to support an “Education-Engagement-Retention Action Plan” (Kamberidou 2008) that entails: (1) Support of multicultural interdisciplinary gender research networks and collaborative actions that address the three major gender gaps: (a) the gender participation/engagement gap, (b) the pay gap and the (c) advancement-leadership gap. (2) Support of multicultural interdisciplinary gender research to influences mainstream developments in science and technology from a gender perspective, including a better balance of gendered content to change attitudes, perceptions and stereotypes. (3) Interdisciplinarity in education and research in order to formulate new pedagogical methods and approaches that incorporate the gender dimension. Education-training and engagement for teachers and children means extra-curricula approaches, new classroom examples and best practice models. (3) Educating the educators, re-training the trainers: learning, continued training and re-training. (4) Participation in areas of planning, management, assessment and organization. (5) Family support programmes, flexi-hours, a family-friendly working environment, child care facilities, namely an inclusive work culture. (6) The establishment of an attractive open labour market that recruits and retains women. (7) Gender networking, alliances with women, sharing, mentoring and supporting younger female colleagues in order to eliminate “gender fatigue” (Kamberidou 2010) and encourage women to take a more active role (agency), to keep up with developments, to share information, etc. (8) Social mobility in the structure, i.e. learning the system and how to use it in order to make changes. (9) Best-practice models and mentoring projects: the involvement of professional women (Leaders) already employed in science and technology, the academia, research sectors. (10) Raising the profile of our role models and female leaders as well as the diversity of careers available. We need to inspire women into technology with innovative and different approaches such as the European Commission’s shadowing activities

(<http://ec.europa.eu/itgirls>, mentoring programs and so forth. We need to all join forces and work together to accomplish this. For example, the ECWT (www.womenandtechnology.eu) and the EUD www.ictwomendirectory.eu) provide such a platform for collaborations.

Προσκεκλημένη ομιλήτρια

97. Kamberidou, I. (2010). ['Eliminating the glass ceiling and the leaky pipeline: the ECWT and the EUD- European Directory of Women and ICT'. Presentation at the European Commission's 'Women in ICT-Shadowing' conference](#). In *European Commission's 'Women in ICT-Shadowing' conference 7-9 March 2010, Nicosia, Cyprus*. Nicosia, Cyprus: European Commission. [Abstract](#)
[eliminating the glass celing and the leaky pipeline.pdf](#)
[irene kamberidou in daily shmerinh the way forward.pdf](#)

The purpose of this presentation is to promote the targets of the European Center for Women and Technology (ECWT), namely to increase the number of girls and women in the knowledge based economy until the year 2015. To Accomplish this the ECWT has developed the European Directory (EUD) of Women and ICT ([http:// www.ictwomendirectory.eu](http://www.ictwomendirectory.eu)) an online directory, an ecospace – endorsed by the e-skills ILB as the meeting point for ICT women in Europe. The ultimate aim of these initiatives is to encourage young women to choose to study and work in the sector and to ensure their participation in the use, design and production of information and communication technologies and services. This paper discusses the ECWT thematic-focus areas—Education, Workforce, Entrepreneurship and Leadership. Additionally it presents a list of what the ECWT accomplished in 2009: increasing member organizations from 16 to 52; ECWT national point of Contacts (N-POCs) under start-up in 21 countries; discussions with HePIS- the Hellenic Professionals Informatics Society and members of CEPIS-to set up a National Point of Contact in Greece; trengthening collaboration with DG INFSO through signing of the *Code of Best Practices* of Women in ICT and DG Enterprise and Industry, opening a dialog with DG Research and DG Education, to name few.

98. Kamberidou, I. (2010). [The Glass Escalator and Gender Fatigue: Getting Gender back on the Agenda](#). *Proceedings of the 5th International Conference on Interdisciplinarity in Education ICIE*, 10, 17–19. [Abstract](#) [getting_gender_back_on_the_agenda.pdf](#)

It seems we've come a long way since women's exclusion from the so-called male fields of the hard sciences. Women constitute over half the student population (52,9%) in the technological institutions in Greece and represent 58.7% of the total university student population. In the European Union (EU) 29.7 million women work in the science and technology (S&T) sectors, the highest percentage in Lithuania (72%) followed by Estonia (69.7%). On the other hand, the —glass escalator (Hultin 2003, Williams 1992) is not yet gender inclusive since women today continue to be exceedingly under-represented in the workplace and especially in decision making positions: research, engineering, science and technology (S&T) and the academic hierarchies. An abundance of evidence indicates that men usually ride up the glass escalator as opposed to women who hit the glass ceiling and run into the —sticky floor (Kimmel 2004). Gender diversity mainstreaming has given the impression that gender issues at work have been resolved, making subtle discrimination harder to spot. Current research indicates the need to focus on innovative

approaches to getting gender back onto the agenda, namely to re-evaluate how we can move from —gender fatigue (Kelan 2010, Merriman 2009) to *gender energy*. In examining international dialogue on the effects of the glass ceiling, the glass escalator and—gender fatigue, this paper discusses the 2009 ICT status report (European Commission 2010) which confirms that women’s interest in an academic career or in a career in the ICT sector is decreasing and presents an overview of the gender distribution in scientific research and in the academic hierarchies in Greece, where women still comprise a minority.

Keywords: gender pay gap, glass escalator, glass ceiling, sticky floor, tokenism, gender fatigue.

2009

Δύο (2) άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές στην αγγλική γλώσσα: ένα 1^η συγγραφέας και ένα 2^η συγγραφέας.—Ένα (1) άρθρο ως λήμμα/κεφάλαιο σε ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια του ΕΚΠΑ (ΘΕ.ΦΥΛ.ΙΣ-Θέματα Φύλου και Ισότητας) στην ελληνική γλώσσα και μόνη συγγραφέας. Τρία (3) άρθρα στην αγγλική γλώσσα σε πρακτικά συνεδρίων: 1^η συγγραφέας στα δύο άρθρα, και η μόνη συγγραφέας στο ένα. Επίσης, ένα (1) extended abstract στην αγγλική γλώσσα σε Book of Abstracts (2^η συγγραφέας).

Επιστημονικά περιοδικά

99. Kamberidou, I., Tsopani, D., Dallas, G., & Patsantaras, N. (2009). [A Question of Identity and Equality in Sports: Men's Participation in Men's Rhythmic Gymnastics..](#) *NEBULA 6.4, a Journal of Multidisciplinary Scholarship Australia* ISSN-1449 7751, 6(4), 220-237. [Publisher's VersionAbstract](#) [mens_rhythmic_gymnastics.pdf](#)

✚ Republished – redistributed: Kamberidou, I., Tsopani, D., Dallas, G., & Patsantaras, N. (2009). A Question of Identity and Equality in Sports: Men’s Participation in Men’s Rhythmic Gymnastics. [The Routledge Falmer Reader in Gender and Education](#), 220–237.

Spain has become the first country in the world to officially recognize and promote Men’s Rhythmic Gymnastics. In light of the Spanish Gymnastics Federation’s recent initiative (Feb. 2009) this paper examines corporeality and sport identity in ways that reflect processes of change, in exploring the interrelation of social theories, international dialogue and anachronistic gender-based ideologies that established gender stereotypes in competitive sports. Subsequently, this paper presents a case study and discusses the official recognition of men’s rhythmic gymnastics (RG) by the Federation of International Gymnastics (FIG). Despite gender stereotypes that depict this Olympic sport as unacceptable for the image of masculinity, the male body aesthetic, including masculine gender role identity, the rising involvement of boys and men in this sport throughout the globe can no longer be ignored. Incontestably rhythmic gymnastics for men and boys is growing and how far it will go remains to be seen. The socially constructed and historically specific nature of physicality, corporeality and sport identity need to be renegotiated since exclusions based on genetic characteristics are a contradiction to the value system of sport. (Olympic Charter, rule2 par. 5, 7/7/2007)

Keywords: gender-inclusive, gender fluidity, gender identity, corporeality, genetic personification, men’s rhythmic gymnastics

100. Patsantaras, N., **Kamberidou**, I., & Panagiotopoulos, P. (2009). [Sports: Social Inclusion or Racism and Xenophobia](#). *Pandektis International Sports Law Review (IASL)*, 7(3), 404. [xenophobiaandsports.pandektisvol-7_issue3-42008_1.pdf](#)
Μόνιμη διεύθυνση: <https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2775383>

Violence and Racism in sport under the spotlight Sport federations, academics, politicians, and NGOs alike are sounding the alarm over the increase in violence and racism linked with sport events. In recent years we have seen many manifestations of racial intolerance and violence at football matches, converted into stages for regional and identity conflicts: (1) In Spain, racist right-wing supporters mocked and taunted black players. (2) In Greece, an Albanian fan was stabbed to death by a Greek at a qualifying match for the World Cup. (3) A referee was slashed by a missile at the Champions League match between Roma and Dynamo Kiev. (4) In the Netherlands, Dutch fans threw a smoke bomb into the Portuguese goal and firecrackers on to the pitch, hitting one of the players at the UEFA Cup match between Feyenoord of Rotterdam and Sporting Lisbon of Portugal. (5) German police used clubs and riot gas to arrest 46 fans after a minor regional league match between SSV Ulm of Germany and visiting FC Normannia Gmuend of Switzerland. (6) The violence in Milan, when two bitter rivals, Inter and AC, played in the quarter-finals for the Champions League, the top European club tournament, and (5) riots, such as those in the cities of Leipzig (Germany) and Catania (Italy), are the reason why the EU ministers responsible for sport are now closely studying the issue of sport and violence. Instead of focusing on enjoying sports, teaching youth pro-social attitudes and values through sports, or in reaping physical benefits, and instilling a lifelong involvement in athletics, we have been witnessing a notable increase of violent behaviour in stadiums, dehumanizing racist and xenophobic attitudes, hooliganism, doping, corruption, cheating, wheeling-and-dealing, political interference as well as the influence of big business, the media, sponsors, etc. Has sport lost its fun, and its positive social impact and values? Is it geared exclusively toward winning at all costs, and supporting obsessive competitiveness that leads to violence and racial conflicts?

101. **Καμπερίδου**, Ειρήνη. (2009). [Φύλο και Αθλητισμός](#). *FYLOPAEDIA-Φύλο Παιδεία. Ηλεκτρονικό Εγκυκλοπαιδικό Λεξικό του Προγράμματος ΘΕ.ΦΥΛ.ΙΣ.*, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), www.thefylis.uoa.gr/fylopedia. Λήμματα, Φύλο-Παιδεία e-λεξικό. [τροποποιήθηκε τελευταία φορά στις 22 Ιουλίου 2009. Αθήνα: ΕΚΠΑ. [Publisher's VersionAbstract](#)

Στη σημερινή μετανεωτερική ολυμπιακή πραγματικότητα, η χρήση αναχρονιστικών βιολογικών ‘δεδομένων’ ή βιολογίστικων θεωρήσεων (Sandow 1898, Möbius 1908, Coubertin 1912, Weininger 1917, Webster 1930, Pfister 1990), βάσει των οποίων θεσμοθετήθηκαν και δομήθηκαν οι έμφυλες ιεραρχίες στον αθλητισμό αμφισβητούνται και επαναπροσδιορίζονται. Σ’ ένα υπό εξέλιξη θεωρητικό διάλογο στην κοινωνική περιοχή του αθλητισμού και της φυσικής αγωγής, είναι ερευνητικά τεκμηριωμένο ότι το «ανήκειν σε ένα φύλο» είναι αποτέλεσμα πολλών και πολύπλοκων κοινωνικών διεργασιών—πέραν της βιολογικής διαφοράς (Hargreaves 2000, McNay 2000, Evans and Penney 2002, Kirk 2002, Heywood and Dworkin 2003, Χαραχούσου 2003, Creedon 2006, Messner & Raewyn 2007, McDonagh & Pappano 2007, Kamberidou

2007). Στις σύγχρονες συζητήσεις για το φύλο, το έμφυλο υποκείμενο (gendered subject) την έμφυλη ταυτότητα και το ανθρώπινο σώμα, το βιολογικό φύλο (sex) δεν αποτελεί αποκλειστική αναλυτική κατηγορία. Τη θέση του παίρνει το κοινωνικό φύλο (gender) το οποίο διαμορφώνει, προσδιορίζει και επαναπροσδιορίζει την ταυτότητα σύμφωνα με κοινωνικές-πολιτισμικές ερμηνείες και εξελίξεις (Λεοντσίνι 1996, McNay 2000, Μαλουτά 2002, Aitchison 2003, Kimmel 2004, Holmes 2007). Το νόημα του αγγλοσαξονικής προέλευσης όρου gender (φύλο/κοινωνικό φύλο), παραπέμπει στο κοινωνικό υποκείμενο. Ερμηνεύεται σε κοινωνικό-ιστορικό πλαίσιο και δεν αφορά μόνο τις γυναίκες. Έμφυλο υποκείμενο είναι και ο άνδρας...(τελευταία πρόσβαση 26/5/2020)

www.thefylis.uoa.gr/fylopedia).

Φύλο-Παιδεία

e-λεξικό,

ΕΚΠΑ, <http://www.fylopedia.uoa.gr/index.php?title=%CE%A6%CF%8D%CE%BB%CE%BF%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CE%B1%CE%B8%CE%BB%CE%B7%CF%84%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82> [τροποποιήθηκε τελευταία φορά στις 20:45, 22 Ιουλίου 2009: Αυτή η σελίδα έχει προσπελαστεί 2.345 φορές (4/5/2015)]

Προσκεκλημένη ομιλήτρια / invited as Gender Expert (ECWT Executive)

102. Kamberidou, I. (2009). [The ECWT and the EUD- European Directory of Women and ICT. Announcement at the 'Global Forum 2009: Shaping the Future - ICTS & the Future of Internet-Opportunities for Stimulating & Reshaping the Economy'](http://www.globalforum.ro/index-en.html). In *'Global Forum 2009: Shaping the Future - ICTS & the Future of Internet-Opportunities for Stimulating & Reshaping the Economy'*, 19 and 20 October 2009, Palace of the Parliament Bucharest Romania. (Published in: <http://www.globalforum.ro/index-en.html>). ITEMS INTERNATIONAL, 16, rue Kléber -92442 Issy-les-Moulineaux – France.
- <https://www.researchgate.net/publication/275824122> [The ECWT and the EUD- European Directory of Women and ICT Announcement at the 'Global Forum 2009 Shaping the Future - ICTS the Future of Internet-Opportunities for Stimulating Reshaping the Economy'](http://www.ictwomendirectory.eu) 1

To promote the targets of the European Centre for Women and Technology (ECWT) and increase the number of girls and women in the knowledge based economy until the year 2015, the ECWT developed the European Directory (EUD) of Women and ICT [http:// www.ictwomendirectory.eu](http://www.ictwomendirectory.eu) an online directory, an ecospace – endorsed by the e-skills ILB as 'the meeting point for ICT women in Europe'. USE THE EUD TO: Increase your visibility and present / market your activity towards the targeted mega-community on regional, national, European and global levels; Promote your personal mobility when entering or re-entering the labour-market; Expand and develop your e-skills to stay competitive; Find the right contacts and support to speed up the commercialization of your research; Find support for your entrepreneurship in technology areas or support for integrating technology into your entrepreneurship; Find support for your technology innovation and speed up transfer and commercialization of your knowledge; Search for and find partners for European and global projects around key issues on women and technology as well as leveraging your previous projects and research; Have access to tools to manage your projects in a quality certified and fully transparent way; Find partners and tools to carry out European and global level benchmarking and monitoring of impacts; Through access to

the EUD's collaboration-ware - together with other stakeholders – you can develop new services and manage complex (business) processes customized to your needs!

Δημοσιεύσεις και εισηγήσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings

And First Expert Meeting:

103. **Kamberidou, I., & Karteroliotis, K. (2009).** [“Course Proposal for Postgraduate Interdisciplinary Education of Women”](#). Presentation at the international workshop of the project “Estia-Earth to Sustain Women’s Careers as Academics, Researchers and Professionals in Engineering, Computer and the. In “*Estia-Earth to Sustain Women’s Careers as Academics, Researchers and Professionals in Engineering, Computer and the Sciences, Lifelong Learning Erasmus Network*” (partner: Faculty of Physical Education and Sport Science, Athens Greece). "1st Expert Meeting “Development of MSc Programs” & Jointly the 3rd International steering Committee Meeting ESTIA-EARTH", Venue: Polytechnic University of Bucharest, Nov. 20-21, 2009. (www.estia.net).[Abstract course proposal-contents 17.11.2009.pdf](#)

We began with discussions on what is gender, including a presentation of international dialogue on gender and the role of sport in addressing gender issues. Topics/lectures include: Doping and Gender, agency, the under-representation of women in competitive sports and in sport governing bodies (SGBs), the social gender and sport identity, the sport-gender imbalance, Women athletes in the mass media, genderless athletes, Olympism or peace education, underdevelopment of sport in developing countries, racism and xenophobia in sport, child exploitation and child protection in sport, gender and leadership skills, and so on. Gender refers to the socially-constructed roles of and relationships between men and women. Gender concerns men and women, including conceptions of both femininity and masculinity. The difference between ‘gender’ and ‘sex’ is that the latter refers only to biological differences as an analytical category. Gender does not mean focusing solely on women or females, but rather on the inequalities regarding both genders, and should not be confused with feminism or women’s studies. However, analyses of gender differences often show a socially disadvantaged and weaker position of women and girls in social, political, economic, legal, educational and sport issues. This is why there is a tendency for gender discussions and interventions to focus on correcting these imbalances by specifically targeting women and girls. **More analytically** with regard to the course content see above links

104. **Kamberidou, I., & Karteroliotis, K. (2009).** ["Recommendations and Future Goals: Training the Trainers/Educating the Educators"](#). Presentation at the international workshop of the project “Estia-Earth to Sustain Women’s Careers as Academics, Researchers and Professionals in Engineering, Computer. In The "1st Expert Meeting “Development of MSc Programs” & Jointly the 3rd International steering Committee Meeting ESTIA-EARTH", Polytechnic University of Bucharest, Nov. 20-21, 2009. (www.estia.net). Estia-Earth project in which the Faculty of Physical Education and Sport Science, Athens Greece was a partner; Scientific responsible: Dr. Irene Kamberidou.[Abstract recommendations and future goals.pdf](#)

Create a hub for sharing knowledge (with regard to the “Development of MSc Programs) facilitating communication and coordination with students: 1.1. Goal #1: Increase visibility and fostering/retaining partnerships. 1.2. Goal #2: Contribute to improving gender inclusive practices. 1.3. Goal #3: Encourage dialogue and partnerships and facilitate strategic alliances Namely, a websites (safe and free of charge) that will help transform ‘classrooms’ into more collaborative and dynamic learning environments, allowing students to communicate with other students and teachers around the world. 2. Proposed course/or Directed Study: “Gender issues in sports” (Analytically see link)

Δημοσιεύσεις και εισηγήσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings

105. **Kamberidou, I.** (2009). [The Anachronistic Gender-Sport Imbalance: The glass escalator or beyond the glass ceiling](#). In Proceedings of the *16TH IAPESGW Congress, Stellenbosch, South Africa*, pp. 97-100. [Presentation for parallel session on Diversity]. [the anachronistic sport.gender imbalance. south africa.pdf](#) [world congress programme.pdf](#) [proceedings. congress.july 2009.pdf](#)
✓ Presentation titled: The Anachronistic Gender-Sport Imbalance: The Construction of Identities, or Beyond the Glass Ceiling to the “Glass Escalator”

We've come a long way since the 1952 Helsinki Games, where women represented only 10 percent of the Olympic athletes. At the 2008 Olympics in Beijing women represented approximately 43 percent of the total athlete delegation, up from 41 percent in the Athens 2004 Olympics. However, the "glass escalator " (Kamberidou 2009; Williams 1992, 1995) is not yet gender inclusive since women are exceedingly under-represented in all sport governing bodies (SGBs), primarily in the executive bodies of national and international sport organizations and institutions, such as the IOC. Researchers argue that men ride up the " glass escalator " when they enter predominantly female professions, as opposed to women who confront the glass ceiling and the " sticky floor " (Kimmel 2004) when they enter predominantly male professions. Taking their gender privilege with them, men experience positive discrimination (the glass escalator) when they enter female dominated social spheres, in other words they are socialized, encouraged, supported and promoted up the ladder even faster than their female counterparts. The first part of this study examines to what extent gender personification, the structurally secured and enforced gender segregation system continues-extends beyond the competitive sport expression, defeating the advocated values of social equity. In exploring the interrelation of social theories, anachronistic biologicistic approaches and gender-based ideologies that established gender stereotypes and gender segregation in competitive sports, this paper renegotiates sport identity and corporeality in ways that reflect the processes of change in the construction of new sport identities: e.g. gender fluidity, men's participation in women's sports, respect for diversity, normalizing bodies and identities, bionic athletes, 'naturalness' versus artificiality, emerging technologies used to enhance performance in competitive sports. (Miah 2005, et al.) Current discussions on the gender subject, no longer focus exclusively on the biological gender (sex), as an analytical category, but on the social gender (Kimmel 2004, McNay 2000) which formulates, defines and redefines identity, according to evolving socio-cultural interpretations. In the new theoretical framework, gender identity and corporeality are being rediscovered and are under reconstruction, namely viewed as linguistic conceptions, socio-cultural manifestations,

transformable meanings and evolving elements of change. Such an example is men's participation in rhythmic gymnastics (Tsopani et al. 2006, Kamberidou, Tsopani, Dallas, Patsantaras 2009), despite gender stereotypes that depict the sport as unacceptable for the image of masculinity, including the male body aesthetic. In light of the growing participation of men in the competitive sport of rhythmic gymnastics—on national and international levels— in Japan, Australia, Canada, the US, Russia, Greece and Italy,

Book of Abstracts (presentation at international conference, Rome)

- 106.** Patsantaras, Nikolaos & **Kamberidou**, Irene (2009). *“Is Olympic communication-activity a means for the construction of cosmopolitan identities?”*. Presentation (and in **Book of Abstracts**) of “The 6th EASS (European Association for Sociology of Sport) Conference, May 27th -30th, 2009. Giulio Bizzaglia, Paolo Ogliotti (eds.). Lanciotto e Nausica. Critica e storia dello sport. Rome, Italy. P.

Many scholars are talking about cosmopolitanism and the need to create cosmopolitan identities as a means for the co-existence of the peoples of the world. The Olympic movement adopted Coubertin's “Olympism” in order to create a sense of solidarity (collective identity), in other words the ground for the construction of cosmopolitan identities. The Olympic Games— in the framework of colonialism— were a means that had opened new possibilities for the empowerment of the project of cultural homogenization and transformation to produce a cosmopolitan culture. Olympic visions imagined a world free from irrational prejudices, religious fanaticisms, nationalism and so forth. The production of an institutional framework of international athletic events created an international sport culture and identities that could replace regional and sub-national sport cultures, including regional and national identities (cultural imperialism). A new order was established, applicable for the entire world, consequently creating a symbiotic illusion. For example, for Coubertin a cosmopolitan was “a citizen of the world”, however for him the entire world (the cosmos) was only the western world, societies or culture. Olympic communication was and still is a means for the declaration of individual, state and national identities. Can this be combined with the cosmopolitan vision? Olympic communication was also and still is a means for the declaration of ethical values but a plethora of evidence, including modern and postmodern periods, indicates that the ethical framework of Olympic activity is in a state of crisis. Liberal, neo-liberal and social-communist societies together with the Olympic movement have created a set of conditions that have led to the erosion of the Olympic value system. Today the notion of cosmopolitanism is a consequence of specific social changes that are associated with globalization. Consequently the following questions are discussed: Which is the relation between “globalization” and “cosmopolitanism”? Is Olympic communication/activity a means of achieving cosmopolitan *virtues*? Has the Olympic Charter successfully combined universal principles of democracy and personal liberties in order to create the basis for the construction of a cosmopolitan culture and identities? Are Olympic activities today able to generate cosmopolitan perceptions? Is this part of the utopian imaginary of western tradition?

2008

Πέντε (5) δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές: 3 στην αγγλική γλώσσα (ένα μοναδική συγγραφέας, δύο ως 2^η συγγραφέας), και δυο στην ελληνική γλώσσα (μόνη συγγραφέας).--Τέσσερα (4) άρθρα σε πρακτικά συνεδρίων: τρία στην αγγλική γλώσσα και ένα στην ελληνική (μοναδική συγγραφέας).-Πρώτη (1) έκδοση Πανεπιστημιακών Σημειώσεων Κοινωνικό Φύλο, Φυσική Αγωγή και Αθλητισμός (2008-2012). --Ένα (1) άρθρο ως λήμμα/κεφάλαιο—η πρώτη έκδοση—στην ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια του ΕΚΠΑ (ΘΕ.ΦΥΛ.ΙΣ) στην ελληνική γλώσσα και μόνη συγγραφέας. Τρεις (3) προσκλήσεις/invited speaker/Gender Expert

Επιστημονικά περιοδικά

107. **Καμπερίδου**, Ειρήνη (2008). Ο Κουτσός Δήμαρχος της Κερασούντας και «η Κυριαρχία της Τρομοκρατίας στην Τουρκία». *ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ & ΠΑΙΔΕΙΑ*, Περιοδική Έκδοση της Ένωσης Καθηγητών για την Προαγωγή της Φιλοσοφίας στην Εκπαίδευση (ΕΚΔΕΦ), (47-48/Μάιος-Σεπτ. 2008), 44-49. Copy at <http://www.tinyurl.com/ygp9xp7r>

Επεξεργαζόμαστε τις μαρτυρίες (στις αρχές του 20^{ου} αιώνα) που αφορούν το θέμα της βίαιης εξολόθρευσης των Ελλήνων και άλλων αυτόχθων αλλοεθνών του Πόντου και της Μικράς Ασίας που άρχισε με την εξαφάνιση των νεολαίων-ανδρών στα εργατικά τάγματα και συνεχίστηκε με τις μαζικές σφαγές, τις μαζικές εκτοπίσεις και τον απαγχονισμό. Η Μάστιγα του Τρομερού Φόβου, τρομοκρατία, συνεχής τρόμος, ο αφανισμός όλων των στοιχείων που δεν είναι καθαροί Μουσουλμάνοι, δικτατορία, μίσος, εξολόθρευση, σφαγές, πρόσφυγες, βάνουσα βασανιστήρια, βίαιες εκτοπίσεις, εχθρότητα, εξόντωση, περιφρόνηση, λιμοκτονία, κ.α. Αυτούς τους όρους, μεταξύ άλλων, χρησιμοποιεί στο άρθρο της με τίτλο «Ο Κουτσός Δήμαρχος της Κερασούντας», η Blanche Norton, Αμερικανίδα περιηγήτρια-ιατρός στην Τραπεζούντα, στην Κερασούντα, στην Κωνσταντινούπολη, στο Καραχισάρ και στο Μπουλανκτζάκ, για να περιγράψει την κατάσταση των Ελλήνων και των Αρμενίων της Μικράς Ασίας και του Πόντου, και όχι μόνο. «Όσον αφορά τους πρόσφυγες, τι μπορώ να πω γι' αυτούς τους ανθρώπους που δεν έχει ήδη ειπωθεί, και ποιες λέξεις είναι αρκετά δυνατές για να τους ζωγραφίσουν στους Αμερικανούς, οι οποίοι ποτέ δεν έχουν δει πρόσφυγα; Πριν το πόλεμο η πόλη κατοικούταν από Έλληνες. Τώρα, υπάρχουν μόνο 200, οι περισσότεροι γυναίκες και παιδιά που επέστρεψαν μετά από μεγάλη περιπλάνηση. Στους δρόμους έβλεπα ομάδες θλιμμένων και ταλαιπωρημένων ανθρώπων, άστεγοι[...]» (Blanche Norton, 1922: 289-290) Η Αμερικανίδα ιατρός του Near East Relief, στο άρθρο της, που δημοσιεύτηκε στις 4 Απριλίου του 1822, καταγγέλλει και καταδικάζει για τον αφανισμό όλων των στοιχείων που δεν είναι Μουσουλμάνοι ή καθαροί Μουσουλμάνοι, όχι μόνο τους Τούρκους, αλλά «την ιμπεριαλιστική Βρετανία, την ιμπεριαλιστική Γαλλία, την ιμπεριαλιστική Ελλάδα και την αδιάφορη Αμερική.» Η Αγγλίδα περιηγήτρια-συγγραφέας, Dorina L. Neave στο έργο της «Είκοσι-Έξι Χρόνια στο Βόσπορο» (1933:174,179), υποστηρίζει ότι «Επικρατούσε ένα τρομερό καθεστώς τρομοκρατίας, μία τρομερή κατάσταση τρομοκρατίας [...] Η κυριαρχία της Τρομοκρατίας στην Τουρκία σκανδάλιζε και συγκλόνιζε ολόκληρο τον κόσμο [...] θύμιζε την χειρότερη τρομοκρατία του Μεσαίωνα». Η δημοσιογράφος-περιηγήτρια Lady Dorothy Mills από την Άγκυρα γράφει: «Ο Τούρκος έχει αποδειχθεί ότι είναι ένας άνδρας πολέμου [...] έχοντας κερδίσει με πόλεμο μία χώρα, νομίζει ότι εκείνη μπορεί να διοικείται από μόνη της. Στην περίπτωση των Αρμενίων και των Ελλήνων, και άλλων εμπορικών λαών που έκαναν τόση μεγάλη

ενημερία για την Τουρκία, ο Τούρκος ικανοποιήθηκε να τους πετάξει στη θάλασσα, αντί να χρησιμοποιήσει προς όφελός του για τα χαρίσματά τους και τις ικανότητές τους στο εμπόριο.»

108. **Kamberidou, I. (2008).** [Promoting a culture of peacemaking: Peace games and peace education](#). *International Journal of Physical Education*, 45, 176–188.
[promoting a culture of peacemaking 2008.pdf](#)

✓ **Kamperidou, I. (2008).** [Promoting a culture of peacemaking: peace games and peace education](#). *International journal of physical education*, (4), 176–187. Hofmann. [Abstract](#)
[promoting a culture of peacemaking 2008.pdf](#)
[international journal of physical education 2008.pdf](#)
[promoting a culture of peacemaking 2008.pdf](#)

Following the riots in France, officials in Brussels had to concede that after 50 years of immigration policies the assimilation of immigrants has not been achieved. In recent years we have seen many manifestations of racial intolerance and violence at football matches, converted into stages for *regional and identity conflicts*. The impact of globalization on racism and xenophobia has generated international discourse concerning the need to integrate Peace Education in schools and communities around the globe. This paper examines the holistic education model, namely the holistic school-change model and experience of the American Peace Games Organization (Peace Games), an NGO that supports and inspires a new generation of educators, volunteers and activists in becoming peacemakers through curriculum, social action, service-learning activities and civic engagement. Subsequently, it identifies the role of public education as an incubator and laboratory for democracy, taking into account the first Peace Education Seminars recently held in Greece, where a core group of peacemakers— regional trainers from Greece, Turkey, Cyprus and Bosnia— combined their experience and expertise. The purpose of the seminars, organized by Women’s Initiative for Peace (WINPEACE), was to introduce the concept as well as the process of sensitizing key stakeholders and decision-makers on the importance of integrating Peace Education into the public school system and the surrounding community. This paper argues that Peace Education should be incorporated into future reforms, in educational policies and practices— integrated into all subjects, classrooms, schools and communities, and not only. Furthermore required is international- interdisciplinary research and collaborations with organizations and institutions— such as Peace Games, Olympism or Olympic Education (peace education) and the IOC as well as activities such as those of games and sports, specifically the power of play— in order to raise awareness concerning the core values of peace, i.e. promoting multiethnic understanding, respect for ethnic diversity, cross-cultural cooperation, gender equality, non-violent conflict resolution and democratic decision-making, while fostering intergenerational connections and intergenerational interactions. Ultimately, networking or partnerships between international organizations, institutions, universities and NGO’s could prove invaluable, in view of today’s increasing multi-ethnic diversity, multiculturalism and rising violence in public schools and sport arenas. Incontestably, the ‘globalization of peace’ through Peace Education requires allies and networks.

Keywords: collaborative games, a holistic school change model, multicultural awareness, conflict resolution, ethnic diversity, civic engagement, active agents, age-appropriate curriculum,

service-learning activities, “Peacemaker Projects”, cross-cultural understanding, intergenerational activities/projects, an ethos of peacemaking, Peace Education/Pedagogy.

109. Patsantaras, N., **Kamberidou, I.**, Panagiotopoulos, P. (2008). [SPORTS: SOCIAL INCLUSION OR RACISM AND XENOPHOBIA?](#). *International Sports Law Review Pandektis (ISLR/Pand*, Vol. 7: 3-4, 2008), 7(3-4), 394–401. Official Journal of the International Association of Sports Law (IASL). [xenophobia_and_sports. pandektis_vol-7_issue_3-4_2008.pdf](#)

One in two Europeans is xenophobic and one in three is racist, according to a survey conducted by the European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia (EUMC). Following the riots in France, officials in Brussels had to concede that after 50 years of immigration policies the assimilation of immigrants has not been achieved. In recent years we have seen many manifestations of racial intolerance and violence at football matches, converted into stages for *regional and identity conflicts*. The impact of globalization on racism and xenophobia has generated international discourse concerning the need to integrate Peace Education in schools and communities around the globe. This paper examines the holistic education model, namely the holistic school-change model and experience of the American Peace Games Organization (Peace Games), an NGO that supports and inspires a new generation of educators, volunteers and activists in becoming peacemakers through curriculum, social action, service-learning activities and civic engagement. Subsequently, it identifies the role of public education as an incubator and laboratory for democracy, taking into account the first Peace Education Seminars recently held in Greece, where a core group of peacemakers—regional trainers from Greece, Turkey, Cyprus and Bosnia— combined their experience and expertise. The purpose of the seminars, organized by Women’s Initiative for Peace (WINPEACE), was to introduce the concept as well as the process of sensitizing key stakeholders and decision-makers on the importance of integrating Peace Education into the public school system and the surrounding community. This paper argues that Peace Education should be incorporated into future reforms, in educational policies and practices— integrated into all subjects, classrooms, schools and communities, and not only. Furthermore required is international- interdisciplinary research and collaborations with organizations and institutions— such as Peace Games, Olympism or Olympic Education (peace education) and the IOC as well as activities such as those of games and sports, specifically the power of play— in order to raise awareness concerning the core values of peace, i.e. promoting multi-ethnic understanding, respect for ethnic diversity, cross-cultural cooperation, gender equality, non-violent conflict resolution and democratic decision-making, while fostering intergenerational connections and intergenerational interactions. Ultimately, networking or partnerships between international organizations, institutions, universities and NGO’s could prove invaluable, in view of today’s increasing multi-ethnic diversity, multiculturalism and rising violence in public schools and sport arenas. Incontestably, the ‘globalization of peace’ through Peace Education requires allies and networks..

Key words: collaborative games, a holistic school change model, multicultural awareness, non-violent conflict resolution, ethnic diversity, civic engagement, active agents, age-appropriate curriculum, service-learning activities, “Peacemaker Projects”, cross-cultural understanding, intergenerational activities/projects, an ethos of peacemaking, Peace Education/Pedagogy.

110. Nikitaras, N., **Kamberidou, I.**, & Skordilis, E. (2008). [“The Joy of Dance” \(Terpsichore\): Dance and Gymnastics, constituent elements of education in the Classical era. Italian Journal of Sport Sciences. Università degli Studi di L’Aquila, Scienze Motorie.](#)[Abstract](#)[the_joy_of_dance_2008.pdf](#)[italian_journal_of_sport_sciences_letter_of_acceptance_nov. 007.pdf](#)

This study focuses on the importance of Dance— and its relationship to music, poetry and gymnastics— as a means and an element of education in the historical context of the classical period (5th-4th centuries B.C.) Certainly Greek literature and archaeological finds provide a rich source for the study of dance as a social and cultural phenomenon (Plato, Aristotle, Xenophon, Demosthenes, Herodotus, et al.). As a socio-cultural expression it reflected all personal, private, group, religious, and public emotions, in other words all joys, grief and major events in the daily life of the people and the state. Dance was considered a divine inspiration in which women, men and children participated. The festivals in each Greek city were regarded as “the most humane and kindly institutions in their life” and the gods, were worshipped at these festivals “not in sadness, but with joy”(Mahaffy, 1879:79). During the era of Pericles, renowned figures, such as Sophocles, Epaminondas, Aeschylus and Aristophanes danced in front of audiences. ‘Professionalization’, namely dance masters/instructors enjoyed the highest esteem, professional dancers excelled, and the state encouraged, or rather financially supported the public to attend the theatre. In contrast to the gender exclusion in the *palaistras* where adolescent males exercised and received dance lessons, as well as the non-participation of women in athletic competitions— with the exception of Sparta— women in the 5th and 4th centuries B.C. participated in the dance process and were allowed to join in the dance processions to honor the gods, goddesses, deities, local or deceased heroes, athletic heroes, etc.

Keywords: dance as a socio-cultural expression, education of *mind and soma* (body), “the joy of dance” (Terpsichore), gender and dance, “free citizens with useful bodies” (Plato), professionalization, dance professionals.

111. **Καμπερίδου, Ε.** (2008). ‘Νεομάρτυρες της Σμύρνης: «ο Ξεδιάντροπος Ζυγός»’ (1816). *Φιλοσοφία & Παιδεία*, 46, 33-37 [Abstract](#)[neo-martyrsofsmyrne.compressed.pdf](#)

«Οι Τούρκοι κατά κανόνα αποκεφαλίζουν τους Έλληνες» (Lady Elizabeth Craven, 1789: 239). Σε αυτήν την εργασία επεξεργαζόμαστε τους διωγμούς, τον εκφοβισμό, τις καθημερινές άνομες πράξεις, τις λεηλασίες, τις προσβολές και την τρομοκρατία που υπέστησαν υποτελείς υπήκοοι των Οθωμανικών επικρατειών σύμφωνα με τις μαρτυρίες δυτικών περιηγητριών του 17^{ου}, 18^{ου}, και 19^{ου} αιώνα. Ενδεικτικά, στη Σμύρνη, το 1819, αποκεφαλίσθηκαν μπροστά στους συμπατριώτες τους, τρεις Έλληνες, τα πτώματά των οποίων, «για τρεις ημέρες, εκτέθηκαν στο κοινό με τα κεφάλια τους τοποθετημένα ανάμεσα στα πόδια τους και με το στήθος και το στομάχι τους προς το έδαφος.» (Religious Intelligence 1819: 373). Σύμφωνα με την αναφορά που δημοσιεύτηκε στο *Religious Intelligence*, ένας από τους τρεις Έλληνες που ονομαζόταν Αθανάσιος, 24 ετών, εκτελέστηκε επειδή αντιστάθηκε στον εξισλαμισμό. Ο Αθανάσιος,

αναγκάστηκε να εξισλαμισθεί, αλλά επειδή την ίδια στιγμή το μετάνιωσε πήγε στο Άγιο Όρος, όπου παρέμεινε για μερικούς μήνες για να προετοιμασθεί για την επιστροφή του στη Σμύρνη, δηλαδή για να αντισταθεί στους Τούρκους και να αντιμετωπίσει το θάνατο. Επιστρέφοντας στη Σμύρνη αποστάτησε δημόσια από το Ισλάμ, και ως συνέπεια αυτού φυλακίσθηκε και υπέστη βασανιστήρια για να αλλάξει την απόφασή του. Οι Τούρκοι, κατά τη διάρκεια των βασανιστηρίων, επανειλημμένα του πρότειναν ότι θα του χάριζαν όχι μόνο τη ζωή του, αλλά και «πολλά πλούτοι, σπίτια και γη, εάν άλλαζε την απόφασή του και παρέμενε Τούρκος.» Εντούτοις, όπως τονίζεται στην αναφορά, «μάταια προσπάθησαν να τον μεταπείσουν να παραμείνει Τούρκος», και ο Αθανάσιος οδηγήθηκε μπροστά σε ένα μεγάλο τζαμί, όπου του πρότειναν ξανά ότι θα του χάριζαν τη ζωή του και μεγάλη περιουσία, αλλά ο Αθανάσιος αρνήθηκε και τον αποκεφάλισαν εκείνη την στιγμή μπροστά στα μάτια των υπόδουλων Ελλήνων. Στη συνέχεια οι Τούρκοι στρατιώτες έριξαν νερό στο λαιμό του πτώματός του έτσι ώστε να μην μπορέσουν οι παρευρισκόμενοι Έλληνες που παρακολούθησαν την εκτέλεση να βουτήξουν τα μαντήλια τους μέσα στο αίμα του νεκρού Αθανάσιου και να τον ανακηρύξουν Άγιο. Το πτώμα του Αθανάσιου εκτέθηκε για τρεις ημέρες στο κοινό, με το κεφάλι του τοποθετημένο ανάμεσα στα πόδια του. (Religious Intelligence 1819: 373-375)

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ (ΕΚΠΑ)

112. **Καμπερίδου, Ειρ.** (2008). ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ (1^η έκδοση) [Gender and Sport \[in Greek\]. ΦΥΛΟ-ΠΑΙΔΕΙΑ Ε- ΛΕΞΙΚΟ, ΘΕ.ΦΥΛ.ΙΣ. ΕΚΠΑ](#). In *FYLOPAEIDIA*, *e-Encyclopedia*: <http://www.fylopedia.uoa.gr/index.php?title=%CE%A6%CF%8D%CE%BB%CE%BF%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CE%B1%CE%B8%CE%BB%CE%B7%CF%84%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82>. ATHENS / ΑΘΗΝΑ: ΘΕ.ΦΥΛ.ΙΣ. ΕΚΠΑ. Publication of the Gender Issues and Social Equality Centre (The.Fyl.Is.) of the National and Kapodistrian University of Athens. [Abstract](#) [fylo kai athlitismos.pdf](#) [fylo-paideia. fylo kai athlitismos.pdf](#)

Στη σημερινή μετανεωτερική ολυμπιακή πραγματικότητα, η χρήση αναχρονιστικών βιολογικών ‘δεδομένων’ ή βιολογιστικών θεωρήσεων (Sandow 1898, Möbius 1908, Coubertin 1912, Weininger 1917, Webster 1930, Pfister 1990), βάσει των οποίων θεσμοθετήθηκαν και δομήθηκαν οι έμφυλες ιεραρχίες στον αθλητισμό αμφισβητούνται και επαναπροσδιορίζονται. Σ’ ένα υπό εξέλιξη θεωρητικό διάλογο στην κοινωνική περιοχή του αθλητισμού και της φυσικής αγωγής, είναι ερευνητικά τεκμηριωμένο ότι το «ανήκειν σε ένα φύλο» είναι αποτέλεσμα πολλών και πολύπλοκων κοινωνικών διεργασιών—πέραν της βιολογικής διαφοράς (Hargreaves 2000, McNay 2000, Evans and Penney 2002, Kirk 2002, Heywood and Dworkin 2003, Χαραχούσου 2003, Creedon 2006, Messner & Raewyn 2007, McDonagh & Pappano 2007, Kamberidou 2007). Στις σύγχρονες συζητήσεις για το φύλο, το έμφυλο υποκείμενο (gendered subject) την έμφυλη ταυτότητα και το ανθρώπινο σώμα, το βιολογικό φύλο (sex) δεν αποτελεί αποκλειστική αναλυτική κατηγορία. Τη θέση του παίρνει το κοινωνικό φύλο (gender) το οποίο διαμορφώνει, προσδιορίζει και επαναπροσδιορίζει την ταυτότητα σύμφωνα με κοινωνικές-πολιτισμικές ερμηνείες και εξελίξεις (Λεοντσίνι 1996, McNay 2000, Μαλουτά 2002, Aitchison 2003, Kimmel 2004, Holmes 2007). Το νόημα του αγγλοσαξονικής προέλευσης όρου gender (φύλο/κοινωνικό

φύλο), παραπέμπει στο κοινωνικό υποκείμενο. Ερμηνεύεται σε κοινωνικό-ιστορικό πλαίσιο και δεν αφορά μόνο τις γυναίκες. Έμφυλο υποκείμενο είναι και ο άνδρας. Η εννοιολόγηση του έμφυλου υποκειμένου δεν υπονοεί την κατάργηση του βιολογικού φύλου αλλά την ισότιμη κοινωνική παρουσία των υποκειμένων ανεξαρτήτως φύλου. Ουσιαστικά ο σύγχρονος διάλογος διαπραγματεύεται μια μορφή «έμφυλης ουδετερότητας» (Kamberidou and Patsantaras 2006), όσον αφορά την πρόσβαση και ενσωμάτωση σε διάφορες κοινωνικές περιοχές: όπως αυτές της τεχνολογίας, της οικονομίας, της πολιτικής, του αθλητισμού, κλπ. Δεν εξαφανίζεται το φύλο στη σύγχρονη πραγματικότητα, αλλά σταδιακά μεταβάλλεται από μια στατική βιολογική αντίληψη σε μια δυναμική κοινωνική κατηγορία (κοινωνικό φύλο). Το έμφυλο υποκείμενο—ανεξαρτήτως γενετικών χαρακτηριστικών—σε αυτό το αναλυτικό πλαίσιο, προσδιορίζεται ως φορέας κοινωνικών ιδιοτήτων και ταυτοτήτων, οι οποίες, «σε αντίθεση με τις γενικά αποδεκτές κατηγοριοποιήσεις των υποκειμένων, δεν θα αποκρυσταλλώνονται σε πρότυπα ιεράρχησης, κάτι που διευκολύνεται από τη διχοτομία» (Μαλουτά 2002: 26).

Πανεπιστημιακές Σημειώσεις

113. **Καμπερίδου, Ειρήνη.** (2008). [*Κοινωνικό Φύλο, Φυσική Αγωγή και Αθλητισμός \[Gender, Physical Education and Sport\]*](#) (102 σελίδες). Πανεπιστημιακές Σημειώσεις για μάθημα επιλογής ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΥΛΟ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ, Αθήνα: Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ). Εκδόσεις ON DEMAND A.E. [Abstract](#)
 [fylofysikiagogikaiathlitisomos2008.compressed.pdf](#)

Καταργήθηκε- το απέσπαρα όταν κυκλοφόρησε το 1^ο Σύγγραμμά μου το έτος 2012 (με ημερομηνία έκδοσης 2011). Υπάρχει στη Βιβλιοθήκη της ΣΕΦΑΑ και στο Σπουδαστήριο της Κοινωνιολογίας ΤΕΦΑΑ, Λάφνη.

Προσκεκλημένη ομιλήτρια Βρυξέλλες

114. **Kamberidou, I.** (2008). [*Education-Engagement-Retention: the Gender Factor in Digital Illiteracy in Greece*](#). Proceedings (Presentation at) Women and Science conference: "Move out of the shadow! Seize the opportunITy" (pp. 51-69). Brussels, Belgium: European Commission Information Society, Brussels.
[1. training.trainersarticle 2008.pdf](#)

See also Gender Expert distinctions:

http://scholar.uoa.gr/sites/default/files/ikamper/files/gender_expert_distinctions_conferences_2008-2015_0.pdf

Gender-constrained educational choices, traditional-anachronistic perspectives, the life-work balance or rather imbalance, the lack of affordable child care facilities, the glass ceiling, the leaky pipeline, among other things, have contributed to the declining interest of Greek women in science and technology. This paper focuses on the factors that contribute to Greek women's non-engagement or under-representation in ICT related fields, such as computing. It examines the gender-constrained institutions in Greece while providing an overview of the gender distribution in scientific research and in the Greek academia, where only about one third (27%) of the teaching staff in universities are women. Digital illiteracy has been detected amongst university students in Greece, over half of which are women, as well as amongst primary and

secondary school teachers throughout the country who explicitly express a technophobic unwillingness to use computers in their classrooms, although they claim to agree on their significant educational value and usefulness. Although the Greek Ministry of Education had implemented the training of 76,000 teachers in ICTs, it seems to have failed to reach the aspired levels of effectiveness, in a society where the participation of women in the teaching profession—primary and secondary education—is over 50%. The majority of the respondents from rural, agricultural, urban areas of Greece claim that they have not benefited by the technology classes or computer lessons they had received in high school, and not only. The gender variable plays a decisive role in the development of attitudes, i.e. the use of computers or the internet as a tool may be *gender-neutral*, however access to and motivation of use is *gender-constrained*. The Greek public school system’s inadequate technological infrastructures, deficiencies in the vocational orientation of students and the continuous techno-education of teachers, the lack of collaboration of the education system with the employment sector and the ICT industry— along with the family-career imbalance, namely the incompatibility of private life and career which is essentially a female problem— have made it impossible for the gender subject to keep up with the accelerated speed of technological developments. An ‘*Education-Engagement-Retention Action Plan*’ is required to change attitudes and promote women in science and technology, in the academia, etc.: (1) Child care facilities, flexi-hours, family support programmes, and a family-friendly working environment. (2) The establishment of an attractive open labour market that recruits and retains women in science and technology.

Προσκεκλημένη ομιλήτρια, Κωνσταντινούπολη

115. Kamberidou, I. (2008). [Eliminating the Leaky Pipeline: Sustaining-Normalizing-Engendering Women's Careers as Academics, Researchers and Professionals in Engineering, Computers and the Sciences](#). *Presentation at the UNICAFE Dissemination Conference "Beyond the Glass Ceiling: Women Academics in Engineering, Technology and Life Sciences across Europe", November 12-13, 2008, Istanbul Technical University, Faculty of Architecture*. Presented 13 November, Constantinople, Turkey: Sixth Research Framework Programme of the European Union SAS6-CT-2006-036695 (<http://www.womenacademics2008org>). [Abstract](#)
[beyond the glass ceiling. women academics nov. 2008.pdf](#)
[1. beyond the glass ceiling abstract-presentation 2008 constantinople.pdf](#)
[2. beyond the glass ceiling conference november2008 information.pdf](#)

My presentation discusses the obstacles that female students face as they attempt to access higher education and achieve success and propose an action plan. Such an action plan requires Innovative strategies that facilitate academic achievement; teacher-training to learn innovative, practical and successful strategies that can be implemented at their institutions that will enable them to help women students overcome obstacles on their path towards a college degree; promoting institutional policies that support retention efforts; financial aid; developing corporate and community partnership; creating a campus atmosphere that promotes engagement and success, among other things Focusing on the factors that contribute to Greek women’s non-engagement and under-representation in engineering and technology, and in particular the technological gender gap or digital divide in the knowledge economy, this presentation will

examine the ‘gendered’ educational institutions in Greece while providing an overview of the gender distribution in the Greek academia. Undeniably, the overall participation of women in engineering, science and technology is low. Women still comprise a minority in the Greek academia, and especially in the higher academic hierarchies. The ‘genderedness’ of educational institutions in Greece, traditional perspectives, the glass ceiling, the leaky pipeline, the life/work balance or rather imbalance, the lack of affordable child care facilities, among other things, have contributed to the declining interest of women for engineering and technology study programs. Irrefutably education is the place to start, given that socially inclusive educational systems and equity policies are key variables to responding to global change, however it is not enough. Promoting new pedagogical applications as well as recruiting or recognizing the largely untapped pool of talent What is vital is **retention**. Retaining, women in their careers in engineering, in science and technology, and in R&D, in addition to increasing their participation in leadership— from decision-making to execution phases— in the light of demographic pressures, aging populations and the low levels of immigration tolerance around Europe. Retention requires the establishment of nurturing inclusive workplace cultures, supportive and socially inclusive working environments, the application of best practices, sustainable diversity efforts and ‘sensitivity’ training to raise awareness. Enhancing conditions for research and innovation in Europe calls for inclusive organizational cultures that allow women to function at their full potential for the benefit of their organization/institution, thereby reproducing female participation.

Δημοσιεύσεις και εισηγήσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings

Προσκεκλημένη/κύρια ομιλήτρια (Πάντειο)

<https://www.gender.panteion.gr/gr/2008pdf/imerida11062008.pdf>

116. Καμπερίδου, Ρένα (2008). Το 'Σκοτεινό' Κοινωνικό Κεφάλαιο του Αθλητισμού: η γυάλινη οροφή και 'ο αγωγός διαρροής' / 'Dark' Social Capital in Sport: the glass ceiling and the leaky pipeline. Ημερίδα ΓΥΝΑΙΚΕΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ, https://www.gender.panteion.gr/gr/dialsem_im.php Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών του Διατμηματικού Προγράμματος **Σπουδές Φύλου και Ισότητας στις Κοινωνικές και Πολιτικές Επιστήμες**, αμφιθέατρο "Σάκη Καράγιωργα", Πάντειο Πανεπιστήμιο, Λ. Συγγρού 136, Νέο Κτήριο, 11 Ιουνίου 2008. DOI: 10.13140/RG.2.1.2277.3600 , σελίδες 1-4.

.Abstract [gynaikesathlitisimos.praktika2008.compressed.pdf](https://www.gender.panteion.gr/gr/dialsem_im.php)
https://www.gender.panteion.gr/gr/dialsem_im.php

Προσκεκλημένη στο Global Forum 2008

117. Pascall, N., & Kamberidou, I. (2008). Living in a Digital World and the European Center for Women and Technology (session 4). In *Proceedings of the GLOBAL FORUM 2008, Shaping the Future: Collaborative Convergence, Users Empowerment in the Global Digital Economy 21-22 October, Zappeio Palace, Athens Greece*. In proceedings: <http://www.items.fr/IMG/pdf/IreneKamberidou.pdf>.
[global_forum_2008.athens.greece.irene.kamberidou.pdf](http://www.items.fr/IMG/pdf/IreneKamberidou.pdf)

See speaker's profile [speakers_profile_2008.kamberiidou_page_21_1.pdf](#)

Προσκεκλημένη ομιλήτρια στο Global Forum 2008

118. Kamberidou, I. (2008). [THE NEW EUROPEAN CENTER FOR WOMEN AND TECHNOLOGY \(ECWT\) OPENS THE WAY TO LINK GLOBAL ICT INITIATIVES: EDUCATION, WORKFORCE, LEADERSHIP AND ENTREPRENEURSHIP](http://www.womenandtechnology.eu) www.womenandtechnology.eu Announcement at Global Forum, Shaping the Future: Users Empowerment. In *Global Forum 2008, Shaping the Future: Users Empowerment in the Global Digital Economy*,. Global Forum 2008 – ITEMS International. global_forum_2008.pdf speakers_profile_2008_kamberiidou_page_21.pdf

I would like to inform you about the newly established EUROPEAN CENTER FOR WOMEN AND TECHNOLOGY (ECWT) and I would like to invite you to join us. What is the ECWT? The Center is one of the first of the TEN Regional Centers to be established that will be working towards ensuring women and men are fully engaged in the information society. The European Centre for Women and Technology (ECWT) was established by multi-stakeholder representatives who share the common vision of firstly, increasing the participation of women in the knowledge-based economy in Europe and globally, and secondly promoting retention. In otherwords, eliminating the glass-ceiling and the leaky-pipeline, retaining women in their careers in science and technology, in R&D, increasing their participation in leadership—from decisionmaking to execution phases—thereby reproducing engagement. Specifically, dealing with and eliminating the life-work imbalance, the glass ceiling, the leaky pipeline, gender-constrained educational choices and attitudes, anachronistic perspectives, among other things, that have contributed to the declining interest of women in science and technology and their under-representation in ICT related fields. The European Center is a non-profit organization, registered under Norwegian law. It's a sustainable European multi-stakeholder partnership representing high-level expertise in women and technology development— from business, government, the academia and the non-profit sectors. The Center was officiall established on July 18, 2008. In July, at a three-day meeting in Drammen, Norway (17-19 July 2008), representatives of ITF (the International Taskforce on Women and Information and Communication Technology) and its European group, ITF-Europe, approved and signed the Statues of the European Centre for Women and Technology (ECWT). What will the European Centre do? It's global framework consists of four thematic focus areas: education, workforce, entrepreneurship and leadership.

2007

Τρία (3) άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά: ένα στην αγγλική γλώσσα (1^η συγγραφέας) και δύο στην ελληνική (μόνη συγγραφέας). Ένα (1) άρθρο σε πρακτικά συνεδρίου στην αγγλική γλώσσα (1^η συγγραφέας). Ένα (1) κεφάλαιο σε βιβλίο (και proceedings) στην αγγλική γλώσσα (μόνη συγγραφέας). Δύο (2) εισηγήσεις σε συνέδρια στην αγγλική γλώσσα που δημοσιεύονται αργότερα.

Book Chapter and Proceedings

119. Kamberidou, I. (2007). [The Social Gender and Sport Identity: a Bio-socio-cultural Interpretation](http://www.constructionofidentitysocialgender2007.compressed.pdf). In B. Kratzmuller, M. Marschik, R. Mullner, H. Szemethy, E. Trinkl (Eds.), *Sport and the Construction of Identities* (pp. 584-501). Vienna: Turia & Kan. In *Sport and the Construction of Identities* (pp. 584–591). Vienna: Verlag Turia & Kant, Wien, Austria. [Abstract](http://www.constructionofidentitysocialgender2007.compressed.pdf)

Gender Identity is no longer based exclusively on the biological gender, as an analytical category, a theoretical classification or categorization, but on the social gender which constructs, transforms, defines and redefines identity according to ‘topos’, namely the socio-cultural environment. The social gender is a bio-socio-cultural interpretation. Specifically, the poststructuralist turn that goes by the name of gender—unlike cultural feminism that relies on sexual difference, as an analytical category of interpretation— is a concept that is not focused solely on biological-genetic difference. In the new theoretical framework, the gender subject, gender identity, ‘masculinities’, ‘femininities’, agency, power and corporeality are under ‘reconstruction’. In this transitional stage of the postmodernist period the European Commission’s gender-inclusive policies, gender mainstreaming, including the promotion of interdisciplinary international research on the gender subject, addresses critical issues of gender-defined identity and in particular the under-representation of women and other non-mainstream social groups, thereby reconstructing and redefining identity, through multi-dimensional and proactive strategies. In this analytical framework, the study examines, firstly, to what extent, the structurally secured gender classification in competitive sports constructs identity and has socio-cultural-historic derivations. Secondly, how this gendered dichotomy is an element of social exclusion that reproduces social discrimination, inequalities, gender-defined identities, namely the under-representation of women (the ‘leaky pipeline’ and the ‘glass ceiling’), in competitive sports and in sport-governing bodies, such as the IOC.

Keywords: Gender-defined identity, gender mainstreaming, bio-socio-cultural interpretations, cultural ‘topos’, commonalities, sameness, multiple identities, sport identity-genetically personified, the gendered body, gender classification, women’s under-representation, absenteeism and ‘invisibility’, postmodern Olympic social reality, leaky pipeline, glass ceiling, bio-socio-cultural interpretation, difference vs. diversity.

Επιστημονικό Περιοδικό

120. **Kamberidou, I., & Patsadaras, N. (2007).** [A new concept in European sport governance: sport as social capital](#). *Biology of exercise*, 3, 21–34. University of Peloponnese, Faculty of Human Movement and Quality of Life. [Abstract](#)
[sport as social capital.pdf](#)
- ✓ Irene **Kamberidou** & Nikolaos Patsadaras (2007). [A new concept in European sport governance: sport as social capital](#). *Biology of Exercise*, 3, 22-34. [Publisher's VersionAbstract](#)
[sport and social capital in biology of exercise.pdf](#)

Social capital is a key component in understanding the relationship between European sport governing bodies and civil society. A core concept in sociology, political science, organizational behaviour and business, social capital is relatively new in the context of European sport governance. In exploring the boundaries of both sport and social capital in theory and practice, one can see sport as a form of positive social capital that promotes social cohesion, trust, social ties, etc. However, it could also be perceived as ‘dark’ social capital since the politics of sport do not always deliver the social benefits they proclaim due to the ‘exclusionary’ vs. inclusive factors: commercialization, doping, institutionalized gender personification, the leaky pipeline and the glass ceiling in SGBs and in competitive sports. Sport has not yet evolved into a form of

social capital which can be nurtured and reproduced to raise social cohesion and eliminate social exclusions.

Keywords: sport as social capital, ‘dark’ social capital in sports, social capital production/reproduction, gender personification in sports, leaky pipeline and glass ceiling.

Επιστημονικό Περιοδικό

121. **Καμπερίδου, Ε.** (2007). Ένα είδος Φυλετικού Διαχωρισμού» (Pardoe, 1837) στους υποτελείς λαούς της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας: οι επιβαλλόμενες φυλετικο-χρωματικές διακρίσεις στις οικίες, στα ενδύματα και στα υποδήματα των υποτελών λαών. *Φιλοσοφία & Παιδεία*, ΕΚΔΕΦ, 44-45, 22-25. [Colour Segregation according to race in Ottoman Society](#), (44-45), 22-25. [Abstract](#) [color segregation according to race in ottoman society.pdf](#)

Οι ιδιαίτερες αντιλήψεις των διαφόρων υποτελών λαών περί ενδυματολογικής αισθητικής, όχι μόνο δεν έβρισκαν εύφορο έδαφος ανέλιξης εντός των πλαισίων της Οθωμανικής επικράτειας, αλλά οι ποικιλότητες, προς αυτήν την κατεύθυνση, απαγορεύσεις των Οθωμανών καταδεικνύουν έντονα φαινόμενα και περιπτώσεις κοινωνικών διακρίσεων και ρατσισμού. Μαρτυρίες του 18^{ου} και 19^{ου} αιώνα εκθέτουν «ένα είδος φυλετικού διαχωρισμού» (Pardoe:1837:32), δηλαδή τις φυλετικο-χρωματικές διακρίσεις που επιβάλλονταν δια νόμου ή με άτυπες απαγορεύσεις στους Έλληνες, Αρμένιους και Εβραίους των Οθωμανικών επικρατειών, σχετικά με τα χρώματα των ενδυμάτων και υποδημάτων τους, και όχι μόνο. Χρωματολογικές και χωροταξικές διακρίσεις επιβάλλονταν και στις οικίες και συνοικίες των υποτελών λαών ή των μη-μουσουλμάνων γενικότερα. Αναρίθμητες είναι και οι μαρτυρίες που αφορούν την χωροταξική διάκριση ή τη φυλετική διχοτόμηση σε πολλές περιοχές της Οθωμανικής επικράτειας. Καμμία περιηγήτρια δεν αναφέρει ότι οι χρωματικοί διαχωρισμοί ήταν η ελεύθερη επιλογή των υποτελών Ελλήνων, Εβραίων και Αρμενίων. Αντιθέτως παρατηρούν ότι επιβάλλονταν δια νόμο ή με άτυπες απαγορεύσεις. Λόγου χάρη, παρατηρείται ότι οι Έλληνες ήταν *υποχρεωμένοι* να φορούν μαύρα υποδήματα, σε αντίθεση με τα πολύχρωμα των Τούρκων, και *εξαναγκάζονταν* να βάφουν τις οικίες τους με σκούρα χρώματα, όπως το καφέ. *Απαγόρευαν*, επίσης, στους Έλληνες, στους Αρμένιους και στους Εβραίους να φορούν το πράσινο χρώμα, επειδή εθεωρείτο ιερό- το χρώμα του Προφήτη.

Επιστημονικό Περιοδικό

122. **Καμπερίδου, Ειρήνη** (2007). Απόψεις Ξένων Περιηγητριών για την Περίοδο της Τουρκοκρατίας: «Δυστυχώς οι πόλεις είναι γεμάτες Έλληνες (1853). *ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ & ΠΑΙΔΕΙΑ, Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Ένωσης Καθηγητών για την Προαγωγή της Φιλοσοφίας στην Εκπαίδευση* (ΕΚΔΕΦ), Έτος 13^ο, Τεύχος 41 (Ιανουάριος-Απρίλιος 2007): 34-37 ([Discourse on the Greeks by 19th century western women travellers: "Unfortunately the cities are full of Greeks- 1853". ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ & ΠΑΙΔΕΙΑ .Abstract](#) [discourseonthehellenesgreeksby19thcenturywesternwomentravellers.compressed.pdf](#)

Τα έργα και οι μαρτυρίες των δυτικών περιηγητριών, εκτός που προσφέρουν μία γυναικεία οπτική και προσέγγιση της Οθωμανικής πραγματικότητας, παρουσιάζουν και ένα

ανεξερεύνητο, πρωτότυπο και δημοσίευτο υλικό για τη θέση των υποτελών λαών, και ιδιαίτερα των Ελλήνων, για τους οποίους οι περιγραφές διαφέρουν ανάλογα με τις ιδεολογίες, αποικιοκρατικές απόψεις, πολιτικές θέσεις και κοινωνικές προκαταλήψεις των περιηγητριών. Ενδεικτικά, οι «δουλοπρεπείς» και «ευλύγιστοι» Έλληνες, το «επικίνδυνο», «θανάσιμο», «εγωιστικό», «ανυπότακτο», «ταραχοποιό» και «εγκληματικό» Ελληνικό στοιχείο, με κλίση για «αντίσταση και εξέγερση» όπως οι Έλληνες της Κύπρου που αποτελούν «ένα «μόνιμο αγκάθι στο πλευρό της Αγγλίας». (Melek Hanum ή Marie Dejean 1873, Pardoe 1837: Α', Medberry 1853, Lady Hornby 1863, Briscoe 1881, Brassey 1880) Εκτός από τις μαρτυρίες που αφορούν το Ελληνικό στοιχείο και τις σχέσεις Ελλήνων και Τούρκων, οι δυτικές περιηγήτριες του 17^{ου}, 18^{ου} και 19^{ου} αιώνα επεξεργάζονται τους διωγμούς των μη-μουσουλμάνων υπηκόων (των Αρμενίων, Εβραίων, Ελλήνων, Τσιγγάνων, κ.ά.), τη μη-ανοχή της διαφορετικότητας, την ανελευθερία, τον κοινωνικό-θρησκευτικό ρατσισμό, τις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες και τη διατήρηση της πολιτισμικής διαφορετικότητας.

Δημοσιεύσεις και εισηγήσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings

123. **Kamberidou, I.** (2007). [The Social Gender and Sport Identity: a bio-socio-cultural interpretation. Sport and the Construction of Identities. **Presentation** at the XIth International CESH-Congress, Vienna, September 17th–20th 2006, Vienna, Austria.](#) [proceedings_of_the_vienna_congress_2006.docx](#)

Gender Identity is no longer based exclusively on the biological gender, as an analytical category, a theoretical classification or categorization, but on the social gender which constructs, transforms, defines and redefines identity according to ‘topos’, namely the socio-cultural environment. The social gender is a bio-socio-cultural interpretation. Specifically, the poststructuralist turn that goes by the name of gender—unlike cultural feminism that relies on sexual difference, as an analytical category of interpretation— is a concept that is not focused solely on biological-genetic difference. In the new theoretical framework, the gender subject, gender identity, ‘masculinities’, ‘femininities’, agency, power and corporeality are under ‘reconstruction’. In this transitional stage of the postmodernist period the European Commission’s gender-inclusive policies, gender mainstreaming, including the promotion of interdisciplinary international research on the gender subject, addresses critical issues of gender-defined identity and in particular the under-representation of women and other non-mainstream social groups, thereby reconstructing and redefining identity, through multi-dimensional and proactive strategies. In this analytical framework, the study examines, firstly, to what extent, the structurally secured gender classification in competitive sports constructs identity and has socio-cultural-historic derivations. Secondly, how this gendered dichotomy is an element of social exclusion that reproduces social discrimination, inequalities, gender-defined identities, namely the under-representation of women (the ‘leaky pipeline’ and the ‘glass ceiling’), in competitive sports and in sport-governing bodies, such as the IOC.

124. **Kamberidou, I., Patsantaras, N., & Pantouli, O. (2007).** [The anachronistic gender-science imbalance: technophobia and the technological gender gap in Greece. The 3rd International Conference on Interdisciplinarity in Education, ICIE '07 An International Forum for Multi-Culturality, Multi-Ethnicity and Multi-Disciplinarity in European Higher Education and Research, Multi Forum '07.' European Commission DG. The Faculty of Electrical and Computer Engineering. Publisher's VersionAbstract](#) [anachronistic gender- science imbalance in greece.pdf](#)

Qualitative research conducted with specific focus groups in areas representative of Greece—urban, industrial and agricultural populations— confirms the gender impact factor on digital illiteracy. A large part of the population in Greek society today is displaying technophobia, women in particular, as is the case internationally. Gender-constrained attitudes against science and technology are formulated very early. The compatibility of private life and career is essentially a female problem, a factor that is clearly evident in the latest EU average employment quota for women which is marked by a decrease of 14.3 percent, in contrast to the 5.6 percent increase in the employment quota for men. The situation is even worse in the science and technology fields. Alarming are the results of the latest study of the EU-Commission ‘She Figures 2006’, according to which women remain a minority among researchers in the EU. The first part of the study is based on questionnaires, group interviews and discourse analyses with specific focus group: (1) female and male university students, (2) female students, and (3) primary and secondary male and female school teachers. In the second unity, social theories and theoretical approaches are used to examine the multivariable inclusive vs. exclusionary factors that result in the ‘leaky pipeline’ and the ‘glass ceiling’, namely the digital divide, the under-representation of women in science and technology. Although efforts are being made to attract women to the knowledge economy and IT professions, educational reforms alone will have very limited impact without the systematic promotion of inter and multidisciplinary research, international collaborations, interdisciplinarity in Education, the promotion of a gender-inclusive labour market that recruits and retains women as well as the establishment of a more flexible and family-friendly oriented working environment.

Keywords: the gender impact factor on digital illiteracy, technophobia, the leaky pipeline, the glass ceiling, gender-inclusive labour market, family-friendly working environment.

125. Patsantaras, N., **Kamperidou, I.**, & Panagiotopoulos, P. (2007). [Social Inclusion or Racism and Xenophobia? Presentation](#) at the 13th Congress-Sports Justice, Present and Future. Mexico city, 15 November, Mexico City, Mexico: Presentation at the 13th IASL Congress Sports Justice, Present and Future, Mexico City, November 13 - 16, 2007. [.Abstract](#) [sportsjusticepresentandfuture.mexicopresentation2007.pdf](#) [mexico_2007. kamperidou. 13th iasl congress program2007.pdf](#)

Developments in new technologies of mass communication have created unprecedented global audiences for ‘mega’ sports events. The positive social impact of these events, such as the social construction and redefinition of identity based on ethnic, racial and gender equity and equality has been overestimated. The alarming impact of globalization on racism and xenophobia has generated international discourse concerning the mainstreaming of cross-cultural understanding and dialogue, especially through sports. Contemporary critical theories have distinguished sport

as a site through which non-inclusive practices of social exclusion, such racism and violence, can be identified. As an international expression, is sport a means to social inclusion and integration, or a social-conflict space closely linked to social inequality? A structural functional approach directs attention to the ways sports help society operate. However, a social-conflict analysis focuses on the inequalities in sports. Olympic sports were institutionalized as a social space with no boundaries, encompassing in their value system, respect for cultural and ethnic identities. The Olympic movement advocates ethnic self-definition and the peaceful coexistence of ethnic diversity in the international scene. However, the exploitation, or rather misuse of athletic activity has always been common practice in the history of the athletic phenomenon. Current discussions characterize sports as a means that serves the globalization process, namely the western model of cultural-societal globalization. What role can Olympic sports play today to preserve and safeguard cultural and ethnic diversity, namely to promote the empowerment of self-definition, multiethnic understanding, respect for ethnic identity and cross-cultural cooperation?

Key words: sport as a cultural ‘topos’, broader identities, respect for ethnic, racial and gender diversity, racism and xenophobia, non-inclusive practices of social exclusion, racial inclusion, sport identity, the gendered body, cultural diversity vs. ‘difference’, multi-dimensional and proactive strategies.

2006

Πέντε (5) άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές: 3 στην αγγλική γλώσσα (ένα μόνη, ένα 2η συγγραφέας, ένα 3η συγγραφέας), και 2 στην ελληνική γλώσσα (μοναδική συγγραφέας).

-Μία μονογραφία στην ελληνική γλώσσα (2η συγγραφέας). Ένα (1) άρθρο σε πρακτικά συνεδρίου στην αγγλική γλώσσα (4η συγγραφέας). Πέντε (5) σε Book of Abstracts (3 στην αγγλική και δύο στην ελληνική γλώσσα), και 4 εισηγήσεις/ανακοινώσεις σε συνέδρια.

____Μονογραφία. Επιστημονική έκδοση με κριτές

126. Αθανασέλης, Σ., Καμπερίδου, Ε., Λάιος, Ι., Χαρίτου, Σ. (2006). *ΝΤΟΠΙΝΓΚ, Σύγχρονη Θεώρηση του Προβλήματος*. Έκδοση του Εθνικού Συμβουλίου Καταπολέμησης του Ντόπινγκ (ΕΣΚΑΝ). Αθήνα. <https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2775630>

[Athanaselis, S., Kamberidou, I., Laios, I., & Charitou, S. (2006). [Doping, a contemporary perspective \[in Greek\]](#). ESKAN-National Anti-Doping Council. [doping .pdf](#) [Abstract](#) [doping.pdf](#)

- ✓ Σύνταξη τριών φυλλαδίων για προπονητές, αθλητές και γονείς με ερωτήσεις και απαντήσεις [three anti-doping leaflets.pdf](#)
- ✓ Επιστολή ΕΣΚΑΝ για το υλικό (βιβλίο και φυλλάδια) [anti doping agency letter on leaflets and book on doping.pdf](#)

Η μονογραφία με τίτλο: «Ντόπινγκ: Σύγχρονη Θεώρηση του προβλήματος» και τα τρία φυλλάδια [που συμπεριλαμβάνονται στα παραστατικά] αποτελούν μέρος του εκπαιδευτικού και ενημερωτικού υλικού που επεξεργάστηκε το Εθνικό Συμβούλιο Καταπολέμησης του Ντόπινγκ (ΕΣΚΑΝ). Η μονογραφία στο πρώτο μέρος/κεφάλαιο αποσκοπεί στην αποσαφήνιση όρων και

εννοιών που σχετίζονται με το ντόπινγκ, όπου γίνεται μία ιστορική αναδρομή του προβλήματος. Στο δεύτερο κεφάλαιο επιχειρείται εκτενής αναφορά και ανάλυση για της επιστημονικά τεκμηριωμένες επιβλαβείς συνέπειες από τη χρήση των απαγορευμένων ουσιών και μεθόδων ντόπινγκ. Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζεται το νομικό πλαίσιο της χώρας μας για το ντόπινγκ, καθώς και οι διαδικασίες που διέπουν τη συλλογή δειγμάτων μέχρι και την επιβολή πειθαρχικών κυρώσεων σε παραβιάσεις των κανονισμών Αντι-Ντόπινγκ. Στο τέταρτο και τελευταίο κεφάλαιο γίνεται προσπάθεια να διαχωριστεί ο μύθος από την πραγματικότητα σε ό,τι αφορά τη χρήση απαγορευμένων ουσιών και μεθόδων στον αθλητισμό και διατυπώνεται ρητά η θέση του ΕΣΚΑΝ, ότι η επίτευξη της υψηλής επίδοσης οφείλει να πραγματοποιείται μέσα στο πλαίσιο του δίκαιου αγώνα, δηλαδή του «καθαρού» αγώνα. Εν ολίγοις, επιχειρείται μία πολύπλευρη και διεπιστημονική προσέγγιση του ντόπινγκ ως προς τα ηθικά, νομικά και ιατρικά ζητήματα που εγείρονται από αυτό. Στόχος του υλικού αυτού είναι η μετάδοση γνώσεων και πληροφοριών για ένα θέμα, που αντιβαίνει τις αρχές του «ευ αγωνίζεσθαι» και της ηθικής και θέτει σε κίνδυνο την υγεία αθλητών/τριών και αθλουμένων. Η μονογραφία έχει διπλό σκοπό, αφενός να διευκρινίσει την πραγματικότητα από το μύθο γύρω από το ντόπινγκ, παραβάλλοντας επιστημονικά τεκμηριωμένα στοιχεία και πληροφορίες, και αφετέρου να μεταφέρει γνώσεις, που είναι απαραίτητες και αποτελούν ασπίδα πρόληψης από τη χρήση απαγορευμένων ουσιών και μεθόδων ντόπινγκ. <https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2775630>

Επιστημονικό Περιοδικό

127. Patsantaras, N., & Kamberidou, I. (2006). [Gender Equity in Olympic Sports: Absenteeism and ‘Invisibility’](#). *Pandektis International Sports Law Review*, 6(3-4), 361–375. [Abstract](#) internationalssportslawreview.genderequityinolymp.sports.compressed.pdf

Even in today’s postmodernist society, gender dichotomy in Olympic sports continues to be an ‘unavoidable’, conventional, standard or typical practice which is enforced in the name of gender equity and equality. The purpose of this study is to examine, firstly, to what extent, this structurally secured and enforced gendered categorization, division, demarcation and segregation in Olympic sports, a result of the biological ‘difference’ between men and women, has socio-cultural derivations—originating from cultural practices within the social-historical specificity—that in fact defeat, eliminate or eradicate the advocated and legitimate values of social equity. Secondly, how this gendered demarcation produces social exclusions, gendered inequalities and discrimination, mainly at the expense of women. The interrelation of social theories and theoretical approaches of biologicistic knowledge and biological determinism are used to establish the causes that have lead to the under-representation of women, not only in Olympic sports, but also in decision-making positions of power and responsibility in sport-governing bodies, such as the IOC. In this transitional stage of the postmodernist period, practices of gender exclusion, gender classification/categorization, gender dichotomy, gender segregation and gender division are socially problematic, contradictory, deficient and theoretically inconsistent. Consequently, a critical issue which needs to be addressed extensively, among others, is the democratization of the IOC structures.

Keywords : Gender classification - segregation, gendered Olympic cultures, gender inclusion, gender integration, democratization, women's underrepresentation, absenteeism, invisibility, the

gendered body, identity, gender equity, staging gender, postmodern Olympic social reality, the body as a cultural topos of colonisation, bio-socio-cultural interpretations, Olympic cultures, genetic personification

Επιστημονικό Περιοδικό

128. **Kamberidou, I.** (2006). [Le Corps dans la Société Ottomane / the Body and Ottoman Society](#). *MESOGIOS: Mediterranee, Histoire, People, Langues, Cultures*, 28, 13–29. Editions Herodotos, Paris. [Abstract](#)
- ✓ [turkish media on le corps dans la societe ottomane-the body in ottoman society 2010.pdf](#)
 - ✓ **Αρθρο/article:** [the body and ottoman society.pdf](#)

Women travelers of the 18th and 19th centuries surpassed the socio-religious barriers of Islam by penetrating into the gendered sphere and gendered boundaries of the Ottoman family and household, in other words the Harem. They succeeded in doing what no male traveler, no man, who has written about the harem, harem dancing and the position of women in Islam, had been able to do before or after them. They visited and resided—as official guests, as intimate friends and as employees—in harems that corresponded to all the socioeconomic Ottoman classes. As a result they accused male travelers of misleading and misinforming their readers, stressing that their accounts were based on second or third hand information, on their unrestrained exotic fantasies and had nothing to do with the terrible realities of everyday life in “the yoke of the harem” (Lott, 1866:296) and the degrading and humiliating position of women in Islam. European women, in their identification with ‘the Other’, the women of the East, used terms such as ‘womanity’, ‘woman-kind’, ‘slavedom’, ‘privileged rape’, ‘liberty’ and ‘freedom’. Undeniably the Ottoman harem’s multiethnic composition and the harem culture remained a mystery to the male gender, since any man apprehended in an attempt to penetrate the forbidden zone of the harem would lose his life. There was no social contact, social intermingling, social interaction, social interrelations, social communication or authentic personal relationships between the two genders, even between those of the same family. The women and the men of the same so-called family (the harem and the selemlık) led totally separate social and private lives, sharing nothing between them. This paper examines the position and roles of the harem entertainers: the dancers, acrobats, pantomimes, musicians and singers, who without a single exception, were all islamized slaves that belonged to the harem’s elite slavery system. These sectors of the arts belonged to the socially ‘lower’ class individuals or the less privileged, as were considered the slaves of the Ottomans, as well as the non-Muslim subjects of the Sublime Porte, such as the Greeks, the Armenians, the Jews and the Gypsies. The women who cultivated music and dance were all islamized slaves, whose talents were recognized as children and who were trained to use their artistic abilities to amuse and distract their owners. They were not taught to dance, perform acrobatics, sing and play musical instruments for their own personal pleasure, diversion, amusement or self-expression, but solely for the entertainment of their ‘superiors’: their owner/master, the women of the higher harem classes or pyramidal hierarchy such as the master’s mother, his legal wives, of which the Koran allowed four, his daughters, his ikbals (favorite slave concubines) and their female visitors or female guests, as was the case of the western women travelers of the 18th and 19th centuries.

Επιστημονικό Περιοδικό

129. Dallas, G., Patsantaras, N., **Kamberidou, I.**, & Gougou, B. (2006). [Artistic Gymnastics in Greece: Impact and Effects on Athletes Social Development and Later Professional-Occupational Establishment](#). *Stiinta Sportului, Revista Teoretico-Metodica. Anul XV, Nr. 54/2006, 15*, 3–27. Revista editata de: Consiliul Stintei Sportului din Romania. Institutul National de Cercetare pentru Sport, Bucuresti, Romania. [Abstract](#)
- ✓ [hardcopy.artisticgymnastics.athletessocialdevelopment2006pp.3-27.compressed.pdf](#)
 - ✓ ABSTRACT: [artistic gymnastics in greece. impact and effects on athletes social development and later professional-occupational establishment 2006.pdf](#)

The purpose of this study is to examine the meaning and significance that this specific body morphology—a result of long-term, intensive and long hours of specialized training on apparatuses—has on the wider social life-relations, social development and professional biographies of the participants. Specifically, to what extent this somatotype or body characteristics and *particularities*, including the training and the level of performance, influence or have a dynamic impact on the social relations, social development and the later professional-occupational placement or establishment of the artistic gymnast. The results of the study—that includes an analysis of a closed questionnaire distributed to former male and female athletes of artistic gymnasts throughout Greece—reveal that this sport has not obstructed or restricted the formation and development of social relations within the sport system nor outside the sports system, namely in other social spheres. On the contrary, it has provided social recognition, and new opportunities, namely future professional-occupational opportunities to former artistic gymnasts of both genders. On the other hand, a small percentage of former female athletes claim that their sport, artistic gymnastics, has been a restraining factor or an obstacle in their forming and developing social and interpersonal relations outside the social space of sport.

Keywords: corporeality, gender, the body-sport relationship, gender embodiment, bodies designed for sport, re-making the gendered body, social development

Επιστημονικό Περιοδικό

130. **Καμπερίδου, Ειρήνη** (2006). Οι περί Ελληνισμού Αντιλήψεις και Περιγραφές περιηγητριών του 17ου, 18ου και 19ου αιώνα και η γυναικεία περιήγηση. *ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ & ΠΑΙΔΕΙΑ*, (38), 14-18. Ένωσης Καθηγητών για την Προαγωγή της Φιλοσοφίας στην Εκπαίδευση (ΕΚΔΕΦ). Copy at <http://www.tinyurl.com/ye4yt5ea>
- ✓ **Καμπερίδου, Ε.**, (2006). Οι περί Ελληνισμού Αντιλήψεις και Περιγραφές περιηγητριών του 17^{ου}, 18^{ου} και 19^{ου} αιώνα και η γυναικεία περιήγηση. *ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ & ΠΑΙΔΕΙΑ*, 38, 14-18. Ένωση Καθηγητών για την Προαγωγή της Φιλοσοφίας στην Εκπαίδευση (ΕΚΔΕΦ). Copy at <http://www.tinyurl.com/ye4yt5ea> Copy at <http://www.tinyurl.com/zrchete> [discourseonorientalism and the greek element. 2007.compressed.pdf](#) 2.38 MB

Παρατηρείται μία ιδιαίτερη ευαισθητοποίηση στις γυναικείες μαρτυρίες, όσον αφορά το θέμα της υποδούλωσης και του εξανδραποδισμού, από τον Τουρκικό ζυγό, αυτών που αποκαλούσαν απογόνους των αρχαίων Ελλήνων, που συμβάλλει στην επικέντρωση του γυναικείου λόγου στο Ελληνικό στοιχείο, συγκριτικά με τις περιγραφές τους για άλλους υπόδουλους λαούς και

υποτελείς υπηκόους των Οθωμανικών επικρατειών. Εν ολίγοις, οι λόγοι που ώθησαν τις περιηγήτριες να επικεντρώσουν μεγαλύτερη προσοχή ή να παρέχουν περισσότερο υλικό, στα έργα τους για το «Ελληνικό στοιχείο», συγκριτικά με άλλους υπόδουλους λαούς, αναζητούνται στον ευρύτερο ρόλο που έπαιζε στις κοινωνίες, ο απόηχος του αρχαίου Ελληνικού πολιτισμού. Οι περιηγήτριες, και ιδιαίτερα εκείνες του 19^{ου} αιώνα, όπως και οι περιηγητές, ήταν επηρεασμένες από τον «Ελληνικό Πυρετό» (Larrabee 1957), δηλαδή το μεγάλο φιλελληνικό πνεύμα και ρεύμα της εποχής τους- τον ρομαντισμό και την εξιδανίκευση για την Ελλάδα, που, κατά την εκτίμησή τους, υπήρξε η κοιτίδα του πολιτισμού και της δημοκρατίας, η Ελλάδα των αρχαίων φιλοσόφων, του Ομήρου, των απογόνων των αρχαίων, οι οποίοι είχαν καταφέρει μετά από 400 χρόνια δουλείας να διατηρήσουν την εθνική τους συνείδηση, αλλά και να εξεγερθούν— παρόλο που και άλλοι λαοί αγωνίσθηκαν και εκείνοι σκληρά για την εθνική τους ανεξαρτησία. Έτσι ευαισθητοποιημένοι, οι δυτικοί, πέραν της αποστολής μη-κυβερνητικής Αγγλικής, Γαλλικής και Αμερικανικής οικονομικής βοήθειας στον υπόδουλο Ελληνισμό, κατά την διάρκεια του Ελληνικού εθνικο-απελευθερωτικού αγώνα (της Ελληνικής Επανάστασης) και των εξεγέρσεων που ακολούθησαν, έφταναν και οι ίδιοι, γυναίκες και άνδρες, σε μεγάλους αριθμούς, για να βοηθήσουν και να συμμετάσχουν στον εθνικο-απελευθερωτικό αγώνα του Ελληνισμού κατά του Τουρκικού ζυγού. Οι γυναικείες μαρτυρίες που ακολουθούν, αποτελούν αντιπροσωπευτικά δείγματα αυτού του φιλελληνικού ρεύματος, αυτού του «Ελληνικού Πυρετού» και αυτής της ιδιαίτερης ευαισθητοποίησης για εκείνους που εθεωρούσαν απογόνους των αρχαίων Ελλήνων.

Λέξεις κλειδιά: φαρμακοδιέγερση, doping, ιστορία του ντόπινγκ, κρίση ποσανατολισμού, ανεπιθύμητες ενέργειες, νομικό πλαίσιο, ηθική διάσταση, ρόλος του προπονητή, ρόλος της οικογένειας

Επιστημονικό Περιοδικό

131. **Καμπερίδου, Ειρήνη** (2006). Η Χορευτική «Μανία» των Ποντίων της Σινώπης το 1870, και η Επιβαλλόμενη Μουσικο-Χορευτική Εκπαίδευση των Εξισλαμισμένων Σκλάβων. *MAKEANON, Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Π.Δ.Μ.* Τεύχος 15^ο, Καλοκαίρι 2006: 305-316.

✓ Kamberidou, I. (2006). [The Dance "Mania" of the Pontian \[Black Sea\] Greeks of Sinope in 1870 and Music and Dance Education of female harem inmates](#). *MAKEDNON, a scientific publication of the Aristotelian University of Thessaloniki*, (15), 305–316. [.Abstract](#)
[dancemaniaofblackseapontiangreeksofsinopein1870.compressed.pdf](#)
***βλ. [dancemaniaofpontiangreeksenlarged_to_facilitate_reading.pdf](#)

Το ενδιαφέρον εστιάζεται στην μαρτυρία (στο έργο) της Αγγλίδας περιηγήτριας Annie Jane Harvey, η οποία περιγράφει την «χορευτική μανία» των Ελλήνων της Σινώπης του Πόντου το 1870. «Ο χορός, εδώ, είναι μία τέλεια μανία (mania) για όλους του Έλληνες (της Σινώπης) όλων των ηλικιών και τάξεων [...] νέοι άνδρες και νέες γυναίκες, ηλικιωμένοι άνδρες και ηλικιωμένες γυναίκες, χορεύουν όλοι μαζί, κάθε βράδυ, με μία ζωηράδα και μία ακούραστη ευχαρίστηση, που ούτε η φτώχεια, ούτε η ηλικία μοιάζουν να μπορούν να εξαλείψουν. Συνεπώς, ο κύριος σκοπός τους στην κατασκευή [των οικημάτων τους], είναι να έχουν μεγάλες αίθουσες χορού για χρήση τον χειμώνα», γράφει η Αγγλίδα περιηγήτρια Annie Jane Harvey, επισημαίνοντας το πάθος, την ακατανίκητη κλίση, την έκφραση ψυχής (ή ίσως την στρατηγική ψυχικής ενδυνάμωσης, αυτοάμυνας ή αντίστασης) των Ποντίων της Σινώπης. Σε αντίθεση με των χορό

των Μουσουλμάνων, δηλαδή των έγκλειστων εξισλαμισμένων σκλάβων του Οθωμανικού χαρεμιού, που αποκλειστικός του σκοπός ήταν η ψυχαγωγία του ενός ιδιοκτήτη-αφέντη, ή εκείνη των έγκλειστων γυναικών της ανώτερης πυραμιδικής ιεραρχίας του χαρεμιού, οι Έλληνες και οι Ελληνίδες του Πόντου—και όχι μόνο του Πόντου—χόρευαν για τον εαυτόν τους, και όχι για την ψυχαγωγία των αποκαλούμενων κοινωνικά ‘ανωτέρων’ τους Οθωμανών Τούρκων. Σε αντίθεση με τα έθιμα των Οθωμανών, που οι άνδρες ποτέ δεν χόρευαν, οι Έλληνες και οι Ελληνίδες συμμετείχαν μαζί στην χορευτική διαδικασία. Αναδεικνύεται, σύμφωνα με τις μαρτυρίες, ότι ο χορός, η μουσική εκμάθηση, η παντομίμα, η τέχνη της ακροβασίας, η φυσική δραστηριότητα ή οποιοδήποτε μορφή καλλιτεχνικής ή σωματικής έκφρασης, κίνησης, ενέργειας ή εκγύμνασης, ήταν όλα σύμβολα κοινωνικής κατωτερότητας για τους Μουσουλμάνους. Εθεωρούντο ασχολίες, εργασίες, δουλειές και υποχρεώσεις που ανήκαν στην αρμοδιότητα των εξισλαμισμένων σκλάβων, δηλαδή των πρώην μη-μουσουλμάνων που είχαν βίαια ή ‘ομαλά’ εξισλαμισθεί, καθώς και των υπόδουλων-υποτελών λαών, όπως των Ελλήνων, των Αρμενίων, των Εβραίων και των Τσιγγάνων.

Δημοσιεύσεις και εισηγήσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings

132. Καμπερίδου Ειρ. & Πατσαντάρας Ν. (2006). [Η ΕΜΦΥΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ: ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - THE GENDERED SOCIETY: GENDER AND SPORTS](#). 14ο Διεθνές Συνέδριο Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης / 14th International Faculty of Physical Education & Sport Science, Democritus University of Thrace, Greece. [!\[\]\(6ececfccbc90e4119e1444b92ad2c14a_img.jpg\) Abstract programma synedriou friday may 19 2006.pdf](#)
<http://www.phyed.duth.gr/undergraduate/images/files/congress/2006/Friday.pdf>
133. Πατσαντάρας, Ν. & Καμπερίδου, Ειρ. (2006). [ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΟΥ «ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ» ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΣΩΜΑ \(FUNCTIONAL PROSPECTS OF “HIGH-PERFORMANCE COMPETITIVE SPORTS” AND THE HUMAN BODY\)](#). Presentation (May 19, 2006) at the 14th International Sport Science Conference (Komotini) of the Faculty of Physical Education & Sport Science, Democritus University of Thrace, Greece [CONGRESS ROOM 2: PREFECTURE HALL]. Προφορική Ανακοίνωση στο 14ο Διεθνές Συνέδριο Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Κομοτηνή), Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού, Δημοκρί. [!\[\]\(24017e0d92432eb733456f07a25060b2_img.jpg\) 14o diethnis synedrio 2006 komotini.pdf](#)
134. Tsopani, D., Patsantaras, N., Dallas, G., & Kamberidou, I. (2006). [Structural Trends and Prospects of Male Participation in Rhythmic Gymnastics](#). *Proceedings of the 1st International Congress in Rhythmic Gymnastics, Convegno Internazionale Ginnastica Ritmica CSAM, Torino Italy, 6-7 April, pp.5-39. . DOI: 10.13140/RG.2.1.4529.8405*

Rhythmic Gymnastics has been established as an exclusively female sport. Current issues and questions repeatedly arise concerning women’s participation in all sports, namely access into all traditionally male dominated sports, whereas they have not been developed in reference to the

participation of men in rhythmic gymnastics. The purpose of this study is to explore and investigate these gender issues and present the views and perceptions of rhythmic gymnastics' internal environment (structural elements: scoring of evaluations codes, judges, etc) as well those of the external environment (audiences, journalists, etc) concerning a) the imminent participation on men in rhythmic gymnastics, b) rules and regulations pertaining to the female gymnast's appearance. In this study 299 individuals from around the world, representing different social groups (journalists, trainers/coaches, parents, etc), responded to a closed questionnaire during an international championship. *The results showed that the overwhelming majority (76.5%) of the responds favor the participation of men in rhythmic gymnastics.* Additionally, the results reveal the necessity for redefinition, in other words that the restrictive character of the regulations concerning the appearance of female gymnasts must be redefined, as well as the possibility, prospect or opportunity for access to men, particularly in the framework of recent issues concerning gender in sports.

135. Patsantaras, N., Tsopani, D., Dallas, G., **Kamberidou, I.**, & Mitsi, T. (2006). [Gender Issues in Rhythmic Gymnastics](#). *ANNOUNCEMENT at the 1st International Congress in Rhythmic Gymnastics, Convegno Internazionale Ginnastica Ritmica CSAM, Torino Italy, 6-7 April.* Presented 7 April: Convegno Internazionale Ginnastica Ritmica CSAM, Torino Italy. DOI: 10.13140/RG.2.1.3940.0164 [Abstract](#)
[gender issues in rhythmic gymnastics torino italy 2006.pdf](#)

Rhythmic Gymnastics (RG) is exclusively a woman's sport, in other words, men are explicitly excluded access. However, the characteristically 'female-dominated nature' of this sport (RG) is not without cause. The sport has been formulated according to predominating and prevailing social views and social values, including gender stereotyping, and thus is considered inappropriate and unacceptable for the 'masculine' nature or image of 'masculinity', including the male body aesthetic. On the contrary, it is considered the ideal means for the construction, the structure, the constitution and the expression of 'femaleness', 'femininity', and 'womanhood', as defined when this sport emerged. Today, although women are not denied access to sports, men are excluded. Namely, they are denied access to rhythmic gymnastics on the competition level. Discrimination, due to biological gender, is an element of social exclusion and social elimination that is actively present—a factor that is inconsistent with prevailing social and sport values, such as gender equality and gender equity. The purpose of this study is to convey and examine the current gender views of rhythmic gymnasts, judges, trainers, members of the technical committees, the audience and journalists, regarding the potential or imminent entrance of men in this sport (RG). Methodology: two hundred and ninety-nine (299) participants— rhythmic gymnasts, trainers, judges, journalists, members of the technical committee, parents and spectators (audience)— responded to a closed questionnaire. The statistical evaluation of the data was prepared with the SPSS v. 13 statistical package-program. Results: In all the above-mentioned categories, the majority supports the entrance and participation of men in the sport of Rhythmic Gymnastics. A small differentiation is displayed in the responses concerning the proposed competition programs, whereas enormous and conflicting differences of opinion are indicated, concerning probable-imminent higher ratings due to the entrance and participation of men in the sport. The trainers, the judges, the rhythmic gymnasts, the administrative and technical members favor the

participation of men in RG., in contrast to the parents, the audience and the journalists. **Conclusions:** The results of this study indicate that the gender issue concerning men’s access to RG must be examined, unreservedly by the members of the International Federation of Gymnasts. Today, social exclusions and social elimination based on biological gender, as observed in sports and sports competitions, are outdated and anachronistic, not only in relation to wider-broader social values, but also to the value system of sports.

Key words: ‘female-dominated’ sport, gender stereotyping, the male body aesthetic, men’s access/inclusion in RG.

136. Tsopani, D., Patsantaras, N., Dallas, G., & Kamberidou, I. (2006). [Structural Trends and Prospects of Male Participation in Rhythmic Gymnastics](#). In *Proceedings of the 1st International Congress in Rhythmic Gymnastics, Convegno Internazionale Ginnastica Ritmica CSAM, Torino Italy, 6-7 April* (pp. 35–39). Presented 6 April, Torino, Italy: Convegno Internazionale Ginnastica Ritmica CSAM. [Abstract](#) [structural transformation trends and the prospects of male participation in rhythmic gymnastics.pdf](#)

Rhythmic Gymnastics (RG) is exclusively a woman’s sport, in other words, men are explicitly excluded access. However, the characteristically ‘female-dominated nature’ of this sport (RG) is not without cause. The sport has been formulated according to predominating and prevailing social views and social values, including gender stereotyping, and thus is considered inappropriate and unacceptable for the ‘masculine’ nature or image of ‘masculinity’, including the male body aesthetic. On the contrary, it is considered the ideal means for the construction, the structure, the constitution and the expression of ‘femaleness’, ‘femininity’, and ‘womanhood’, as defined when this sport emerged. Today, although women are not denied access to sports, men are excluded. Namely, they are denied access to rhythmic gymnastics on the competition level. Discrimination, due to biological gender, is an element of social exclusion and social elimination that is actively present—a factor that is inconsistent with prevailing social and sport values, such as gender equality and gender equity. The purpose of this study is to convey and examine the current gender views of rhythmic gymnasts, judges, trainers, members of the technical committees, the audience and journalists, regarding the potential or imminent entrance of men in this sport (RG). **Methodology:** two hundred and ninety-nine (299) participants— rhythmic gymnasts, trainers, judges, journalists, members of the technical committee, parents and spectators (audience)— responded to a closed questionnaire. The statistical evaluation of the data was prepared with the SPSS v. 13 statistical package-program. **Results:** In all the above-mentioned categories, the majority supports the entrance and participation of men in the sport of Rhythmic Gymnastics. A small differentiation is displayed in the responses concerning the proposed competition programs, whereas enormous and conflicting differences of opinion are indicated, concerning probable-imminent higher ratings due to the entrance and participation of men in the sport. The trainers, the judges, the rhythmic gymnasts, the administrative and technical members favor the participation of men in RG., in contrast to the parents, the audience and the journalists. **Conclusions:** The results of this study indicate that the gender issue concerning men’s access to RG must be examined, unreservedly by the members of the International Federation of

Gymnasts. Today, social exclusions and social elimination based on biological gender, as observed in sports and sports competitions, are outdated and anachronistic, not only in relation to wider-broader social values, but also to the value system of sports.

Keywords: female-dominated sport, gender stereotyping, male body aesthetic, men’s access/inclusion in RG.

137. Tsopani, D., Dallas, G., Patsantaras, N., **Kamberidou, I.**, Tinto, A., & Louka, A. (2006). [Physical Appearance in Rhythmic Gymnastics: code of point and current perceptions](#). *ANNOUNCEMENT at the Convegno Internazionale Ginnastia Ritmica: Identita e propelmatiche di questo sport*, 6-7 Aprile 2006. Torino, **Italy**: Convegno Internazionale Ginnastia Ritmica (1st international Rhythmic Gymnastics Congress).[Abstract](#)
[physical appearance in rhythmic gymnastics april 2006 torino italy.pdf](#) DOI:
[10.13140/RG.2.1.1482.4161](#)

The three elements that constitute the sport of Rhythmic Gymnastics (RG), based on the code of point, are the exercises, the music accompaniment and the appearance of the rhythmic gymnast, namely costume, hairstyle and make-up. (FIG., 2006) The determining factors for the selection of the costume are the music accompaniment and the rhythmic gymnast’s body build/physical type (Karpenko et al, 2003). In every apparatus, according to the code of point, the rhythmic gymnast is required to choose between three types of costumes: 1) leotard, 2) unitard, and 3) wrap skirt leotard. The purpose of this study is to examine if the costume restrictions of the code of point are acceptable or if they need to be reformulated, reassessed, reevaluated and adapted to current aesthetic views. Two hundred and ninety-nine participants— rhythmic gymnasts, trainers, judges, journalists, members of the technical committee, parents and spectators (audience)— responded to a closed questionnaire. The statistical evaluation of the data was prepared with the SPSS v. 13 statistical package-program. According to the results, the majority of the questionnaire participants (59.2%) maintain that the movement technique must be taken into consideration for the formulation of the costume. The institutional representatives of the sport (trainers, administrative and technical members) argue that the ethical dimensions of the sport must also be considered, in contrast to the views held by the rhythmic gymnasts and the remaining categories of the questionnaire participants. Alternatively, *an overwhelming majority of the questionnaire respondents maintained that religious particularities and dimensions should not be taken into consideration*. A particularly notable factor is that the appearance of the rhythmic gymnasts, according to the questionnaire respondents, influences the judges’ opinions in the evaluation of the program. The costumes of the rhythmic gymnasts encompass and comprise a multifaceted and multi-complex choice that must be governed or presided over by rules-regulations that, however, should not have a permanently binding, restrictive or restraining character, as ethical views and attitudes change, progress and are transformed in the process of time. Conversely, the religious particularities of the rhythmic gymnasts are, reasonably, not taken into consideration by the international code of point. The appearance of the rhythmic gymnasts, however, influences the judge’s decision in the evaluation of the program. To reiterate, the majority of the respondents favor a more lenient policy or less restrictive measures concerning the costume-appearance of the rhythmic gymnast. The results reveal the necessity for redefinition, in other words that the restrictive character of the regulations concerning the

appearance of female athletes be redefined. Furthermore although the mass media does not exercise any significant influence in competition developments nor in the judges' evaluations, their influence on public opinion is significantly high. Finally, the results indicate a great percentage of negative views and perceptions related to sponsors' interventions and involvement in the costumes and appearance of the rhythmic gymnasts. The majority of the questionnaire participants (59.2%) maintain that the movement technique must be taken into consideration for the formulation of the costume. The institutional representatives of the sport (trainers, administrative and technical members) claim that the ethical dimensions of the sport must also be considered, in contrast to the views held by the rhythmic gymnasts and the remaining categories of the questionnaire participants. Alternatively, an overwhelming majority of the respondents maintained that religious particularities and dimensions should not be taken into consideration. The religious particularities of the rhythmic gymnasts are not taken into consideration by the international code of point. However, the appearance of the rhythmic gymnasts influences the judge's decision in the evaluation of the program. Consequently, the costumes of the rhythmic gymnasts encompass and comprise a multifaceted and multi-complex choice that must be governed or presided over by rules-regulations that, however, should not have a permanently binding, restrictive or restraining character, as ethical views and attitudes change, progress and are transformed in the process of time.

Keywords: costume restrictions, current aesthetic views, corporeality

138. Patsantaras, N., & Kamberidou, I. (2006). [Social Capital Dimensions and Civil Society: Inclusive vs. Exclusionary Social Capital in Sport Governance](#). **Presentation** at the international conference “Social Capital and Sport Governance in Europe: Trust and the Use of Social Ties”, 4-5/12/2006, organized by the Università Commerciale Luigi Bocconi and IPAS-Institute of Public Administration and Health. Presented 12 May, Bocconi University, Milano, Italy: Università Commerciale Luigi Bocconi and IPAS-Institute of Public Administration and Health Care Management ‘Carlo Masini’ in collaboration with the European Commission, Milano Italy. [Abstract](#)
[socialcapitaldimensions_milano_2006.ppt.pdf](#)
[1. social capital dimensions and civil society milano 2006.pdf](#)

The growing body of research on social capital presents an ambiguity of definitions and a variety of interrelated meanings. On the one hand, social capital refers to associational life, the collective value of social networks, strategies and connections, broader identities, respect for ethnic, racial and gender diversity, the elimination of socioeconomic exclusions, civic engagement, etc. On the other hand, arguments suggest that social capital can reinforce ‘exclusive’ identities, homogeneous groups, social divides, gender classifications, ‘capitalization’, and egocentric bonding. Beginning with a critical exploration of the concept— theoretical origins and applications— the study examines the current usage, the neutral nature of social capital as a ‘producer’ of social cohesion, civic engagement, social action, and community service. Social capital, a core concept in sociology, political science, organizational behaviour and business, is relatively new in the context of European sport governance, sport management— and not only. This paper examines the social capital in sports, as a key component of understanding the relationship between European sport governing bodies (SGBs), and in particular the ‘inclusive’ vs. ‘exclusionary’ or rather ‘dark’ social capital in sport governance. Namely, the ‘leaky pipeline’ in competitive sports, the

‘glass ceiling’ in SGBs and the impact of commercialization. For example, women are still under-represented, and not only due to the socio-cultural causes associated with the chronological delay in eliminating barriers to inclusion. Today, women in the IOC still comprise a ‘restricted minority’: from a total of the 116 members only 12 are women (10,3%).

Keywords: associational life, civic engagement, social action, community service, service-learning activities, social cohesion, the ‘leaky pipeline’, the ‘glass ceiling’, gender exclusion, under-representation of women in SGBs.

139. **Kamberidou, I.** (2006). [The Social Gender and Sport Identity: Socio-Cultural Globalization. Presentation at the XIth International CESH Congress Sport and the Construction of Identities, 17-20 September 2006 ,Vienna Austria.](#) In *CESH Congress Sport and the Construction of Identities,Vienna*. Presented 18 September, Vienna, Austria: The European Committee for Sports History (CESH).[Abstract](#) [sport_identity-powerpoint 22.11.2006.ppt](#)

In order to formulate and propose **multi-dimensional and proactive strategies**, required is the establishment of an international, interdisciplinary, inter-cultural network of researchers (sport sciences, sport studies, sport medicine, the social sciences, the humanities, gender studies, etc.) so as to: 1) Establish on what levels, and under what pre-conditions can theories or theoretical approaches on the gender subject be used as an analytical tool for the examination and understanding of the multi-variable, multifaceted and complex transformation processes of gender identity, and consequently sport identity. 2) Promote effective education strategies that transform social stereotypes before they take root, as in the example of the Peace Games holistic academic model (www.peacegames.org), to be incorporated through pilot projects into the EU public school systems. 3) Examine the interrelations between sport performance, the gender subject, the socio-cultural environment and corporeality, including the male/female body aesthetic. 4) . Study the social effects and impact of intensive and prolonged specialized training, and not only: the changes and transformations of the body/corporeality due to intensive training, doping, genetic doping, etc, and consequently, the impact of these changes on the established social views/attitudes concerning gender identity and consequently the **construction of sport identity**.

Keywords: Gender identity, Corporeality, the body, gender, linguistic conceptions-interpretations, transformable-evolving meanings

140. **Kamberidou, I., & Patsantaras, N.** (2006). [Social Capital and Gender Equity in Sports. Presentation at the International Conference on Social Capital and Sport Governance in Europe: Trust and the Use of Social Ties, 4-5/12/2006, Universitat.](#) In *International Conference on Social Capital and Sport Governance in Europe: Trust and the Use of Social Ties, 4-5/12/2006*. presented at the 4 December, Milano, Italy: organized by the Universitat Commerciale Luigi Bocconi and IPAS-Institute of Public Administration and Health. Universitat Commerciale Luigi Bocconi and IPAS-Institute of Public Administration and Health Care Management ‘Carlo Masini’ in collaboration wit.[Abstract](#) [social capital and gender equity in sports 2006.pdf](#)

Contemporary critical theories have distinguished sport as a site through which issues on social capital, or rather a ‘deficit’ of social capital, must be considered today, along with local cultural practices within their socio-historical specificity. Cooperation between the European Commission (EC) and Sport Governing Bodies (SGBs) cannot be fruitful if SGBs continue their non-inclusive practices of social exclusion in their organizational structures, namely the under-representation of women in competitive sports and in decision-making capacities (the leaky pipeline and the glass ceiling). The EC has been promoting, through multi-dimensional and proactive strategies, gender-inclusive policies, gender mainstreaming, including the promotion of interdisciplinary international research on the gender subject, addressing critical issues of identity, the under-representation of women and non-mainstream groups. Developments in new technologies of mass communication have created unprecedented global audiences for ‘Mega’ sports events. The positive social impact of these events, such as the social construction and redefinition of identity based on ethnic, racial and gender equity and equality, the influx of corporate sponsorships as an important source of income for host cities and international organizations, has been overestimated. The politics of sport do not ultimately deliver the social benefits they proclaim. For example, women in European sport comprise a ‘restricted minority’: in competitive sports, in SGB’s, in research, as role models and as mentors. In order to eventually eliminate the deficit in social capital generated by SGBs, international and intercultural interdisciplinary dialogue on sport and social capital in the European Union is absolutely critical. Additionally, the social sciences and the humanities are vital for understanding social change and informing policy-making, as well as providing input on social, economic and political dimensions.

Keywords: sport as social capital, SGBs non-inclusive practices, the leaky pipeline, glass ceiling, gender inclusive policies, the politics of sport.

2005

Ένα (1) άρθρο δημοσιευμένο σε επιστημονικό περιοδικό στην Ελληνική γλώσσα (μόνη συγγραφέας), και μία (1) δημοσίευση περίληψης σε επιστημονικό περιοδικό. Ένα (1) σε Πανεπιστημιακές Σημειώσεις. Έξη (6) προσκλήσεις σε συνέδρια, μεταπτυχιακό σεμινάριο και Workshops on Gender and Technology, Brussels. Δύο (2) άρθρα ως Gender Expert (GEAG) and Research Group member για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τέσσερις ανακοινώσεις στην ελληνική γλώσσα (βιβλία περιλήψεων)

Επιστημονικό Περιοδικό

141. Καμπερίδου, Ειρήνη (2005). Η Αθλήτρια ως Κοινωνικό Είδωλο στα ΜΜΕ : Ένα Καινούργιο Αρχέτυπο της Αμερικανικής κουλτούρας. *Γυναίκα & Άθληση*. Τόμος IV, τεύχος 1, Δεκ. 2005 11-22. Έκδοση της Πανελλήνιας Ένωσης για την Προώθηση των Γυναικών στον Αθλητισμό και τα Σπόρ (ΠΕΠΓΑΣ), Θεσσαλονίκη. Copy at <http://www.tinyurl.com/jj5w2xm> [Abstract](#)
[theidolizationofthefemaleathleteinthemassmediaaniconofamericanculture.compressed.pdf](http://www.tinyurl.com/jj5w2xm)

Η εικονικά κατασκευασμένη αθλήτρια, είδωλο της αμερικάνικης κουλτούρας, αποτελεί μία εικόνα της ιδανικής γυναίκας του 21^{ου} αιώνα που προωθείται συστηματικά στα ΜΜΕ. Εντούτοις, ένας κώδικας «θηλυκοποίησης» επισημαίνεται επανειλημμένα για να ουδετεροποιήσει το αποτέλεσμα της υπερβατικής της αθλητικής πράξης και της αθλητικής της ιδιότητας. Από την ανασκόπηση της βιβλιογραφίας περί έμφυλης πραγματικότητας και την επεξεργασία πρόσφατων συζητήσεων και ποσοτικών και ποιοτικών αναλύσεων περί έμφυλου υποκειμένου στον αθλητισμό, γίνεται φανερό ότι, πρώτον, η αθλήτρια απολαμβάνει, σε αντίθεση με το παρελθόν, μία έντονη, πανταχού και εκρηκτική παρουσία στα ΜΜΕ, ενώ ο γυναικείος αθλητισμός εξακολουθεί να προβάλλεται ελάχιστα. Δεύτερον, παρατηρείται μεγάλη ποσοστιαία και ποιοτική έλλειψη όχι μόνο στην κάλυψη του γυναικείου αθλητισμού, σε σύγκριση με τον ανδρικό αθλητισμό, αλλά και στην προβολή και απεικόνιση των αθλητριών στον ρόλο της αθλήτριας. Τα τελευταία πέντε χρόνια, παρατηρείται σημαντική μείωση στην τηλεοπτική κάλυψη του γυναικείου αθλητισμού και αναδεικνύεται ότι το ποσοστό του τηλεοπτικού χρόνου που αφιερώνεται στον γυναικείο αθλητισμό στα προγράμματα των τοπικών ειδήσεων σήμερα είναι όσο χαμηλά ήταν πριν από 15 χρόνια. Τρίτον, παρατηρείται η αργή, αθόρυβη αλλά σταδιακή εμφάνιση μίας καινούργιας αθλητικής αισθητικής, δηλαδή η προβολή μίας άφυλης ρευστότητας στην αισθητική τους σώματος. Οι κωδικοί περί φύλων αναμειγνύονται με την προβολή των άφυλων αθλητών-αθλητριών, της θηλυκοποίησης του αθλητή και της αρσενικοποίησης της αθλήτριας. Εντοπίζονται ίσες ευκαιρίες στην εμπορευματοποίηση-μοντελοποίηση του σώματος της αθλήτριας και του αθλητή.

Λέξεις-κλειδιά: Αθλητική αισθητική, Σωμα, αθλήτρια ως είδωλο, εμπορευματοποιημένοι αθλητές/τριες, αντικειμενικοποίηση του σώματος, έμφυλη ρευστότητα, άφυλοι αθλητές, έμφυλη ισότητα στην εκμετάλλευση, μοντελοποίηση, ανθρώπινο εμπόριο καταναλωτισμού ψυχαγωγίας και θεάματος <https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2775565>

Πανεπιστημιακές σημειώσεις ακαδημαϊκού έτους 2004-2005

142. **Καμπερίδου, Ειρ. (2005).** Ο Έμφυλος Ηρωισμός του Αθλητισμού, ο ήρωας αθλητής και η αθλήτρια-ηρωίδα: το ανθρώπινο εμπόριο της ψυχαγωγίας και του θεάματος. Η Κοινωνική Εικόνα της Αθλήτριας (12 σελίδες) *Πανεπιστημιακές Σημειώσεις του Σεμιναρίου Εδικών Θεμάτων «Άσκηση-Ευρωστία-Υγεία» της Επικ. Καθηγήτριας Μ. Μαριδάκη. Ακαδημαϊκό έτος 2004-2005.*, Abstract [o iroas athlitis kai i athlitria-iroida.pdf](#)

Δεν γεννιόμαστε με μία βιολογική προδιάθεση για μια έμφυλη ανισότητα. Οι έμφυλες διαφορές και ομοιότητες, η κυριαρχία ή η ‘υπεροχή’, δεν είναι γνωρίσματα των χρωμοσωμάτων μας. Είναι αποτέλεσμα της διαφορετικής πολιτιστικής και κοινωνικής αξιολόγησης των εμπειριών των ανδρών και των γυναικών. Γινόμαστε έμφυλα άτομα μέσα σε μία έμφυλη κοινωνία, δηλαδή σε μία κοινωνία που οι οργανισμοί και θεσμοί της αναπαράγουν τις ‘διαφορές’ μεταξύ γυναικών και ανδρών. Η έννοια ή το νόημα του φύλου διαφέρει από πολιτισμό σε πολιτισμό, από

κοινωνία σε κοινωνία, από κουλτούρα σε κουλτούρα. Το κοινωνικό φύλο σε αντίθεση με το βιολογικό φύλο διαφέρει και μεταβάλλεται, ακόμα και μέσα σε μία συγκεκριμένη κοινωνία, σε μία κουλτούρα ή σε ένα πολιτισμό, όχι μόνο μακροπρόθεσμα, ανάλογα με την ιστορική περίοδο, αλλά και κατά την διάρκεια της ζωής μας. Αντιλήψεις και στάσεις περί έμφυλων ρόλων και έμφυλων στερεότυπων εξελίσσονται, μεταλλάσσονται και αλλάζουν. Οι αθλήτριες της καινούργιας χιλιετιρίδας καταρρίπτουν τα ‘φυσικά εμπόδια’ του παρελθόντος και παράγουν νέες κουλτούρες και νέες αθλητικές ταυτότητες. Εντούτοις, πολλές συζητήσεις και διερευνητικά ερωτήματα προκαλούνται σχετικά με τη διαφορετική μεταχείριση ανδρών και γυναικών στους αθλητικούς θεσμούς, στον αγωνιστικό αθλητισμό και την προβολή του στα ΜΜΕ. Αναμφίβολα, ο Αθλητισμός συνεχώς δημιουργεί, κατασκευάζει και αναπαράγει ‘ήρωες’ και ‘ηρωίδες’, έμφυλα υποκείμενα που προβάλλονται με ιδιαίτερους τρόπους. Επισημαίνουμε ότι και ο άνδρας είναι ένα έμφυλο υποκείμενο (gender subject), και όχι μόνο η γυναίκα. Αναδεικνύεται, ωστόσο ότι οι αθλήτριες που πετυχαίνουν αντιμετωπίζουν τη διαφορούμενη ανταπόκριση του κοινού και των ΜΜΕ. Η αθλήτρια-ηρωίδα, σε αντίθεση με τον ήρωα-αθλητή, προσδιορίζεται διαφορετικά και υπό-όρους. Επιπροσθέτως, παρατηρείται ότι η δημιουργία και η προβολή των ‘ηρωίδων’ του αθλητισμού αποσύρει την προσοχή από την γενική θέση της πλειοψηφίας των γυναικών στον αθλητισμό και αποκρύπτει τις διαφορές μεταξύ τους. Δηλαδή, αγνοούνται κοινωνική παράμετροι και μεταβλητές, όπως η πολυπλοκότητα, η πολλαπλότητα ή οι κατηγορίες της ‘διαφοράς’ του έμφυλου υποκειμένου σε σχέση με την κοινωνικο-οικονομική τάξη, την κοινωνική στρωμάτωση, την κουλτούρα, το έθνος, την φυλή, το χρώμα του δέρματος, τη θρησκεία, τις σωματικές αναπηρίες και το σεξουαλικό προσανατολισμό, κ.ά.

Invited as Gender Expert (GEAG) and Research Group member:

143. **Kamberidou, I., & Patsantaras, N. (2005).** [Virtual Globalization](#). *Paper and proposals as members of the Gender Expert Action Group (GEAG) and the Research Group for the next Consultation Workshop on Gender and Technology, European Commission, Information Society Directorate-General Miniaturisation, Embedded Systems, Societal Applications, April 2005.* presented at the 22 April, Brussels, Belgium: European Commission, Information Society. [Abstract](#)
[virtual_globalization_feb.2005.pdf](#)

RESEARCH GROUP PAPER AND DRAFT PROPOSALS FOR CONSULTATION WORKSHOP ON GENDER AND TECHNOLOGY, BRUSSELS, EUROPEAN COMMISSION, Information Society Directorate-General Miniaturisation, Embedded Systems, Societal Applications, February 12, 2005. **Includes Irene Kamberidou's Paper and proposals as member of the Gender Expert Action Group (GEAG) and the Research Group for the next Consultation Workshop on Gender and Technology,** European Commission, Information Society Directorate-General Miniaturisation, Embedded Systems, Societal Applications, April 22, 2005 Brussels (DOI: 10.13140/RG.2.1.3546.7606). Concludes with Irene Kamberidou's observations and proposals from last Gender & Technology Workshop in Brussels.

Keywords and future directions: Bodiless society, gender-neutral society, gender subject, service society, virtual servitude, information manipulation, electronic surveillance, electronic

terrorism, (new) information world order, digital despotism, digital capitalism, information elite, exclusionist technophobia, digital illiteracy, interdisciplinary communication, education, techno-education, integration of women (gender integration), action plan, techno-ethos, techno-ethics. Everything as we know it today is definitively and ultimately in the process of transformation due to two significant changes in the global scene—the globalization of the economy, aggressive/dynamic competition, and the ‘invasion’ of technology in every area of human-social life, in every sector of public and private activity. Today we are witnessing the creation of “a society of services/ a service society”, as a result of accelerated technological developments, in combination with the globalization of the economy-- a service society, ‘a bodiless society’ which is gradually replacing industrial society. The expansion of a new bureaucracy is being promoted, the formulation of units that provide services, and the creation of thousands of specialized employment positions in the distribution and use of new technologies, whose hard nucleus is made up of specific specialized knowledge and know-how, denied to the less-privileged gender subject/citizen. The products of the technological revolution are in reality services—a fact that has foundational consequences on society! We are at a transitional stage, in a transitional period that not only disorganizes and disorients but also marginalizes the less privileged gender subject, namely an extremely large sector of the population, the majority of the EU population, the non-mainstream social groups. That which was familiar, understood and considered a given is being eradicated, and no longer understood. Due to the high speed disorganization of existing structures the gender subject/citizen is having dramatic difficulty in adapting and comprehending what is going on, and our social system is confronting difficulties in defining the problems and thus providing solutions on how we can get through this transitional period.

KEYWORDS: Gender subject/citizen, service society, commercialization, “professionalization”, virtual world order, virtual servitude, digital despotism, virtual elite, future exclusions-technophobia, cultural commonality, commonality of cultures, virtual illiteracy, virtual techno-illiteracy, interdisciplinary communication/research, Education, socio-economic-biocentric rationale, technoethics – technoethos <https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2775578>

Δημοσιεύσεις και εισηγήσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings και σε Βιβλία Περίληψεων/Book of Abstracts

144. **Καμπερίδου**, Ειρήνη (2005). «Ο Έμφυλος Ηρωισμός του Αθλητισμού». Εισήγηση στην διημερίδα «Μεσογειακή Κουλτούρα-Γυναίκες και Σπόρ» της Πανελλήνιας Ένωσης για την Προώθηση των Γυναικών στον Αθλητισμό και τα Σπόρ (ΠΕΠΓΑΣ), 4-5 Νοεμβρίου, Θεσσαλονίκη.
- ✓ **Kamberidou**, I. (2005). [Gendered Heroism in Sport \[in Greek\] Ο Έμφυλος Ηρωισμός του Αθλητισμού. Abstract](https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2775578) [genderedheroism.emfylosiroismostoyathlitsmoy2005.compressed.pdf](https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2775578)

Δεν γεννιόμαστε με μία βιολογική προδιάθεση για μια έμφυλη ανισότητα. Οι έμφυλες διαφορές και ομοιότητες, η κυριαρχία ή η ‘υπεροχή’, δεν είναι γνωρίσματα των χρωμοσωμάτων μας. Είναι αποτέλεσμα της διαφορετικής πολιτιστικής και κοινωνικής αξιολόγησης των εμπειριών των ανδρών και των γυναικών. Γινόμαστε έμφυλα άτομα μέσα σε μία έμφυλη κοινωνία, δηλαδή σε μία κοινωνία που οι οργανισμοί και θεσμοί της αναπαράγουν τις ‘διαφορές’ μεταξύ γυναικών και ανδρών. Η έννοια ή το νόημα του φύλου διαφέρει από πολιτισμό σε πολιτισμό, από

κοινωνία σε κοινωνία, από κουλτούρα σε κουλτούρα. Το κοινωνικό φύλο σε αντίθεση με το βιολογικό φύλο διαφέρει και μεταβάλλεται, ακόμα και μέσα σε μία συγκεκριμένη κοινωνία, σε μία κουλτούρα ή σε ένα πολιτισμό, όχι μόνο μακροπρόθεσμα, ανάλογα με την ιστορική περίοδο, αλλά και κατά την διάρκεια της ζωής μας. Αντιλήψεις και στάσεις περί έμφυλων ρόλων και έμφυλων στερεότυπων εξελίσσονται, μεταλλάσσονται και αλλάζουν. Οι αθλήτριες της καινούργιας χιλιετιρίδας καταρρίπτουν τα ‘φυσικά εμπόδια’ του παρελθόντος και παράγουν νέες κουλτούρες και νέες αθλητικές ταυτότητες. Εντούτοις, πολλές συζητήσεις και διερευνητικά ερωτήματα προκαλούνται σχετικά με τη διαφορετική μεταχείριση ανδρών και γυναικών στους αθλητικούς θεσμούς, στον αγωνιστικό αθλητισμό και την προβολή του στα ΜΜΕ. Αναμφίβολα, ο Αθλητισμός συνεχώς δημιουργεί, κατασκευάζει και αναπαράγει ‘ήρωες’ και ‘ηρωίδες’, έμφυλα υποκείμενα που προβάλλονται με ιδιαίτερους τρόπους. Επισημαίνουμε ότι και ο άνδρας είναι ένα έμφυλο υποκείμενο (gender subject), και όχι μόνο η γυναίκα. Αναδεικνύεται, ωστόσο ότι οι αθλήτριες που πετυχαίνουν αντιμετωπίζουν τη διαφορούμενη ανταπόκριση του κοινού και των ΜΜΕ. Η αθλήτρια-ηρωίδα, σε αντίθεση με τον ήρωα-αθλητή, προσδιορίζεται διαφορετικά και υπό-όρους. Επιπροσθέτως, παρατηρείται ότι η δημιουργία και η προβολή των ‘ηρωίδων’ του αθλητισμού αποσύρει την προσοχή από την γενική θέση της πλειοψηφίας των γυναικών στον αθλητισμό και αποκρύπτει τις διαφορές μεταξύ τους. Δηλαδή, αγνοούνται κοινωνική παράμετροι και μεταβλητές, όπως η πολυπλοκότητα, η πολλαπλότητα ή οι κατηγορίες της ‘διαφοράς’ του έμφυλου υποκειμένου σε σχέση με την κοινωνικο-οικονομική τάξη, την κοινωνική στρωμάτωση, την κουλτούρα, το έθνος, την φυλή, το χρώμα του δέρματος, τη θρησκεία, τις σωματικές αναπηρίες και το σεξουαλικό προσανατολισμό, κ.ά.

Επιστημονικό Περιοδικό (δημοσίευση περίληψης)

145. **Καμπερίδου, Ειρ. & Πατσαντάρας, Ν.** (2005). Ο Προβληματισμός περί έμφυλου υποκειμένου στον Ολυμπιακό αθλητισμό. *Αθληση & Κοινωνία*, Περιοδικό Αθλητικής Επιστήμης, σελίδες 55-56.

thegendersubjectinolympicsports2005.compressed.pdf

[abstract in english. the gender subject in olympic sports 2005.pdf](http://abstract.in.english.the.gender.subject.in.olympic.sports.2005.pdf)

Το φύλο ή το έμφυλο υποκείμενο (gender subject) αποτελεί σήμερα μια από τις κεντρικές οργανωτικές αρχές στις σύγχρονες κοινωνίες δυτικού τύπου. Η έννοια του όρου gender (φύλο και κοινωνικό φύλο), αγγλοσαξονικής προέλευσης, παραπέμπει στο κοινωνικό υποκείμενο (social subject). Στα πλαίσια αυτής της θεώρησης καθίσταται τρόπον τινά ανενεργό ως κοινωνική κατηγορία ένα σημαντικότερο χαρακτηριστικό— το βιολογικό φύλο. Σήμερα είναι ερευνητικά τεκμηριωμένο ότι το ‘ανήκειν σε ένα φύλο’ είναι αποτέλεσμα πολλών— πέραν της βιολογικής ‘διαφοράς’— και πολύπλοκων κοινωνικών διεργασιών (Κοινωνικού Ντετερμινισμού, Κοινωνικοποίηση κλπ.) Στον αγωνιστικό-ολυμπιακό αθλητισμό η κατηγοριοποίηση των φύλων δεν είχε ποτέ λανθάνοντα χαρακτήρα και παραμένει ενεργητικά παρούσα, σε αντίθεση με άλλες κοινωνικές περιοχές, όπως στην οικονομία, στην πολιτική, στην κοινωνία της πληροφορίας, κλπ. Το ερώτημα περί φύλου ή

έμφυλου υποκειμένου (gender subject) στα πλαίσια του Ολυμπιακού Αθλητισμού και γενικά του αγωνιστικού αθλητισμού, δεν απετέλεσε μέχρι σήμερα αντικείμενο μεθοδικού προβληματισμού, ιδιαίτερα στον Ελληνικό χώρο. Στα επίπεδα πχ. της Ολυμπιακής αθλητικής δράσης, σε αντίθεση με την κοινωνική δράση πλείστων άλλων επί μέρους κοινωνικών περιοχών, δεν συναντάμε μια ‘λειτουργική ουδετερότητα’ όσον αφορά το φύλο (gender neutrality). Τουναντίον, εδώ υφίσταται και ‘δομική διασφάλιση’ της κατηγορίας φύλου. Υφίσταται, δηλαδή, η διασφάλιση μιας βιολογικής-κοινωνικής ‘διαφοράς’ και κατηγοριοποίησης. Το δεδομένο αυτό θέτει προς διερεύνηση και πολλά σημαντικότερα ερωτηματικά, όπως: Ποιο είναι το νόημα αυτής της διασφάλισης; Παράγει αυτή η δομικά διασφαλισμένη ‘διαφορά’- κατηγοριοποίηση κοινωνική ανισότητα; Ξεπερνάει τα όρια της ενεργούς ολυμπιακής αγωνιστικής δράσης η διαφορά αυτή και προβάλλεται ως ‘ανισότητα’ ως κοινωνική διάκριση, πχ. όσον αφορά την επάνδρωση θεσμικών θέσεων στα ολυμπιακά οργανωτικά σχήματα; Αναδεικνύεται ότι αυτή η δομικά διασφαλισμένη ‘διαφορά’ ξεπερνάει ή μάλλον υπερβαίνει τα όρια του αγωνιστικού αθλητισμού. Μόνιμη διεύθυνση: <https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2775569>

146. Καμπερίδου, Ειρ. & Πατσαντάρας, Ν. (2005) Ο Προβληματισμός περί έμφυλου υποκειμένου στον Ολυμπιακό αθλητισμό. **Ανακοίνωση/παρουσίαση** στο 13^ο Διεθνές Συνέδριο Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού Κομοτηνή, ΤΕΦΑΑ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, 20-22 Μαΐου 2005. [Abstract](#)
[thegendersubjectinolympicsports2005.compressed.pdf](#)
[abstract in english. the gender subject in olympic sports 2005.pdf](#)

Το φύλο ή το έμφυλο υποκείμενο (gender subject) αποτελεί σήμερα μια από τις κεντρικές οργανωτικές αρχές στις σύγχρονες κοινωνίες δυτικού τύπου. Η έννοια του όρου gender (φύλο και κοινωνικό φύλο), αγγλοσαξονικής προέλευσης, παραπέμπει στο κοινωνικό υποκείμενο (social subject). Στα πλαίσια αυτής της θεώρησης καθίσταται τρόπον τινά ανενεργό ως κοινωνική κατηγορία ένα σημαντικότατο χαρακτηριστικό— το βιολογικό φύλο. Σήμερα είναι ερευνητικά τεκμηριωμένο ότι το ‘ανήκειν σε ένα φύλο’ είναι αποτέλεσμα πολλών— πέραν της βιολογικής ‘διαφοράς’— και πολύπλοκων κοινωνικών διεργασιών (Κοινωνικού Ντετερμινισμού, Κοινωνικοποίηση κλπ.) Στον αγωνιστικό-ολυμπιακό αθλητισμό η κατηγοριοποίηση των φύλων δεν είχε ποτέ λανθάνοντα χαρακτήρα και παραμένει ενεργητικά παρούσα, σε αντίθεση με άλλες κοινωνικές περιοχές, όπως στην οικονομία, στην πολιτική, στην κοινωνία της πληροφορίας, κλπ. Το ερώτημα περί φύλου ή έμφυλου υποκειμένου (gender subject) στα πλαίσια του Ολυμπιακού Αθλητισμού και γενικά του αγωνιστικού αθλητισμού, δεν απετέλεσε μέχρι σήμερα αντικείμενο μεθοδικού προβληματισμού, ιδιαίτερα στον Ελληνικό χώρο. Στα επίπεδα πχ. της Ολυμπιακής αθλητικής δράσης, σε αντίθεση με την κοινωνική δράση πλείστων άλλων επί μέρους κοινωνικών περιοχών, δεν συναντάμε μια ‘λειτουργική ουδετερότητα’ όσον αφορά το φύλο (gender neutrality). Τουναντίον, εδώ υφίσταται και ‘δομική διασφάλιση’ της κατηγορίας φύλου. Υφίσταται, δηλαδή, η διασφάλιση μιας βιολογικής-κοινωνικής ‘διαφοράς’ και κατηγοριοποίησης. Το δεδομένο αυτό θέτει προς διερεύνηση και πολλά σημαντικότερα ερωτηματικά, όπως: Ποιο είναι το νόημα αυτής της διασφάλισης; Παράγει αυτή η δομικά διασφαλισμένη ‘διαφορά’- κατηγοριοποίηση κοινωνική ανισότητα; Ξεπερνάει τα όρια της ενεργούς ολυμπιακής αγωνιστικής δράσης η διαφορά αυτή και προβάλλεται ως ‘ανισότητα’ ως κοινωνική διάκριση, πχ. όσον αφορά την επάνδρωση θεσμικών θέσεων στα ολυμπιακά

οργανωτικά σχήματα; Αναδεικνύεται ότι αυτή η δομικά διασφαλισμένη ‘διαφορά’ ξεπερνάει ή μάλλον υπερβαίνει τα όρια του αγωνιστικού αθλητισμού. Μόνιμη διεύθυνση: <https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2775569>

Προσκεκλημένη ομιλήτρια (μεταπτυχιακό σεμινάριο)

147. **Καμπερίδου, Ειρήνη** (2005). «Αρχέτυπον νέον: Η αθλήτρια ως κοινωνικό είδωλο» Εισήγηση στο Μεταπτυχιακό σεμινάριο ΑΓΩΝ-ΛΟΓΟΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ-ΑΘΛΗΤΙΚΗ-ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ, Στενή Ευβοίας (Δίρφυος), 11-12 Ιουνίου, 2005. Οργάνωση: Σπουδαστήρια Φιλοσοφίας, Αθλητικού Δικαίου και Στατιστικής του Τ.Ε.Φ.Α.Α. (ΕΚΠΑ) σε συνεργασία με το ΕΚΕΑΔ και το ΕΛΕΕΑ

✓ **Kamberidou, I.** (2005). [Gender, Physical Education & Sport \(Αρχέτυπων νέον: Η αθλήτρια ως κοινωνικό είδωλο\)](#) [official language Greek]. [Abstract](#) [agon logos presentation graduate seminar june 12. 2005 2.pdf](#)

Στη σημερινή μετανεωτερική πραγματικότητα, αναχρονιστικές ‘βιολογιστικές’ θεωρήσεις ή βιολογικά ‘δεδομένα’ που θεσμοθέτησαν και δόμησαν τις έμφυλες ιεραρχίες στον αθλητισμό αμφισβητούνται και επαναπροσδιορίζονται. Χρησιμοποιώντας τα εργαλεία των κοινωνικών επιστημών, θεωρητικές-μεθοδολογικές προσεγγίσεις που επεξεργάζονται την κοινωνική δόμηση του φύλου στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες, διερευνούνται ζητήματα που αναφέρονται στην συγκρότηση της κοινωνικής ταυτότητας ανδρών και γυναικών, και κατ’ επέκταση στην συγκρότηση της αθλητικής ταυτότητας. Επισημαίνεται, εντούτοις, ότι οι διαφορές μεταξύ γυναικών και ανδρών δεν είναι τόσο μεγάλες όσο είναι οι διαφορές μεταξύ των ίδιων των γυναικών ή μεταξύ των ίδιων των ανδρών, οι οποίες είναι δομημένες σύμφωνα με την κοινωνικο-οικονομική τάξη, την εθνική ταυτότητα, την κουλτούρα, την ηλικία, το χρώμα του δέρματος, τη θρησκεία, το σεξουαλικό προσανατολισμό, την επαγγελματική ιδιότητα, τις σωματικές αναπηρίες, κ.α. Πολλές διαφορές που παρατηρούνται βασίζονται λιγότερο στο βιολογικό φύλο (sex) και περισσότερο στο κοινωνικό φύλο (gender). Σύγχρονες συζητήσεις για το φύλο, την έμφυλη ταυτότητα και το ανθρώπινο σώμα (Kimmel 2004, Evans & Penney 2002, Macdonald 2002, McNay 2000) δεν βασίζονται πλέον αποκλειστικά στο βιολογικό φύλο (sex) ως αναλυτική κατηγορία, αλλά στο κοινωνικό φύλο (gender) το οποίο διαμορφώνει, προσδιορίζει και επαναπροσδιορίζει την ταυτότητα σύμφωνα με κοινωνικο-πολιτισμικές ερμηνείες και εξελίξεις. Σε αυτά τα νέα θεωρητικά πλαίσια, το σώμα και το φύλο ‘ξανά ανακαλύπτονται’, ανοικοδομούνται, και επαναπροσδιορίζονται, δηλαδή γίνονται αντιληπτά ως μεταβαλλόμενες γλωσσικές συλλήψεις και έννοιες, κοινωνικό-ιστορικές εκδηλώσεις, και εξελισσόμενα κοινωνικά στοιχεία. Σήμερα, η έννοια του φύλου σταδιακά μεταβάλλεται από μία *στατική* βιολογική αντίληψη, σε μία *δυναμική* κοινωνική κατηγορία (το κοινωνικό φύλο)—κοινωνική ομάδα δράσης, κοινωνικός φορέας, κοινωνική ιδιότητα και κοινωνικό-πολιτισμικό σύμβολο—επηρεάζοντας και αλλάζοντας ως αποτέλεσμα τις προσδοκίες του κοινωνικού περιβάλλοντος. Σε αυτά τα θεωρητικά πλαίσια το βιολογικό φύλο χάνει την προκαθεδρία του ως αναλυτική κατηγορία. στο σύγχρονο λόγο περί *gender* (κοινωνικού φύλου) και οι άνδρες, όπως και οι γυναίκες προσδιορίζονται, γίνονται αντιληπτοί ως έμφυλα υποκείμενα (gender subjects). Το *gender*, που ως σύλληψη (concept) και έννοια, οδηγεί στην ουδετεροποίηση ή απενεργοποίηση της ‘διαφοράς’ (difference) ως αναλυτική κατηγορία, (η οποία παράγει ανισότητα) στοχεύει στο σεβασμού της ποικιλότητας (**diversity**). Εν ολίγοις, η εισαγωγή του κοινωνικού φύλου (gender), ως αναλυτική κατηγορία επιχειρεί να απενεργοποιήσει-ουδετεροποιήσει τον παράγοντα του βιολογικού φύλου (sex ή biological gender), της ‘διαφοράς’

ως στοιχείο κοινωνικής κατηγοριοποίησης και κοινωνικού αποκλεισμού, δηλαδή να εξαλείψει τις κοινωνικές διακρίσεις που πραγματοποιούνται σε πολλούς κοινωνικούς θεσμούς, όπως στην κοινωνική περιοχή του Αθλητισμού. Οι αλλαγές στις αντιλήψεις περί έμφυλων ρόλων παράγουν νέες αθλητικές ταυτότητες και νέες μορφές αυτονομίας και κοινωνικής πρόσβασης. Εντούτοις, εντοπίζονται και νέες μορφές κοινωνικής περιθωριοποίησης-κατηγοριοποίησης. Λόγου χάρη, ‘ίσες ευκαιρίες’ και ‘ισότητα’ στην εμπορευματοποίηση- εκμετάλλευση του σώματος, το έμφυλο σώμα, η μοντελοποίηση των αθλητών-αθλητριών, και η σταδιακή εμφάνιση των άφυλων αθλητών (genderless athletes) στα MME.

Προσκεκλημένη ως Gender Expert (Εμπειρογνώμων για θέματα φύλου και Ισότητας): Gender Expert Action Group (GEAG) -Consultation Workshop on Gender and Technology, European Commission Information Society and Media Directorate-General, Brussels

148. **Kamberidou, I., & Patsantaras, N. (2005).** [Towards a Gender-Neutral Inclusive Information Society: Preserving the European Model in the Information Age. Position Paper for the Women in the Information Society Seminar on 5/4/2005, Centre Borschette, rue Froissart 36-1049, Brussels.](http://cordis.europa.eu.int/ist/directorate/g/seminar20060405.htm) *Women and Science Seminar: Women in the Information Society*, European Commission Information Society and Media Directorate. Participation as member of the Gender Expert Action Group (GEAG) of the European Commission DG for Information Society and Media (pp. 1–11). Presented at the 5 April, Brussels, Belgium: European Commission Information Society and Media Directorate-General, Brussels
Cordis: <http://cordis.europa.eu.int/ist/directorate/g/seminar20060405.htm>. [Abstract](#)
[towards a gender neutral inclusive information society.pdf](http://scholar.uoa.gr/sites/default/files/ikamper/files/gender_expert_action_group_geag_2004-2008_o.pdf) See also
http://scholar.uoa.gr/sites/default/files/ikamper/files/gender_expert_action_group_geag_2004-2008_o.pdf

The creation of “the bodiless society”— a gender-neutral society of services that is gradually replacing industrial society— is the result of accelerated technological developments in combination with the globalization of the economy. The products of this technological revolution are in reality services, a factor that has foundational consequences on society. The creation of thousands of specialized employment positions in the distribution and use of new technologies, whose hard nucleus is made up of specific knowledge and technological know-how is currently denied to the less-privileged gender subjects, the citizens who have particular difficulties in adapting and comprehending this transitional stage of the postmodernist period. Will our future society be a globalized technological ‘paradise’ of an abundance of information, products and services, achieved through the marginalization of the vulnerable gender subject, specifically that of non-mainstream social groups, and women in particular? The paper argues that policy measures at EU level, are needed to maintain a high level of gender-inclusion in the Information Society. In this context, the EU is examining the present state of affairs – mainstreaming and promoting equality — working towards establishing an action plan for a better integration of women and non-mainstream social groups in the Information Society. The crucial issue of equality in Information Society must be dealt with and confronted, not only as a question of how to increase the number of consumers or the production of goods and services, but rather as an opportunity for all citizens to become active agents or active members in society, regardless of gender, race, colour, religion, etc. To fight digital illiteracy and future social exclusions the paper suggests three areas of action: Firstly, educational reforms, notably, the institutionalization of mandatory ‘techno-education’: compulsory technological training as an integral part of the curricula of EU public schools, beginning from kindergarten and

extending to vocational training. Secondly, international, inter-cultural interdisciplinary research must be progressively and systematically promoted. The new realities of a technological society must be clearly defined and described through interdisciplinary collaborations. We need to look into the present state of affairs before working towards establishing strategies and an action plan for the better integration of women and other vulnerable groups into Information Society. And thirdly, a techno-ethical code to ensure that Europe’s achievements in past are transposed into the Information Society and the virtual environment. <https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2775555>

2004

Τέσσερεις (4) εργασίες/άρθρα που κοινοποιήθηκαν στην Ε.Ε. στο Cordis, κ.ά. στην Αγγλική γλώσσα, με τρεις (2) προσκλήσεις ως *invited speaker*. Ένα (1) άρθρο σε βιβλίο πρακτικών/βιβλίο περιλήψεων στην ελληνική γλώσσα.

_____ Προσκεκλημένη κύρια ομιλήτρια στο 1^ο Consultation Workshop on Gender and Technology, του European Commission Information Society and Media Directorate-General, Brussels

149. Kamberidou, I. (2004). [“Slavery of the Mind and “Mental Imprisonment” \(1870\) in the harem: the Bodiless Society, a de-gendered or gender-neutral emancipatory social space?](#). Opening presentation to the ‘Virtual Harem’ for the Consultation Workshop on Gender and Technology, European Commission – Information Society DG, Brussels, 28 June 2004 2004 [*explanation of power structures, limits and lessons that can be drawn*]. Presented 28 June, Brussels, Belgium, at the **1st Consultation Workshop on Gender and Technology**, European Commission. [Abstract](#)
✓ [digital despotism.pdf](#)
✓ [virtual harem draft report 2004. gender and technology workshop.pdf](#)

Explanation of power structures, limits and lessons that can be drawn: **After the meeting it was decided to eliminate or no longer use the term harem to describe practices of digital despotism and virtual servitude so as not to insult social groups or Muslim communities**

ABSTRACT: Many open issues concerning democratic operations and processes in social-state institutions and policies remind us of old and decayed institutions of the past. The ‘harem’ example (its intricate organizational structure) is used to draw a parallel between the servitude to the privileged elite that also can be seen to exist when excluded or marginalized groups in today’s society are powerless to take part in the rapidly expanding technological society. In Ottoman society, for instance, the fundamental elements of the slavery institution and by extension the polyethnic harem slavery institution were: social exclusion, exploitation, servitude, despotism, racism, oppression, alienation, corruption, persecution, conspiracy networks, terrorism, specific ‘sexual politics’, physical and mental castration, the violation of the personality and the body, ‘privileged rape’, restricted social mobility, etc. Similar characteristics observed in today’s Information Society, on a ‘virtual’ level, in the ‘Virtual Harem’, namely the problems associated with virtual exclusion include: the exclusion of specific social groups from technological participation and developments, electronic conspiracy networks, electronic terrorism, the violation of the electronic personality, explosion of pornography, the ‘slave-trafficking’ of women and children, castrated human subjects, and the domination of the

imaginary (fantasy), namely due to the absence of the natural presence you interpret the other person from characteristics which may be false: the fantasy or the imagination as reference points. Consequently, despite its bottom-up (egalitarian) development, the Information Society seems to run the risk of bringing forth a new elite, a virtual elite with absolute control over technological research, design, development and its applications, and ‘digital despotism’ may in the end succeed in drawing the boundaries of exclusion for many social groups, and women in particular. Today we are witnessing the creation of a pan-European world of communication, a virtual world, and an Information Society (IS) that has not provided the conditions or prerequisites for securing the participation of the average citizen, who is forced to remain a spectator, unable many times to respond or participate. Namely, the so-called marginal social classes, non-mainstream groups and nations that are excluded from this virtual globalization or transformation in the socio-economic production processes of IS. The technological elite, including the social groups with the know-how, are in a position to determine the speed of developments, and as a result vulnerable social groups who are unable to keep up are threatened with social exclusion or ‘virtual servitude’. If measures are not taken to confront digital illiteracy and broaden the social inclusion of the gender subject into the information society, digital despotism may in the end succeed in drawing the boundaries of exclusion for many non-mainstream groups. The explosion of the rapidly advancing technological globalisation can be seen to have marginalized certain citizen groups and even whole countries outside the technological mainstream, which are not catered for in terms of possibilities to interact, influence and contribute to development and change. This in turn leads to an imbalance between the development of Information Society technologies and democratic achievement of the citizens of Europe. By ensuring that all social groups of European Society are included in the promotion, conception and development in the Information Society, a strengthened Europe will emerge. Technological advance may create further exclusion in the EU and may lead to a globalisation of new “virtual elites”. The exclusion of groups of people from the Information Society is not only a gender issue but should be dealt with as social discrimination. Some measures to be taken in order to reverse these inequalities are as follows: (1) Raise level of techno-competence through education by reforming technological education programmes and providing know how to as large as possible societal groups and ensuring a long term democratic operation of the educational system. The institutionalization of mandatory technological training/education in the public school system’s curriculum, beginning in kindergarten and elementary school. Only in this way can the process of exclusion be eradicated and, in the long run, inclusion or incorporation into Information Society achieved. [Opening presentation to the ‘Virtual Harem’ for the Consultation Workshop on Gender and Technology, European Commission – Information Society DG. Avenue de Beaulieu 31 6/30, 1160 Brussels, 28 June 2004 **Σελίδες:1-8**]

Λέξεις-κλειδιά: Virtual harem: women, technology, virtual servitude, digital despotism, gender neutral, de-gendered, bodiless society,

150. **Kamberidou, I., & Patsantaras, N. (2004).** [The “Virtual Harem”: Technophobia or Exclusion? An Educational Perspective.](#) Study presented (and submitted) at the *Consultation Workshop on Gender and Technology*, **28 June 2004**, Venue: European Commission – Information Society DG. Avenue de Beaulieu 31 6/30, 1160 Brussels.. presented at the 28 June, Brussels, Belgium: First Consultation Workshop on Gender and

Technology, European Commission. [Abstract the virtual harem technophobia or exclusion an educational perspective.pdf](#)

- ✓ See also samples of work as member of the Gender Expert Action Groups (GEAG) from 2004 to 2008 http://scholar.uoa.gr/sites/default/files/ikamper/files/gender_expert_action_group_geag_2004-2008_o.pdf

151. Patsantaras, N., & **Kamberidou, I.** (2004). [Technoethics-Technoethos](#). Second study presented [submitted] at the Consultation Workshop on Gender and Technology in Brussels, 28 June 2004, Venue: European Commission, Information Society Directorate-General Miniaturisation, Embedded Systems, Societal Applications, 28 June, Brussels, Belgium: CORDIS, European Commission. [Abstract technoethos-technoethics.pdf](#)

- ✓ See also samples of work as GEAG member http://scholar.uoa.gr/sites/default/files/ikamper/files/gender_expert_action_group_geag_2004-2008_o.pdf
- ✓ LINK for second presentation at **Consultation Workshop on Gender and Technology June 28, 2004**

Today we are going through a disempowerment in the social-institutional mechanisms of control, an accelerated process, based essentially on the technological revolution. Within this emerging information world order, globalization is being established in the virtual domain. The information elite whose key objectives are to gain control over technological research, design, development and its applications seems to be characterized by a lack of support for human values that are increasingly being sacrificed to technological progress and priority given to information. The new class of information technologists, this ‘invisible elite’ that possesses the means and the know-how to promote the new technological society while bypassing and ignoring basic human values, disregards social solidarity, gender equity, equal opportunities, democratic dialogue, economic justice and aesthetical creativity. As a result, new questions and issues have arisen, such as: (1) Are we witnessing the emergence of new underprivileged social groups or non-mainstream groups? (2) Is this a prediction or foresight into future exclusions, and primarily the massive under-representation or total exclusion of women? (3) Are we witnessing the emergence of a new form of modern ‘slavery’, *virtual servitude* and alienation, notably the emergence of new vulnerable social groups destined to become the servants of the new information elite, since they will not be able to participate in the socio-production processes, thereby developing, not only technophobia or digital illiteracy, but an imaginary or metaphysical relationship with technology rather than a productive one? (4) Are we witnessing the establishment of a faceless, invisible and bodiless domination- a virtual sovereignty? Among the plethora of new questions and issues that have emerged, are the effects of technological developments on our natural environment. In order to preserve life and an environmental balance on our planet, we must look for solutions, not in the traditional economic profit rationale, but in the framework of a socio-economic, life-centric rationale and in the formulation of a technological code of ethics. Environmental policies and directives must be firmly and strictly implemented and self-restriction, self-restraint and self-control exercised as far as consumption and production are concerned- avoiding or limiting the unnecessary, needless and extravagant squandering of resources. Undeniably, the explosive developments of technology are creating a

deficiency, an absence in social ethics, in the social ethos, in human values. Justice, as a regulatory mechanism within the EU appears to be a very slow process, a slow agent, namely unable to keep up with accelerated technological developments. What then could be an adequate regulatory mechanism? The formulation and promotion of a Technoethics (or technoethos), a teleological foundation. In using a teleological foundation, any actions in the framework of Information Society can be ethically and morally judged and socially evaluated. On the other hand, ethical issues, the ethos of a social action can be identified in the framework of sociological methodology or specific system theory methods, to stabilize the viability of the technognostic system based on ethos, including the prospects of transformation and change. One could argue that this is a contradiction. However, a correlation or an association of the two phenomenologically opposite positions in today’s complex realities and developments can create the preconditions for a practical compromise. A compromise that will lean towards the realization of an ethical perspective for the benefit of the entire society. Naturally this cannot be achieved if social exclusions from production and social processes continues to exist. Proposals: 1) The establishment of an international-intercultural Network of Experts from various interdisciplinary fields (e.i. gender studies, the social sciences, the humanities, women’s studies, technological research and development etc.). These Experts will establish a Code of Ethics (technoethos) and a consultation website that will be made known to all EU citizens.

Gender and Technology Workshop: eQuality Session Preparation Workshop- TECHNOETHICS Report -Report on Oct. 15 Gender Workshop

Προσκεκλημένη ως Gender Expert – GEAG member, Consultation Workshop on Gender and Technology, του European Commission Information Society and Media Directorate-General, Brussels

Gender eQuality Session, Oct. 15, Brussels

152. Kamberidou, I., & Patsantaras, N. (2004). [Absolute Exclusion: Today’s Digital Exiles](https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2775596), pp. 5-16. Analysis Report presented as member of GEAG for the **Gender eQuality Session, 2nd Consultation Workshop on Gender and Technology**, European Commission, Information Society Directorate-General Miniaturisation, Embedded Systems, Societal Applications, **15 October, 2004 Brussels**, Belgium: European Commission, Information Society. DOI: 10.13140/RG.2.1.3874.4407.

<https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2775596>

[Abstract](#)

[absolute_exclusion_todays_digital_exiles_and_technophobia_oct.2004.pdf](#)

See also

samples of work as GEAG member
http://scholar.uoa.gr/sites/default/files/ikamper/files/gender_expert_action_group_geag_2004-2008_o.pdf

- ✓ Includes a) Technoethics proposals and final Report on the Gender Workshop of October 15, 2004, b) list of participants, c) membership in Expert working group, d) **invitation to next meeting Jan. 2005** and e) letter of appreciation.

Research on the IS related technophobia of the currently excluded, today’s ‘digital exiles’ or “technological outcasts” (Kamberidou & Patsantaras 2004) is extremely limited, especially in Greece. Studies have focused on economic research, consumer related issues, market analyses, the creation of user

friendly technologies and designs, etc. and very little on today's progressively emerging excluded social groups, namely on what is really going on here and now. In other words, the digital divide, the technological gap based on the gender or the social specific educational choices, stereotypes, perceptions and attitudes on ICT and other scientific fields. A Major Social Problem is apparent here. It is no longer only an issue of technophobia, but one of Absolute Exclusion. Today there are winners and losers. The consequence is a major social problem, since exclusions create social repercussions for the European Union, that could eventually lead to the collapse of an entire social system. If the technological system does not adopt, as one of its basic operations and functions -in the framework of its logic and reasoning- the active participation of the social subject, (the EU citizen) in the educational processes in order to prepare the subject for integration into Information Society, it places its own viability in danger. as the more technology develops, the more social exclusions are increased in the EU. A new form of power, namely a virtual world order, a virtual globalization (a new elite) is being created. If the technological system does not actively participate in the educational processes of the gender subject in order to prepare him/her for integration into Information Society, it will eventually endanger its own viability. In other words, at some point it will have no reason to exist and will eventually collapse due to the gradual reduction of the socio-productive consumer— a major social problem since exclusions create social repercussions for the European Union. A large part of the population, women in particular who comprise half the population of the world, will continue to be rejected or marginalized, if the appropriate educational reforms are neglected, and access in this sphere of economic activity not secured. The result will be a terrible social regression, and the creation, in the framework of Information Society, of a space that could be defined as “Virtual Despotism”, since an overwhelmingly excluded part of the population will be the ‘servants’, of the emerging information elite, as we observed in our first workshop. If we want to provide a character of emancipation to the diverse forms of progress and developments related to the production processes today, then the exclusion of the gender subject, the inequalities in the framework of European democracies must be eradicated, as exclusions from knowledge in Information Society are inconsistent with European values. Undoubtedly, a plethora of international research has been conducted on gender exclusions due to socialization, gender stereotyping, the “male” perception or masculine image associated with the Sciences, the lack of practice and access to computer training for girls, anachronistic teaching methods and methodologies practiced in computer education and the computer sciences, the different preference degrees of men and women, boys and girls to use computers and new technologies, etc. However, the majority of studies have focused on gender ‘differences’ as a means to evaluate the under-representation of women in the Sciences and in the field of computer science in particular. What is missing in these studies is the position of women, specifically how these women evaluate and assess themselves, their abilities, their experiences, their achievements, their environment, their social and professional dimensions and restrictions. A study is presently in process, concerning the Social and Professional Dimensions of the Limited or Restricted use of Computers by Female University Graduates in Greece, in order to examine the reason women structure or construct for themselves in relation to computers. Proposals: (1) The provision of a more equitable and non-discriminatory distribution of a technological infrastructure (pilot study results in Greece). Equal distribution of these resources in the public school system. (2) Technological Education or further technological training of specific social groups or non-mainstream groups, and primarily women of the lower socioeconomic classes, with the participation of the technology Industry, must be a major priority. If the technological system does not adopt as one of its basic operations and functions- in the framework of its ‘particular development logic’- ACTIVE PARTICIPATION IN THE EDUCATION PROCESSES, in order to prepare the social subject for integration or incorporation in Information Society, it endangers its own viability. (3) It is absolutely necessary to get more women who are working in this field and who are still underrepresented within this field involved—as active agents-- in the processes of technological design and composition. If we concentrate on the Exclusion of those social groups or women, who already have the know-how or who already have some form of access into IS, we need to empower them so they may be incorporated into the higher hierarchies and decision-making positions. (4) Need for more and better interdisciplinary research – Social sciences/ technological and gender research. (5) Develop a “socio-technoethos” or “socio-

technoethics” (i.e. an ‘ethical code’ for participation in the Information Society) to systematically evaluate the ethical problems involved. A natural reaction to exclusion from the social production process that is increasingly taking place within the context of the Information Society is technology aversion or “technophobia”. It results from a failure of integration, and is a serious social problem, and if not fully taken into account, could eventually lead to the decomposition of Information Society. The proposed “technoethos” or “technoethics” could serve as a tool for eliminating a further propagation of this aversion or technophobia. It should aim to influence mainstream IST development and formulation from a gender perspective as well as support technological education and adequate training measures, targeting both genders. Through such policies, measures and steps—in the medium and long term—social stereotypes of exclusion, demarcation and dichotomy, reproduced primarily in direct relation to socioeconomic levels or class, will eventually be wiped out. Recommendations: What can be done? Re-socialization? First stage: A widespread campaign to change attitudes. The obligation of the EU to promote information, to inform, introduce, expose and familiarize the EU citizen of the necessity of technologies and technological tools in the framework of IS, along with the promotion of socioeconomic studies on the currently excluded from Information Society. As far as the second stage is concerned what is needed is the creation of a “friendly” and accessible environment towards women as far as technology, social space and hours are concerned. Namely, available free public terminals-computer units/areas/social spaces, with a friendly-attractive social environment in every town, city, municipality, prefecture of the EU, adequately staffed, and financed by municipalities, communities and the EU.

Keywords: digital exiles, absolute exclusion, women

Δημοσιεύσεις και εισηγήσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings ή βιβλία περιλήψεων

153. Καμπερίδου, Ειρ. (2004). «Το Έμφυλο [υποκείμενο] και Ολυμπισμός». Εισηγήση στο 8ο Πανελλήνιο Συνέδριο Πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού (ΠΕΠΦΑ), [περίληψη στα πρακτικά του συνεδρίου] 7-9 Μαΐου 2004, Αθήνα.
✓ [Gender and Olympism \[in Greek\]](#). Presented at the 7 May, Athens: ΠΕΠΦΑ - PEPFA. [Abstract](#) [2004 pepfa. vevaiosi gender and sport 2004.pdf](#)

Η σχέση του Ολυμπισμού με το φύλο ως μορφή θεσμοθετημένης κοινωνικής διάκρισης μπορεί να γίνει αντιληπτή ως πρόβλημα κοινωνικής δικαιοσύνης-ισότητας το οποίο ενδυναμώνετε από ένα εγγενούς ανδροκρατικό χαρακτήρα που προσδίδεται στην ιστορικότητα του φαινομένου, στην ιδιότητα του αθλητή. Ενώ η κοινωνική δικαιοσύνη υπογραμμίζεται ως μία από τις κεντρικές αξίες, μάλιστα ως κεντρική κοινωνική-ηθική οργανωτική αρχή των Ολυμπιακών Έθελών, ωστόσο η δομικά νομιμοποιημένη διχοτομική πρόσληψη του φύλου κάνει φανερό ότι η ισότητα που προβλέπεται και υποστηρίζεται από το σύστημα αξιών όχι μόνο μπλοκάρεται αλλά ενισχύεται δομικά, σε αντίθεση με άλλες κοινωνικές περιοχές. Για παράδειγμα, το βιολογικό φύλο απενεργοποιείται ή ‘ουδετεροποιείται’ ως αναλυτική κατηγορία (δεν επιβάλλεται με κανόνες/κανονισμούς) σε άλλες κοινωνικές περιοχές. Δεν υπάρχει έμφυλη κατηγοριοποίηση/κωδικοποίηση στην οικονομία, στην πολιτική, στην Κοινωνία της Πληροφορίας, κλπ. Η ‘δομικά διασφαλισμένη’ διχοτόμηση κατά βιολογικό φύλο στον ολυμπιακό αθλητισμό θεωρείται μέχρι σήμερα ως μια αυτονόητη μέθοδος η οποία είναι επακόλουθο της βιολογικής διαφορετικότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Πραγματώνεται δε, όπως γίνεται αντιληπτή στα πλαίσια της αθλητικής επιστήμης χάριν της ισονομίας, όπως επιβάλει το σύστημα των ολυμπιακών αξιών. Σκοπός της μελέτης αυτής είναι να διερευνηθεί

εάν και κατά πόσο οι αλληλεπιδράσεις βιολογικών και κοινωνικο-πολιτισμικών παραμέτρων, σε συνδυασμό με τις κοινωνικές και ιστορικές καταβολές του ολυμπιακού φαινομένου, ‘αποσυνθέτουν’ ενδεχομένως το προβαλλόμενο από την αξία της κοινωνικής ισονομίας νόημα της διχοτόμησης αυτής και παράγουν διακρίσεις και ανισότητες μεταξύ των δύο φύλων, φυσικά εις βάρος των γυναικών. Μήπως διεισδύει ‘ακούσια’ αυτή η διαφυλική διχοτόμηση πέρα από τα όρια της αγωνιστικής ολυμπιακής αθλητικής επικοινωνίας και σε άλλα επίπεδα ‘μεταλλάσσεται’ το νόημά της από κοινωνικο-πολιτισμικές αιτιότητες, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προϋποθέσεις. Οι Ολυμπιακοί αγώνες δεν γίνονται αντιληπτοί, ούτε είναι θεσμικά δομημένοι ως ουδέτεροι όσον αφορά το φύλο (gender-neutral ή gender-inclusive). Η έμφυλη κατηγοριοποίηση είναι ξεκάθαρα θεσμοθετημένη ως δομική κατηγορία, σε αντίθεση με άλλες κοινωνικές περιοχές. Για παράδειγμα, δεν υπάρχει έμφυλη κατηγοριοποίηση/ κωδικοποίηση που επιβάλλετε από κανόνες και κανονισμούς στην Κοινωνία της Πληροφορίας, στην Οικονομία, στην Πολιτική, κλπ. Το βιολογικό φύλο απενεργοποιείται ή ‘ουδετεροποιείται’ ως αναλυτική κατηγορία σε αυτούς τους κοινωνικούς χώρους, σε αντίθεση με την κοινωνική περιοχή του αθλητισμού.

2003

Ένα (1) άρθρο σε επιστημονικό περιοδικό στην ελληνική γλώσσα (μόνη συγγραφέας)

Επιστημονικό Περιοδικό

154. Καμπερίδου, Ειρήνη (2003). Οι Χοροί των εξισλαμισμένων σκλάβων στην Οθωμανική Αυτοκρατορία: Ο Χορός και η Φυσική Κίνηση ως σύμβολα κοινωνικής κατωτερότητας. *Γυναίκα και Άθληση*, ΠΕΠΓΑΣ, II (2), σ. 153-164.
<https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2775494>

✓ [Dance and Physical Activity: Symbols of Social Inferiority in Ottoman Society. Abstract](#)
[danceandphysicalactivitiesymbolsofsocialinferiority.womenandsport.compressed.pdf](#)

Κατά την διερευνητική μας διείσδυση στην Οθωμανική κοινωνία και στην καθημερινή ζωή των Οθωμανών Τούρκων του 18^{ου} και του 19^{ου} αιώνα, γίνεται φανερό ότι δεν υφίσταται κινητικός πολιτισμός ή κινητική κουλτούρα, όπως αυτή γίνεται αντιληπτή στην Δύση. Διαπιστώνουμε ότι καταδικάζεται και στιγματίζεται κοινωνικά οποιαδήποτε μορφή κινητικής έκφρασης, όπως ο χορός, οποιαδήποτε μορφή κινητικής δραστηριότητας, εξάσκησης ή εκγύμνασης, ακόμα και το βάδισμα. Τα πρότυπα ήταν τελείως διαφορετικά. Η μαλθακότητα, η ακινησία, η απραξία, η αδράνεια, η νωθρότητα, η σκνηρία, και ιδιαίτερα το υπερβολικό πάχος, εθεωρούντο κοινωνικά προνόμια και αποτελούσαν στοιχεία προσδιορισμού της κοινωνικής θέσης των Οθωμανών Τούρκων. Σε αντίθεση με την Δύση όπου οι οποιεσδήποτε κινητικές δραστηριότητες, πέραν της εργασίας, κατά κάποιο τρόπο οι εξειδικευμένες μορφές κινητικού πολιτισμού, κινητικής κουλτούρας ταυτίστηκαν, μάλιστα, υπήρξαν προνόμια της άρχουσας τάξης, στην Οθωμανική κοινωνία, όλες οι αντίστοιχες κινητικές δραστηριότητες και εκφράσεις εθεωρούντο, και κυριολεκτικά ήταν, υποχρεώσεις και αρμοδιότητες των εξισλαμισμένων σκλάβων, και των μη-μουσουλμάνων υποτελών λαών. Η σωματική δραστηριότητα, ακόμα και η πιο απλή κίνηση, όπως το βάδισμα, εθεωρείτο στοιχείο και συνήθεια που εκπροσωπούσε τις ‘μη-προνομιούχες’ τάξεις των Οθωμανών, και μία απόδειξη ότι δεν είχαν εξισλαμισμένους σκλάβους ή εξισλαμισμένες σκλάβες να τους υπηρετούν καθώς και μία ένδειξη ότι δεν μπορούσαν ή δεν

είχαν την οικονομική δυνατότητα να προσλάβουν υποτελείς μη-μουσουλμάνους για τις οικιακές και τις εξωτερικές εργασίες ή για την ψυχαγωγία τους. Διαπιστώσαμε ότι ουδεμία επιρροή δεν δέχθηκε η Οθωμανική επικράτεια, τουλάχιστον στα επίπεδα του κινητικού πολιτισμού, από τις ευρωπαϊκές αντιλήψεις περί κινητικής κουλτούρας. Αναφερόμαστε φυσικά πάντα σε θεσμικές διαστάσεις. Εξαίρεση αποτελούν οι θρησκευτικοί χοροί των Δερβίσηδων, οι πολεμικές τεχνικές/τέχνες των Οθωμανών, ή του Οθωμανικού θεσμού της στρατοκρατικής δουλείας, της στρατιωτικής εκπαίδευσης, κ.α. Όμως, ακόμα και εδώ η άσκηση ανήκε στην *αρμοδιότητα της χαμηλότερης στρατιωτικής ιεραρχίας*, όπως ήταν εκείνη της *στρατοκρατικής δουλείας*, δηλαδή των αρσενικών σκλάβων-δούλων, των απελευθερωμένων σκλάβων, καθώς και των ελεύθερων Μουσουλμάνων που ανήκαν στις χαμηλότερες κοινωνικο-οικονομικές ομάδες. Αρσενικοί μη-μουσουλμάνοι που είχαν υποδουλωθεί, εξανδραποδισθεί, εξισλαμισθεί και ενταχθεί στις ένοπλες δυνάμεις ή στα σώματα ασφαλείας, φυσικά γυμνάζονταν, όπως οι γενίτσαροι, οι οποίοι είχαν αρπαχθεί από τους Χριστιανικούς πληθυσμούς όταν ήταν μικρά παιδιά, οι Κιρκάσιοι του Καυκάσου, και οι απελευθερωμένοι δούλοι της χαμηλότερης ιεραρχίας των ενόπλων δυνάμεων.
<https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/object/2775494>

2002

Ένα (1) επιστημονικό περιοδικό, μόνη/ελληνική γλώσσα. -Δύο (2) πρακτικά συνεδρίων στην αγγλική (ένα μόνη και ένα 3^ο όνομα) και ένα (1) κεφάλαιο στις Πανεπιστημιακές σημειώσεις του μαθήματος ΙΣΤΟΡΙΑ «ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ» ΧΟΡΟΥ.

____Επιστημονικό Περιοδικό

155. Καμπερίδου, Ειρήνη. (2002). [Η ταύτιση των περιηγητριών με το «άλλο» "άλλο".](#) *MAKEANON, Περιοδική Επιστημονική Έκδοση της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Α.Π.Θ.*, (10), 149-160. [Abstract](#)
[thewomenbehindtheveil.identificationwiththeother.compressed.pdf](#)

Οι δυτικές περιηγήτριες του 18ου και 19ου αιώνα κατόρθωσαν κάτι που δεν μπόρεσε να καταφέρει κανένας περιηγητής, που έχει γράψει για το Οθωμανικό χαρέμι και για τη θέση της γυναίκας στο Ισλάμ. Διείσδυσαν και έζησαν οι ίδιες μέσα στα χαρέμια, και πολλές ήταν εκείνες που κατήγγειλαν τους περιηγητές για παραπληροφόρηση, υπογραμμίζοντας ότι οι περιγραφές τους βασίζονταν κυρίως στην αχαλίνωτη φαντασία τους, ξεκινώντας από την Lady Mary Wortley Montagu το 1717, η οποία υπήρξε η πρώτη περιηγήτρια που εισχώρησε μέσα σε αυτή την έμφυλη σφαίρα. Λανθασμένες είναι οι πληροφορίες των περιηγητών για τα "όργια" που διαδραματίζονταν στα χαρέμια και για τις χορεύτριες που ψυχαγωγούσαν το ανδρικό κοινό. Κανένας άνδρας, Μουσουλμάνος ή μη, δεν είχε το δικαίωμα να εισχωρήσει σε ένα χαρέμι, εκτός από τον Μουσουλμάνο ιδιοκτήτη-αφέντη του χαρεμιού. Όλες οι έγκλειστες γυναίκες ανήκαν μόνο σε έναν άνδρα και κανένας άλλος άνδρας δεν είχε δικαίωμα να τις δει, εκτός από τον πατέρα τους ή το πολύ στενό συγγενικό περιβάλλον. Όμως, στην περίπτωση των εξισλαμισμένων σκλάβων, που αποτελούσαν την πλειονότητα της πληθυσμιακής σύνθεσης των χαρεμιών, αυτό δεν υφίσταται, επειδή δεν υπήρχαν συγγενείς, δηλαδή πατέρας, αδέρφια... Το

ανεξάντλητο υλικό των δυτικών περιηγητριών μας παρέχει, πέραν της πληθώρας πληροφοριών, συνομιλιών και επικοινωνιών, και μια ευρεία δυνατότητα αντίληψης της ταύτισης των περιηγητριών με το "άλλο". Με τη δημοσίευση των έργων τους οι περιηγήτριες "εξημέρωσαν", απομυθοποίησαν την Ανατολή στο δυτικό κόσμο της εποχής του, γκρεμίζοντας το μυστήριο και την ονειροφαντασία.

Λέξεις κλειδιά: Αφηγήσεις περιηγητριών, Χαρέμι, Θεσμός της δουλείας, Ταύτιση με το Άλλο, Γυναικεία οπτική, Γυναικότητα - Womanity, η Πριγκίπισσα Καρολίνα, Προνομιακός βιασμός, γυναικεία λουτρά

Δημοσιεύσεις και εισηγήσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές/Proceedings

156. **Kamberidou, I.** (2002). [Dance and Physical Activity as a Symbol of Social Inferiority in the Ottoman Empire](#). In *Proceedings of the 7th Annual Congress of the European College of Sport Science, Athens, 24-28 July, 2002* (Vol. 2, pp. S659–p). Athens: European College of Sport Science. Editors Maria Koskolou, Nickos Geladas, Vassilis Klissouras. [Abstract](#) [europaean college of sport science.pdf](#)

Women travelers of the 18th and 19th centuries succeeded in doing what no male traveler, no man, who has written about the harem, harem dancing and the position of women in Islam, had been able to do before or after them. This paper examines the position and roles of the harem entertainers: the dancers, acrobats, pantomimes, musicians and singers, who without a single exception, were all islamized slaves that belonged to the harem's elite slavery system. These sectors of the arts belonged to the socially 'lower' class individuals or the less privileged, as were considered the slaves of the Ottomans, as well as the non-Muslim subjects of the Sublime Porte, such as the Greeks, the Armenians, the Jews and the Gypsies. The women who cultivated music and dance were all islamized slaves, whose talents were recognized as children and who were trained to use their artistic abilities to amuse and distract their owners. They were not taught to dance, perform acrobatics, sing and play musical instruments for their own personal pleasure, diversion, amusement or self-expression, but solely for the entertainment of their 'superiors': their owner/master, the women of the higher harem classes or pyramidal hierarchy such as the master's mother, his legal wives, of which the Koran allowed four, his daughters, his ikbals (favorite slave concubines) and their female visitors or female guests, as was the case of the western women travelers of the 18th and 19th centuries.

157. Bergeles, N., Haziharistos, D., & **Kamberidou, I.** (2002). [The Meaning of the Term 'Team' \(Omada\) in the Epic Cycle](#). In *Proceedings of the 7th Annual Congress of the European College of Sport Science, Athens, 24-28 July, 2002* (Vol. 2, pp. 0736–p). Athens: European College of Sport Science. Editors Maria Koskolou, Nickos Geladas, Vassilis Klissouras. [Abstract](#) [meaning of team in epic cycle.pdf](#)

Πανεπιστημιακές σημειώσεις μαθήματος ΙΣΤΟΡΙΑ «ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ» ΧΟΡΟΥ», ως διδάκτορας Ιστορικής Κοινωνιολογίας

158. Ζωγράφου, Μάγδα, Κουτσούμπα, Μαρία, & Ειρήνη, Καμπερίδου (2002). «ΕΝΑ ΥΠΕΡΟΧΟ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ». Ο ΧΟΡΟΣ ΚΑΙ Η ΦΥΣΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΩΣ ΣΥΜΒΟΛΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΤΩΤΕΡΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ. [Κύκλος Σπουδών Ελληνικού Παραδοσιακού Χορού. Πανεπιστημιακές Σημειώσεις για το μάθημα της ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ "ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ" ΧΟΡΟΥ, ΤΕΦΑΑ \(ΕΚΠΑ\) Εκδόσεις ART WORK, Αθήνα. Abstract !\[\]\(cbfa468736ef060d36170af502b8817f_img.jpg\) istoria toy ellinikoy horoy 2002.pdf](#)

Διδακτορική διατριβή

159. Καμπερίδου, Ειρήνη (2002). Η ΠΟΛΥΕΘΝΙΚΗ ΔΟΥΛΕΙΑ. Η θέση της γυναίκας στο Οθωμανικό Χαρέμι κατά την Επιτόπια Παρατήρηση Ξένων Περιηγητριών του 18ου και του 19ου αιώνα», διδακτορική διατριβή, 2 τόμοι, Πάντειο Παν/μιο, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Αθήνα. [Doctoral dissertation in: <http://phdtheses.ekt.gr/eadd/handle/10442/10268> , DOI 10.12681/eadd/10268
- ✓ Kamberidou, I. (2002). [Women Travellers of the 17th, 18th and 19th centuries and the Multiethnic Ottoman Harem Slavery Institution \(vol. 1\): the social and legal position of women in Islam \(vol.2\)](#) (Vol. 2, pp. 1099). Athens: Doctoral Dissertation. Panteios University of Political and Social Sciences, Athens Greece. [in Greek]. [didaktoriki diatrivi-doctoral dissertation.pdf](#) [multiethnic harem slavery dissertation. cover page contents to page 128.pdf](#) DOI 10.12681/eadd/10268 [didaktoriki diatrivi-doctoral dissertation.pdf](#) [multiethnic harem slavery dissertation. cover page contents to page 128.pdf](#)

III.

ΔΕΙΓΜΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ-ΑΡΘΟΓΡΑΦΙΑ – ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ,

ΩΣ ΜΕΛΟΣ Ε.Ε.Π. ΤΟΥ ΤΕΦΑΑ/ΕΚΠΑ:

ΓΡΑΜΜΑ-GRAMMA, Griechische Zeitschrift fur Deutschland und Europa, Attika Press, Frankfurt (ως μέλος ΕΕΠ του ΤΕΦΑΑ/ΕΚΠΑ)

GREEK ECONOMY, International Magazine for Trade and Investment

formerly GREEK BUSINESS, (ως μέλος ΕΕΠ),

ATHENA MAGAZINE, Publication of the International Studies Association, (με κριτές καθηγητές του ΕΚΠΑ, του ΑΠΘ και του Παντείου που συνεργάζονταν με το ΥΠΕΞ)¹³

SPOTLIGHT, Publication of the Institute of Political Studies (με κριτές καθηγητές του ΕΚΠΑ, του ΑΠΘ και του Παντείου που συνεργάζονταν με το ΥΠΕΞ)¹⁴

ΓΡΑΜΜΑ-GRAMMA, Griechische Zeitschrift fur Deutschland und Europa,

Attika Press, Frankfurt (ως μέλος ΕΕΠ του ΤΕΦΑΑ/ΕΚΠΑ)

1997

160. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1997). *«Θαυμάζοντες και Θαυμαζόμενοι»: «Οι Ολυμπιακοί Αγώνες στην Αθήνα το 1875» (Mahaffy 1875).* ΓΡΑΜΜΑ-GRAMMA, Griechische Zeitschrift fur Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt (τεύχος 47), 63-66.[Abstract](#)
 [issue 47. 1997. olympic games in athens in 1875.pdf](#)

161. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1997). *1827-1997: 170 Χρόνια από την Ναυμαχία του Ναυαρίνου, Φιλέλληνες αγωνιστές.* ΓΡΑΜΜΑ- GRAMMA, Griechische Zeitschrift fur Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt. *ΑΦΙΕΡΩΜΑ*, τεύχος 48, 15 Σεπτ.-15

¹³ Πάντειο (Δημήτρης Κώνστας και Χρήστος Ροζάκης), ΑΠΘ (Θόδωρος Κουλουμπής), ΕΚΠΑ (Πασχάλης Κιτρομυλίδης), κ.ά.

¹⁴ Ibid.

Οκτ. 1997, σελ. 74-77 [.Abstract](#)

 [issue 48. 1997. battle of navarinou. 1827 naumahia toy navyarinoym.pdf](#)

162. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1997). Όσο και αν Ταξιδεύεις στο Αιγαίο, παντού είναι Ελλάδα: Ταξιδιωτικά ημερολόγια περιηγητών. ΓΡΑΜΜΑ- GRAMMA, Griechische Zeitschrift fur Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt, τόμος 49, Δεκ. 1997: 60-61, [.Abstract](#)
 [issue 49. 1997. no matter how far you travel in the aegean you discover hellenis m- first hand travel accounts. oso kai an taxidepseis sto aigaio pantoy einai ellada taxi diotika imerologia periigiton.pdf](#)

1996

163. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1996). Η "Λύρα" του Αιγαίου. Η λυρική ποίηση 'γεννήθηκε' στο Αιγαίο. ΓΡΑΜΜΑ-GRAMMA, Griechische Zeitschrift fur Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt., ΠΑΡΑΔΟΣΗ, τόμος 38, 15 Αυγ.-15 Σεπτ. 1996: 75-76 [Abstract](#)
 [issue 38. 1996. lyric poetry born in the aegean. i lyra toy aigaioy.pdf](#)
164. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1996). Η Ναυπηγική του Αιγαίου, Έλληνες, οι μεγαλοφυέστεροι κατασκευαστές πλοίων: «ο άνθρωπος του Αιγαίου» και οι πρώτες θαλασσοκρατίες. ΓΡΑΜΜΑ-GRAMMA, Griechische Zeitschrift fur Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, τόμος 40, 15 Οκτ-15 Νοεμ. 1996, σελ. 66-68..[.Abstract](#)
 [issue 40. 1996. i navyigiki toy aigaioy. shipbuilding in the aegean.pdf](#)
165. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1996). «Ομολογώ», Καταστροφή Ελληνικών Αρχαιοτήτων (Hughes 1820): Η Συλλεκτική Μανία των Ευρωπαίων. ΓΡΑΜΜΑ-GRAMMA, Griechische Zeitschrift fur Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt. ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ, τόμος 35, 15 Μαΐου -15 Ιουνίου 1996, σελ. 72-75..[.Abstract](#)
 [issue 35. 1996. katastrofi ellinikon arhaiotiton 1820. i syllektiki mania ton eyropaio n. confessions on the destruction and looting of greek antiquities.pdf](#)
166. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1996). Τα υποδήματα των Αρχαίων Ελλήνων. Υποδηματοποιεία, τόποι συνάντησης. ΓΡΑΜΜΑ-GRAMMA Griechische Zeitschrift fur Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt. Τεύχος 32, 15 Ιαν.-15 Φεβρ. 1996, σελ. 68-71, [.Abstract](#)
 [issue 32. 1996. footwear in antiquity.pdf](#)
167. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1996). Το Ελληνικό Κόσμημα. Έργο Τέχνης με Ιστορία και Παράδοση. ΓΡΑΜΜΑ-GRAMMA Griechische Zeitschrift fur Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt. Τεύχος 33, 15 Φεβρ.-15 Μαρτίου 1996, σελ. 70-75 [.Abstract](#)

 [issue 33. 1996. feb. march. jewelery in ancient greec. and presentation of artist and author k. tsakiris.pdf](#)

1995

168. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1995). [Εστία-Εστιάτορ. Μία Οινολογική Συνεστίαση \(Μέρος Α', Μέρος Β'\) / Hospitality and Dining: Oenological \(wine\) Symposiums/Gatherings in Antiquity](#). ΓΡΑΜΜΑ-GRAMMA, Griechische Zeitschrift fur Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt, ΜΕΛΕΘ, τεύχος 26, σελ. 63-65 και τεύχος 27, σελ. 71-76. [Abstract](#) [oinos. wine issues 26 and 27 1995.pdf](#)

Μέρος Α'

169. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1995). [Εστία-Εστιάτορ. Μία Οινολογική Συνεστίαση \(Μέρος Α'\)](#). ΓΡΑΜΜΑ-GRAMMA, Griechische Zeitschrift fur Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt, ΜΕΛΕΘ, τεύχος 26, 15 Ιουλ.-15 Αυγ. 1995, σελ. 63-65. [Abstract](#) [issue 26. 1995. i. estia. oinos.pdf](#)

Μέρος Β'

170. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1995). [Εστία-Εστιάτορ. Μία Οινολογική Συνεστίαση. \(Μέρος Β'\)](#). ΓΡΑΜΜΑ-GRAMMA, Griechische Zeitschrift fur Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt, ΜΕΛΕΘ, τεύχος 27, 15 Αυγ.-15 Σεπτ. 1995: 71-76., (τεύχος 27), 71-76. [Abstract](#) [issue 27. 1995. ii. estia. wine. womens sympsium.pdf](#)

171. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1995). [Η Κόμμωση και ο Καλλωπισμός στην Αρχαία Ελλάδα](#). ΓΡΑΜΜΑ-GRAMMA Griechische Zeitschrift fur Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt. Τεύχος 29, 15 Οκτ.-15 Νοεμ. 1995, σελ. 72-76. [Abstract](#) [issue 29. 1995 kommosi.kalopismos in ancient greece.pdf](#)

172. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1995). [«Η Παθιασμένη Λαχτάρα για την Ομορφιά» \(Ισοκράτης, 40ος αι. π.Χ.\)](#). ΓΡΑΜΜΑ-Griechische Zeitschrift fur Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt. Τεύχος 31, 15 Δεκ.-15 Ιαν. 1995, σελ. 59-62. [Abstract](#) [issue 31. 1995. perceptions of beauty and the nude in antiquity.pdf](#)

173. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1995). [Τα Ελληνικά Λουτρά. Ποιος είπε ότι το 'χαμάμ' το ανακάλυψαν οι Τούρκοι; Αρχαία Ελληνική Εφεύρεση η Περιποίηση του Σώματος](#). ΓΡΑΜΜΑ-GRAMMA Griechische Zeitschrift fur Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt. Τεύχος 28, 15 Σεπτ.-15 Οκτ. 1995, σελ. 72-76 [Abstract](#) [issue 28. 1995. ellinika loutra.pdf](#)

174. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1995). [Το Άρωμα στην Αρχαία Ελλάδα](#). ΓΡΑΜΜΑ- GRAMMA Griechische Zeitschrift für Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt, τεύχος 30, 15 Νοεμ.-15 Δεκ. 1995, σελ. 75-76.[Abstract issue 30. 1995. aroma in ancient greece.pdf](#)

1994

175. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1994). ["Ντύθηκαν το Φως". Η Μόδα στην Αρχαία Ελλάδα](#). ΓΡΑΜΜΑ-Griechische Zeitschrift für Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt, τεύχος 17, Αυγ.-Σεπτ. 1994, σελ. 69-71., (17), 69-71.[Abstract issue 17. 1994. fashions in ancient greece.pdf](#)

1993

176. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1993). [Η Ελληνοβουδιστική Τέχνη. Έλληνες και Φιλέλληνες \(Greco-Budhist Art and Philhellenism\)](#). ΓΡΑΜΜΑ-GRAMMA, Griechische Zeitschrift für Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, τεύχος 6, Αυγ. 1993 [Abstract issue 6. 1993. ellinoydistiki tehni. ellines kai filellines. greek-budhist art. hellenes and philhellenes.pdf](#)
177. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1993). [Γυναίκες του Αιγαίου. Οι Χιώτισσες την εποχή του Κολόμβου](#). ΓΡΑΜΜΑ- GRAMMA Griechische Zeitschrift für Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt, ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ, τεύχος 4, Ιούνιος 1993, σελ. 42-43..[Abstract issue 4. 1993. aegean women. gynaiques toy aigaioy. hellenism and aegean women when christopher columbus was there.pdf](#)
178. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1993). [ΕΙΡΗΝΗ: Αρχή και Όραμα του Ανθρώπου](#). ΓΡΑΜΜΑ-GRAMMA, Griechische Zeitschrift für Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt, τεύχος 8, Οκτ.-Νοεμ. 1993: 90—91..[Abstract issue 8. 1983. eirini. peace beginning and vision.pdf](#)
179. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1993). [Ελληνικός Χορός: Όργανο Ενότητας Σώματος και Πνεύματος](#). ΓΡΑΜΜΑ-GRAMMA, Griechische Zeitschrift für Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt, τεύχος 7, Σεπτ. 1993: 30-31..[Abstract issue 7. 1993. greek dance. ellinikos horos. organo enotitas somatos kai pneymatos.pdf](#)
180. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1993). [Η Μαγειρική Τέχνη στην Αρχαία Ελλάδα. Ο Πολιτισμός του Φαγητού](#). ΓΡΑΜΜΑ-GRAMMA Griechische Zeitschrift für Deutschland und Europa.

Attika Press, Frankfurt, Τεύχος 1, Μάρτιος 1993,σελ. 32-35, (τεύχος 1), 32-34.[Abstract](#)
 [issue 1. 1993. art of cooking in antiquity.pdf](#)

181. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1993). [«Ο Ελληνικός Πυρετός» της Αμερικής. Η συμμετοχή των φιλελλήνων στο εθνικο-απελευθερωτικό αγώνα του 1821.](#) ΓΡΑΜΜΑ-GRAMMA Griechische Zeitschrift fur Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt, τεύχος 2, Απρίλιος 1993, σελ. 38-39 [.Abstract](#) [issue 2. 1993. greek fever in america.pdf](#)

182. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1993). [Ο Πολιτισμός του Φαγητού στην Βυζαντινή Αυτοκρατορία: Ψυχαγωγία και Απόλαυση. Εκκλησία και Χορτοφαγία.](#) ΓΡΑΜΜΑ- GRAMMA Griechische Zeitschrift fur Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt, τεύχος 2, Απρίλιος 1993: 28-31 [Abstract](#)
 [issue 2. 1993. art of cooking and dining in byzantium.pdf](#)

183. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1993). [Συγκλονιστικές Μαρτυρίες στο Ευρωπαϊκό συνέδριο για τις Μετανάστριες: αναγκαστικοί πορνεία και μαζική βιασμοί στις εμπόλεμες περιοχές.](#) ΓΡΑΜΜΑ- GRAMMA Griechische Zeitschrift fur Deutschland und Europa. Attika Press, Frankfurt. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ, τεύχος 4, Ιούνιος 1993, σελ. 48-50.[Abstract](#)
 [issue 4. 1993. metanasteysi.doylemporio. migration. trafficking. rape.pdf](#)

GREEK ECONOMY, International Magazine for Trade and Investment, formerly GREEK BUSINESS 1990-1992

184. Kamberidou, I. (1992). [The Role of Women in Building a Europe without Frontiers \(The First Victims of Unification\).](#) Greek Economy, International Magazine for Trade and Investment, Ekdotiki Economiki, Athens, issue 6: 72-74, (issue 6), 72-74.[Abstract](#)
 [greek economy. editor in chief 1991-1992.pdf](#)

✓ Υπήρξα αρχικά “**Responsible for EEC Affairs**” και στην συνέχεια “**Editor in Chief**”.

185. Kamberidou, I. (1990). [Women break the EEC barriers before the completion of the integrated market.](#) Greek Business, International Greek Magazine for Trade and Investment. Issue 1/1990: 84., (1), 84.[Abstract](#) [greek business 1990.pdf](#)

✓ Υπήρξα επίσης “**Responsible for EEC Affairs**”

ΠΙΝ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΗ ΣΤΗ ΘΕΣΗ Ε.Ε.Π.

**ATHENA MAGAZINE, Publication of the International
Studies Association, (με κριτές καθηγητές του ΕΚΠΑ, του ΑΠΘ και
του Παντείου που συνεργάζονταν με το ΥΠΕΞ)¹⁵**

186. Kamberidou (Kamp), I. (1987). *Beautiful and Shining (Antique Jewellery)*. Athena Magazine, Publication of the International Studies Association, no. 12, January 1987:24-25., (12), 24-25. [Abstract](#) [jewellery. beautiful and shining.pdf](#)
187. Kamberidou (Kamp), I. (1986). *Antique fashion is never too old*. Athena Magazine, Publication of the International Studies Association, no. 4, May 1986: 132-133., (4), 132-133. [Abstract](#) [athena magazine. sample of articles 1986 - 1987.pdf](#)
 [antique fashion never too old. athena magazine.pdf](#)
188. Kamberidou (Kamp), I. (1986). *Life in Ancient Times. What they wore and how*. Athena Magazine, Publication of the International Studies Association, no. 7, August 1986: 240-241, (7), 240-241. [Abstract](#)
 [what they wore and how. life in ancient times.pdf](#)
189. Kamberidou (Kamp), I. (1986). *Meetings: Women teach Women*. Athena Magazine, Publication of the International Studies Association, no 8, Sept. 1986: 258., (8), 258. [Abstract](#) [women teach women. athena magazine 1986.pdf](#)

**SPOTLIGHT, Publication of the Institute of Political Studies (με
κριτές καθηγητές του ΕΚΠΑ, του ΑΠΘ και του Παντείου που συνεργάζονταν με το ΥΠΕΞ)**

190. Kamberidou, I. (1986). *Aegean women organize women's study program*. SPOTLIGHT, A Fortnightly Publication for Political Studies, Publication of the Institute of Political Studies (I.P.S), no. 34, January 1. 1986: 8., (issue 34), 8. [Abstract](#)
 [spotlight womens issues sample articles.pdf](#)
191. Kamberidou, I. (1986). *Wherever you go in the Aegean, you are in Greek lands*. SPOTLIGHT, a fortnightly publication for political studies, publication of the Institute of Political Studies (I.P.S), no. 45 October 1986: 12-13., (issue 45), 12-

¹⁵ Ibid.

13. [Abstract](#) [1. wherever you go in the aegean. spotlight issue 45. oct. 1986.pdf](#)
[2. wherever you go in the aegean you are in greek lands. potlight issue 45. oct. 1986.pdf](#)
192. Kamberidou, I. (1985). SPOTLIGHT, [Geraldine Ferraro \(interview with former vice-presidential candidate in Greece\)](#). A Fortnightly Publication for Political Studies, Publication of the Institute of Political Studies (I.P.S), no. 32, Dec. 1, 1985: 8., (issue 32), 8. [Abstract](#) [geraldine ferraro interview issue 32 dec. 1 1985.pdf](#)
193. Kamberidou, I. (1985). [Women Discuss Mass Media Image \(Zappeio Mansion, Athens Greece\)](#).. SPOTLIGHT, A Fortnightly Publication for Political Studies, Publication of the Institute of Political Studies (I.P.S), no. 31, Nov. 15, 1985., (issue 31). [Abstract](#)
194. Kamberidou, I. (1985). [World Conference on Women in Nairobi: New Strategies for Women's Studies](#). SPOTLIGHT, A Fortnightly Publication for Political Studies, Publication of the Institute of Political Studies (I.P.S), no. 17, Feb. 1, 1985: 8., (Issue 17), 8. [Abstract](#) [new strategies for womens studies issue 17 feb. 1 1985 8.pdf](#)
195. Kamberidou, I. (1984). [The Greek farm woman, a first-class citizen](#). SPOTLIGHT, a Fortnightly Publication for Political Studies, publication of the Institute of Political Studies (I.P.S), no. 7, August 15, 1984: 3., (issue 7), 3. [Abstract](#) [the greek farm woman a first-class citizen. spotlight issue 7 august 15 1984.pdf](#)
196. Kamberidou, I. (1984). [Greek women now have an equal voice](#). SPOTLIGHT, a Fortnightly Publication for Political Studies, publication of the Institute of Political Studies (I.P.S), no. 1, May 18, 1984: 2., (issue 1), 2. [Abstract](#) [greek women now have an equal voice. spotlight issue 1 may 18 1984.pdf](#)
197. Kamberidou, I. (1984). [The Protection of Motherhood](#). SPOTLIGHT, a Fortnightly Publication for Political Studies, Publication of the Institute of Political Studies (I.P.S), no. 8, Sept. 15, 1984: 8., (issue 8), 8. [Abstract](#) [the protection of motherhood. spotlight issue 8 sept. 15 1984.pdf](#)
198. Kamberidou, I. (1984). [The Protection of the Family](#). A Fortnightly Publication for Political Studies, Publication of the Institute of Political Studies (I.P.S), no. 10, Oct. 15, 1984, (Issue 10). [Abstract](#) [the protection of the family spotlight oct. 15 1984.pdf](#)
199. Kamberidou, I. (1984). [Sport for Women Means Life](#). SPOTLIGHT, A Fortnightly Publication for Political Studies, Publication of the Institute of Political Studies (I.P.S), no. 13, Dec. 1, 1984: 8., (issue 13), 8. [Abstract](#) [sport for women means life issue 13 dec. 1 1984.pdf](#)
200. Kamberidou, I. (1984). [Women at the Wheel \(Greece's first woman pilot\)](#). A Fortnightly Publication for Political Studies, Publication of the Institute of Political Studies (I.P.S), no. 9, Oct. 1, 1984., (issue 9). [Abstract](#) [women at the wheel. spotlight issue 9 oct. 1 1984.pdf](#)

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΕΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΣ ΤΥΠΟΣ:

GREECE TODAY, ΒΡΑΔΥΝΗ, ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, ΑΥΓΗ

1986-1989

201. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1989). «Ο Ελληνικός Πυρετός» του Αμερικάνικου λαού. Βραδυνή, Παρασκευή 24 Μαρτίου 1989, σελ. 17, (24 Μαρτίου), 17.[Abstract](#)
 [vradyni.pdf](#)
202. Kamberidou, I. (1988). Ancient Greek designs still steal the limelight. GREECE TODAY, Daily Newspaper, edited in Athens, issue 7, April 5, 1988, section- LIFE STYLE p. 9, (issue 7), 9.[Abstract](#)
 [ancient greek designs still steal the limelight.pdf](#)
203. Kamberidou, I. (1988). The mini is nothing new. GREECE TODAY , Daily Newspaper, edited in Athens, issue 7, April 5, 1988, section- LIFE STYLE p. 15., (issue 7), 15.[Abstract](#)
 [the mini is nothing new.pdf](#)
204. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1987). Αϊ Khanum: Η Ελλάδα στο «τέλος του κόσμου». ΑΥΓΗ (Κυριακάτικη), 25 Ιανουαρίου 1987, σελ. 22 (εξώφυλλο/ οπισθόφυλλο), (Sunday), 22.[Abstract](#)
 [ai khanum i ellada sto telos tou kosmoy.pdf](#)
205. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1987). Η αρχαία ναυπηγική στο Αιγαίο. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, Κυριακάτικη, 13 Σεπτ. 1987, σελ. 20., (Sunday issue), 20.[Abstract](#)
 [i arhaia naupigiki sto aigaio.pdf](#)
206. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1987). Χιλιάδες χρόνια η ελπίδα του ανθρώπου στην Ειρήνη. ΑΥΓΗ (Κυριακάτικη), 11 Ιανουαρίου 1987, σελ 22, 22.[Abstract](#)
 [hiliades hronia i elpida tou anthropou stin eirini. 1987.pdf](#)
207. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1986). Ελληνικός Χορός: όργανο ενότητας σώματος και πνεύματος. ΑΥΓΗ (Κυριακάτικη), 7 Σεπτεμβρίου 1986, σελ. 22, (Κυριακάτικο), 22.[Abstract](#)
 [ellinikos horos organo enotitas somatos kai pnevmatos.pdf](#)
208. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1986). Η Ελληνική Ψυχή υπάρχει και «στο τέλος του κόσμου». Το Αϊ Κανούμ στο Αφγανιστάν. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, Κυριακάτικη, 23 Νοεμβρίου 1986, σελ. 18., (Sunday issue), 18.[Abstract](#)
 [i elliniki psyhi uparhei kai sto telos tou kosmoy. to ai kanouym sto afganistan.pdf](#)
209. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1986). «Μήτρα» της Ινδικής, η Ελληνική Τέχνη. ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, Κυριακάτικη, 21 Δεκεμβρίου 1986, σελ. 30, (Sunday issue), 30.[Abstract](#)
 [mitra tis indikis i elliniki tehni.pdf](#)
210. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1986). «Ντύθηκαν το Φως». Η ενδυμασία και τα αξεσουάρ στην αρχαία Ελλάδα. ΑΥΓΗ (Κυριακάτικη), 24 Αυγούστου 1986, σελ. 24. [εξώφυλλο/οπισθόφυλλο εφημερίδας], (Sunday issue), 24.[Abstract](#)
 [ntythikan to fos. i endymasia kai ta axesoyar stin arhaia ellada.pdf](#)
211. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1986). Όταν ο Κολόμβος ανακάλυψε και τις γυναίκες της Χίου. ΑΥΓΗ (Κυριακάτικη), 17 Αυγούστου 1986 (εξώφυλλο/ οπισθόφυλλο /τελευταία

σελίδα εφημερίδας)., 22.[Abstract](#)

 [otan o kolomve anakalypse kai tis gynaikeis tis hious.pdf](#)

212. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1986). [Περιγραφές του Αρχιπελάγους. Όσο κι αν ταξιδέψεις στο Αιγαίο, παντού είναι Ελλάδα](#). ΑΥΓΗ (Κυριακάτικη), 19 Οκτωβρίου 1986, σελ. 22.

[εξώφυλλο/οπισθόφυλλο εφημερίδας)., 22.[Abstract](#)

 [perigrafes tou arhipelagous. oso ki an taxidepseis sto aigaio pantou einai ellada.pdf](#)

213. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1986). [Σαμοθράκη. «μύηση-εποπτεία-κάθαρση»](#). ΑΥΓΗ (Κυριακάτικη), 21 Σεπτεμβρίου 1986, σελ. 22 [εξώφυλλο/οπισθόφυλλο εφημερίδας)., (Sunday issue), 22.[Abstract](#) [samothraki myisi-epopteia-katharsi.pdf](#)

214. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1986). [Σαπφώ: το γνωστό-άγνωστο σκάνδαλο της Ελευθερίας](#). ΑΥΓΗ (Κυριακάτικη), 5 Οκτ. 1986, σελ. 21 [εξώφυλλο/οπισθόφυλλο εφημερίδας], (Sunday issue), 21.[Abstract](#) [sapfo.skandalo tis eleytherias. 1986.pdf](#)

Ο ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ, Δίμηνη ενημερωτική έκδοση του Καταναλωτικού Πιστωτικού Συνεταιρισμού Αθήνας

215. Καμπερίδου, Ειρήνη. (1993). [Η Μαγειρική Τέχνη στην Αρχαία Ελλάδα. Οι πρώτοι επαγγελματίες μάγειρες, διαιτολόγοι, φιλόσοφοι και μάγοι της κουζίνας και ο απαραίτητος συν.](#) Ο ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ, Δίμηνη ενημερωτική έκδοση του Καταναλωτικού Πιστωτικού Συνεταιρισμού Αθήνας, Ο Καταναλωτής-COOP, αριθμός φύλλον: 2, καλοκαίρι 1, (2), 15.[Abstract](#) [o katanalotis-the consumer. art of cooking in ancient greece. published 1993.pdf](#)

ⁱ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ: ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΥΛΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Ειρήνη Καμπερίδου, ΣΕΦΑΑ/ΤΕΦΑΑ (ΕΚΠΑ)

«Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία: Κοινωνικό Φύλο & Αθλητισμός»

Το επιστημονικό πεδίο αυτού του γνωστικού αντικείμενου του Τομέα Θεωρητικών Επιστημών της Σχολής Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (ΕΚΠΑ) περιλαμβάνει:

Βασικά Κοινωνιολογικά ζητήματα: Μελέτη της Ανθρώπινης Συμπεριφοράς· Κοινωνία, Κουλτούρα και Κοινωνική Συγκρότηση· Ρόλος και Στάτους· Κοινωνικοποίηση· Κοινωνικές Δομές· Κοινωνική Διαστρωμάτωση· Κοινωνική Δράση· Οικογένεια· Κοινωνία και θρησκεία· Κοινωνία και Εκπαίδευση· Αποξένωση και Μοναξιά· Σκαπανείς της Κοινωνιολογικής Σκέψης· Μεθοδολογικές κοινωνιολογικές προσεγγίσεις του Αθλητισμού και της Φυσικής Αγωγής· Κοινωνιολογία και Θέματα Φύλου και Ισότητας· Κοινωνική και Ιστορική προσέγγιση ζητημάτων περί φύλου· Φεμινιστικές προσεγγίσεις του Αθλητισμού· Γυναικεία κινήματα και Αθλητισμός· Το Γυναικείο Ζήτημα στον Αθλητισμό και τη Φυσική Αγωγή· Η βιολογική

Διαφορά ως δομικό συστατικό συγκρότησης του Νεωτερικού Αθλητισμού· Η κοινωνική-πολιτισμική αιτιότητα του αποκλεισμού των Γυναικών από τον Αθλητισμό στη φάση της Νεωτερικότητας· Οι αγώνες των Γυναικών για Ισονομία στον Αθλητισμό· Ο αθλητισμός ως πεδίο Κοινωνικής Χειραφέτησης· Κοινωνικό φύλο – βιολογικό φύλο: θεωρητικές προσεγγίσεις· Το φύλο στον Αθλητισμό και τη Φυσική Αγωγή· Το Κοινωνικό Φύλο ως αναλυτική κατηγορία επεξήγησης και κατανόησης της σύγχρονης αθλητικής κοινωνικής και πολιτισμικής πραγματικότητας· Κοινωνία της Πληροφορίας, Γυναίκα και Τεχνολογία· Ψηφιακή εποχή και Ανθρώπινο Σώμα· Η Τεχνολογία του Σώματος· Έμφυλοι Ρόλοι, Έμφυλα Στερεότυπα και Ταυτότητες στον Αθλητισμό και τη Φυσική Αγωγή· Η Εμπορευματοποίηση-μοντελοποίηση της Αθλητικής Ταυτότητας στα ΜΜΕ· Κοινωνικά και Ηθικά σημαινόμενα της Έμφυλης κατηγοριοποίησης στον Αθλητισμό των Επιδόσεων· Νέες μορφές Κοινωνικού Αποκλεισμού και ζητήματα περί Ισονομίας στον Μετανεωτερικό Αθλητισμό· Οι αξιώσεις των ανδρών για συμμετοχή σε ‘γυναικεία’ αθλήματα· Έμφυλες διακρίσεις και Αθλητικοί Θεσμοί· Η υποεκπροσώπηση των γυναικών στους αθλητικούς θεσμούς· Το ζήτημα της προβολής του γυναικείου αθλητισμού στα Μ.Μ.Ε· Φύλο και Αθλητική Μετανάστευση· Νέες τεχνολογίες-ψηφιακές δεξιότητες και Γυναικεία Επιχειρηματικότητα· Το αθλητικό επιχειρείν: αθλητική και κοινωνική επιχειρηματικότητα· Ο Αθλητισμός ως χώρος επιχειρηματικότητας για τη Γυναίκα Αθλήτρια, Δεύτερη καριέρα· Ο Αθλητισμός ως Κοινωνικό Κεφάλαιο· Πολυπολιτισμικότητα, Ρατσισμός, Ξενοφοβία και η Παιδεία Ειρήνης μέσω του Αθλητισμού· Πολιτισμική ιδιαιτερότητα και Φύλο· Κουλτούρα και γυναικεία περιήγηση· Η θέση της γυναίκας-αθλήτριας στο Ισλάμ· Ξένες Περιηγήτριες στην Μ. Ασία του 19^{ου} αιώνα.

Αναλυτικά,

Ο αθλητισμός ως πεδίο κοινωνικής χειραφέτησης· Η κοινωνική-πολιτισμική αιτιότητα του αποκλεισμού των γυναικών από τον αθλητισμό στη φάση της νεωτερικότητας· Οι αγώνες των γυναικών για ισονομία στον αθλητισμό· Αθλητική ταυτότητα· Ο Αθλητισμός ως κοινωνικό κεφάλαιο· Πολυπολιτισμικότητα, ρατσισμός και ξενοφοβία· Παιδεία Ειρήνης (ενταξιακά προγράμματα) μέσω του αθλητισμού· Κοινωνικό φύλο – βιολογικό φύλο (gender): θεωρητικές προσεγγίσεις· Το φύλο στον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή· Το Κοινωνικό φύλο ως αναλυτική κατηγορία επεξήγησης και κατανόησης της σύγχρονης αθλητικής κοινωνικής και πολιτισμικής πραγματικότητας· Κοινωνία της Πληροφορίας· Γυναίκα και τεχνολογία· Ψηφιακή εποχή και ανθρώπινο σώμα· Η Τεχνολογία του σώματος· Έμφυλοι ρόλοι, έμφυλα στερεότυπα και ταυτότητες στον αθλητισμό και τη φυσική αγωγή· Η εμπορευματοποίηση-μοντελοποίηση της αθλητικής ταυτότητας στα ΜΜΕ· Κοινωνικά και ηθικά σημαινόμενα της έμφυλης κατηγοριοποίησης στον αθλητισμό των επιδόσεων· Νέες μορφές κοινωνικού αποκλεισμού και ζητήματα περί ισονομίας στο μετανεωτερικό αθλητισμό· Οι αξιώσεις των ανδρών για συμμετοχή σε γυναικεία αθλήματα· Έμφυλες διακρίσεις και αθλητικοί θεσμοί· Η υποεκπροσώπηση των γυναικών στην αθλητική ηγεσία· Το ζήτημα της προβολής του γυναικείου αθλητισμού στα Μ.Μ.Ε· Ολυμπιακή Επιχειρηματικότητα· Γυναικεία επιχειρηματικότητα: η αθλητική και κοινωνική επιχειρηματικότητα στην εποχή της κρίσης· Ο Αθλητισμός ως χώρος επιχειρηματικότητας για τη γυναίκα αθλήτρια, δεύτερη καριέρα· Πολιτισμική ιδιαιτερότητα και φύλο· Κουλτούρα και γυναικεία περιήγηση· Η θέση της γυναίκας στο Ισλάμ· Ήθη και έθιμα: εμπόδια στην αθλητική ενασχόληση.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΘΕ-124Επ **Κοινωνικό Φύλο και Αθλητισμός (Gender and Sports)**

Προσφέρεται σε φοιτητές/τριες ERASMUS στην αγγλική γλώσσα:

- ✓ Ηλεκτρονική σελίδα μαθήματος για φοιτητές/τριες ERASMUS:- Gender and Sport: <https://eclass.uoa.gr/courses/PHED269/>
- ✓ UoA scholar: <http://scholar.uoa.gr/ikamper/publications>: (Διαθέσιμη βιβλιογραφία (pdf) για φοιτητές/τριες ERASMUS)
- ✓ Κοινωνικό Φύλο & Αθλητισμός: <https://eclass.uoa.gr/courses/PHED263/>

Περιεχόμενο μαθήματος:

Το μάθημα πραγματεύεται τις σύγχρονες συζητήσεις για το φύλο (gender) και το κοινωνικό κεφάλαιο υπό την οπτική της κοινωνικής ενσωμάτωσης και της ισότιμης συμμετοχής και μεταχείρισης στα αθλητικά δρώμενα. Εισάγει την έμφυλη διάσταση, εστιάζοντας στην κοινωνική ισότητα, σε διάφορες κοινωνικές περιοχές (π.χ. οικονομία, τεχνολογία, ΜΜΕ, αθλητισμό), επισημαίνοντας ότι το ζήτημα αυτό δεν αφορά μόνο στο γυναικείο φύλο. Κοινωνικές διακρίσεις προκύπτουν και λόγω εθνικότητας, θρησκείας, κοινωνικής τάξης, σεξουαλικού προσανατολισμού, σωματικής αναπηρίας, ηλικίας κ.ά. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται να είναι σε θέση να:

- αναπτύξουν κριτική σκέψη στην ανάλυση των κοινωνικών φαινομένων σε ένα πολυπολιτισμικό και συνεχώς μεταβαλλόμενο κοινωνικό περιβάλλον: π.χ. φυλετικές–κοινωνικές διακρίσεις, η διάσταση του φύλου, η κοινωνική διάσταση της έννοιας του διαφορετικού (difference) και της διαφορετικότητας /πολυμορφίας (diversity)
- εστιάζουν στο θέμα της προώθησης της έμφυλης ισότητας στη Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό (παρακολούθηση και μελέτη ζητημάτων που σχετίζονται με την ισότητα και την ίση μεταχείριση των φύλων)
- παρακολουθούν τις σύγχρονες συζητήσεις για την πολυπολιτισμικότητα και τις νέες μορφές κοινωνικού αποκλεισμού (το ρατσισμό και την ξενοφοβία), υπό την οπτική της κοινωνικής ενσωμάτωσης: σεβασμό στη διαφορετικότητα-πολυμορφία (diversity), ενταξιακά προγράμματα.

Μαθησιακά στοιχεία

Το μάθημα αποσκοπεί να προάγει την κριτική σκέψη, την κοινωνική συνείδηση, και την κριτική εξέταση του κοινωνικού αποκλεισμού:

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου και κοινωνικής ισότητας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Προαγωγή ενός αναστοχαστικού τρόπου σκέψης
- Σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (12-13 εβδομάδες)

1. Εισαγωγή: Φύλο, Κοινωνικό Κεφάλαιο, Πολυπολιτισμικότητα και Αθλητισμός·
2. Το κοινωνικό νόημα του φύλου (θεωρητικές προσεγγίσεις) · Το Φύλο στον Αθλητισμό και τη Φυσική Αγωγή
3. Ο Αθλητισμός ως πεδίο κοινωνικής χειραφέτησης: Οι Ολυμπιακοί Αγώνες ως μέσο γνωστοποίησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· Διαχρονική προσέγγιση του γυναικείου αποκλεισμού (1896-2019)· Οι ανώνυμες ηρωίδες του Αθλητισμού και της Φυσικής Αγωγής
4. Ελλειμματική κάλυψη του γυναικείου αθλητισμού στα ΜΜΕ· Σεξιστική προβολή · Οι αξιώσεις των ανδρών για συμμετοχή σε *γυναικεία* αθλήματα· Η κρίση των αρρένων με το σώμα τους (σύνδρομο του Άδωνη)· Σωματοποίηση (embodiment), φύλο και μεταμορφώσεις της σωματικότητας (somatics, corporeality, corporality, somaesthetics)
5. Η αντικειμενικοποίηση του ανδρικού σώματος· Η εμπορευματοποίηση της αθλητικής ταυτότητας: Μοντελοποιημένοι αθλητές/τριες στα ΜΜΕ· Προβολή των άφυλων αθλητών/τριών· Η ομοφοβία στον Αθλητισμό
6. Ασώματη κοινωνία , ψηφιακά σώματα (virtual bodies), έμφυλη ουδετερότητα · Η τεχνολογία του σώματος
7. Η γυναικεία υποεκπροσώπηση στην αθλητική ηγεσία · Ολυμπιακή επιχειρηματικότητα· «Θηλυκές» ηγετικές δεξιότητες· «Επιχειρώντας Αλλιώς» στην εποχή της κρίσης: Η γυναικεία αθλητική και κοινωνική επιχειρηματικότητα, ανεκμετάλλευτη πηγή κοινωνικού κεφαλαίου
8. Κοινωνικό κεφάλαιο και κοινωνική ενσωμάτωση: Θεωρίες και σύγχρονος διάλογος
9. Κοινωνικό κεφάλαιο, φύλο και αθλητισμός: Εμπειρίες αθλητριών
10. Κοινωνικό κεφάλαιο και μετανάστευση: Δουλεμπόριο, εθνικισμός, ρατσισμός και ξενοφοβία· Η σύγχρονη δουλεία στην Ελλάδα σήμερα και η ανεξέλεγκτη εισροή προσφύγων
11. Ο Αθλητισμός στην υπηρεσία της ειρήνης, της συμφιλίωσης και της ανάπτυξης
12. **Ενταξιακά προγράμματα: Η παιδεία ειρήνης (peace education) σήμερα και ο** ρόλος του αθλητισμού και της φυσικής αγωγής στην επίλυση συγκρούσεων και την αντιμετώπιση διαφορών μο
13. ρφών βίας: σεξιστικής, ρατσιστικής, ενδοσχολικής (bullying), ηλεκτρονικής (cyberbullying)
14. Η έμφυλη ουδετερότητα· Ψηφιακές δεξιότητες και ψηφιακός αποκλεισμός: Γεφυρώνοντας το έμφυλο ψηφιακό χάσμα.

ΘΕ-141Υπ Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία

Προσφέρεται σε φοιτητές/τριες ERASMUS στην αγγλική γλώσσα:

- ✓ Εκπόνηση εργασίας στην Αγγλική,
- ✓ Διαλέξεις στην Αγγλική γλώσσα στο Σπουδαστήριο της Κοινωνιολογίας, όταν έχουν δηλώσει τουλάχιστον (3) τρεις φοιτητές/τριες
- ✓ UoA scholar: <http://scholar.uoa.gr/ikamper/publications>: (Διαθέσιμη βιβλιογραφία (pdf) για φοιτητές/τριες ERASMUS)
- ✓ Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία: <https://eclass.uoa.gr/courses/PHED264/>

Η Κοινωνιολογία ασχολείται με την Αλλαγή, τη διαρκώς μεταβαλλόμενη κοινωνική πραγματικότητα. Η Κοινωνιολογία είναι η επιστήμη που μελετά τα συστήματα της κοινωνικής δραστηριότητας και τις σχέσεις μεταξύ αυτών των συστημάτων. Στόχος της διδασκαλίας είναι η απόκτηση γνώσεων που θα βοηθήσουν τους φοιτητές/τριες να κατανοούν τον περίπλοκο τρόπο που συγκροτείται η κοινωνική πραγματικότητα και να εφαρμόζουν αυτή τη γνώση στην ακαδημαϊκή τους ενασχόληση. Το μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με το επιστημονικό πεδίο της Κοινωνιολογίας και ειδικά την εφαρμογή της κοινωνιολογικής προσέγγισης, της *κοινωνιολογικής φαντασίας* (κριτικής και πολυπρισματικής οπτικής) σε κοινωνικά ζητήματα-ερωτήματα όπως: Γιατί υπάρχουν κοινωνικές ανισότητες, διακρίσεις και προκαταλήψεις; Ποιες είναι οι αιτίες των πληθυσμιακών μετακινήσεων, των μαζικών μετακινήσεων πληθυσμών και προσφύγων σήμερα; Γιατί υπάρχουν επαναστάσεις και πόλεμοι; Τι σημαίνει δύναμη, εξουσία και κράτος; Γιατί υπάρχει φτώχεια, ανεργία και αυξημένη εγκληματικότητα στην κοινωνία μας; Γιατί είμαι άνεργος/η; Γιατί είμαι διαζευγμένος/η; Γιατί υπάρχει υπογεννητικότητα στην κοινωνία μας; Πώς επιδρούν οι κοινωνικές μεταβολές στην επαγγελματική και προσωπική μας ζωή; Όσο περισσότερα γνωρίζουμε γιατί ενεργούμε με τον τρόπο που ενεργούμε και για το γενικότερο τρόπο λειτουργίας της κοινωνίας μας τόσο περισσότερες οι πιθανότητες να μπορούμε να επηρεάσουμε το μέλλον μας (Giddens 2009). Επιχειρώντας και μια σύντομη σύνδεση με το σήμερα της ελληνικής κοινωνίας, επισημαίνετε ότι, ποτέ, ίσως, μεταπολεμικά η επιστήμη της Κοινωνιολογίας δεν ήταν τόσο απαραίτητη για την Ελλάδα όσο είναι αυτή την περίοδο, που ξεκίνησε με τη δεύτερη δεκαετία του 21^{ου} αιώνα, εποχή βαθιάς οικονομικής κρίσης και πρωτοφανούς αβεβαιότητας για την επιβίωση στρωμάτων του ελληνικού λαού.

Η Κοινωνιολογία είναι η συστηματική, αναλυτική, αφηρημένη, και στοχαστική μελέτη της ανθρώπινης κοινωνίας. Αποτελεί *δυναμική* κοινωνική επιστήμη δεδομένου ότι οι κοινωνιολόγοι συνεχώς ερμηνεύουν και επανερμηνεύουν τον κοινωνικό κόσμο προτείνοντας ολοένα και νεότερες θεωρίες και ακόμη πιο νέες και πρωτότυπες λύσεις για τα κοινωνικά προβλήματα. Η Κοινωνιολογία επικεντρώνεται στις κοινωνικές σχέσεις του ατόμου και των κοινωνικών ομάδων των σύγχρονων κοινωνιών. Τα θέματα που διαπραγματεύεται η κοινωνιολογία αφορούν κοινωνικές ομάδες, κοινωνικές κατηγορίες, στατιστικά σύνολα και κυρίως κοινωνικές τάξεις αποτελούμενες από ανθρώπους με διαφορετικές ανάγκες, δυνατότητες και συμφέροντα. Αυτές τις δυναμικές διαφορές οφείλει να διακρίνει, να διερευνά και να ερμηνεύει η Κοινωνιολογία με όλα τα μεθοδολογικά εργαλεία και την αντικειμενικότητα που μπορεί να επιδείξει. Γι' αυτόν το λόγο, η κριτική οπτική αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της Κοινωνιολογίας. Στόχος είναι να ακονίσουν οι φοιτητές/τριες τη σκέψη τους με την απόκτηση των απαραίτητων γνώσεων σε θέματα κοινωνιολογικού ενδιαφέροντος.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες:

- Εξοικειώνονται με τις βασικές έννοιες, την ορολογία, τον προβληματισμό και το αντικείμενο της Κοινωνιολογίας με έμφαση στις κύριες κοινωνικές μονάδες και στους μεταξύ τους συσχετισμούς στην κοινωνική συμπεριφορά, την κοινωνική δράση και την κουλτούρα
- Προετοιμάζονται για τη συμμετοχή τους στο μάθημα της Αθλητικής Κοινωνιολογίας
- Αναμένεται να είναι σε θέση να αναπτύξουν κριτική σκέψη στην ανάλυση των κοινωνικών φαινομένων σε ένα πολυπολιτισμικό και συνεχώς μεταβαλλόμενο κοινωνικό περιβάλλον:

π.χ. κοινωνικές ανισότητες και κοινωνική κινητικότητα· φυλετικές–κοινωνικές διακρίσεις το ενδιαφέρον των σύγχρονων κοινωνιών για τον Αθλητισμό και η αλληλεπίδρασή του με άλλα κοινωνικά συστήματα: οικονομία, πολιτική, μέσα μαζικής ενημέρωσης (ΜΜΕ), τεχνολογία, κ.ά.

- Θα πρέπει να είναι σε θέση να παρακολουθούν και να κατανοούν τις σύγχρονες συζητήσεις για την πολυπολιτισμικότητα και τις νέες μορφές κοινωνικού αποκλεισμού
- θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν και να συγκρίνουν βασικές έννοιες της Κοινωνιολογίας που αφορούν τις αιτίες, μορφές και συνέπειες του κοινωνικού αποκλεισμού και των κοινωνικών διακρίσεων λόγω φύλου, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής τάξης, ηλικίας, σωματικής αναπηρίας, σεξουαλικού προσανατολισμού, κ.ά.

Περιγραφή-Θεματολογία:

Μελέτη της ανθρώπινης συμπεριφοράς· Κοινωνία, κουλτούρα και κοινωνική συγκρότηση· Ρόλος και Στάτους· Κοινωνικοποίηση· Παρεκκλίνουσα συμπεριφορά· Κοινωνικές Δομές· Κοινωνική Διαστρωμάτωση· Κοινωνικές Τάξεις· Κοινωνική Δράση· Σχέσεις κράτους-πολίτη, οι κύριοι θεσμοί του σύγχρονου καπιταλιστικού κράτους· Οικογένεια· Κοινωνία και Θρησκεία· Κοινωνία και Εκπαίδευση· Μοναξιά και Αποξένωση· Σκαπανείς της Κοινωνιολογικής Σκέψης· Μεθοδολογικές Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις του Αθλητισμού και της Φυσικής Αγωγής.

Το μάθημα αποσκοπεί να προάγει την κοινωνιολογική προσέγγιση και κριτική σκέψη:

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου και κοινωνικής ισότητας
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- **Κοινωνική συνείδηση: κριτική εξέταση του κοινωνικού αποκλεισμού**
- Προαγωγή ενός αναστοχαστικού τρόπου σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (12-13 εβδομάδες):

1. Γενική Κοινωνιολογία: μακροκοινωνιολογία-μικροκοινωνιολογία· Ειδική Κοινωνιολογία: Αθλητική Κοινωνιολογία, Κοινωνιολογία των Φύλων, Κοινωνιολογία του Κοινωνικού Αποκλεισμού, κ.ά. · Οι βασικές έννοιες της Κοινωνιολογίας· Σκαπανείς της κοινωνιολογικής σκέψης (Κοντ, Μαρξ, Σπένσερ, Ντερκχάϊμ, Βέμπερ, κ.ά.) ·
2. Αρχές της Κοινωνιολογίας στην Ελλάδα
3. Το Σύγχρονο Ελληνικό Κράτος (1821-2017)
4. Η Κοινωνιολογική προσέγγιση-σκέψη-θεώρηση · Αυτοδιαφωτισμός, αναπτύσσοντας κοινωνιολογική συνείδηση · Εφαρμογή της *Κοινωνιολογικής Φαντασίας*· υποκειμενισμός και αντικειμενισμός στις κοινωνικές επιστήμες
5. Η έννοια της ανισότητας στην Κοινωνιολογία: κοινωνικές ανισότητες, κοινωνική κινητικότητα και κοινωνικός αποκλεισμός
6. Κοινωνική Τάξη, Αταξία και Αλλαγή: Κοινωνικές δυνάμεις, κοινωνική μεταβολή

7. Κοινωνικές ομάδες, κοινωνικές κατηγορίες και στατιστικά σύνολα
8. Κοινωνία, Κοινωνικοποίηση του Ατόμου, Ρόλος και Στάτους
9. Η *Παγκοσμιότητα* της Οικογένειας
10. Κοινωνική διαστρωμάτωση
11. Κοινωνία και Εκπαίδευση: κοινωνικές λειτουργίες· Εκπαίδευση και κοινωνική στρωμάτωση· Παιδεία και Μειονότητες· Προκατάληψη και Διάκριση (discrimination) · Πολυπολιτισμική-διαπολιτισμική παιδεία
12. Κοινωνία και Θρησκεία· Κουλτούρα
13. Δύναμη, Εξουσία και Κράτος και η Τέταρτη Εξουσία

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

524 ΚΑ - ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ (8 ECTS)

Καθηγητής Ν. Πατσαντάρας, Αναπλ. Καθηγήτρια. Ειρ. Καμπερίδου

Σκοπός

Η περιγραφή, ανάλυση και εξήγηση μείζονος σημασίας αθλητικών-κοινωνικών ζητημάτων με τη χρήση κοινωνιολογικών εννοιών και κοινωνιολογικών θεωριών σε μια μακρο- και μικρο-αθλητική κοινωνιολογική προοπτική, έτσι ώστε να κατανοήσουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι μεταπτυχιακές φοιτήτριες, πως συγκροτούνται και διαμορφώνονται οι επικοινωνιακές πρακτικές και δράσεις και κατ' επέκταση οι κοινωνικές πραγματικότητες στο αθλητικό κοινωνικό πεδίο.

Θεματικές Ενότητες

1. Αθλητισμός και Κοινωνική-Πολιτισμική Εξέλιξη (Sport and socio-cultural developments)
2. Κοινωνιολογικές Θεωρίες, Αθλητική Δραστηριότητα και Αθλητική Επικοινωνιακή Πρακτική (Sociological theories, sport activity and sport communication practices)
3. Δομικές Μεταβολές του Αθλητισμού και μεταβολές του Αθλητικού Νοήματος στις Προοπτικές της Μετανεωτερικότητας (Institutional changes in sport and the meaning of sport in Postmodernity)
4. Ο Αθλητισμός ως Σχετικά Αυτόνομο Κοινωνικό Σύστημα. Εσωτερική Διαφοροποίηση του Αθλητισμού (Sport as an autonomous social system. Internal differentiations)
5. Κοινωνικοποίηση στον Αθλητισμό και δια του Αθλητισμού (Socialization in sport and through sport)
6. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (MME), Κοινωνικά Δίκτυα και Αθλητισμός (Mass media, social media and sport)
7. Πολιτικές Ιδεολογίες και Αθλητική/Φυσική Δραστηριότητα (Political ideologies and sport/ physical activity)
8. Αθλητισμός και Έθνος-Κράτος: Συσχετισμοί μεταξύ Αθλητικής Δραστηριότητας, Διεθνισμού, Πατριωτισμού και Εθνικισμού (Sport and the nation-state: correlations between sport activity, internationalism, patriotism and nationalism)
9. Θρησκευτικά Δόγματα, Αθλητική-Φυσική Δραστηριότητα και Σωματική Άσκηση (Religious doctrines, sport-physical activity and physical exercise)

10. Εμπορευματοποίηση της Αθλητικής Δραστηριότητας και μεταβολές του Αξιακού Συστήματος του Αθλητισμού (Commercialization in sport and changes in the value system of sport)
11. Ανθρώπινο-Φυσικό Σώμα, Εικονικό Σώμα, Αθλητισμός, Φυσική Δραστηριότητα, Σωματική Άσκηση και Φυσική Αγωγή στην Ψηφιακή Εποχή (The human-physical body, the virtual body, sport, physical exercise and physical education in the Digital Age)
12. Παγκοσμιοποίηση και Αθλητισμός: Αλληλεπιδράσεις, Συσχετισμοί και Παραδοξότητες (Globalization and Sport: Interactions, correlations and paradoxes)
13. Ο Αθλητικός Χώρος και Χρόνος ως Πεδίο Διαμόρφωσης και Διακήρυξης Ταυτοτήτων (Sport Space and Time as a field for the construction and declaration of sport identities)

645 ΚΑ - ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ (9 ECTS)

Σκοπός

Η εξειδικευμένη μελέτη, διερεύνηση, εξήγηση και κατανόηση επίκαιρων αθλητικών ζητημάτων, σε ένα αθλητικό-κοινωνιολογικό γνωστικό πλαίσιο.

Θεματικές Ενότητες

1. Το Ζήτημα της Φαρμακοδιέγερσης στον Ελληνικό Αθλητισμό των Επιδόσεων-Πρωταθλητισμό (Doping in competitive sports in Greece)
2. Το φαινόμενο της Βίας στον Αθλητισμό: Το παράδειγμα της Βίας στο Ποδοσφαιρικό Γήπεδο (Violence in sports: the example of football violence)
3. Γυναίκα, Αθλητισμός, Φυσική Δραστηριότητα και Σωματική Άσκηση (Women, sport, physical activity and exercise)
4. Φύλο και Αθλητισμός (Gender and Sport)
5. Φύλο και Νέες Κανονικότητες: Ζητήματα περί Σεξουαλικού Προσανατολισμού (Gender and New Normalities: current issues on sexual orientation)
6. Κοινωνικό Κεφάλαιο, Φύλο και Αθλητισμός (Social Capital, Gender and Sport)
7. Φύλο, Επιχειρηματικότητα και Ηγεσία στον Αθλητισμό (Gender, sport entrepreneurship and leadership skills)
8. Ο Αθλητικός Χώρος ως Πεδίο Αμβλυνσης αλλά και Καλλιέργειας του Ρατσισμού (Sport space as a field for both the elimination and cultivation of racism)
9. Αθλητισμός και Υγεία: Μετανεωτερικές Κριτικές Προσεγγίσεις (Sport and health: Postmodern critical approaches)
10. Το Δρων Υποκείμενο στον Αθλητισμό, Προπονητική Δράση και Αθλητικές Δομές: Αθλητικοί-Κοινωνιολογικοί Προβληματισμοί με Ηθικές Προεκτάσεις (Sport agency, the trainer and sport structure: Sport-Sociological approaches with ethical projections)
11. Ο Κοσμοπολιτισμός ως Εναλλακτικό Εργαλείο Ανάλυσης Αθλητικών-Κοινωνιολογικών Ζητημάτων: Το Παράδειγμα του Ολυμπιακού Αθλητισμού (Cosmopolitanism as an alternative tool for analyzing sport-sociological issues: the Olympic example)
12. Εναλλακτικές Μορφές Άθλησης, Φυσικής Δραστηριότητας και Σωματικής Άσκησης: Το Παράδειγμα του Δρομικού Κινήματος στην Ελλάδα (Alternative forms of athletics, physical exercise and body exercise: The example of the Running Movement in Greece)
13. Θετικισμός και Ποιοτικές Μέθοδοι Έρευνας στο Αθλητικό-Κοινωνιολογικό Πεδίο: Συγκλήσεις και Παραδοξότητες (Positivism and qualitative research methods in sport-sociological fields: connections and paradoxes)

646 ΚΑ - ΚΑΘΟΔΗΓΟΥΜΕΝΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ (8 ECTS)

Σκοπός

Η συστηματική και εξειδικευμένη ενασχόληση του φοιτητή, της φοιτήτριας, με ένα αθλητικο-κοινωνιολογικό ζήτημα, με τελικό στόχο, την πραγμάτωση και τη δημοσιοποίηση μιας επιστημονικής μελέτης-έρευνας.

Διαδικασία

Η καθοδηγούμενη μελέτη πραγματοποιείται στο πλαίσιο μιας συστηματικής συνεργασίας μεταξύ φοιτητή-τριας και επιβλέποντα καθηγητή-τριας. Υλοποιείται σε τέσσερα στάδια:

- α) Επιλογή από τον φοιτητή, -τρια ενός θέματος το οποίο εξηγεί και περιγράφει στη βάση μιας σχετικής με το θέμα βιβλιογραφικής ανασκόπησης.
- β) Διαμόρφωση της ερευνητικής πρότασης και έγκριση αυτής από τον επιβλέποντα καθηγητή, επιβλέπουσα καθηγήτρια.
- γ) Υποστήριξη της ερευνητικής πρότασης
- δ) Το μάθημα περατώνεται με την κατάθεση της ερευνητικής πρότασης